

LABYRINTH – gymnázium a základní škola, s.r.o.
Lidická 28, 602 00 Brno

Č.j.: 1/2023

labyrinth
laboratorní škola Brno

Školní vzdělávací program

„Jdu svoji cestu světem“

Aktuální znění školního vzdělávacího programu projednala a schválila:
Pedagogická rada dne 1. února 2024
Školská rada dne 1. února 2024

OBSAH

IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE ŠKOLY

1. ÚVOD

2. CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

- 2.1. Filozofický rámec a základní principy školy
- 2.2. Velikost a úplnost školy
- 2.3. Vybavení školy
- 2.4. Charakteristika pedagogického sboru
- 2.5. Charakteristika žáků
- 2.6. Projekty a mezinárodní spolupráce
- 2.7. Spolupráce s rodiči (zákonnými zástupci)
- 2.8. Školská rada
- 2.9. Spolupráce s dalšími subjekty

3. CHARAKTERISTIKA ŠKOLNÍHO VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU

- 3.1. Zaměření školního vzdělávacího programu (ŠVP)
- 3.2. Profil absolventa
- 3.3. Organizace přijímacího řízení
- 3.4. Organizace maturitní zkoušky
- 3.5. Výchovné a vzdělávací strategie
- 3.6. Strategie naplňování klíčových kompetencí
- 3.7. Poskytování poradenských služeb ve škole
- 3.8. Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami
- 3.9. Zabezpečení výuky žáků nadaných a mimořádně nadaných
- 3.10. Začlenění průřezových témat

4. UČEBNÍ PLÁN

5. UČEBNÍ OSNOVY

- 5.1 Anglický jazyk
- 5.2 Český jazyk a komunikace
- 5.3 Člověk na Zemi
- 5.4 Dobrovolnictví
- 5.5 Informatika a informační a komunikační technologie
- 5.6 Matematika
- 5.7 Osobnostní a sociální výchova
- 5.8 Podnikavost
- 5.9 Přírodní vědy
- 5.10 Společnost a kultura
- 5.11 Španělský jazyk
- 5.12 Tělesná výchova
- 5.13 Tvorba
- 5.14 Volitelné předměty
- 5.15 Závěrečná práce

6. HODNOCENÍ ŽÁKŮ A AUTOEVALUACE ŠKOLY

- 6.1 Pravidla pro hodnocení žáků
- 6.2 Autoevaluace školy

IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE ŠKOLY

Školní vzdělávací program pro gymnaziální vzdělávání

(vytvořený podle Rámcového vzdělávacího programu pro gymnázia)

Vzdělávací program školy:

79-41-K/41 Gymnázium

Čtyřletý vzdělávací program, denní forma vzdělávání

Motivační název: „*Jdu svoji cestu světem*“

Název organizace:	LABYRINTH – gymnázium a základní škola, s.r.o.
Adresa:	Lidická 1869/28, 602 00 Brno místo působení Technická 2998/19, 616 00 Brno
IZO školy:	181 128 667
REDIZO:	691 009 627
IČO:	039 72 071
Právní forma:	s.r.o.
Ředitel školy:	RNDr. Mgr. Břetislav Svozil, Ph.D.
Provoz školy:	7:30 – 17:00
Telefon/mobil:	608 407 832
E-mail:	svozil@openschoolspace.eu
Webové stránky školy:	https://www.novylabyrinth.cz/
Zřizovatel:	LABYRINTH – gymnázium a základní škola, s.r.o.
Adresa:	Lidická 1869/28, 602 00 Brno
IČO:	039 72 071
Telefon:	608 407 832
E-mail:	svozil@openschoolspace.eu
Webové stránky:	http://openschoolspace.eu/

Na tvorbě dokumentu se podíleli vyučující LABYRINTHU, externí odborníci z ČR, ale i ze zahraničí. Zvláštní poděkování patří Mgr. Jitce Kmentové a jejím kolegům z Gymnázia, Praha 5, Na Zatlance 11.

Školní vzdělávací program je otevřený dokument, bude vyhodnocován a upravován na základě zkušeností při realizaci.

Platnost dokumentu: od 1. února 2024.

razítko školy

.....
RNDr. Mgr. Břetislav Svozil, Ph.D.
ředitel školy

1. ÚVOD

Žijeme v době, o které se někdy mluví jako o turbulentní. Vše se zrychluje, přibývá informací a zároveň impulzů, které na jedné straně tlačí školy k tomu, aby reflektovaly společenský vývoj a proměňovaly se se stejnou rychlostí jako společnost. Na druhé straně jsou patrné tendence, které usilují spíše o to, aby školy byly stabilní hodnotové instituce, které na změny reagují velice obezřetně. Tyto dvě tendence doplňuje ještě další, která vnímá školy jako tvůrce a nositele změn.

"If we teach today's students as we taught yesterday's, we rob them of tomorrow."

John Dewey

Je velice důležité, abychom se pokusili nastavit vzdělávací prostředí a připravit žáky pro budoucnost. Nevíme sice, jak bude svět vypadat za dvacet, třicet let, možná i dříve, ale každopádně se o to musíme pokusit.

Stanovení dlouhodobé strategie vzdělávání a výchovy pro českou společnost tedy vyžaduje i hlubší **teoretický rámec** – výchozí představu o povaze člověka jako osoby a jejího vztahu k lidské společnosti a přírodnímu řádu. Teprve tento širší pohled dovolí jasně formulovat cíle a priority vzdělávací soustavy a poskytne také hlavní argumenty pro volbu konkrétních cest a nástrojů jejich realizace, a to v podobě **školního vzdělávacího programu**, který musí být v souladu s *Rámcovým vzdělávacím programem pro gymnázia (RVP)*.

RÁMCOVÝ vzdělávací program:

- vymezuje povinný obsah, rozsah a podmínky vzdělávání,
- je závazný pro tvorbu ŠVP,
- je závazný pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků,
- je závazný pro posuzování učebnic a učebních textů.

2. CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Gymnázium LABYRINTH navazuje na *Základní školu* LABYRINTH. Gymnázium LABYRINTH je laboratorní školou, která je členem Mezinárodní asociace laboratorních škol – International Association of Laboratory Schools (IALS).

2.1 Filozofický rámec

Filozofie školy vychází z myšlenek jednoho ze zakladatelů laboratorních škol - Johna Deweyho. John Dewey, stál na konci 19. století u vzniku prvních laboratorních škol v USA, označuje školu jako sociální instituci. Její úlohou je dítěti co nejvíce přiblížit reálný život společnosti, tak aby se stalo jeho aktivní součástí. Edukační proces není jen přípravou na neurčitý, vzdálený a pro dítě zatím fiktivní budoucí život. Už samotný edukační proces je životem a musí být proto reálný, živý a konkrétní.

"Education is not preparation for life, education is life itself."

John Dewey

Poslání laboratorní školy - *"společenská odpovědnost a přenositelnost"*

- pedagogika orientovaná na dítě – práce s vnitřní motivací, rozvoj kreativity, inovativnosti, motivace k celoživotnímu učení,
- přístup k neomezeným možnostem vzdělávání - „*anytime anywhere learning*“,
- poskytování prostoru pro výzkum a inovace,
- úzká provázanost s univerzitami,
- otevřené hodiny/sdílení - podpora učitelů z veřejných škol – nabídka praxe,
- poskytování praxí budoucím učitelům, externí mentorství,
- prezentace výstupů vzdělávacího procesu – účast na konferencích, publikování odborných článků, zapojování se do veřejných debat, práce na systémových řešeních,
- vytváření sítě inovativních škol, vyhledávání vzorových škol a zprostředkování návštěv na školách,
- provázanost se zahraničními školami - zprostředkovávat a organizovat *"study visits"* – možnost inspirovat se z ověřených postupů (příklady dobré praxe),
- realizovat široké spektrum akcí, které vedou k setkávání, společnému učení, inspirování a výměně zkušeností.

Gymnázium Labyrinth vychází z respektu k potřebám každého studenta. Individuálním a diferencovaným přístupem ke každému studentovi můžeme pracovat na dosažení jeho osobního maxima. Podporuje rozmanitost a odlišnost, vnitřní motivaci jako předpoklad k pozitivnímu vztahu k celoživotnímu vzdělávání. Vede studenty k tomu, aby si našli svoji strategii učení, plánovali a průběžně vyhodnocovali svůj učební proces, k individuálnímu i týmovému úspěchu. Tento přístup je dále usnadňován a akcelerován díky využívání moderních technologií.

Gymnázium Labyrinth vychází ze smysluplnosti (z praktického využití získaných znalostí), vzdělávání často probíhá v terénu, je podporováno úzkou spoluprací s partnerskými školami v zahraničí, přírodovědnými expedicemi, výlety za kulturou a dalšími aktivitami, které vedou k rozvoji klíčových kompetencí.

Základní principy školy

- individualizovaný a diferencovaný přístup ke každému studentovi,
- pedagogika orientovaná na studenta,
- škola jako "laboratoř" - provázanost s univerzitami, dalšími institucemi a praxí,
- důraz na jazykové vzdělávání,
- důraz na integrovanou tematickou výuku,
- rozvoj "klasických" i "nových" kompetencí a gramotností,
- terénní/expediční/badatelská výuka,
- místně zakotvené učení,
- ekosystémový přístup ve vzdělávání.

2.2 Velikost a úplnost školy

Obor vzdělávání: 79-41-K/41 Gymnázium

Délka studia: čtyři roky

Cílová kapacita školy: 160 žáků

Počet tříd: 8 (v každém ročníku 2 třídy)

Budova školy je umístěna v dojezdové vzdálenosti od centra města Brna na ulici

Technická 2998/19, 616 00 Brno

Školní vzdělávací programy

K 1. září 2023 se ve škole učí podle ŠVP - „*Jdu svoji cestu světem*“

2.3 Vybavení školy

Škola má vedle kmenových tříd i dvě jazykové učebny, laboratoř pro chemii a fyziku, odborné učebny pro výuku biologie, zeměpisu, výtvarné výchovy a hudební výchovy, dále učebnu výpočetní techniky.

Třídy jsou vybaveny ergonomickým nábytkem, který umožňuje flexibilní manipulaci a uspořádání odpovídající různým typům výuky např.: individuální, skupinová, frontální. Ve třídách jsou interaktivní panely. Učitelé využívají mobilních počítačových učeben.

Ve škole je otevřený prostor, který umožňuje pořádání akcí pro větší množství lidí, jehož součástí je i knihovna. Ve škole je volný a nepřetržitý přístup k internetu, žáci mohou pracovat v otevřeném prostoru/knihovně i v době po vyučování. V budově je malá tělocvična, která slouží pro méně náročné pohybové aktivity, kroužky a také jako prostor pro aktivně trávené přestávky. Každý žák školy má svou šatní skříňku. Na chodbách jsou instalovány odpočinkové zóny. Na výzdobě školy se významně podílejí žáci školy.

Učitelé mají svoje pracovní zázemí v kabinetech a ve větší sdílené sborovně. Učitelé mají možnost pracovat na počítačích, používají internet, kopírky a další techniku.

Externí místa s možností vzdělávání a outdoorových aktivit:

- Sportovní areál Pod Palackého vrchem, Technická 3013/14, Královo Pole, 61600 Brno,
- sportovní hala/tělocvična VUT, Údolní 244,
- Moravská galerie v Brně, Knihovna Jiřího Mahena v Brně, MU Brno, JAMU atd.
- prostory Masarykovy univerzity, Brno a VUT v Brně.

2.4 Charakteristika pedagogického sboru

Gymnázium Labyrinth má pedagogický sbor (počet členů kolísá kolem 20), ve kterém převažují pedagogové do 45 let. Ve sboru působí i univerzitní pracovníci a externí odborníci, kteří se podílejí na zprostředkovávání zkušeností z "neškolního" prostředí.

V rámci pedagogického sboru se snažíme rozvíjet kulturu, která vychází z důvěry a smysluplné práce/spolupráce. Členové pedagogického sboru směřují k otevřené komunikaci se všemi účastníky výchovně vzdělávacího procesu – žáky, jejich zákonnými zástupci i širší komunitou. Důležité jsou i partnerské profesní vztahy mezi pedagogy, sdílená společná vize, ochota pracovat i nad rámec svých povinností.

Téměř všichni učitelé jsou plně kvalifikováni. Všichni učitelé používají ve výuce moderní pedagogické metody a techniky. Pedagogové se průběžně vzdělávají jednak ve svých oborech, jednak v pedagogických a psychologických disciplínách.

Někteří učitelé předávají svoje zkušenosti na vysokých školách připravujících pedagogy, někteří publikují v odborném tisku a sami působí jako lektori dalšího vzdělávání učitelů.

Vedení školy se skládá z ředitele a zástupce. Výchovná poradkyně a karierní poradce se pravidelně věnuje jednotlivým žákům i jejich rodičům, řeší výchovné i studijní otázky a je rovněž blízkou spolupracovnicí vedení školy. Významně také spolupracuje s metodikem prevence a školní psycholožkou. Škola zaměstnává psychologa jako stálého člena pedagogického týmu. Důležitou roli ve škole hraje rovněž metodik ICT a vedoucí jazykového oddělení.

Ve škole pracují předmětové komise. Jejich předsedové tvoří tým rozšířeného vedení školy.

Všichni pedagogové procházejí pečlivým přijímacím řízením, jehož hlavní částí jsou osobní pohovory, které mají za cíl dobře poznat uchazeče a zajistit soulad jeho výchovně vzdělávacích strategií s filozofií školy.

K rozvoji komunikačních dovedností, týmové spolupráce a rozšiřování škály používaných vzdělávacích metod a kompetencí/gramotností využíváme také další vzdělávání pedagogických pracovníků. Je plánováno na základě vyhodnocování potřeb školy a profesního zájmu pedagogů. Probíhá jak individuální formou, tak formou vzdělávání všech pedagogických pracovníků. Každý pedagog si vypracovává svůj individuální plán osobního pedagogického rozvoje (tzv. POPR).

Ve škole jsou rovněž organizovány kurzy zaměřené na rozvoj pedagogických a psychologických kompetencí pro celý pedagogický sbor (např. kritické myšlení, nenásilná komunikace, tandemová výuka, práce s AI, CLIL apod.).

Další rozvoj pedagogů a zaměstnanců školy je podporován prostřednictvím:

- týdenních porad,
- ročníkových setkávání,
- setkávání předmětových/kompetenčních týmů,
- teambuildingových setkání,
- plánů pedagogického osobního rozvoje,
- zpětnovazebných pohovorů.

2.5 Charakteristika žáků

Ve škole studují žáci ve věku 15–19 let. Gymnázium Labyrinth navštěvují žáci převážně z Brna, Jihomoravského kraje.

Gymnázium Labyrinth navštěvují i žáci se specifickými vzdělávacími potřebami (zejména s diagnostikovanou dyslexií či dysgrafií). Škola pokračuje ve snaze otevřít se možnostem integrace zdravotně znevýhodněných žáků.

Škola umožňuje studovat část studia v zahraničí. Škola umožňuje i zavedení individuálních studijních plánů pro nadané žáky.

Škola podporuje činnost žakovského parlamentu i školní žakovský časopis, vytváření podcastů atd.

Abychom zajistili dobrou adaptaci budoucích žáků, pracujeme s nimi již před nástupem do Gymnázia Labyrinth. Při pravidelných setkáváních zjišťujeme jednotlivé potřeby a očekávání žáků, jejich znalosti a dovednosti v širších oblastech. Na základě poznatků se vytváří týmy žáků na některé činnosti.

Pracujeme na principech individualizace a diferenciaci, to znamená, že se snažíme zohlednit potřeby každého žáku. Pro rozvoj individuální potřeb vytváříme podmínky v běžné výuce, formou zájmových kroužků nebo specifické interní či externí podpory.

Žáci jsou vedeni k tomu, aby si uvědomovali, že mají právo a přímou možnost se podílet na směřování školy, což vede i k jejich vyšší zodpovědnosti. Žáci např. mohou navrhnout popřípadě sami organizovat své vlastní projekty.

V případě podávání individuálních nebo skupinových podnětů a připomínek k životu a správě školy mohou žáci například využívat ranní a hodnotící kruhy, společná setkání, elektronickou poštu i osobní návštěvu u ředitele školy nebo zástupkyně ředitele.

2.6 Projekty a mezinárodní spolupráce

Nedílnou součástí vzdělávacího procesu jsou projekty - ročníkové, předmětové, celoškolské, týdenní apod., které jsou přirozenou součástí ŠVP. Projekty navazují na tematickou integrovanou výuku, která je připravovaná ve spolupráci s dalšími partnery např.: partnerskými zahraničními školami, NGO, firmami. Příprava, realizace, výstupy a evaluace projektů zvyšují efektivitu vyučovacího procesu, motivují žáky a podporují spolupráci všech pedagogů, žáků, rodičů i externích partnerů.

Dlouhodobě podporujeme projekty zaměřené na výuku cizích jazyků. Každoročně pořádáme jazykové kurzy připravující žáky ke složení mezinárodních jazykových zkoušek. Součástí vzdělávání v Labyrinthu jsou krátkodobé a dlouhodobé výměnné pobyty v partnerských školách v zahraničí a také tematické expedice, které slouží k hlubšímu porozumění daného tématu.

Gymnázium Labyrinth vstoupí do mezinárodního programu Evropský parlament mládeže (ve spolupráci s Gymnáziem Na Zatlance). Delegation žáků a učitelů školy se zapojí do jednání Evropského parlamentu mládeže v Rotterdamu, které v Holandsku pořádalo pro delegáty z 15 zemí Evropy rotterdamské Erasmove gymnázium. Jednání Evropského parlamentu mládeže je tradiční prestižní akcí podporovanou Evropskou unií, která se koná vždy v jiné zemi.

Žáci Labyrinthu jsou zapojeni do programu DofE (*Mezinárodní cena vévody z Edinburghu /The Duke of Edinburgh's Award*). Mezinárodní cena vévody z Edinburghu je celosvětový program, který funguje ve více než 130 zemích. Spočívá v tom, že se účastník pravidelně věnuje aktivitám ze tří oblastí, každé z nich 1 hodinu týdně. Oblasti DofE jsou pohyb, dovednost a dobrovolnictví. U každé aktivity si účastník stanoví určitý cíl, který ho bude motivovat a posouvat dál. Na závěr probíhá týmovou expedici v přírodě. Každý účastník svou cestu programem zaznamenává do online aplikace, a když potřebuje pomoc, má k dispozici vedoucího, který mu poradí. Program DofE vede k sebepoznávání, k objevování svého místa na světě.

Mezi projekty můžeme zařadit i adaptační týden pro žáky prvního ročníku. Záměrem adaptačního týdne je prostřednictvím různých aktivit se vzájemně seznámit – sladit se, a to jak žáci navzájem, tak žáci a učitelé, vedení a vytvořit dobře fungující kolektiv v rámci třídy a ročníku. Adaptační týden přispívá ke zvýšení motivace k budoucí práci ve škole a k úspěšnému vstupu do studia.

Mezi další projekty můžeme zařadit např.:

- Evropský týden udržitelnosti,
- dějepisné a zeměpisné jednodenní exkurze,
- zeměpisné a biologické kurzy v terénu,
- sportovní kurzy.

Gymnázium Labyrinth připravuje žáky k účasti v oborových soutěžích a organizuje školní kola předmětových olympiád, rovněž podporuje účast žáků ve Středoškolské odborné činnosti.

Dlouhodobé projekty

Realizace dlouhodobých projektů vychází z aktuálních potřeb školy a je zaměřena zejména na:

- ***spolupráci s okolím školy*** (*regionální organizace, firmy, instituce, školy apod.*) v rámci volby povolání, rozvoje osobních a individuálních dovedností, rozvoje klíčových kompetencí, prevence kriminality a sociálně patologických jevů atd.
- ***zlepšování didaktických dovedností vyučujících***: pravidelná účast pedagogů na seminářích, exkurzích, workshopech, soutěžích (sport, kultura), přednáškách atd. se zaměřením na didaktickou techniku, metodiku vedení výuky, organizační formy práce a jiné aktuální problémy v pedagogice apod.
- ***prevenci rizikového chování žáků***: odborné přednášky akreditovaných firem (institucí), výchovné koncerty, exkurze, návštěva filmových a divadelních představení; poradenské služby v oblasti výchovy a vzdělávání – PPP Brno.
- ***učení prožitkem***: přímá účast žáků na sportovních a jiných dovednostních akcích (dle nabídky regionálních škol, institucí a firem).

Tematická integrovaná výuka v sobě začleňuje několik základních aspektů:

- zefektivnění edukačního procesu,
- spolupráce s "domácími" i zahraničními partnery,
- zlepšování dovedností pedagogů.

2.7 Spolupráce s rodiči (zákonnými zástupci)

Žáci, rodiče, ale i další partneři spoluutváří vizi školy - společně stavíme "katedrálu".

"Muž procházející kolem kamenolomu se ptá dělníků s nástroji v rukou, co dělají, jaká je jejich práce. Jeden muž odpovídá: Lámu a opracovávám kámen. Ten druhý: Účastním se stavby katedrály."

Peter M. Senge

Partnerský přístup při spolupráci s rodiči/zákonnými zástupci vnímáme jako nezbytný předpoklad dobře fungující školy. Základem dobré spolupráce je uvědomění si společného cíle – rodiče chtějí, aby jejich dítě bylo v životě spokojené/úspěšné, a my si to přejeme rovněž. Role učitele, jak ji vnímáme, nekončí v okamžiku, kdy žák opustí školu, ale až si najde v životě své místo – až se uplatní...

Společná komunikace je prostředek, jak toho jsme schopni dosáhnout. Dobře fungující vzájemné předávání informací je nezbytným předpokladem pro úspěšnou spolupráci. Probíhá formou Edookitu, webových stránek, newsletterů, facebooku, rodičovských kaváren, neformálních setkání, individuálních návštěv atd.

O průběhu vzdělávání žáků jsou rodiče informováni průběžně, a to formou hodnotících portfolio, měsíčních plánů, formou hromadných koncepčních schůzek a rodičovských schůzek (tripartit) ve složení žák-učitel-rodič, formou konzultací s jednotlivými vyučujícími. Zákonní zástupci se také mohou (po předchozí domluvě) účastnit výuky.

Rodiče si uvědomují, že škola není jen místem, kde se vzdělává jejich dítě, ale také místem, kde se mohou sami vzdělávat, kde mohou diskutovat a podílet se na tom, jakou školu chtějí mít, mohou se také zapojovat do činností organizovaných školou, ale také je sami organizovat.

Rodiče jsou systematicky motivováni k tomu, aby se podíleli na chodu a směřování školy. Vyjadřují se k důležitým otázkám, dávají podněty, navrhují další vzdělávání apod.

Formy spolupráce s rodiči:

- Školská rada,
- Sdružení rodičů,
- rodičovské kavárny,
- rodičovské schůzky ve složení žák-učitel-rodič (tripartity),
- konzultační hodiny,
- volnočasové aktivity - sportovní, společenské (neformální setkání)...
- tematické dílny pro žáky i dospělé,
- projektové dny organizované školou se zapojením rodičů,
- sociální akce,
- společné další vzdělávání,
- zprostředkování spolupráce s dalšími subjekty,
- webové stránky, Edookit, měsíční plány,
- průběžná evaluace.

2.8 Školská rada

Na základě § 167 školského zákona č. 561/2004 Sb. byla dne 1. září 2023 zřízena tříčlenná *Školská rada*, která se podílí na samosprávě gymnázia, a jež se podle § 168 školského zákona mj.:

- vyjadřuje k návrhům školních vzdělávacích programů a k jejich následnému uskutečňování,
- schvaluje pravidla pro hodnocení výsledků vzdělávání,
- schází se min. 2× za rok.

2.9 Spolupráce s dalšími subjekty

Labyrinth je členem Mezinárodní asociace laboratorních škol IALS. Mezinárodní asociace laboratorních škol sdružuje laboratorní školy na celém světě. Poskytuje metodickou podporu jednotlivým školám, pomáhá jejich síťování, organizuje návštěvy laboratorních škol a každý rok prostřednictvím konference IALS přináší nejnovější poznatky o laboratorních školách.

Labyrinth spolupracuje s celou řadou subjektů z oblasti formálního i neformálního vzdělávání - např. Masarykovou univerzitou Brno, VUT v Brně, Bielefeld University, Laborschule Bielefeld, Padagogische Hochschule Wien, Lab School Network Paris, Moravskou galerií Brno, Elixírem do škol, LEGO Education, firmou Santal, RedHat, Profimedia... Partneři přirozeně (po vzájemné dohodě) vstupují do činnosti školy, škola se podílí na aktivitách partnerských organizací. Společně se podílí na naplňování školního vzdělávacího programu.

Škola úzce spolupracuje s poradenskými pracovišti např. PPP a SPC Brno.

3. CHARAKTERISTIKA ŠKOLNÍHO VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU

3.1 Zaměření školního vzdělávacího programu (ŠVP)

Gymnázium LABYRINTH je čtyřleté gymnázium. První dva roky nabízí program zaměřený na „všeobecný“ základ, na který navazují další dva roky, které se reflektují karierní směřování jednotlivých žáků. Žák si tak částečně (v souladu s RVP G) nastavuje vlastní vzdělávací cestu prostřednictvím volby předmětů. Gymnázium LABYRINTH definuje minimální standardy vzdělávání v jednotlivých oblastech/předmětech a stanovuje „hranice“ mezi všeobecným vzděláváním a prohlubujícím vzděláváním související s profilací žáka. V jednotlivých oblastech/předmětech jsou stanovené kritéria, které by měl žák splnit, aby dosáhl určité úrovně. Učební plán školy podporuje včasné zaměření žáka (jeho profilaci) na profesní oblast, které se chce v budoucnu věnovat.

Základní pilířem gymnázia je vytváření vzdělávacích příležitostí pro každého žáka. Bezpečné a respektující prostředí školy je nezbytným předpokladem pro rozvoj a růst různých typů osobností. Poskytujeme individuální přístup ke každému žákovi s maximální podporou jeho silných stránek. Zároveň klademe důraz na vnitřní motivaci každého žáka, na proaktivní přístup ke studiu, na to, aby co nejdříve poznal jaké způsoby učení mu pomáhají při jeho celoživotní vzdělávací cestě, na porozumění tomu, že zodpovědnost za studium a studijní výsledky má on sám.

Proto, abychom mohli naplňovat priority ŠVP LABYRINTHU, pracujeme na různých úrovních, formách zapojení, s rodinami žáků. Stavíme na vzájemné důvěře a podpoře. S informacemi o žákovi (s výjimkou informací důvěrného charakteru) jsou seznámeni všichni vyučující. Na pravidelně konaných poradách učitelského týmu pak prostřednictvím vzájemně sdílených reflexí sledujeme pokroky, potřeby i problémy jednotlivých žáků. Cílem je pomoci žákům vyrovnávat se se studijními i životními nároky a orientovat se ve strategiích úspěšného zvládnutí studia i životní etapy adolescence. Se získanými informacemi proto pracujeme při sestavování podrobných plánů výuky v jednotlivých předmětech i integrovaných tematických blocích. Především pak na jejich využití klademe důraz v těch předmětech, které jsou zaměřeny na rozvoj osobnostních, sociálních a postojových kompetencí.

Při práci se žáky využíváme podpory od týmu Školního poradenského pracoviště (ŠPP). ŠPP je složeno ze školního psychologa, metodika prevence, speciálního pedagoga, výchovného poradce a karierního poradce. Tyto osoby pomáhají jednotlivým vyučujícím, žákům i rodičům

při reflexi jejich činnosti, při rozvoji nadání a talentu žáků a při hledání jejich životní a profesní orientace.

Základní přístupy v Gymnáziu LABYRINTH:

1. Vytváření demokratického prostředí (kultura a klima školy).
2. Práce s vnitřní motivací každého žáka.
3. Podpora a rozvoj silných stránek žáků.
4. Individuální přístup ke každému žákovi.
5. Učení prožitkem → učení jako proces závislý na vlastní aktivitě žáka na jeho vůli.
6. Používání inovativních metod výuky vedoucích k sebehodnocení a samostatnosti v myšlení a jednání, k celoživotnímu učení.

ŠVP LABYRINTHU pracuje s tím, že již nestačí, aby žák byl vybaven pouze sumou potřebných znalostí v různých oborech lidské činnosti, jakkoliv je jejich osvojení stále velmi důležité. Je koncipováno tak, aby podporovalo celostní rozvoj žáka, a to jak po stránce znalostní, tak po stránce osobnostních, sociálních a morálně-postojových dovedností,

Část učiva probíhá prostřednictvím tzv. integrované tematické výuky, kdy znalosti předkládáme žákům, prostřednictvím „propojených“ předmětů, v celistvosti a v provázanosti. S ohledem na obsahovou rozsáhlost těchto bloků probíhá výuka v jejich rámci často formou tandemové výuky dvou vyučujících, kteří svou aprobací pokryjí předměty tematického bloku.

Výuka je organizována do období, které zpravidla trvá 5 týdnů. 4 týdny probíhá výuka, poté následuje 1 týden tzv. zkuškového období, kdy probíhá hodnocení, reflexe a sebereflexe práce žáků. V jednom tematickém období je vždy výuka v blocích nesena v duchu jednoho zastřešujícího tématu (např. Člověk ve společnosti, Já, Vesmír apod.). V rámci těchto témat jsou uspořádány výstupy a učivo vycházející z Rámcového vzdělávacího programu pro gymnázia. Výstupy z jednotlivých předmětů a bloků jsou uspořádány do tzv. měsíčních plánů, ve kterých jsou uvedené jednotlivé cíle a kritéria pro úspěšné naplnění výstupů.

Tři hlavní integrované tematické bloky jsou:

- **Přírodní vědy** – blok integruje zejména vzdělávací obory Biologie, Fyzika, Chemie, Geografie (fyzická geografie).
- **Společnost a kultura** – blok integruje zejména vzdělávací obory Dějepis, Občanský a společenskovědní základ, Geografie (sociální geografie), částečně Český jazyk a Výtvarný a Hudební obor.
- **Tvorba** – blok integruje zejména vzdělávací obor Hudební a Výtvarný obor.

Nedílnou součástí kurikula gymnázia je **výuka cizích jazyků**. Na výuku jazyků jsou žáci děleni do menších skupin podle jejich aktuální úrovně. Každý žák povinně studuje dva cizí jazyky. Prvním cizím jazykem je v programu anglický jazyk. Kromě „klasických“ hodin anglického jazyka, vstupuje anglický jazyk prostřednictvím metody CLIL (Content and Language Integrated Learning) i do tematických bloků.

Druhý cizí jazyk si žáci volí z vypsání nabídky. Nabídka je volena i s ohledem na druhý cizí jazyk žáků na základní škole.

Kromě integrovaných tematických bloků a na ně navázaných cizích jazyků jsou významnou součástí učebního plánu rovněž samostatné předměty:

- **Český jazyk a komunikace** – pokrývá výstupy vzdělávacího oboru Český jazyk a literatura (mimo dějin literatury, které jsou probírány v rámci bloku Společnost a kultura).
- **Informatika a informační a komunikační technologie** – pokrývá nejen výstupy ze stejnojmenného vzdělávacího oboru, ale dále je také významně rozvíjí.
- **Matematika** – pokrývá výstupy vzdělávacího oboru Matematika a její aplikace.
- **Tělesná výchova** – pokrývá výstupy vzdělávacího oboru Tělesná výchova a Výchova ke zdraví.
- **Závěrečná práce** – pokrývá výstupy vzdělávacího oboru Informatika a informační a komunikační technologie a Český jazyk a literatura.

Ve 4. ročníku každý z žáků prezentuje a obhajuje vlastní závěrečnou práci v jím vybraném oboru. Přípravou na tuto práci budou v nižších ročnících seminární práce a výstupy ze školních projektů. Naším cílem je, aby si žáci osvojili základní principy tvorby akademicky zaměřeného textu. Souběžně s tím se díky těmto činnostem naučí plánovat si práci, sbírat a kriticky třídit informace, formulovat hypotézy a následně dokazovat či vyvracet jejich pravdivost a v neposlední řadě i reflektovat vlastní práci.

Pro naplňování individuálních předpokladů žáků nabízíme:

- širokou škálu volitelných předmětů a nepovinných předmětů,
- školní projekty zaměřené na tvůrčí a rozvojové aktivity v různých oblastech,
- možnost zapojit se do různých programů např. Mezinárodní cena vévody z Edinburghu, programy Centra pro talentovanou mládež, mobility v rámci ERASMUSU, Evropský parlament mládeže, projekty ve spolupráci s univerzitou a dalšími partnery,
- zapojení se do školních i mimoškolních soutěží,

- krátkodobé stáže na zajímavých pracovištích a školách,
- výměnné krátkodobé i dlouhodobé stáže na zahraničních školách.

Celý školní vzdělávací program klade velké nároky na práci vyučujících. Abychom mohli naplňovat vytýčené cíle je vytvořen systém organizace výuky a podpory v jednotlivých oblastech. Pedagogové v LABYRINTHU učí vždy minimálně o jednu hodinu méně než je tomu standardně. Tento čas je věnován spolupráci mezi pedagogy na bázi ročníkových a kompetenčních týmu. Pedagogové společně plánují a vyhodnocují výuku a zároveň mezi sebou sdílí informace k výuce (přípravy, aplikace atd.). K tomu je také uzpůsobeno prostředí Confluence. V neposlední řadě zavedená pravidelná sdílení přispívají k wellbeingu jednotlivců, ale také k opečovávání kultury školy.

Zvláštní nároky na pedagogy klade mimo jiné tandemová výuka, kdy musí dojít k vzájemnému souznění, a to po profesní a osobnostní stránce.

3.2 Profil absolventa

Absolvent má pevný hodnotový základ, který je provázaný s nezbytnými znalostmi, dovednostmi a kompetencemi.

Absolvent Gymnázia LABYRINTH je:

- samostatně se učící (motivovaný k celoživotnímu učení),
- sebevědomý, se zdravou sebeúctou a pozitivním přístupem ke světu, vědomý si svých silných i slabších stránek, které cíleně rozvíjí,
- zakotvený (ví odkud pochází...),
- angažovaný (vybavený osobnostními, sociálními a etickými kompetencemi, jež mu umožňují aktivní participaci na řešení problémů),
- otevřený novým výzvám (odvážný a vytrvalý),
- týmovým hráčem s respektem k druhým,
- vybavený znalostmi z různých oborů, o nichž aktivně a kriticky přemýšlí,
- umí znalosti aplikovat.

Klíčové hodnoty Gymnázia LABYRINTH

respekt

Jednám s respektem k sobě i ostatním. Věřím ve vlastní hodnotu a ve vnitřní hodnoty všech

lidí. Jednám čestně a poctivě s ohledem na pocity, kulturu a názory ostatních a na prostředí, ve kterém žiji.

ohleduplnost

Myslím na ostatní, uvědomuji si jejich potřeby a vnímám jejich pocity. Ke druhým jsem laskavý a empatický.

výjimečnost

Usiluji o co nejvyšší osobní úspěch v životě a zároveň si uvědomuji svůj přínos a svoji odpovědnost za úspěch týmu, komunity, ve které žiji. Dělán vše, jak nejlépe dokážu. Neustále se chci zlepšovat. Nebojím se zkusit neznámé věci. Příležitosti jsou pro mě impulsem k osobnímu růstu.

mravnost

Zastávám etické principy. Dělán správné věci ve správný čas a mám odvahu se za správné věci postavit.

odpovědnost

Jsem odpovědný vůči sobě. Jsem upřímný a čestný a dokončuji práci nebo úkoly, které jsem začal. Jsem odpovědný za své jednání vůči lidem i prostředí, ve kterém žiji.

odolnost

Věřím v sebe, vím, že když mi o něco opravdu jde, tak to dokážu. Znáám své silné stránky, které rozvíjím, a slabé stránky, na kterých usilovně pracuji. Nebojím se přijímat nové výzvy. Dokážu se přizpůsobit nečekaným změnám, které vnímám jako příležitost.

harmonie

Prosazuji společenskou soudržnost. Vážím si spolupráce, tolerantní komunikace, a vzájemné důvěry. Rozmanitost vnímám jako příležitost.

Usilujeme o to, abychom u žáků vytvořili pozitivní vztah k učení, abychom jim pomohli dopřesnit jejich cestu, jak se učit – jak organizovat své učení. Klademe důraz na příznivé pozitivní klima ve škole. Přístupujeme k žákům na základě individuálního přístupu. Podporujeme a rozvíjíme jejich talenty.

„Účelem vzdělání není zaplnit mysl, ale otevřít ji.“

neznámý autor

V žácích se proto snažíme rozvíjet kompetence, které vedou k/ke:

- kreativitě, inovativnosti a podnikavosti,
- kritickému myšlení,
- ochraně fyzického i duševního zdraví,
- toleranci a respektu,
- sebehodnocení,
- schopnosti řešit problémy,
- komunikaci a spolupráci,
- flexibilitě,
- trpělivosti a odvaze.

Usilujeme o to, aby si žáci osvojili důležité návyky pro život v 21. století. Mezi ně patří:

- zůstat zaujatý pro věc,
- dokončovat úkoly,
- zvládnout impulzivitu – nejdříve myslet, pak konat,
- naslouchání s pochopením a empatií,
- flexibilita v myšlení – umět zvažovat možnosti, dívat se na problémy z různých perspektiv,
- myslet o svém myšlení – uvědomovat si, jak myslím, jaké používám strategie, jak moje myšlení ovlivňuje druhé,
- směřovat k přesnosti,
- kladení otázek,
- umět využít dřívější zkušenosti,
- umět přemýšlet a komunikovat jasně a přesně,
- využívat všechny smysly,
- tvořit, představovat si a inovovat – zkoušet věci jinak,
- stále něco objevovat,
- umět riskovat,
- umět se bavit,
- spolupracovat – umět se učit od druhých,
- zůstat otevřený dalšímu učení.

3.3 Organizace přijímacího řízení

Průběh přijímacího řízení se řídí legislativou v platném znění. Jeho konkrétní podoba se tedy může v závislosti na změnách legislativy měnit. Jeho podobu ovlivňují dále i zájem uchazečů o studium, demografický vývoj, rozhodnutí týmu učitelů a další aktuální okolnosti.

Kritéria pro přijímací řízení zohledňují následující skutečnosti:

- výsledky uchazeče u jednotné přijímací zkoušky z českého jazyka a matematiky, již zajišťuje CERMAT,
- hodnocení předloženého výběrového reprezentativního portfolia uchazeče a jeho obhajoby formou pohovoru u zkušební komise,
- dále případně výsledky předchozího vzdělávání, úspěchy v různých oborových soutěžích či hodnocení dalších povinných a volitelných úkolů.

Celkově je naším cílem volit kritéria tak, aby umožňovala vybrat uchazeče se skutečným zájmem o studium, vnitřní motivací ke vzdělávání, ochotou pracovat na svém rozvoji, a s předpoklady pro spolupráci s ostatními.

Nastavené přijímací řízení nám umožňuje složit funkční třídní tým i s ohledem na předpokládanou budoucí orientaci skupin žáků.

Před a především v průběhu přijímacího řízení získáváme řadu informací o plánech a očekáváních budoucích žáků. S těmito informacemi pak můžeme pracovat v následujících letech jejich studia. Informace průběžně doplňujeme, a to především na základě výstupů z pozorování žáků jednotlivými vyučujícími, vyhodnocování důkazů o učebním pokroku žáků, výstupů z pravidelných hodnoticích pohovorů s žáky, konaných minimálně jednou ročně, a na základě zpráv od rodičů.

Přijímací zkouška svým obsahem a obtížností nepřekračuje vzdělávací obsah Rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání.

Podrobná kritéria pro přijímací řízení a nejvyšší možný počet přijatých uchazečů jsou vždy v zákonné lhůtě zveřejněny na webových stránkách školy, na "nástěnce" ve vstupních prostorách školy a rovněž jsou uchazečům zaslány společně s pozvánkou k přijímacím zkouškám.

Výsledky přijímacího řízení (pořadí přijatých a nepřijatých uchazečů v anonymizované podobě podle počtu bodů v přijímacím řízení) jsou v zákonné lhůtě zveřejňovány na internetových stránkách školy a na "nástěnce" ve vstupních prostorách školy.

3.4 Organizace maturitní zkoušky

Průběh maturitní zkoušky se řídí legislativou v platném znění. Její konkrétní podoba se tedy může v závislosti na změnách legislativy měnit.

V budoucích letech počítáme s tím, že se maturitní zkouška bude skládat ze:

- společné části maturitní zkoušky, již zajišťuje CERMAT,
- a profilové části maturitní zkoušky.

Profilová část maturitní zkoušky se skládá ze tří částí:

- obhajoba portfolia v jednom z vybraných oborů; v rámci portfolia žák zpracuje předem zadané a odborným učitelem konzultované výstupy, které během obhajoby představí a vysvětlí,
- ústní zkouška z cizího jazyka,
- ústní zkouška ze znalostí v jednom z vybraných oborů, který si žák zvolí.

Maturitní zkouška svým obsahem a obtížností nepřekračuje vzdělávací obsah RVP G.

Aktuální informace o podobě maturitní zkoušky jsou vždy v zákonné lhůtě zveřejněny na webových stránkách školy a vyvěšeny v prostorách školy.

3.5 Výchovné a vzdělávací strategie

Výchovné a vzdělávací strategie představují ***společné postupy, které vedou k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí žáků***. V charakteristice ŠVP jsou vymezovány na úrovni školy s tím, že jsou uplatňovány všemi pedagogy. Jedná se tedy o metody a formy práce, aktivity, příležitosti či pravidla, kterými zajišťujeme utváření a rozvíjení klíčových kompetencí u všech žáků, například:

- využívání rozmanitých zdrojů informací: *učebnice, encyklopedie, internet, knihovna, ...*
- využívání rozmanitých vyučovacích metod a organizačních forem práce: *týmová práce, skupinové učení, problémové vyučování, vrstevnické vyučování, vedení dialogu, prezentace – individuální i skupinová, projektová výuka, ...*

- aktivní spolupráce s rodiči, regionálními institucemi i jednotlivci: *obecní úřad, Moravská galerie Brno, univerzita, Pedagogicko-psychologická poradna, občanská sdružení, komunitní centra, muzea, JIC (Jihomoravské inovační centrum), veřejné spolky, ...*
- využívání metod k proměně klimatu ve třídách: *ranní a hodnotící kruhy, třídnická hodina, besedy a přednášky s odborníky apod.*

Vycházíme z revidované Bloomovy taxonomie vzdělávacích cílů (Anderson, et al., 2001), kterou názorně prezentuje Jaroslav Vávra (Proč a k čemu taxonomie vzdělávacích cílů? VÚP Praha, 2011). Šest kategorií dimenze kognitivního procesu a příslušných devatenáct kognitivních procesů (Anderson, et al., 2001, str. 31 s původními příklady)

Proces/Kategorie	Alternativní pojmenování	Vymezení a příklady
1. Pamatovat	Vybavovat si relevantní znalosti z dlouhodobé paměti	
1.1 rozpoznávat	Identifikovat	Lokalizovat znalost z dlouhodobé paměti, které jsou konzistentní s předloženým materiálem (např. rozpoznat údaje důležitých historických událostí)
1.2 vybavovat si	Opětovně vyvolávat z dlouhodobé paměti	Vybavit si relevantní znalost z dlouhodobé paměti (např. vybavit si údaje z důležitých historických událostí)
2. Porozumět	Konstruovat význam z výukových sdělení včetně orálních, psaných a grafických komunikací	
2.1 interpretovat	Zjednodušovat Parafrázovat Představovat Vysvětlovat	Převádět z jedné formy prezentace, např. numerické, do jiné, např. verbální (např. parafrázovat důležitá sdělení a dokumenty)
2.2 dávat příklady	Ilustrovat Doložit příkladem	Nalézt specifický příklad nebo ukázkou pojmu nebo principu (např. dávat příklady z různých malířských stylů)
2.3 klasifikovat	Kategorizovat Zařazovat	Určit, kam něco patří (např. klasifikovat pozorované nebo popisované případy mentálních poruch)
2.4 sumarizovat	Abstrahovat Zobecnovat	Abstrahovat obecné téma nebo hlavní myšlenky (např. psát krátká shrnutí událostí ukázaných na videu)
2.5 odvozovat	Vyvozovat závěry Extrapolovat Interpolovat Předpovídat	Vyvozovat logické závěry z předložených informací (např. při učení se cizímu jazyku odvozovat gramatické principy z příkladů)
2.6 srovnávat	Rozlišovat Mapovat Přiřazovat	Určovat shody mezi dvěma myšlenkami, objekty a podobně (např. srovnávat historické události se současnou situací)

2.7 vysvětlovat	Vytvářet modely	Vytvářet model systému příčin a následků (např. vysvětlovat příčiny významných historických událostí ve Francii v 18. stol.)
3. Aplikovat	Provést nebo použít určitý postup v dané situaci	
3.1 provádět	Uskutečnit	Použít postup ve známé úloze (např. dělit celé víceciferné číslo jiným celým číslem)
3.2 realizovat	Použít	Použít postup v neznámé úloze (např. určit, ve které situaci se dá použít druhý Newtonův pohybový zákon)
4. Analyzovat	Rozebrat celek do základních složek a určit, které části k sobě patří, jaká je celková struktura a jaký mají účel	
4.1 rozlišovat	Dělat rozdíly Rozeznávat Zaměřovat se Vybírat	Rozlišovat mezi relevantními a nerelevantními částmi nebo mezi důležitými a nedůležitými částmi ukazovaného celku (např. rozlišovat mezi relevantními a nerelevantními číselnými údaji ve slovní matematické úloze)
4.2 uspořádat	Nalézt soudržnost Integrovat Načrtnout Oddělit Strukturovat	Určit, jak prvky vyhovují nebo jak fungují v rámci struktury (např. strukturovat důkaz v historickém popisu do důkazu pro a proti určitému historickému vysvětlování)
4.3 přisuzovat	Provést dekonstrukci	Určit názor, předsudek, hodnoty nebo zamýšlenou podstatu předkládaného materiálu (např. určit názor autora/autorky eseje vzhledem k jeho/jejímu politickému přesvědčení)
5. Hodnotit	Vytvářet hodnocení na základě kritérií a standardů	
5.1 kontrolovat	Uspořádat (aby se mohlo zkontrolovat) Zjišťovat Monitorovat Testovat	Zjistit rozpory nebo omyly v postupu nebo výsledku; určit, zda proces nebo výsledek je vnitřně soudržný/konzistentní; určit účinnost zvoleného postupu (např. určit, zda badatelovy závěry vycházejí ze zjištěných dat)
5.2 kritizovat	Hodnotit	Zjistí nesoulad mezi výsledkem a vnějšími kritérii, určit, zda výsledek má vnější soudržnost/konzistenci; zjistit vhodnost postupu u daného problému (např. posoudit, která ze dvou použitých metod je lepší, pokud jde o řešení daného problému)

6. Tvořit	Skládat elementy dohromady tak, aby vytvořily koherentní nebo funkční celek; reorganizovat elementy do nového uspořádání/vzorců (pattern) či nové struktury	
6.1 generovat	Stanovovat hypotézy	Přijít s alternativními hypotézami, které jsou založeny na kritériích (např. stanovit hypotézy ve vztahu k pozorovanému jevu)
6.2 plánovat	Navrhovat	Vytvořit postup, který vede k úspěšnému vyřešení nějakého úkolu (např. vytvořit výzkumný text na dané historické téma)
6.3 budovat	Zkonstruovat	Přijít s novým výsledkem (např. vybudovat obydlí/domov s určitým záměrem)

Vzdělávacími strategiemi, které využíváme při výuce, chceme dospět k tomu, aby si žáci osvojili znalosti a dovednosti, které jsou využitelné ve reálném životě (ukázka viz rámeček níže). Vycházíme také ze známých údajů o tom, kolik informací si zapamatujeme v závislosti na činnosti, kterou provádíme. Přibližně 10 % informací si uchováme v paměti z toho co slyšíme, ale až 90 % z toho, co sami prožijeme.

Např.: U tématu ekosystému to znamená:

- vzdělávání se přímo v ekosystému (v terénu),
- vzdělávání o ekosystému (jak funguje, co ho tvoří, jak ho ovlivňujeme...),
- vzdělávání pro ekosystém (jak ho můžeme chránit – zjišťování případných problémů a návrhy řešení).

Ve výuce často využíváme i vlastních učebních materiálů v různé podobě.

Snažíme se:

- do výuky implementovat aktuální domácí i světová témata,
- aby žáci uměli vyhledávat informace, použít informace při návrhu řešení různých situací, prezentovat své poznatky, vytvářet si sebeevaluaci, dávat poznatky do souvislostí,
- aby žáci byli citově/emocionálně připraveni pro život, chovali se eticky a morálně, vnímali estetické a kulturní hodnoty.

Každý učitel si v rámci svých předmětů sestavuje plány, které obsahují časové rozvržení učiva a zároveň i volbu výukové strategie použitou na to které učivo. Tyto plány sdílí v rámci ročníkových/předmětových setkání, na kterých učitelé společně plánují, ale i vyhodnocují

výuku. Zvolené strategie se mohou každý rok měnit v závislosti na složení třídy, případně i podle zvolených výukových materiálů.

Zásady, které dodržujeme, aby výuka byla efektivní:

- atmosféra důvěry,
- bezpečné prostředí,
- smysluplný a přiměřený obsah výuky (zároveň praktický),
- přiměřený čas (kolik času je třeba na daný úkol),
- podnětné, zajímavé prostředí (zapojující více smyslů),
- spolupráce v týmu – tomu je třeba podřídit zadání úkolu,
- okamžitá zpětná vazba.

Každý z učitelů má "volnou ruku" při výběru strategií a metod výuky. Využíváme nejmodernější techniku, která je prostředkem i k individualizaci a diferenciaci výuky.

Ve výuce je kladen důraz na vlastní zodpovědnost žáků za své vzdělání a výsledky svého učení. Učební plán a osnovy předmětů jsou sestaveny s důrazem na vztahy a souvislosti mezi předměty – tematická integrovaná výuka. Škola soustředěně rozvíjí všechny klíčové kompetence žáků. Hlavní aktivity, které jsou součástí výuky, jsou zařazovány variabilně v souvislosti s technickými a organizačními možnostmi. Při jejich výběru a uplatňování je současně brán zřetel na převažující zaměření, zájmy, postoje a situaci v konkrétním třídním kolektivu.

3.6 Strategie naplňování klíčových kompetencí

Rámcový vzdělávací program předpokládá nejen smysluplné stanovení cílů výchovně-vzdělávacího programu školy, ale také uplatňování takové formy a metody práce s žáky, aby docházelo k rozvoji osobnosti žáka jako celku, tudíž i kombinovaně k rozvoji všech klíčových kompetencí současně. Usilujeme o co nejaktivnější zapojení žáků do procesu učení, možnosti volit nejvhodnější metody a formy práce učitele, vhodně zapojovat evokaci a motivaci a tak vtahovat žáka do maximální spoluúčasti na učení. Smyslem školy v etapě středního vzdělávání je vybavit žáky klíčovými kompetencemi.

Použitá klíčová slova uvozují určité klíčové kompetence. Logická posloupnost spočívá v hledání významů klíčových slov, v jejich funkční provázanosti s výstupy, vzdělávacími strategiemi učitele a učivem.

<i>Klíčové slovo uvozující klíčovou kompetenci</i>	<i>Výkladů obsahu klíčového slova</i>
<i>učit se</i> kompetence k učení	Efektivně se učí pro život a používá učební strategie, které odpovídají jeho možnostem.
<i>řešit problém</i> kompetence k řešení problémů	Nalézá vhodné postupy pro vyřešení problému a sestaví konstruktivní postup řešení problému.
<i>komunikovat</i> kompetence komunikativní	Porozumí různým druhům sdělení a na tato sdělení vhodně reaguje.
<i>spolupracovat</i> kompetence sociální a personální	Dokáže se cíleně domluvit na společném konání – tedy například o práci, jejím průběhu a výsledcích.
<i>občan</i> kompetence občanské	Dodržuje společností dohodnuté normy – pravidla. Dokáže se vcítit do role druhého a jedná tak, aby neohrožoval druhé.
<i>otevřenost</i> kompetence k podnikavosti	Rozvíjí svůj osobní i odborný potenciál s ohledem na prospěšnost pro ostatní.

Při realizaci výchovných a vzdělávacích cílů je z hlediska jednotlivých kompetencí na Gymnáziu LABYRINTH kladen důraz především na níže uvedené postupy:

1. Kompetence k učení

- učitelé vedou žáky ke kritickému myšlení a kritické a etické práci se zdroji,
- učitelé zadávají úkoly, při kterých žáci kombinují informace z různých zdrojů a přemýšlejí o jejich relevanci,
- učitelé učí žáky plánovat si učení i plnění úkolů, ukazují jim různé strategie učení,
- učitelé společně se žáky formulují cíl činnosti (úkolů),
- učitelé umožňují žákům reflektovat (hodnotit) úspěšnost dosažení cíle,
- učitelé pracují s chybou žáka jako s příležitostí, jak ukázat cestu ke správnému řešení,
- učitelé umožňují žákům prezentovat výsledky jejich práce a poskytují jim zpětnou vazbu a prostor k sebereflexi,
- učitelé sledují průběžně důkazy o žákově učení a oceňují jeho pokrok (využívají prvků formativního hodnocení),
- učitelé pomáhají žákům reflektovat jejich procesy učení a vytvářet metakognitivní nástroje, rozvíjejí jejich kognitivní dovednosti,
- učitelé podporují motivaci žáků k učení,

- učitelé podporují žáky v přijetí učení se jakožto celoživotní strategie,
- učitelé vedou žáky k odpovědnosti za vlastní učení.

2. Kompetence k řešení problémů

- učitelé podněcují žáky k hledání a pojmenování problémů v různých oblastech lidské činnosti,
- učitelé umožňují žákům navrhnout a porovnávat různá řešení problémů v souladu s etickými principy naší společnosti, a to včetně hledání nových řešení tvořivým způsobem,
- učitelé vedou žáky k promýšlení eticky nejednoznačných či problematických situací všedního dne i jednotlivých vědních oborů,
- učitelé vedou žáky k argumentaci podložené důkazy a učí je, jak se vyrovnat s nevalidní argumentací,
- učitelé podporují řešení problémů s mezioborovým přesahem,
- učitelé zapojují žáky do mimovyučovacích aktivit, jejich organizace a vedení.

3. Kompetence komunikativní

- učitelé vlastním příkladem žákům ukazují principy nenásilné a respektující komunikace,
- učitelé průběžně reflektují vzájemnou komunikaci žáků a poskytují jim k ní zpětnou vazbu,
- učitelé žáky seznamují s neefektivními způsoby komunikace a manipulací a ukazují jim, jak na tento způsob komunikace reagovat,
- učitelé vytvářejí příležitosti pro vzájemnou komunikaci žáků ve vyučovacích jednotkách a zapojují co nejvíce prvků kooperativního učení do výuky,
- učitelé žáky vybízejí, aby kladli otázky a hledali na ně společně či samostatně odpovědi,
- učitelé motivují a vedou žáky k osobitému a sebevědomému projevu, umožňují jim prezentaci výsledků různých aktivit,
- učitelé společně se žáky připravují setkání s různými osobnostmi společenského i politického života,

- škola umožňuje žákům v podstatě neomezený přístup k internetu, vede žáky k jeho smysluplnému a bezpečnému využívání a komunikaci s okolím,

4. Kompetence sociální a personální

- učitelé vedou žáky k vzájemnému poznávání ve třídě i ve škole, k respektu k odlišnostem, které se mohou stát zdrojem vlastního obohacení, učitelé respektují individualitu žáků a vedou k tomu i žáky,
- učitelé se zaměřují na budování a rozvíjení dobrých mezilidských vztahů ve škole,
- učitelé vedou žáky k vzájemné empatii,
- učitelé zadávají úkoly, při kterých žáci spolupracují, a zapojují co nejvíce prvků kooperativního učení do výuky, rozvíjejí kompetence žáků nutné pro vzájemnou kooperaci,
- učitelé se aktivně zajímají o názory, náměty a zkušenosti žáků,
- učitelé žákům umožňují, aby si vzájemně sdělovali své pocity a názory.

5. Kompetence občanské

- učitelé důsledně vyžadují dodržování pravidel,
- škola umožňuje žákům spolurozhodovat o různých otázkách chodu školy (např. formou účasti na práci školního parlamentu),
- učitelé vedou žáky k toleranci vůči jiným kulturám,
- učitelé vedou žáky k občanské angažovanosti a prosociálnímu chování jakožto důležité hodnotě,
- učitelé vedou žáky ke kritickému zvažování informací ve veřejném prostoru.

6. Kompetence k podnikavosti

- učitelé vedou žáky k rozvoji osobního potenciálu, k hledání vlastních silných stránek a talentu,
- učitelé vedou žáky k aktivnímu přístupu k životu, k tvořivosti, k flexibilitě a podporují inovaci,
- učitelé motivují a vedou žáky k tomu, aby znalosti a zkušenosti získané v jednotlivých oborech využívali v zájmu své přípravy na budoucí studium a povolání,
- učitelé vyžadují dokončování práce v dohodnuté kvalitě a termínech.

3.7 Poskytování poradenských služeb ve škole

Poradenské služby na naší škole zajišťuje **školní poradenské pracoviště**, ve kterém působí: psycholog, speciální pedagog, výchovný a kariérní poradce a školní metodik prevence.

Zaměření poradenských služeb:

- poradenství žákům v oblasti učebních postupů, stylů a strategií, poradenství rodičům žáka ve výchově a vzdělávání,
- poradenství při školní neúspěšnosti, postupy řešení neprospěchu a podpora žáků ve zlepšení, prevence neúspěchu,
- poradenství při řešení a prevenci krizového chování – rodině a žákovi, postupy řešení ve spolupráci výchovného poradce a pedagogických pracovníků,
- poradenství v oblasti prevence rizikového chování či řešení již nastalých situací, které by mohly ohrozit zdravý rozvoj žáka,
- poradenství v obtížných životních situacích žákům, rodičům v souvislosti s výchovou dětí,
- poradenství při integraci žáka se speciálními vzdělávacími potřebami, včetně žáků z odlišného kulturního prostředí a žáků se sociálním znevýhodněním,
- poradenství ke vzdělávání mimořádně nadaných žáků,
- metodická podpora učitelů v psychologických a speciálně pedagogických dovednostech při pedagogické práci s žáky,
- poskytování informací o dalších službách poradenských zařízení a spolupráce s dalšími odbornými institucemi,
- poskytování kariérové poradenství žákům a rodičům žáků.

3.8 Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Vyhláška č. 27/2016 Sb., vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných, s účinností od 1. září 2016 upravuje pravidla vzdělávání dětí, žáků a studentů (dále jen „žák“) se speciálními vzdělávacími potřebami, vzdělávání žáků uvedených v § 16 odst. 9 zákona a vzdělávání žáků nadaných.

Při postupech upravených touto vyhláškou se dbá, aby byly v souladu se zájmem žáka. Veškerá sdělení upravená touto vyhláškou jsou poskytována žákovi nebo zákonnému zástupci žáka srozumitelným způsobem.

Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami je na Gymnázium LABYRINTH zajišťováno formou individuální inkluze do běžných tříd a probíhá v souladu s platnou legislativou.

Za žáky se speciálními vzdělávacími potřebami jsou považováni žáci, kteří k naplnění svých vzdělávacích možností nebo k uplatnění a užívání svých práv na vzdělávání na rovnoprávném základě s ostatními potřebují poskytnutí podpůrných opatření. Tito žáci mají právo na bezplatné poskytování podpůrných opatření z výčtu uvedeného v § 16 školského zákona.

Systém péče o vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami koordinuje **Školní poradenské pracoviště**. Na základě přesné diagnostiky poradenského zařízení jsou konzultovány, plánovány a využívány vhodná **podpůrná opatření**, která spočívají v:

- poradenské pomoci školy a školského poradenského zařízení,
- úpravě organizace, obsahu, hodnocení, forem a metod vzdělávání a školských služeb, včetně zabezpečení výuky předmětů speciálně pedagogické péče,
- použití kompenzačních pomůcek, speciálních učebnic a speciálních učebních pomůcek,
- vzdělávání podle individuálního vzdělávacího plánu (IVP),
- využití asistenta pedagoga,
- využití dalších pracovníků s odbornou specializací.

Při práci s žáky se speciálními vzdělávacími potřebami úzce spolupracují výchovný poradce, psycholog, asistent pedagoga, třídní učitel, zákonní zástupci žáka, ostatní vyučující a školské poradenské zařízení.

Žákům jsou v souladu se školním vzdělávacím programem, s ohledem na jejich potřeby, popř. na základě zprávy poradenského pracoviště, poskytována podpůrná opatření příslušného stupně. Podpůrná opatření se podle organizační, pedagogické a finanční náročnosti člení do pěti stupňů. Podpůrná opatření prvního stupně lze uplatnit i bez doporučení školského poradenského zařízení a nemají normovanou finanční náročnost. Podpůrná opatření druhého až pátého stupně může škola uplatnit pouze s doporučením školského poradenského zařízení a s informovaným souhlasem zletilého žáka nebo zákonného zástupce žáka. Jsou zpracovány plány pedagogické

podpory nebo individuální vzdělávací plány, které jsou pravidelně vyhodnocovány a podle potřeb upravovány.

Při poskytování podpůrných opatření je možné zohlednit také § 67 odst. 2 školského zákona (v platném znění), který uvádí, že ředitel školy může ze závažných důvodů, zejména zdravotních, uvolnit žáka na žádost zcela nebo zčásti z vyučování některého předmětu. Žák uvedený v § 16 odst. 9 školského zákona (v platném znění) může být uvolněn (nebo nemusí být hodnocen) také z provádění některých činností, ovšem nemůže být uvolněn z předmětu rozhodujícího pro profesní zaměření absolventa. To znamená, že žák nemůže být uvolněn z předmětů, které jsou povinnou součástí maturitní zkoušky.

Postup školy při poskytování podpůrných opatření prvního stupně

Před zahájením poskytování podpůrných opatření prvního stupně zpracuje škola plán pedagogické podpory žáka (PLPP). Podkladem pro vypracování je platné ŠVP. PLPP je zpracován s ohledem na stupeň nadání žáka a tak, aby byly dále rozvíjeny jeho schopnosti, vědomosti a dovednosti. Poskytováním podpůrných opatření je umožněn osobnostní rozvoj každého žáka ve prospěch jeho osobního maxima. Poskytování podpůrných opatření prvního stupně škola průběžně vyhodnocuje. Nejpozději po 3 měsících od zahájení poskytování podpůrných opatření poskytovaných na základě plánu pedagogické podpory škola vyhodnotí, zda podpůrná opatření vedou k naplnění stanovených cílů. Není-li tomu tak, doporučí škola zletilému žákovi nebo zákonnému zástupci žáka využití poradenské pomoci školského poradenského zařízení. Do doby zahájení poskytování podpůrných opatření druhého až pátého stupně na základě doporučení školského poradenského zařízení poskytuje škola podpůrná opatření prvního stupně na základě plánu pedagogické podpory. S plánem pedagogické podpory seznámí škola žáka, zákonného zástupce žáka, všechny vyučující žáka a další pedagogické pracovníky podílející se na provádění tohoto plánu.

Postup při poskytování podpůrných opatření druhého až pátého stupně

Pro účely poskytování poradenské pomoci školským poradenským zařízením zajistí škola bezodkladné předání plánu pedagogické podpory školskému poradenskému zařízení, pokud se žák podle něho vzdělával. Podpůrná opatření druhého až pátého stupně může škola uplatnit pouze s doporučením školského poradenského zařízení a s informovaným souhlasem zletilého žáka nebo zákonného zástupce žáka. Poradenskou pomoc školského poradenského zařízení může využít žák nebo jeho zákonný zástupce také na základě svého uvážení nebo na základě rozhodnutí orgánu veřejné moci podle jiného právního předpisu. Školské poradenské

zařízení při posuzování speciálních vzdělávacích potřeb žáka vychází z charakteru obtíží žáka, které mají dopad na jeho vzdělávání a k jeho aktuálnímu zdravotnímu stavu. V případě podpůrného opatření spočívajícího v používání kompenzačních pomůcek, speciálních učebnic a speciálních učebních pomůcek školské poradenské zařízení doporučí přednostně ty pomůcky, kterými již škola disponuje, pokud tím bude naplněn účel podpůrného opatření.

Pro žáky s přiznanými podpůrnými opatřeními je podkladem pro zpracování PLPP nebo IVP školní vzdělávací program. PLPP a IVP zpracovává škola.

Žákům mohou být poskytnuty podle jejich potřeb a na doporučení školského poradenského zařízení i další druhy podpůrných opatření, např. využití asistenta pedagoga, speciálního pedagoga a dalších odborníků (tlumočníka českého znakového jazyka, přepisovatele pro neslyšící aj.), poskytnutí kompenzačních pomůcek a speciálních didaktických prostředků, úprava materiálních a organizačních podmínek výuky nebo úprava podmínek přijímání a ukončování vzdělávání.

Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocování PLPP žáka se speciálními vzdělávacími potřebami

Plán pedagogické podpory (PLPP) sestavuje třídní učitel nebo učitel konkrétního vyučovacího předmětu za pomoci ŠPP. PLPP má písemnou podobu. Před jeho zpracováním budou probíhat rozhovory s jednotlivými vyučujícími, s cílem stanovení např. metod práce s žákem, způsobů kontroly osvojení znalostí a dovedností. Výchovný poradce stanoví termín přípravy PLPP a organizuje společné schůzky s rodiči, pedagogy, vedením školy i žákem samotným.

Pravidla pro zapojení dalších subjektů

Při vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami spolupracuje škola s PPP a SPC Brno, jejichž pracovními poskytují konzultace podle potřeby.

Specifikace provádění podpůrných opatření

Jako podpůrná opatření pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami jsou v naší škole využívána podle doporučení školského poradenského zařízení a přiznaného stupně podpory zejména tyto činnosti:

a) v oblasti metod výuky:

- respektování odlišných stylů učení jednotlivých žáků,
- metody a formy práce, které umožní častější kontrolu a poskytování zpětné vazby žákovi,

- důraz na logickou provázanost a smysluplnost vzdělávacího obsahu,
- respektování pracovního tempa žáků a poskytování dostatečného času k zvládnutí úkolů,

b) v oblasti organizace výuky:

- střídání forem a činností během výuky,
- u mladších žáků využívání skupinové výuky,
- postupný přechod k systému kooperativní výuky,
- v případě doporučení může být pro žáka vložena do vyučovací hodiny krátká přestávka.

c) zařazení předmětů speciálně pedagogické péče

Jako podpůrná opatření pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami jsou v naší škole zařazeny podle doporučení školského poradenského zařízení a přiznaného stupně podpory **předměty speciálně pedagogické péče**. Vzdělávací obsah těchto předmětů přizpůsobujeme vzdělávacím možnostem a předpokladům žáka s přiznanými podpůrnými opatřeními v rámci IVP.

Individuální vzdělávací plán žáka se speciálními vzdělávacími potřebami

Žák se speciálními vzdělávacími potřebami může být v některém předmětu se souhlasem ředitele školy vzdáván dle individuálního vzdělávacího plánu, a to na základě písemné žádosti zákonného zástupce, popř. zletilého žáka a doporučující odborné zprávy. Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami se uskutečňuje podle individuálního vzdělávacího plánu (dále jen IVP), který vychází ze školního vzdělávacího programu školy, ze závěru speciálně pedagogického vyšetření, popřípadě psychologického vyšetření školským poradenským zařízením a z vyjádření zákonného zástupce žáka, popř. zletilého žáka. IVP je závazným dokumentem pro zajištění speciálních vzdělávacích potřeb žáka. Individuální vzdělávací plán je součástí dokumentace žáka. IVP je vypracován nejpozději 1 měsíc po zjištění speciálních vzdělávacích potřeb žáka. IVP může být doplňován a upravován v průběhu celého školního roku podle potřeby. Za zpracování IVP odpovídá ředitel školy v součinnosti s výchovným poradcem a učiteli předmětů, ve kterých je IVP přidělen. Individuální vzdělávací plán se rovněž vypracovává ve spolupráci se školským poradenským zařízením a zákonným zástupcem žáka, popř. zletilým žákem. Výchovný poradce seznámí s IVP zákonného zástupce žáka, popř. zletilého žáka, který tuto skutečnost potvrdí svým podpisem. Výchovný poradce, sleduje průběh vzdělávání žáka dle IVP a poskytuje společně se školským poradenským zařízením podporu žákovi i jeho zákonným zástupcům. V případě nedodržování stanovených

opatření informuje o této skutečnosti ředitele školy. Ředitel školy může žákovi vzdělávání dle IVP zrušit, jestliže zákonní zástupci žáka, popř. zletilý žák na vzdělávání dle IVP nespolupracují. Školské poradenské zařízení sleduje a vyhodnocuje dodržování postupů a opatření stanovených v individuálním vzdělávacím plánu a poskytuje žákovi, škole i zákonnému zástupci žáka poradenskou podporu. Způsob hodnocení a klasifikace žáka vychází ze znalosti příznaků postižení a uplatňuje se ve všech vyučovacích předmětech, ve kterých se projevuje postižení žáka. Vyučující respektují doporučené způsoby práce a hodnocení žáka, popsáné ve zprávě o psychologickém vyšetření. Volí takové způsoby prověřování znalostí žáka, ve kterých se co nejméně projevuje zdravotní postižení.

Opatření, která realizuje škola sama

Podpůrná opatření 1. stupně: škola volí podpůrná opatření prvního stupně tehdy, pokud žák má při vzdělávání takové obtíže, že je nezbytné jeho vzdělávání podpořit prostředky pedagogické intervence (změny v metodách a výukových postupech, změny v organizaci výuky žáka, úpravy v hodnocení, v začleňování do sociální a komunikační sítě školní třídy); pokud se jedná o drobné úpravy v rámci výuky jednoho předmětu, je úprava věcí individualizace výuky a práce jednoho pedagoga. Pokud úpravy vyžadují spolupráci více pedagogů, vytváří škola Plán pedagogické podpory (PLPP) - stručný dokument, ve kterém jsou uvedeny potřeby úprav ve vzdělávání žáka, návrh jak se bude vzdělávání žáka upravovat a v čem. Pedagogové následně vyhodnocují efektivitu zvolených úprav. Pokud se ani s dodatečnou podporou pedagogů vzdělávání žáka nezlepší a nemá trend zlepšovat nebo je jeho stav naopak setrvalý nebo se horší - pak je vhodné žákovi a zákonným zástupcům doporučit, aby navštívili školské poradenské zařízení. Škola zajistí předání PLPP školskému poradenskému zařízení, aby se předešlo uplatňování neúčinných podpůrných opatření.

Opatření, které škola realizuje na základě doporučení školského poradenského zařízení

Podpůrná opatření 2.–5. stupně se realizují na základě doporučení školského poradenského zařízení. Školské poradenské zařízení nejpozději do tří měsíců od objednání žáka (buď na doporučení školy nebo na žádost zákonného zástupce, popř. zletilého žáka) provede posouzení speciálních vzdělávacích potřeb žáka a do 30 dnů od návštěvy školského poradenského zařízení vypracuje pro rodiče zprávu z vyšetření. Pro rodiče a školu pak vypracuje Doporučení ke vzdělávání žáka se speciálními vzdělávacími potřebami. V případě, že podmínkou pro stanovení podpůrných opatření je vyjádření dalšího odborníka (lékaře apod.), prodlužuje se tomu adekvátně lhůta pro vypracování Doporučení. Při posuzování speciálních vzdělávacích potřeb vychází ze sdělení rodiče a žáka, ze závěrů školy a PLPP, pokud byl

zpracován, dále ze závěrů vyšetření lékařů a dalších odborníků, kteří se do té doby nebo i následně podíleli na péči o žáka.

Žáci se specifickými poruchami učení jsou vedeni v databázi a jejich zprávy z pedagogicko-psychologických poraden soustřeďuje výchovný poradce (popřípadě školní psycholog).

Škola spolupracuje se školským poradenským zařízením a učitelé se při výuce žáků se specifickými poruchami učení vždy řídí doporučeními, která jsou obsažena ve zprávách z vyšetření.

Potřeby žáků se specifickými poruchami učení se řeší individuálně v součinnosti s psychologem, výchovným poradcem, speciálním pedagogem, třídním učitelem a zákonným zástupcem žáka.

Pokud má žák diagnostikovanou dysgrafii, může žák použít k zápisům ve výuce a slohovým písemným pracím počítač.

Při hodnocení výsledků vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami vždy individuálně přihlížíme k doporučením školského poradenského zařízení. Pro zjišťování úrovně žákovských vědomostí a dovedností volí učitel takové formy a druhy zkoušení, které odpovídají schopnostem žáka a na něž nemá porucha negativní vliv. U žáků s vývojovou poruchou je žádoucí klást důraz na ten druh projevu (písemný nebo ústní), ve kterém má předpoklady podávat lepší výkony.

Žáci, kteří pocházejí ze sociálně znevýhodňujícího či nepodnětného prostředí, mají ve škole nárok na zapůjčení vzdělávacích materiálů a další podpory dle individuální potřeby.

Žákům se sociálním znevýhodněním jsou poskytovány individuální konzultace jednotlivými učiteli, psychologem nebo výchovným poradcem.

Žáci se zdravotním postižením či zdravotním znevýhodněním, kterým zdravotní stav neumožňuje studovat běžným způsobem, mohou studovat podle individuálního vzdělávacího plánu.

Žáci se zdravotním postižením či zdravotním znevýhodněním mohou být zcela nebo zčásti uvolněni z některých předmětů nebo provádění určitých činností.

Specifické potřeby žáků vyžadující speciální péči jsou řešeny individuálně na základě doporučení školského poradenského zařízení.

Žákům se zdravotním postižením a zdravotním znevýhodněním je vzhledem k jejich konkrétním zdravotním problémům věnována individuální péče, kterou v každém jednotlivém případě koordinuje třídní učitel ve spolupráci s výchovným poradcem.

Žákům mohou být poskytnuty podle jejich potřeb a na doporučení školského poradenského zařízení i další druhy podpůrných opatření, např. využití asistenta pedagoga, speciálního pedagoga a dalších odborníků (tlumočnicka českého znakového jazyka, přepisovatele pro neslyšící aj.), poskytnutí kompenzačních pomůcek a speciálních didaktických prostředků, úprava materiálních a organizačních podmínek výuky nebo úprava podmínek přijímání a ukončování vzdělávání.

System péče o žáky se speciálními vzdělávacími potřebami

Pro dosažení úspěšnosti při vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami je třeba zejména:

- povzbuzovat žáky při případných neúspěších a posilovat jejich motivaci k učení;
- uplatňovat formativní hodnocení žáků;
- poskytovat pomoc při osvojování si vhodných učebních způsobů a postupů se zřetelem k individuálním obtížím jednotlivců;
- věnovat pozornost začleňování těchto žáků do běžného kolektivu a vytváření pozitivního klimatu ve třídě a ve škole;
- spolupracovat s odbornými institucemi, tj. se školským poradenským zařízením a odbornými pracovníky školního poradenského pracoviště, v případě potřeby také s odborníky mimo oblast školství (odbornými lékaři nebo pracovníky z oblasti sociálně právní ochrany žáka apod.);
- spolupracovat s dalšími sociálními partnery školy, zejména s rodiči žáků (jak žáků se speciálními vzdělávacími potřebami při řešení individuálních zdravotních či učebních obtíží žáků, tak s ostatními rodiči) a také se základními školami, ve kterých žáci plnili povinnou školní docházku (zjistit, jaká podpora byla žákovi poskytována na základní škole);
- realizovat další vzdělávání učitelů všech předmětů zaměřené na vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami (i žáků nadaných) a uplatňování adekvátních metod a forem výuky, hodnocení a komunikace s těmito žáky .

3.9 Zabezpečení výuky žáků nadaných a mimořádně nadaných

Škola vytváří ve svém školním vzdělávacím programu a při jeho realizaci podmínky k co největšímu využití potenciálu každého žáka s ohledem na jeho individuální možnosti. Škola vyhledává a rozvíjí různé druhy nadání i mimořádné nadání žáků. Za nadaného žáka se považuje žák, který při adekvátní podpoře vykazuje ve srovnání s vrstevníky vysokou úroveň v jedné či více oblastech rozumových schopností, v pohybových, manuálních, uměleckých nebo sociálních dovednostech.

Pro mimořádně nadaného žáka vytvoří škola individuální vzdělávací plán.

V rámci výuky je zařazována práce v diferencovaných skupinách podle nadání žáka. Pro nadaného žáka učitel připravuje a zadává školní práci, která odpovídá a rozvíjí úroveň jeho dovedností v oblasti jeho nadání. Nadaní žáci individuálně nebo skupinově navštěvují vybrané bloky výuky ve vyšším ročníku, případně jsou vytvářeny skupiny žáků s talentem pro určitou výukovou oblast napříč ročníky.

Ředitel školy může přeradit mimořádně nadaného žáka do vyššího ročníku bez absolvování předchozího ročníku na základě zkoušek vykonaných před komisí, kterou jmenuje ředitel školy.

Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocování PLPP nadaného a mimořádně nadaného žáka

V rámci PLPP a provádění podpůrných opatření a úprav vzdělávacího procesu budou využívány tyto činnosti:

- individuální konzultace s vyučujícím,
- vzdělávání skupiny mimořádně nadaných žáků v jednom či více vyučovacích předmětech,
- účast žáka na výuce jednoho nebo více vyučovacích předmětů ve vyšších ročnících školy,
- občasné (dočasné) vytváření skupin pro vybrané předměty s otevřenou možností volby na straně žáka,
- obohacování vzdělávacího obsahu,
- zadávání specifických úkolů, projektů,
- podílení se na přípravě školních projektů,
- příprava a účast na soutěžích včetně celostátních a mezinárodních kol, středoškolské odborné činnosti apod.,

- nabídka volitelných vyučovacích předmětů, nepovinných předmětů a zájmových aktivit.

Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocování IVP nadaného a mimořádně nadaného žáka

Individuální vzdělávací plán (IVP) mimořádně nadaného žáka sestavuje třídní učitel ve spolupráci s učiteli vyučovacích předmětů, ve kterých se projevuje mimořádné nadání žáka, s výchovným poradcem a školským poradenským zařízením. IVP mimořádně nadaného žáka má písemnou podobu a při jeho sestavování spolupracuje třídní učitel s rodiči mimořádně nadaného žáka. IVP je sestaven nejpozději do jednoho měsíce od obdržení doporučení školského poradenského zařízení. Součástí IVP je termín vyhodnocení naplňování IVP a může též obsahovat i termín průběžného hodnocení IVP, je-li to účelné. IVP může být zpracován i pro kratší období než je školní rok. IVP může být doplňován a upravován v průběhu školního roku.

3.10 Začlenění průřezových témat

Průřezová témata reprezentují vzdělávání okruhy aktuálních problémů současného světa a jsou nedílnou součástí vzdělávání. Jsou důležitým formativním prvkem vzdělávání, vytvářejí příležitosti pro individuální uplatnění žáků i pro jejich vzájemnou spolupráci a pomáhají rozvíjet osobnost žáka především v oblasti postojů a hodnot.

Průřezová témata prostupují celým školním vzdělávacím programem Gymnázia LABYRINTH.

Výběr témat a způsob jejich zařazení je součástí vzdělávacího programu v jednotlivých vyučovacích předmětech, procházejí napříč vzdělávacími oblastmi a umožňují propojení vzdělávacích oborů. Zařazení jednotlivých tematických okruhů průřezových témat je vždy součástí charakteristiky vzdělávací oblasti a jednotlivá témata jsou uvedena v tabulkách vyučovacích předmětů. Do gymnaziálního vzdělávání jsou zařazena tato **průřezová témata**:

- **Osobnostní a sociální výchova** vede žáky k rozvoji vlastní osobnosti v rámci sociálních interakcí ve třídě, škole, komunitě. Rozvíjí spolupráci, komunikaci, sebehodnocení, podporuje uvědomění si své osobnosti (silné a slabé stránky), motivuje k dalšímu práci.
- **Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech** vede žáky k poznávání odlišných kultur, životních priorit, k pochopení odlišným hodnotovým žebříčků,

k vzájemnému respektu a toleranci, k uvědomění si vlastní identity. Učí žáky nebýt pouhými pasivními příjemci informací, ale vede je k jejich objevování a ověřování.

- **Environmentální výchova** vede žáky k naplňování principů trvalé udržitelnosti. K uvědomění si důsledků svého chování.
- **Multikulturní výchova** vede žáky k poznání vlastní kultury a zároveň k porozumění odlišných kultur. Žáci se snaží chápat odlišné vzorce chování a jednání při podobných situacích u odlišných kultur. Učí je být tolerantní a vede je k dívání se na odlišné kultury jako na zdroj inspirace.
- **Mediální výchova** vede žáky od pasivního přijímání informací, k ověřování informací z různých zdrojů, k porozumění, zpracování, vyhodnocení a k zaujmutí vlastního stanoviska na různá mediální sdělení, ke schopnosti informace dále předávat.

Osobnostní a sociální výchova

Ročník	Začleněno do předmětu
1. ročník	Anglický jazyk Český jazyk a komunikace Informatika a informační a komunikační technologie Druhý cizí jazyk Matematika Podnikavost Přírodní vědy Společnost a kultura Tělesná výchova Tvorba
2. ročník	Anglický jazyk Český jazyk a komunikace Druhý cizí jazyk Německý jazyk Matematika Osobnostní a sociální výchova Přírodní vědy Společnost a kultura Tělesná výchova Tvorba
3. ročník	Anglický jazyk Český jazyk a komunikace Dobrovolnictví Druhý cizí jazyk Matematika Osobnostní a sociální výchova Přírodní vědy Společnost a kultura Tělesná výchova

4. ročník	Anglický jazyk Český jazyk a komunikace Člověk na Zemi Druhý cizí jazyk Matematika Osobnostní a sociální výchova Tělesná výchova Závěrečná práce
-----------	---

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

Ročník	Začleněno do předmětu
1. ročník	Anglický jazyk Český jazyk a komunikace Druhý cizí jazyk Podnikavost Přírodní vědy Společnost a kultura Tvorba
2. ročník	Anglický jazyk Český jazyk a komunikace Druhý cizí jazyk Osobnostní a sociální výchova Přírodní vědy Společnost a kultura Tvorba
3. ročník	Anglický jazyk Český jazyk a komunikace Dobrovolnictví Druhý cizí jazyk Osobnostní a sociální výchova Přírodní vědy Společnost a kultura
4. ročník	Anglický jazyk Český jazyk a komunikace Člověk na Zemi Druhý cizí jazyk Osobnostní a sociální výchova

Environmentální výchova

Ročník	Začleněno do předmětu
1. ročník	Přírodní vědy Podnikavost Tělesná výchova
2. ročník	Přírodní vědy Tělesná výchova
3. ročník	Přírodní vědy Tělesná výchova
4. ročník	Člověk na Zemi Tělesná výchova

Multikulturní výchova

Ročník	Začleněno do předmětu
1. ročník	Anglický jazyk Český jazyk a komunikace Druhý cizí jazyk Podnikavost Společnost a kultura Tvorba
2. ročník	Anglický jazyk Český jazyk a komunikace Druhý cizí jazyk Osobnostní a sociální výchova Společnost a kultura Tvorba
3. ročník	Anglický jazyk Český jazyk a komunikace Dobrovolnictví Druhý cizí jazyk Osobnostní a sociální výchova Společnost a kultura
4. ročník	Anglický jazyk Český jazyk a komunikace Druhý cizí jazyk Osobnostní a sociální výchova

Mediální výchova

Ročník	Začleněno do předmětu
1. ročník	Anglický jazyk Český jazyk a komunikace Informatika a informační a komunikační technologie Druhý cizí jazyk Přírodní vědy Společnost a kultura Tvorba
2. ročník	Anglický jazyk Český jazyk a komunikace Druhý cizí jazyk Přírodní vědy Společnost a kultura Tvorba
3. ročník	Anglický jazyk Český jazyk a komunikace Druhý cizí jazyk Přírodní vědy Společnost a kultura
4. ročník	Anglický jazyk Český jazyk a komunikace Druhý cizí jazyk Závěrečná práce

4. UČEBNÍ PLÁN

UČEBNÍ PLÁN – GYMNÁZIUM LABYRINTH

Vzdělávací obor (Předmět)		ročníky					Σ	min. časová dotace
		1.	2.	3.	4.			
<i>Jazyk a jazyková komunikace</i>	Český jazyk a literatura	2	3	3	4	12	12	
	Anglický jazyk	3	3	3	3	12	12	
	Další cizí jazyk (ŠJ)	3	3	3	3	12	12	
<i>Matematika a její aplikace</i>		4	4	3	4	15	10	
<i>Informační a komunikační technologie</i>		2	2	2	3	9	4	
<i>Společnost a kultura</i>		6	6	6	0	18	36	
<i>Přírodní vědy</i>		6	6	6	0	18		
<i>Člověk na Zemi</i>		0	0	0	6	6		
<i>Tvorba</i>	Hudební výchova	1	1	0	0	2	4	
	Výtvarná výchova	1	1	0	0	2		
<i>Člověk a zdraví</i>	Tělesná výchova	2	2	2	2	8	8	
<i>Osobnostní a sociální výchova</i>		0	1	1	0	2	0	
<i>Dobrovolnictví</i>		0	0	1	0	1		
<i>Závěrečná práce</i>		0	0	0	1	1	0	
<i>Volitelné předměty</i>		2	1	5	6	14	8	
CELKEM:		32	33	35	32	132		

5 Učební osnovy

5.1 Anglický jazyk

Cíle výuky předmětu

Předmět Anglický jazyk naplňuje všechny povinné výstupy určené RVP G pro výuku hlavního cizího jazyka. Učivo je v případě anglického jazyka popsáno obecněji než u ostatních předmětů (tedy nikoliv podle jednotlivých ročníků). Vyučující jej v jednotlivých ročnících upravují v závislosti na vstupní úrovni a rozvoji jazykových dovedností a znalostí žáků tak, aby na konci studia dosáhli úrovně B2 (případně C1) podle Společného evropského referenčního rámce pro jazyky.

Konkrétní cíle výuky:

- žák komunikuje přirozeně a spontánně
- žák se snadno orientuje v méně běžných konverzačních situacích, dovede popsat své zážitky, zkušenosti a pocity, vysvětlit a zdůvodnit své názory a plány
- žák se dokáže aktivně zúčastnit ústní interakce s partnerem, který nemusí svou promluvu výrazněji přizpůsobovat
- žák bez obtíží rozumí hlavním myšlenkám v textu (čtením i slyšením), který se týká složitějších témat, a je schopen pracovat i s náročnějšími texty z odborných oblastí
- žák umí napsat souvislý text, i myšlenkově náročnější, nejen na běžná témata, ale i na témata imaginativního a odborného charakteru

Časové a organizační vymezení

Anglický jazyk je součástí vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace a odpovídá vzdělávacímu oboru Cizí jazyk.

Z průřezových témat předmět zahrnuje tematické okruhy:

- osobnostní a sociální výchovy
- výchovy k myšlení v evropských a globálních souvislostech
- multikulturní výchovy
- mediální výchovy

Anglický jazyk je součástí učebního plánu od 1. do 4. ročníku gymnázia. Hodinová dotace předmětu je 3 hodiny týdně v každém ročníku.

K propojení anglického jazyka s ostatními předměty dochází pomocí metody CLIL (Content and Language Integrated Learning), a to zejména ve spojení s integrovanými tematickými bloky Společnost a kultura a Přírodní vědy. Týdenní dotace je v každém ročníku věnována osvojování jazykových prostředků a rozvoji řečových dovedností vedoucím k rozvoji interkulturní komunikační kompetence (rozšířené také o plurilingvální a plurikulturní kompetence).

Výuka probíhá ve skupinách o maximálním počtu 18 žáků. Na začátku 1. ročníku jsou

žáci na základě výsledků rozřazovacího testu rozdělení do propustných skupin podle vstupní úrovně znalostí. Rozdíl mezi skupinami spočívá v tempu výuky a úrovni zařazovaných výukových materiálů (autentické texty, audio nahrávky, internetové zdroje, učebnice, pracovní listy apod.). Pokud výuka ve skupinách není vázána v rozvrhu na další cizí jazyk a počet žáků nepřesahuje stanovený limit, lze uskutečnit přestupy z jedné skupiny do druhé, a to na základě dohody vyučujících a žáka. Podkladem pro přestup jsou dlouhodobé výsledky ve skupině a výsledek srovnávacího testu.

Stanovení jednotlivých výstupů vychází ze Společného evropského referenčního rámce pro jazyky a jednotlivých deskriptorů pro příslušné úrovně, jak je stanoveno RVP G.

Výchovné a vzdělávací strategie

K utváření a rozvíjení klíčových kompetencí, jak je definuje RVP G, volí předmět anglický

jazyk tyto strategie:

Kompetence k učení

Učitel:

- motivuje žáky vhodným výběrem studijních materiálů a postupů
- organizuje, řídí a kontroluje práci žáků v hodině, vede žáky k samostatnému a aktivnímu přístupu při osvojování cizího jazyka
- učí žáky hledat souvislosti, samostatně pracovat s jazykovým materiálem (samostatně a zodpovědně pracovat se získanými informacemi, doplňovat, prohlubovat a rozvíjet své komunikační dovednosti)
- zadává žákům eseje a jiné slohové útvary a sleduje rozvoj žáků komplexními metodami hodnocení
- vede žáky k četbě anglických časopisů, autentických nebo upravených textů a anglicky psané literatury v různých úrovních náročnosti
- využívá srovnání s jinými jazyky, které žáci znají, popřípadě i s mateřštinou
- vede žáky k získávání důvěry ve vlastní jazykové kompetence

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- vede žáky, aby samostatně vyhledávali a zpracovávali informace
- učí žáky hledat optimální způsob řešení problémů
- vede žáky, aby se vyjadřovali k problematice probírané v ostatních předmětech, aby reprodukovali v cizím jazyce poznatky z jiných vědních oborů (literatura, kultura, historie, zeměpis...)

- v rámci konverzace na různá témata vede žáky ke zřetelné argumentaci při vyjadřování různých názorů
- učí žáky analyzovat, hledat souvislosti a logicky vyvozovat závěry při práci s obtížnějšími texty nebo poslechy
- zadává žákům samostatné tvořivé úkoly a jednoduché projekty
- vede žáky k obhajování vlastních názorů
- učí žáky zacházet i s neúplnými informacemi, a tak je vede k nutnosti domýšlení, hledání souvislostí
- ve výuce simuluje modelové situace, se kterými se žáci mohou setkat v praktickém životě (psaní dopisů na různá témata, rozhovory v různých kontextech, poslech neznámých mluvčích, hledání informací atd.)
- žáky postupně vede k řešení úkolů většího rozsahu a komplexnějšího charakteru (např. zpracování informací z cizojazyčné literatury a prezentace výsledků před třídou)

Kompetence komunikativní

Učitel:

- zadává samostatná vystoupení, vystoupení ve dvojicích i ve skupinách, která upevňují dovednosti verbální a neverbální komunikace
- učí žáky vhodně používat jazykové prostředky s ohledem na komunikační záměr
- v rámci konverzace kultivuje u žáků schopnost vyjádření vlastního názoru a jeho obhájení, stejně tak jako umění naslouchat názorům druhých, tolerovat odlišnosti a vhodně reagovat
- při práci s jazykovým materiálem vede žáky k přesnosti, k identifikaci podstatných informací a rozvíjení jejich interpretačních dovedností
- organizuje podle zájmu žáků jazykové pobyty, kde, stejně jako i v hodinách konverzace, dostávají žáci příležitost komunikovat s rodilými mluvčími a anglicky mluvícími cizinci

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- vyžaduje od žáků zdvořilé a slušné chování
- upozorňuje žáky na provázanost užívání jazykových prostředků a úrovně mezilidských vztahů
- rozvíjí u žáků schopnost soustavné disciplinované práce s dlouhodobými cíli
- vede žáky ke spolupráci, která ovlivňuje kvalitu společné práce
- vede žáky ke kritickému zhodnocení jejich práce i práce ostatních žáků
- vede žáky, aby si uvědomili svou roli ve skupině a zároveň dokázali uplatnit své individuální schopnosti
- učí žáky vhodnými argumenty a vhodným způsobem prosadit svůj názor

Kompetence občanské

Učitel:

- vybírá různé cizojazyčné materiály z rozličných kulturních a geografických oblastí, a tím posiluje u žáků toleranci, empatii a vstřícnost, ale i kritický přístup k dané problematice
- vytváří vhodné podmínky k tomu, aby si žáci budovali pocit sounáležitosti s ostatními lidmi (např. studijně-poznávací zájezdy, divadelní a filmová představení, četba literárních děl, při kterých žáci vnímají odlišné kulturní a etické hodnoty)

Kompetence k podnikavosti

Učitel:

- vede žáky k vytváření pracovních návyků svým důsledným přístupem a kontrolou domácích úkolů
- vyžaduje dodržování stanovených pravidel, plnění povinností a závazků
- učí žáky využívat získaných znalostí a dovedností k osobnímu rozvoji, navazování sociálních kontaktů a při přípravě na další studium

Průřezová témata

Osobnostní a sociální výchova

- co skutečně dělám a co mohu a chci udělat pro svůj osobní rozvoj
- jak se učím osvojovat si různé jevy ve škole i v životě mimo školu
- co a jak mohu trénovat, aby se kvalita mého učení zlepšila
- já a moje sociální role nyní i budoucí (žák, občan, rodič apod.)
- jak ovládám myšlenkové postupy řešení problémů a co se v této oblasti mohu dále učit
- jak ovládám sociální dovednosti potřebné při řešení problémů v interakci s druhými lidmi a co se v této oblasti mohu dále učit
- co vím o svém komunikačním chování
- lidská komunikace a jak jí rozumím
- dovednosti spojené s následujícími kvalitami komunikace a jak je mohu dále rozvíjet:
 - vnímající komunikace (na partnera orientované vnímání, aktivní naslouchání)
 - rozumějící komunikace (porozumění komunikačním signálům v řeči lidského těla i řeči slov ve vlastní kultuře i v kontaktu s kulturami jinými)
 - respektující komunikace (způsoby komunikačního chování respektujícího odlišnosti názorů, postojů, kultur, národností)
 - přesná komunikace (srozumitelnost, jasnost, přesnost sdělení, přesvědčování a argumentace)
 - pozitivní komunikace (vyváženost negativních a pozitivních výroků, otevřenost, komunikace partnerů jako inspirace)

- tvořivá komunikace (plynulost, pohotovost, bohatost, výrazovost, nápaditost, estetizovanost komunikace)
- účelově efektivní komunikace (otevřenost, asertivnost, komunikační taktiky, účelné způsoby komunikace při spolupráci, vyjednávání a při řešení problémových, resp. konfliktních situací)
- jak mohu používat komunikační dovednosti k odolávání neužitečnému nátlaku
- sociálně-komunikační dovednosti výhodné pro spolupráci (jasná komunikace, argumentace, řešení sporů)
- moje hodnoty a moje sociální role současné i budoucí (žák, sportovec, přítel, rodič, občan, zaměstnanec a další)
- já a sociální a morální dilemata doby, v níž žiji
- já v roli vedoucí/vedoucího a v roli vedené/vedeného
- můj vztah ke spolupráci a k soutěži
- které mé osobnostní předpoklady jsou výhodné a naopak nevýhodné pro situace spolupráce a které pro situace soutěžení, konkurence atd.
- nakolik chci být originální a nakolik se umím přizpůsobovat druhým
- jak umím rozpoznat situace soutěže a jak je prožívám
- jak zvládám situace soutěže a jaké v nich používám strategie

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

- globalizace a kulturní změny: procesy podporující stejnorodost a rozdílnost kulturního prostředí, snižování kulturní rozmanitosti na Zemi, šíření tzv. globální kultury a jeho důsledky
- geografický a geopolitický profil Evropy, evropské jazykové a kulturní okruhy
- evropské kulturní kořeny a hodnoty: křesťanství, demokracie, právo, umění, věda, hospodářství
- shody a rozdíly v životním stylu evropských zemí
- vzdělávací politika EU a její projekce do vzdělávacího systému v ČR
- vzdělávací programy EU a možnosti účasti v nich
- proces utváření evropského vzdělávacího prostoru a mobilita ve vzdělávání
- podmínky a možnosti studia v zahraničí
- významné zahraniční univerzity
- stipendia na zahraničních univerzitách
- srovnávací charakteristiky vzdělávání na gymnáziích v ČR a obdobných školách v zahraničí, profily absolventů a závěrečné zkoušky (maturita), kompatibilní prvky a rozdíly

Další témata výchovy k myšlení v evropských a globálních souvislostech mohou být v předmětu probírána prostřednictvím metody CLIL při jazykové přípravě na témata předmětů Společnost a kultura a Přírodní vědy.

Multikulturní výchova

- jak se projevuje sociokulturní rozrůzněnost v regionech ČR a v Evropě
- jak používat jazyk, aby byl zbaven rasistických a diskriminujících výrazů
- jak mluvit o jiných lidech jako o bytostech, které se odlišují rasovou či etnickou příslušností, náboženstvím, odlišnou sexuální orientací apod., aniž by se znevažovala jejich rovnoprávnost
- jak se naučit respektovat, že každý jazyk má své specifické rysy, žádný není nadřazen jiným jazykům
- jak se mohou naučit využívat jazykovou a kulturní pluralitu pro potřebnou diskusi jazykové a kulturní rozrůzněnosti (v ČR, v Evropě)
- jakými prostředky mohou rozvíjet své jazykové kompetence pro kontakt a spolupráci s příslušníky jiných etnik (v ČR, v Evropě)

Další témata multikulturní výchovy mohou být v předmětu probírána prostřednictvím metody CLIL při jazykové přípravě na témata předmětů Společnost a kultura a Přírodní vědy.

Mediální výchova

- kategorie mediálních produktů (noviny, časopisy, rozhlasové a televizní vysílání, internetové stránky),
- formy mediálních sdělení (zpravodajství, komentář, dokument, seriál, poradna, fotoromán apod.), vzájemné inspirace mezi médii
- rozbor aktuálního zpravodajství, kritéria pro výběr zpráv (důležitost pro život, aktuálnost, negativita, blízkost, jednoduchost, jednoznačnost, přítomnost prominentní osoby, možnost trvání v čase)
- vztah mezi mediálními produkty a skutečností (mediální „reprezentace“ skutečnosti, vztah zpravodajství a skutečnosti, vztah fikce a skutečnosti, „hra“ se skutečností, relevance a věrohodnost informačních zdrojů a informací)
- výrazové prostředky (kódy a konvence) typické pro konkrétní média: obrazové, zvukové a jazykové prostředky, sekundární kódy charakterizující jednotlivá média (obálky časopisů pro děti a mládež, znělky v rozhlase a televizi)
- stereotypy, které se projevují v mediovaných reprezentacích, identifikace a vyhodnocení předsudku ve zpravodajství, dramatické tvorbě a zábavních pořadech
- hodnoty a životní styly nabízené/nenabízené mediálními produkty a jejich konkrétní předvedení
- mediální produkce pro mládež (společný rozbor tisku z hlediska prezentace mezigeneračních vztahů, intimních vztahů, představ o žádoucí/nežádoucí budoucnosti)
- vliv médií na uspořádání každodenního života (od denního rytmu přes rozestavení nábytku po výběr konverzačních témat)
- předpokládané či skutečné vlivy některých mediálních obsahů na vnitřní rozpoložení jedince (násilí, pornografie)
- vlivy celospolečenské a kulturní (vliv na jazykovou kulturu, sdílené společenské

hodnoty, stabilitu společnosti, sport apod.)

- příprava televizní či rozhlasové diskuse na téma vliv médií (vliv násilných obsahů, vliv médií na rodinný život, vliv médií na podobu sportu apod.)

VZDĚLÁVACÍ OBSAH

RECEPTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI

Očekávané výstupy

Žák:

- porozumí hlavním bodům a myšlenkám autentického ústního projevu složitějšího obsahu na aktuální téma, postihne jeho hlavní a doplňující informace
- rozliší v mluveném projevu jednotlivé mluvčí, identifikuje různý styl, citové zabarvení, názory a stanoviska jednotlivých mluvčích
- porozumí hlavním bodům a myšlenkám autentického čteného textu či písemného projevu složitějšího obsahu na aktuální téma
- identifikuje strukturu textu a rozliší hlavní a doplňující informace
- vyhledá a shromáždí informace z různých textů na méně běžné, konkrétní téma a pracuje se získanými informacemi
- odvodí význam neznámých slov na základě již osvojené slovní zásoby, kontextu, znalosti tvorby slov a internacionalismů
- využívá různé druhy slovníků, informativní literaturu, encyklopedie a média
- čte s porozuměním literaturu ve studovaném jazyce
- postihne zápletku i sled událostí ve filmu či hře

PRODUKTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI

Očekávané výstupy

Žák:

- formuluje svůj názor srozumitelně, gramaticky správně, spontánně a plynule
- volně a srozumitelně reprodukuje přečtený nebo vyslechnutý autentický text se slovní zásobou a jazykovými strukturami odpovídajícími náročnějšímu textu
- přednese souvislý projev na zadané téma
- sestaví souvislý text na širokou škálu témat a vyjádří své stanovisko
- podrobně popíše své okolí, své zájmy a činnosti s nimi související
- logicky a jasně strukturuje formální i neformální písemný projev různých slohových stylů
- s porozuměním přijímá a srozumitelně i gramaticky správně předává obsahově složitější informace
- používá bohatou všeobecnou slovní zásobu k rozvíjení argumentace, aniž by redukoval

to, co chce sdělit

- využívá výkladové a odborné slovníky při zpracování písemného projevu na neznámé téma

INTERAKTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI

Očekávané výstupy

Žák:

- vyjádří a obhájí své myšlenky, názory a stanoviska vhodnou písemnou i ústní formou
- adekvátně a gramaticky správně okomentuje a prodiskutuje odlišné názory různých faktografických i imaginativních textů
- reaguje spontánně a gramaticky správně v složitějších, méně běžných situacích užitím vhodných výrazů a frazeologických obrátů
- komunikuje plynule a foneticky správně na témata abstraktní i konkrétní v méně běžných i odborných situacích
- při setkání s rodilými mluvčími zahájí, vede a zakončí dialog a zapojí se do živé diskuse na různá témata týkající se odbornějších zájmů

UČIVO

JAZYKOVÉ PROSTŘEDKY A FUNKCE

(vztahující se k oblastem osobním, vzdělávacím, pracovním a veřejným, se kterými se žák setkává běžně i méně často nebo jen ve specifických kruzích)

- fonetika – zvuková výstavba slova, zvuková stránka věty, fonetická redukce, fonetické rysy,
konvence používané k prezentaci výslovnosti
- pravopis – pravidla u složitějších slov, zákonitosti vyplývající z psané podoby jazyka pro frázování a intonaci,
- gramatika – jmenné a verbální fráze, morfémy, prefixy, sufixy, další vyjádření minulosti, přítomnosti a budoucnosti, rozvíte věty vedlejší, složitá souvětí, odvozování, transformace, valence
- lexikologie – ustálené kolokace, ustálená větná spojení, přísloví, jednoduché idiomy, frázová slovesa, ustálené větné rámce, odborné výrazy a fráze na známá témata

KOMUNIKAČNÍ FUNKCE JAZYKA A TYPY TEXTŮ

(vztahující se k oblastem osobním, vzdělávacím, pracovním a veřejným, se kterými se žák setkává běžně i méně často nebo jen ve specifických kruzích)

- postoj, názor, stanovisko – souhlas, nesouhlas, svolení, prosba, odmítnutí, možnost, nemožnost, nutnost, potřeba, zákaz, příkaz
- emoce – libost/nelibost, zájem/nezájem, radost/zklamání, překvapení, údiv, obava, vděčnost, sympatie, lhostejnost, strach
- morální postoje a funkce – omluva, odpuštění, pochvala, pokárání, lítost, přiznání, odsouzení

- kratší písemný projev – pozdrav, vzkaz, přání, blahopřání, pozvání, odpověď, osobní dopis, úřední dopis, žádost, inzerát, strukturovaný životopis
- delší písemný projev – podrobný životopis, vypravování, úvaha, esej, podrobný popis, odborný popis
- čtený či slyšený text – jazykově nekomplikované a logicky strukturované texty, texty informační, popisné, faktografické, dokumentární, imaginativní i umělecké
- samostatný ústní projev – popis, shrnutí, srovnání, vyprávění, oznámení, prezentace, reprodukce textu
- interakce – formální i neformální rozhovor, diskuse, korespondence, strukturovaný pohovor, náhodné situace v osobním i profesním životě, komunikace prostřednictvím telefonu a dalších médií
- informace z médií – tisk, rozhlas, televize, internet, film, audionahrávky, videonahrávky, veřejná hlášení, telefonát

TEMATICKÉ OKRUHY A KOMUNIKAČNÍ SITUACE

Okruhy odpovídají požadavkům RVP G.

REÁLIE ZEMÍ STUDOVANÉHO JAZYKA

Oblasti odpovídají požadavkům RVP G.

5.2 Český jazyk a komunikace

Cíle výuky předmětu

Žák by se měl naučit:

- kultivovaně a situaci přiměřeně užívat český jazyk v mluvené i psané podobě, v osobním i pracovním životě
- rozvíjet dovednost formulovat promluvu i psaný text
- plně porozumět textům prostě sdělovacím, publicistickým, odborným i uměleckým
- rozvíjet schopnost čtenářského estetického prožitku
- seznamovat se s různými formami uměleckých textů
- používat kritické myšlení v oblasti obsahu textů
- rozvíjet dovednosti práce s textem jako zdrojem informací, s encyklopediemi, slovníky atd.
- pracovat s textem na internetu

Časové a organizační vymezení

Předmět český jazyk a komunikace je součástí vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace a pokrývá část vzdělávacího oboru Český jazyk a literatura. Zbývající část učiva vzdělávacího oboru Český jazyk a literatura stanoveného RVP G (především dějiny literatury) je součástí integrovaného tematického bloku Společnost a kultura, ve 4. ročníku pak bloku Člověk na Zemi. Část vzdělávacího obsahu předmětu vychází ze vzdělávacího obsahu průřezového tématu mediální výchova, což se projevuje v jejich vzájemném propojení v konkrétních vyučovacích hodinách. Dále předmět integruje některá témata průřezových témat osobnostní a sociální výchova a multikulturní výchova.

Český jazyk a komunikace je součástí učebního plánu od 1. do 4. ročníku gymnázia. Hodinová dotace předmětu je v 1. ročníku 2 hodiny týdně, ve 2. a 3. ročníku tři hodiny týdně a ve 4. ročníku čtyři hodiny týdně. Podle možností školy je pro posílení individuální práce třída dělena na dvě skupiny.

Součástí výuky jsou tyto kurzy:

Ročník	Kurz	Obsah
2. ročník	Jazykovědná konference	pololetní kurz zaměřený na aktuální lingvistická témata a podporu týmové práce
3. ročník	Dny médií	4denní kurz zaměřený na praktické a aktivní poznání činnosti veřejnoprávních i komerčních médií

Výchovné a vzdělávací strategie

Český jazyk a komunikace volí v souladu s RVP G strategie, které upřednostňují zaměření na aktivní jazykovou komunikaci a na uplatňování a rozvoj kritického myšlení žáků.

Zvolené strategie směřují k ovládnutí českého jazyka v maximální šíři jeho funkcí a stylů, s důrazem na kultivované a správné vyjadřování vlastních myšlenek a na porozumění textům a plné pochopení jejich funkcí.

Český jazyk v mluvené i psané podobě je součástí současné spotřební kultury a jeho aktivní používání je nezbytné pro komunikaci prostřednictvím elektronických médií. Výuka českého jazyka tuto skutečnost bere v úvahu a volí takové strategie, které žáky připraví také k samostatnému a kvalifikovanému pohybu ve světě elektronické komunikace.

K utváření a rozvíjení klíčových kompetencí, jak je definuje RVP G, volí předmět český jazyk

a komunikace tyto strategie:

Kompetence k učení

Učitel:

- zadává žákům úkoly, které vedou k rozvíjení dovednosti samostatné práce s texty
- předkládá texty v písemné i zvukové podobě a vybízí žáky k jejich samostatnému hodnocení a posouzení z hlediska obsahu, stylu atd.
- zakládá a rozvíjí dovednosti žáků v samostatné i skupinové práci s informacemi a odbornou literaturou
- zadává žákům vedení záznamů o vlastní četbě a vede je k posuzování rozvoje jejich vlastních čtenářských dovedností a k reflexi změn a posunů v chápání textu

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- zadává žákům samostatné práce vyžadující orientaci v textu a schopnost posouzení jeho věrohodnosti
- zadává úkoly vyžadující práci s různými prameny a porovnávání jejich přínosu a spolehlivosti
- vede žáky k vyhledávání a využívání různorodých studijních materiálů a k posuzování přínosu jejich využití

Kompetence komunikativní

Učitel:

- vede žáky k sebereflexi v oblasti verbální komunikace a podněcuje její rozvoj a kultivaci v mluvené i psané podobě
- rozvíjí dovednosti žáků v práci s texty a sděleními různého druhu a původu, porozumění textům a jejich interpretaci
- rozvíjí a kultivuje dovednosti žáků v zacházení s moderními komunikačními technologiemi jako s prostředky sdělování a verbální komunikace a sebe prezentace
- vede žáky k rozvážnému a kultivovanému chování v prostoru elektronické komunikace

- poskytuje žákům prostor pro prezentaci vlastní práce v rámci vyučovacích hodin i mimo ně

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- vede žáky k vnímání role verbálního vyjadřování mluveného i písemného při formování a udržování mezilidských vztahů
- učí žáky vyhledávat vztahy a souvislosti mezi obsahem komunikátů a jejich vlastní zkušeností, posoudit a přijmout textem zprostředkovanou zkušenost
- rozvíjí dovednosti žáků v oblasti chápání a interpretace textů jako zdroje životní zkušenosti
- posiluje v žácích vnímání jazykového vyjadřování jako základní součásti sociálního profilu jedince
- rozvíjí dovednost žáků aktivně se pohybovat v proměnlivém prostředí sociální komunikace

Kompetence občanské

Učitel:

- seznamuje žáky s uměleckými i neuměleckými komunikáty různého původu a vede je k citlivosti při jejich vnímání a posuzování
- vede žáky k vnímavosti vůči obsahu publicistických komunikátů a rozvíjí jejich dovednost vztáhnout obsažená sdělení k vlastnímu životu
- rozvíjí schopnost orientace žáků v komerční textové a verbální produkci a schopnost vlastního úsudku ohledně věrohodnosti informací
- pomáhá žákům vytvářet vlastní pořadí hodnot v oblasti textové a verbální produkce, podněcuje je k formulování a vyjadřování vlastního úsudku a hodnocení
- posiluje schopnost žáků střízlivě posuzovat mediální realitu a formovat a zaujímat k ní autentický osobní postoj

Kompetence k podnikavosti

Učitel:

- vede žáky ke kritickému posuzování informací, které mají vliv na jejich životní volby
- podněcuje aktivní a tvořivý přístup žáků k přijímání, interpretaci i tvorbě textů jako součástí jejich sebe prezentace

Průřezová témata

Osobnostní a sociální výchova

- co skutečně dělám a co mohu a chci udělat pro svůj osobní rozvoj
- jak se učím osvojovat si různé jevy ve škole i v životě mimo školu
- co a jak mohu trénovat, aby se kvalita mého učení zlepšila

- já a moje sociální role nyní i budoucí (žák, občan, rodič apod.)
- jak ovládám myšlenkové postupy řešení problémů a co se v této oblasti mohu dále učit
- jak ovládám sociální dovednosti potřebné při řešení problémů v interakci s druhými lidmi a co se v této oblasti mohu dále učit
- co vím o svém komunikačním chování
- lidská komunikace a jak jí rozumím
- dovednosti spojené s následujícími kvalitami komunikace a jak je mohu dále rozvíjet:
 - vnímající komunikace (na partnera orientované vnímání, aktivní naslouchání)
 - rozumějící komunikace (porozumění komunikačním signálům v řeči lidského těla i řeči slov ve vlastní kultuře i v kontaktu s kulturami jinými)
 - respektující komunikace (způsoby komunikačního chování respektujícího odlišnosti názorů, postojů, kultur, národností)
 - přesná komunikace (srozumitelnost, jasnost, přesnost sdělení, přesvědčování a argumentace)
 - pozitivní komunikace (vyváženost negativních a pozitivních výroků, otevřenost, komunikace partnerů jako inspirace)
 - tvořivá komunikace (plynulost, pohotovost, bohatost, výrazovost, nápaditost, estetizovanost komunikace)
 - účelově efektivní komunikace (otevřenost, asertivnost, komunikační taktiky, účelné způsoby komunikace při spolupráci, vyjednávání a při řešení problémových, resp. konfliktních situací)
- jak mohu používat komunikační dovednosti k odolávání neúžitečnému nátlaku
- sociálněkomunikační dovednosti výhodné pro spolupráci (jasná komunikace, argumentace, řešení sporů)
- jakou morálku vyznávám ve vztahu k sobě, ve vztahu k ostatním lidem (kulturám), ve vztahu k přírodě a životnímu prostředí vůbec
- moje hodnoty a moje sociální role současné i budoucí (žák, sportovec, přítel, rodič, občan, zaměstnanec a další)
- já a sociální a morální dilemata doby, v níž žiji
- já v roli vedoucí/vedoucího a v roli vedené/vedeného
- můj vztah ke spolupráci a k soutěži
- které mé osobnostní předpoklady jsou výhodné a naopak nevýhodné pro situace spolupráce a které pro situace soutěžení, konkurence atd.
- nakolik chci být originální a nakolik se umím přizpůsobovat druhým
- jak umím rozpoznat situace soutěže a jak je prožívám
- jak zvládám situace soutěže a jaké v nich používám taktiky

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

- globalizace a kulturní změny: procesy podporující stejnorodost a rozdílnost kulturního prostředí, snižování kulturní rozmanitosti na Zemi, šíření tzv. globální kultury a jeho důsledky

Multikulturní výchova

- jak se projevuje sociokulturní rozrůzněnost v regionech ČR a v Evropě
- jak používat jazyk, aby byl zbaven rasistických a diskriminujících výrazů
- jak mluvit o jiných lidech jako o bytostech, které se odlišují rasovou či etnickou příslušností, náboženstvím, odlišnou sexuální orientací apod., aniž by se znevažovala jejich rovnoprávnost
- jak se naučit respektovat, že každý jazyk má své specifické rysy, žádný není nadřazen jiným jazykům
- jak se mohu naučit využívat jazykovou a kulturní pluralitu pro potřebnou diskusi jazykové a kulturní rozrůzněnosti (v ČR, v Evropě)

Mediální výchova

Mediální produkty a jejich významy

- kategorie mediálních produktů (noviny, časopisy, rozhlasové a televizní vysílání, internetové stránky),
- formy mediálních sdělení (zpravodajství, komentář, dokument, seriál, poradna, fotoromán apod.), vzájemné inspirace mezi médii
- rozbor aktuálního zpravodajství, kritéria pro výběr zpráv (důležitost pro život, aktuálnost, negativita, blízkost, jednoduchost, jednoznačnost, přítomnost prominentní osoby, možnost trvání v čase)
- vztah mezi mediálními produkty a skutečností (mediální „reprezentace“ skutečnosti, vztah zpravodajství a skutečnosti, vztah fikce a skutečnosti, „hra“ se skutečností, relevance a věrohodnost informačních zdrojů a informací)
- výrazové prostředky (kódy a konvence) typické pro konkrétní média: obrazové, zvukové a jazykové prostředky, sekundární kódy charakterizující jednotlivá média (obálky časopisů pro děti a mládež, znělky v rozhlase a televizi)
- stereotypy, které se projevují v mediovaných reprezentacích, identifikace a vyhodnocení předsudku ve zpravodajství, dramatické tvorbě a zábavních pořadech
- hodnoty a životní styly nabízené/nenabízené mediálními produkty a jejich konkrétní předvedení
- mediální produkce pro mládež (společný rozbor tisku z hlediska prezentace mezigeneračních vztahů, intimních vztahů, představ o žádoucí/nežádoucí budoucnosti)
- reklama a její výrazové prostředky, kritický přístup k reklamě, rozbor reklamy z hlediska použité strategie (úspěch ve společnosti, získání obdivu, výzvy k identifikaci)
- příprava „ideálního“ časopisu pro mládež (co v reálných časopisech žáci považují za zajímavé a co v nich postrádají)
- příprava reklamní kampaně výstižně propagující školu
- příprava příspěvku na stejné téma do různých typů reálných novin či časopisů
- příprava televizního vystoupení založeného na textu z denního tisku (rozdíl mezi

psaným a mluveným projevem)

Uživatelé

- co je veřejnost, publikum, občané, uživatelé, konzumenti
- jak vzniká čtenářská/posluchačská/divácká skupina, co je cílová skupina
- média pro vybrané skupiny (pro mládež, pro ženy, pro zájmové skupiny)
- jak se měří a popisuje publikum (náklad, čtenost, sledovanost, podíl na trhu)
- co je aktivní publikum, „sémantická moc“ publika (volnost vyložit si sdělení po svém)
- návyky při konzumaci médií (strukturace dne podle médií – čtení novin či časopisu, sledování televize, „boj o dálkové ovládání“, uspořádání nábytku vzhledem k televizi apod.)
- sledování a popis návyků při užívání médií v rodině/třídě/skupině a jejich rozbor
- ohlasy čtenářů/diváků/posluchačů na pořad, formulace názorů, napsání souhlasné či nesouhlasné reakce

Vliv médií

- vliv médií na uspořádání každodenního života (od denního rytmu přes rozestavění nábytku po výběr konverzačních témat)
- předpokládané či skutečné vlivy některých mediálních obsahů na vnitřní rozpoložení jedince (násilí, pornografie)
- vlivy celospolečenské a kulturní (vliv na jazykovou kulturu, sdílené společenské hodnoty, stabilitu společnosti, sport apod.)
- činnost „mediální poradny“ (jak rozpoznat návyky mediální konzumace a jak je měnit)
- příprava televizní či rozhlasové diskuse na téma vliv médií (vliv násilných obsahů, vliv médií na rodinný život, vliv médií na podobu sportu apod.)

VZDĚLÁVACÍ OBSAH

Český jazyk 1. ročník

Jak získávám a zpracovávám informace (o literárním díle i z literárního díla)

Výstupy	Učivo
<p>rozliší umělecký text od neuměleckého, nalezne jevy, které činí text uměleckým</p> <p>rozliší literární druhy a žánry</p> <p>objasní rozdíly mezi fikčním a reálným světem a vysvětlí, jakým způsobem se reálný svět promítá do literárního textu, jaký vliv může mít svět fikce na myšlení a jednání reálných lidí</p> <p>efektivně a samostatně využívá různých informačních zdrojů (slovníky, encyklopedie, internet)</p> <p>tvořivě využívá informací z odborné literatury, internetu, tisku a z dalších zdrojů, kriticky je třídí a vyhodnocuje</p> <p>pořizuje z textu výpisky, zpracovává výtahy, konspekty</p>	<p>Druhy literárního dialogu; subjekty mimotextové a vnitrotextové (autor, čtenář, vypravěč, lyrický hrdina, postavy); narativní postupy, (řeč přímá, nepřímá, nevlastní přímá, polopřímá)</p> <p>Kritická práce se zdroji a jazykovými příručkami</p> <p>Práce s klíčovými slovy, myšlenkové mapy, metoda INSERT</p> <p>Grafická stránka jazyka – písmo, jeho vznik a druhy</p> <p>Grafická stránka jazyka – základní principy českého pravopisu a nejčastější odchylky od nich</p>

Jakým jazykem mluvím

Výstupy	Učivo
<p>na konkrétních příkladech popíše specifické prostředky básnického jazyka a objasní jejich funkci v textu</p> <p>odlišuje různé variety národního jazyka a vhodně jich využívá ve svém jazykovém projevu v souladu s komunikační situací</p> <p>v písemném projevu dodržuje zásady pravopisu a s oporou příruček řeší složitější případy; účinně využívá možností grafického členění textu</p> <p>v písemném i mluveném projevu volí vhodné výrazové prostředky podle jejich funkce a ve vztahu k sdělovacímu záměru, k dané situaci, kontextu a k adresátovi;</p> <p>vysvětlí a odůvodní význam slov v daném kontextu</p> <p>v mluveném i psaném projevu vhodně využívá slohotvorné rozvrstvení výrazových prostředků češtiny</p> <p>rozumí pojmům z oblasti literární teorie</p>	<p>Jazykové, kompoziční a tematické prostředky výstavby literárního díla – tropy; figury;</p> <p>rytmus, rým a zvukové prostředky poezie; monolog, dialog, přímá a nepřímá řeč,</p> <p>nevlastní přímá a polopřímá řeč</p> <p>typy kompozice; motiv, téma</p> <p>Obecné poučení o jazyku a řeči – jazyk a řeč, jazyková komunikace; myšlení a jazyk; národní jazyk a jeho útvary</p> <p>Slohový útvar: charakteristika</p>

(přímé, nepřímé pojmenování, tropy, figury)	
--	--

Jak mluvím

Výstupy	Učivo
<p>v mluveném projevu ovládá zásady spisovné výslovnosti a pro účinné dorozumívání vhodně užívá zvukové prostředky řeči (modulace síly, výšky hlasu a tempa řeči; umístění přízvuků a pauz, správné frázování)</p> <p>v písemném projevu dodržuje zásady pravopisu a s oporou příruček řeší složitější případy; účinně využívá možností grafického členění textu</p> <p>v mluveném projevu vhodně užívá nonverbálních prostředků řeči</p> <p>volí adekvátní komunikační strategie, zohledňuje partnera a publikum; rozeznává manipulativní komunikaci a dovede se jí bránit</p> <p>v mluveném i psaném projevu vhodně využívá slohotvorné rozvrstvení výrazových prostředků češtiny</p>	<p>Prezentační dovednosti – neverbální a verbální prostředky, praktický nácvik</p> <p>Jazykové rodiny</p> <p>Zvuková stránka jazyka – zásady spisovné výslovnosti; zvukové prostředky souvislé řeči</p> <p>Slohový útvar: líčení</p>

Jak se ptám, jak rozumím textům

Výstupy	Učivo
<p>posoudí a interpretuje komunikační účinky textu, svá tvrzení argumentačně podpoří jeho všestrannou analýzou</p> <p>volí adekvátní komunikační strategie, zohledňuje partnera a publikum; rozeznává manipulativní komunikaci a dovede se jí bránit</p> <p>v mluveném i psaném projevu vhodně využívá slohotvorné rozvrstvení výrazových prostředků češtiny</p>	<p>Text a styl, slohotvorní činitele objektivní a subjektivní</p> <p>Funkční styly, slohové postupy, slohové útvary</p> <p>Práce s otázkou</p> <p>Prostě sdělovací styl</p> <p>Slohové útvary: zpráva, oznámení</p>

Jak vyprávím a prezentuji

Výstupy	Učivo
<p>v mluveném i psaném projevu vhodně využívá slohotvorné rozvrstvení výrazových prostředků češtiny</p> <p>v mluveném projevu ovládá zásady spisovné výslovnosti a pro účinné</p>	<p>Text (komunikát) a komunikační situace – prostředí, účastníci komunikace, jejich role</p> <p>Základy argumentace a argumentační eseje</p>

<p>dorozumívání vhodně užívá zvukové prostředky řeči (modulace síly, výšky hlasu a tempa řeči; umístění přízvuků a pauz, správné frázování)</p> <p>volí adekvátní komunikační strategie, zohledňuje partnera a publikum; rozeznává manipulativní komunikaci a dovede se jí bránit</p>	<p>Slohový útvar: vypravování</p>
---	-----------------------------------

Český jazyk 2. ročník

Komunikace a úřady

Výstupy	Učivo
<p>posoudí a interpretuje komunikační účinky textu, svá tvrzení argumentačně podpoří jeho všestrannou analýzou</p> <p>volí adekvátní komunikační strategie, zohledňuje partnera a publikum; rozeznává manipulativní komunikaci a dovede se jí bránit</p> <p>v písemném projevu dodržuje zásady pravopisu a s oporou příruček řeší složitější případy; účinně využívá možností grafického členění textu</p> <p>používá různé prostředky textového navazování vedoucí ke zvýšení srozumitelnosti, přehlednosti a logické souvislosti sdělení; uplatní textové členění v souladu s obsahovou výstavbou textu a rozvíjením tématu</p> <p>v písemném i mluveném projevu volí vhodné výrazové prostředky podle jejich funkce a ve vztahu k sdělovacímu záměru, k dané situaci, kontextu a k adresátovi; vysvětlí a odůvodní význam slov v daném kontextu</p> <p>v mluveném i psaném projevu vhodně využívá slohotvorné rozvrstvení výrazových prostředků češtiny</p>	<p>Administrativní styl</p> <p>Vyjadřování přímé a nepřímé, jazyková etiketa</p> <p>Slohový útvar: úřední dopis</p>

Chci práci a jak na to

Výstupy	Učivo
<p>posoudí a interpretuje komunikační účinky textu, svá tvrzení argumentačně podpoří jeho všestrannou analýzou</p> <p>volí adekvátní komunikační strategie, zohledňuje partnera a publikum; rozeznává manipulativní komunikaci a dovede se jí bránit</p> <p>účinně využívá možností grafického členění textu</p> <p>v písemném i mluveném projevu volí vhodné výrazové prostředky podle jejich funkce a ve vztahu k sdělovacímu záměru, k dané situaci, kontextu a k adresátovi</p> <p>v mluveném i psaném projevu vhodně využívá slohotvorné rozvrstvení výrazových prostředků češtiny</p>	<p>Komunikační strategie – adresnost, volba jazykového útvaru, prostředků verbálních a neverbálních s ohledem na partnera</p> <p>Slohový útvar: životopis a motivační/průvodní dopis,</p>

Popsáno a vyloženo

Výstupy	Učivo
<p>posoudí a interpretuje komunikační účinky textu, svá tvrzení argumentačně podpoří jeho všestrannou analýzou</p> <p>volí adekvátní komunikační strategie, zohledňuje partnera a publikum; rozeznává manipulativní komunikaci a dovede se jí bránit</p> <p>v písemném projevu dodržuje zásady pravopisu a s oporou příruček řeší složitější případy; účinně využívá možností grafického členění textu</p> <p>používá různé prostředky textového navazování vedoucí ke zvýšení srozumitelnosti, přehlednosti a logické souvislosti sdělení; uplatní textové členění v souladu s obsahovou výstavbou textu a rozvíjením tématu</p> <p>v písemném i mluveném projevu volí vhodné výrazové prostředky podle jejich funkce a ve vztahu k sdělovacímu záměru, k dané situaci, kontextu a k adresátovi; vysvětlí a odůvodní význam slov v daném kontextu</p> <p>v mluveném i psaném projevu vhodně využívá slohotvorné rozvrstvení výrazových prostředků češtiny</p>	<p>Základní vlastnosti textu, principy jeho výstavby – koherence textu (navazování, odkazování, tematické posloupnosti); členění textu a jeho signály; odstavec a další jednotky, vzájemné vztahy textů (intertextovost)</p> <p>Odborný styl Kurz Jazykovědná konference</p>

Lexikologie

Výstupy	Učivo
v písemném i mluveném projevu volí vhodné výrazové prostředky podle jejich funkce a ve vztahu k sdělovacímu záměru, k dané situaci, kontextu a k adresátovi; vysvětlí a odůvodní význam slov v daném kontextu	Slovní zásoba, sémantika a tvoření slov – jednotky slovní zásoby (včetně frazeologických); významové vztahy mezi slovy; rozšiřování slovní zásoby; způsoby tvoření slov Kurz Jazykovědná konference

Slovotvorba

Výstupy	Učivo
ve svém projevu uplatňuje znalosti tvarosloví a slovotvorných a syntaktických principů českého jazyka tvořivě využívá informací z odborné literatury, internetu, tisku a z dalších zdrojů, kriticky je třídí a vyhodnocuje	Slovotvorba a tvarosloví Kurz Jazykovědná konference

Český jazyk 3. ročník

Kde a jak mluvit

Výstupy	Učivo
při tvorbě vlastního textu mluveného i psaného využívá základní principy rétoriky volí adekvátní komunikační strategie, zohledňuje partnera a publikum; rozeznává manipulativní komunikaci a dovede se jí bránit	Řečnický styl Míra připravenosti, oficiálnosti, formálnosti, veřejnosti komunikace; mluvenost a psanost Rétorika – druhy řečnických projevů, příprava a realizace řečnického vystoupení Slohový útvar: argumentační esej

Skladba

Výstupy	Učivo
využívá znalostí o větných členech a jejich vztazích, o aktuálním členění výpovědi a o druzích vět podle záměru mluvčího k vhodnému vyjádření myšlenky, k účinnému dorozumívání, logickému strukturování výpovědi a k odlišení záměru mluvčího	Skladba (syntax) – základní principy větné stavby (větné členy, věty, souvětí a jejich vztahy); aktuální členění výpovědi; základy valenční a textové syntaxe Nemotivované odchylky od pravidelné větné stavby Interpunkce (přívlastky, apozice, parenteze)

Tvarosloví

Výstupy	Učivo
<p>ve svém projevu uplatňuje znalosti tvarosloví a slovtvorných a syntaktických principů českého jazyka</p> <p>v písemném projevu dodržuje zásady pravopisu a s oporou příruček řeší složitější případy</p>	Tvarosloví (morfologie) – slovní druhy a jejich mluvnické kategorie a tvary

Média kolem nás

Výstupy	Učivo
<p>posoudí a interpretuje komunikační účinky textu, svá tvrzení argumentačně podpoří jeho všestrannou analýzou</p> <p>volí adekvátní komunikační strategie, zohledňuje partnera a publikum; rozeznává manipulativní komunikaci a dovede se jí bránit</p> <p>v písemném projevu dodržuje zásady pravopisu a s oporou příruček řeší složitější případy; účinně využívá možností grafického členění textu</p> <p>používá různé prostředky textového navazování vedoucí ke zvýšení srozumitelnosti, přehlednosti a logické souvislosti sdělení; uplatní textové členění v souladu s obsahovou výstavbou textu a rozvíjením tématu</p> <p>v písemném i mluveném projevu volí vhodné výrazové prostředky podle jejich funkce a ve vztahu k sdělovacímu záměru, k dané situaci, kontextu a k adresátovi; vysvětlí a odůvodní význam slov v daném kontextu</p> <p>v mluveném i psaném projevu vhodně využívá slohotvorné rozvrstvení výrazových prostředků češtiny</p>	<p>Publicistický styl</p> <p>Slohové útvary publicistického stylu</p> <p>Kurz Dny médií</p>

Myslet kriticky (médiá, manipulace, cenzura)

Výstupy	Učivo
<p>posoudí a interpretuje komunikační účinky textu, svá tvrzení argumentačně podpoří jeho všestrannou analýzou</p>	<p>Kurz Dny médií</p> <p>Slohový útvar: úvaha</p>

Analýza textů všech funkčních stylů

Výstupy	Učivo
<p>při analýze vybraných textů popíše základní rysy češtiny a vysvětlí zákonitosti jejího vývoje i současné vývojové tendence</p> <p>používá různé prostředky textového navazování vedoucí ke zvýšení srozumitelnosti, přehlednosti a logické souvislosti sdělení; uplatní textové členění v souladu s obsahovou výstavbou textu a rozvíjením tématu</p> <p>v mluveném i psaném projevu vhodně využívá slohotvorné rozvrstvení výrazových prostředků češtiny</p>	<p>Obecné poučení o jazyce; čeština a slovanské jazyky; jazyková kultura;; základní vývojové tendence českého jazyka</p> <p>Slohová charakteristika výrazových prostředků</p>

Tvorba textů všech funkčních stylů

Výstupy	Učivo
<p>používá různé prostředky textového navazování vedoucí ke zvýšení srozumitelnosti, přehlednosti a logické souvislosti sdělení; uplatní textové členění v souladu s obsahovou výstavbou textu a rozvíjením tématu</p> <p>v písemném i mluveném projevu volí vhodné výrazové prostředky podle jejich funkce a ve vztahu k sdělovacímu záměru, k dané situaci, kontextu a k adresátovi</p> <p>v mluveném i psaném projevu vhodně využívá slohotvorné rozvrstvení výrazových prostředků češtiny</p>	<p>Základní vlastnosti textu, principy jeho výstavby – koherence textu (navazování, odkazování, tematické posloupnosti); členění textu a jeho signály; odstavec a další jednotky, vzájemné vztahy textů (intertextovost)</p> <p>Komplexní opakování charakteristických rysů a útvarů jednotlivých funkčních stylů</p> <p>Slohový trénink: opakování a procvičování slohových útvarů individuálně podle vlastního výběru žáka</p> <p>Individuální rozbor cvičné práce a podněty pro zlepšování písemné práce</p>

Jak na to?

Výstupy	Učivo
<p>v písemném projevu dodržuje zásady pravopisu a s oporou příruček řeší složitější případy; účinně využívá možností grafického členění textu</p>	<p>Tvorba textů dodržujících jazykové normy</p> <p>Procvičování pravopisu lexikálního, morfologického i syntaktického</p> <p>Didaktický test – ukázkový maturitní test, procvičování typů úloh, ve kterých žáci chybovali</p>

5.3 Člověk na Zemi

Cíle výuky předmětu

Žák směřuje k:

- prohloubení, rozšíření a systematizaci znalostí získaných v 1.–3. ročníku v rámci integrovaných tematických bloků Přírodní vědy a Společnost a kultura
- vytvoření představy o fungování přírodní a sociální sféry kolem sebe v jejich provázanosti a komplexnosti
- poznání a pochopení provázanosti fenoménů, jimiž se přírodní a sociální vědy zabývají
- dovednosti kriticky pracovat s informacemi a interpretovat různá vědecká data
- rozvoji vlastní zvědavosti a zájmu o svět, v němž žijeme
- rozvoji odborně orientovaných znalostí a dovedností nutných k vstupu na vysokou školu nebo na trh práce

Časové a organizační vymezení

Integrovaný tematický blok Člověk na Zemi obsahuje a kombinuje učivo a výstupy ze:

- vzdělávací oblasti Člověk a příroda ze vzdělávacích oborů Fyzika, Chemie, Biologie, Geologie a Geografie
- ze vzdělávací oblasti Člověk a společnost a integruje výstupy a učivo oborů Občanský a společenskovědní základ a Dějepis
- ze vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace integruje část výstupů a učiva vzdělávacího oboru Český jazyk a literatura (hlavně dějiny literatury)

Z průřezových témat blok zahrnuje témata z:

- osobnostní a sociální výchovy
- výchovy k myšlení v evropských a globálních souvislostech
- environmentální výchovy

Hlavním cílem je propojení poznatků z integrovaných tematických bloků Přírodní vědy a Společnost a kultura, které jsou součástí učebního plánu v 1.–3. ročníku. Poznatky získané v předchozích ročnících mají být nejen propojeny, ale i prohloubeny a systematizovány tak, aby byli žáci připraveni na maturitní zkoušku a přijímací zkoušky na vysoké školy.

Výuka integrovaného tematického bloku Člověk na Zemi probíhá ve 4. ročníku. Hodinová dotace je 6 vyučovacích hodin týdně (obvykle ve dvou 3hodinových blocích). Výuka probíhá v celé třídě, na část aktivit mohou být žáci rozděleni na dvě skupiny. Výuku zajišťuje dvojice vyučujících (tandemová výuka).

Výuka probíhá v klasické třídě a v případě potřeby též v odborných učebnách a laboratořích chemie, biologie a fyziky.

Předmět využívá ve výuce cizojazyčných materiálů a prostřednictvím metody CLIL (Content and Language Integrated Learning) navazuje na výuku angličtiny, podle jazykové vyspělosti žáků pak i na výuku dalšího cizího jazyka.

Součástí výuky mohou být i některé projekty a akce, vypisované a zařazované do nabídky podle možností školy a potřeb a přání žáků.

K prohloubení a systematizaci učiva nabízí škola ve vyšších ročnících volitelné předměty z různých společenskovedních a přírodovědných oborů

Výchovné a vzdělávací strategie

K utváření a rozvíjení klíčových kompetencí, jak je definuje RVP G, volí integrovaný tematický blok Člověk na Zemi tyto strategie:

Kompetence k učení

Učitel:

- vede žáky k umění vyhledávat si relevantní zdroje informací, ke kritické práci se zdroji a tvořivému zpracování získaných informací, k používání literatury a filmových dokumentů, atlasů, encyklopedií
- reflektuje s žáky proces jejich myšlení a učení tak, aby bylo prostředkem jejich seberealizaci a osobnímu rozvoji
- kriticky a zároveň s laskavostí a respektem hodnotí pokrok žáků při dosahování cílů, oceňuje pokrok, pomáhá žákům, učit se z chyb tak, aby byly poučením pro další práci
- dbá na propojení teorie a praxe
- ukazuje žákům propojenost a vzájemnou závislost fenoménů světa, v němž žijeme

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- staví žáky do situací, kdy musí řešit různé problémy
- vede žáky k rozpoznání a definování zajímavého problému
- provokuje intelekt žáků otázkami jdoucími za povrchní pohled na skutečnosti a vedoucími žáka k náhledu na problém z různých úhlů
- podporuje debatu o probíraných problémech, vede žáky ke kritickému myšlení
- vede žáky k tomu, aby při řešení problému využívali teoretických znalostí i praktických dovedností
- reflektuje žákovo přemýšlení o problému tak, aby žák zapojil různé složky vlastního myšlení – kritické, analytické, tvořivé i praktické
- vede žáka ke kritické interpretaci získaných poznatků, dovednosti je relevantním způsobem ověřit, hledání a formulaci argumentů a důkazů a formulaci podloženého závěru
- společně s žáky prozkoumává problém a hledá takové řešení, jež by bylo v souladu s etickými i společenskými normami

Kompetence komunikativní

Učitel:

- rozvíjí u žáků atributy kvalitní komunikace (respekt, přesnost, porozumění, soustředěné vnímání, pozitivitu...)
- učí žáky správné argumentaci, formulaci vlastních názorů a dovednosti podepřít je relevantními fakty
- podporuje debatu o různých tématech (především s mezioborovým přesahem)
- podporuje v žácích zájem o smysluplné využívání dostupných komunikačních prostředků

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- vede žáka k formulaci vlastního úsudku a reflektuje jeho schopnost odolávat různým manipulacím (mediálním, sociálním)
- společně s žáky vytváří a udržuje hodnotné mezilidské vztahy založené na úctě, toleranci a empatii; ukazuje žákům význam takových vztahů pro další život; odkrývá žákům cesty, jak takové vztahy budovat
- vytváří situace, v nichž mohou žáci vzájemně kooperovat, učit se týmové spolupráci, spolupráci a kooperaci reflektuje
- podněcuje žáky k vytvoření vlastní hodnotové stupnice v přírodních i společenských vědách

Kompetence občanské

Učitel:

- pomáhá žákovi k tomu, aby dozrál v člověka, jež si je vědom svých práv a odpovědností
- ukazuje žákovi cesty k občanské angažovanosti
- pomáhá žákovi uvědomit si nutnost vyváženosti mezi zájmy svými, zájmy širší skupiny a zájmy veřejnými; vede jej k morálním postojům, které mu umožňují v případě kolize těchto zájmů dojít k eticky vyzrálému rozhodnutí, které bude v souladu s úctou k životu
- vede žáka k respektu k různosti hodnot, názorů a postojů ostatních lidí
- podporuje žáka v plnění jeho povinností, zodpovědnému a tvořivému přístupu k práci
- odhaluje spolu se žáky příčiny a možná řešení některých jevů ve světě, jež nás obklopuje

Kompetence k podnikavosti

Učitel:

- pomáhá žákovi rozvíjet jeho osobní i odborný potenciál s ohledem na jeho budoucí profesní zaměření
- vítá proaktivní přístup, oceňuje osobní iniciativu, tvořivost a inovace
- vede k dosažení stanovených cílů, průběžně se žákem reflektuje cestu k jejich naplnění, pomáhá hodnotit dosažené výsledky
- podporuje motivaci žáka

- vede žáka k odpovědnému zvažování rizik

Průřezová témata

Osobnostní a sociální výchova

- co skutečně dělám a co mohu a chci udělat pro svůj osobní rozvoj
- jak se učím osvojovat si různé jevy ve škole i v životě mimo školu
- co a jak mohu trénovat, aby se kvalita mého učení zlepšila jak ovládám myšlenkové postupy řešení problémů a co se v této oblasti mohu dále učit
- jak ovládám sociální dovednosti potřebné při řešení problémů v interakci s druhými lidmi a co se v této oblasti mohu dále učit
- sociálněkomunikační dovednosti výhodné pro spolupráci (jasná komunikace, argumentace, řešení sporů)
- jakou morálku vyznávám ve vztahu k sobě, ve vztahu k ostatním lidem (kulturám), ve vztahu k přírodě a životnímu prostředí vůbec
- moje hodnoty a moje sociální role současné i budoucí (žák, sportovec, přítel, rodič, občan, zaměstnanec a další)
- já a sociální a morální dilemata doby, v níž žiji

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

- geografické vnímání globalizace: charakteristika vývojových procesů a změn uskutečňujících se v určitém prostoru a v čase a projevujících se rozvojem techniky, rostoucí dynamikou v pohybu informací, kapitálu, zboží, spotřeby a lidí ve společenském prostředí, zvyšující se inovací, intenzitou a rychlostí hospodářských a sociálních vazeb, výměn a činností, které stále více překračují tradiční politické, ekonomické, kulturní a geografické hranice; zvyšováním vzájemné závislosti
- perspektivy společenského rozvoje v kontextu globalizačních procesů: aspekty, dimenze a měřítko společenského rozvoje, kladné a záporné projevy a tendence
- zdraví v globálním kontextu: nerovnosti v oblasti zdraví a zdravého životního stylu
- životní prostředí a udržitelný rozvoj: globální environmentální problémy přírodního a společenského prostředí
- nerovnost mezi muži a ženami v globálním kontextu, problematika genderu

Environmentální výchova

- jak ovlivňuje prostředí organismy, které v něm žijí, a které abiotické/biotické vlivy na organismus působí
- jak lze charakterizovat populace, jejich vlastnosti a vzájemné vztahy
- jak ovlivňuje člověk životní prostředí od počátku své existence po současnost a jaké je srovnání těchto forem ovlivňování z hlediska udržitelnosti
- jaké zdroje energie a suroviny člověk na Zemi využívá a jaké klady a zápory se s jejich využíváním a získáváním pojí
- jakým způsobem člověk využívá vodu, jaké jsou nejčastější příčiny jejího znečištění, čím je způsoben nedostatek pitné vody a jaký má dopad na společnost

- k čemu člověk využívá půdu a jaké důsledky z toho pro životní prostředí vyplývají
- jaké jsou příčiny rychlého růstu lidské populace a jaký vliv má tento růst na životní prostředí
- které vlivy prostředí ohrožují zdraví člověka
- jaké jsou příčiny a důsledky globálních ekologických problémů a jaký postoj k tomu zaujímají zainteresované skupiny
- jaké jsou nástroje a možnosti řešení globálních ekologických problémů (např. legislativní, dobrovolné/občanské, institucionální, technologické) a jaké jsou možnosti zapojení jednotlivce do jejich řešení
- které základní principy se pojí s myšlenkou udržitelného rozvoje
- jaké jsou prognózy globálního rozvoje světa na podkladě současného environmentálního jednání lidstva

Člověk na Zemi - 4. ročník

PŘÍRODOVĚDNÝ BLOK

Výstupy	Učivo
<p>využívá zákony zachování některých důležitých fyzikálních veličin při řešení problémů a úloh</p> <p>aplikuje s porozuměním termodynamické zákony při řešení konkrétních fyzikálních úloh</p> <p>využívá Ohmův zákon při řešení praktických problémů</p> <p>využívá poznatky o kvantování energie záření a mikročástic k řešení fyzikálních problémů</p> <p>posoudí jadernou přeměnu z hlediska vstupních a výstupních částic i energetické bilance</p> <p>využívá zákon radioaktivní přeměny k předvídání chování radioaktivních látek</p> <p>navrhne možné způsoby ochrany člověka před nebezpečnými druhy záření</p> <p>provádí chemické výpočty a uplatňuje je při řešení praktických problémů</p> <p>předvídá vlastnosti prvků a jejich chování v chemických procesech na základě poznatků o periodické soustavě prvků</p>	<p>Fyzika v příkladech</p> <p>Fyzika mikrosvětla – kvantová a relativistická fyzika, fyzika částic</p> <p>Chemická rovnice, názvosloví chemických sloučenin, složité výpočty – koncentrace, pH</p> <p>Pletiva a rostlinné orgány</p> <p>Systémy organismů podrobně</p> <p>Rozmnožování živočichů a rostlin</p> <p>Buněčná biologie</p> <p>Genetika</p> <p>Moderní metody biologického výzkumu</p> <p>Geologie a půda</p>

využívá znalosti o částicové struktuře látek a chemických vazbách k předvídání některých fyzikálně-chemických vlastností látek a jejich chování v chemických reakcích

využívá názvosloví anorganické chemie při popisu sloučenin

charakterizuje významné zástupce prvků a jejich sloučeniny, zhodnotí jejich surovinové zdroje, využití v praxi a vliv na životní prostředí

předvídá průběh typických reakcí anorganických sloučenin

aplikuje pravidla systematického názvosloví organické chemie při popisu

sloučenin s možností využití triviálních názvů

aplikuje znalosti o průběhu organických reakcí na konkrétních příkladech

vysvětlí význam diferenciacce a specializace buněk pro mnohobuněčné organismy

popíše stavbu těl rostlin, stavbu a funkci rostlinných orgánů

objasní princip životních cyklů a způsoby rozmnožování rostlin

porovná společné a rozdílné vlastnosti stélkatých a cévnatých rostlin

pozná a pojmenuje (s možným využitím různých informačních zdrojů) významné rostlinné druhy a uvede jejich ekologické nároky

charakterizuje hlavní taxonomické jednotky živočichů a jejich významné zástupce

popíše evoluci a adaptaci jednotlivých orgánových soustav

objasní principy základních způsobů rozmnožování a vývoj živočichů

pozná a pojmenuje (s možným využitím různých informačních zdrojů) významné živočišné druhy a uvede jejich ekologické nároky

využívá znalosti o genetických zákonitostech pro pochopení rozmanitosti

<p>organismů</p> <p>analyzuje možnosti využití znalostí z oblasti genetiky v běžném životě</p> <p>určí základní vlastnosti vzorku půdního profilu a navrhne využitelnost a způsob efektivního hospodaření s půdou v daném regionu</p> <p>posuzuje geologickou činnost člověka z hlediska možných dopadů na životní prostředí</p> <p>posoudí význam i ekologickou únosnost těžby a zpracovatelských technologií v daném regionu</p>	
---	--

HUMANITNÍ BLOK

Výstupy	Učivo
<p>samostatně interpretuje dramatické, filmové a televizní zpracování literárních děl</p> <p>vystihne podstatné rysy základních period vývoje české i světové literatury, významných uměleckých směrů, uvede jejich představitele a charakterizuje a interpretuje jejich přínos pro vývoj literatury a literárního myšlení</p> <p>vysvětlí specifičnost vývoje české literatury a vyloží její postavení v kontextu literatury světové (vzájemná inspirace, příbuznost, odlišnosti a jejich příčiny)</p> <p>analyzuje hlavní rasová, etnická, jazyková, náboženská, kulturní a politická specifika s ohledem na způsob života a životní úroveň v kulturních regionech světa</p> <p>identifikuje obecné základní geografické znaky a funkce sídel a aktuální tendence ve vývoji osídlení</p> <p>zhodnotí na příkladech světové hospodářství jako otevřený dynamický systém s určitými složkami, strukturou a funkcemi a zohlední faktory územního</p>	<p>Základní pojmy a teorie sociálních věd České a československé dějiny Chronologie světových dějin</p> <p>Makroregiony světa, významné státy a jejich vztahy v minulosti i současnosti</p> <p>Základní díla české a světové literatury, jejich autoři</p> <p>Problematika genderu</p> <p>Konstrukt „střední Evropy“</p> <p>Kultury a subkultury a jejich prostředí Problémy současného světa</p>

rozmístění hospodářských aktivit, vymezení jádrové a periferní oblasti světa

lokalizuje na politické mapě světa hlavní aktuální geopolitické problémy a změny s přihlédnutím k historickému vývoji

lokalizuje na mapách makroregiony světa, vymezí jejich hranice, zhodnotí jejich přírodní, kulturní, politické a

hospodářské vlastnosti a jednotlivé makroregiony vzájemně porovná

rozlišuje a porovnává historické i současné typy států (forem vlády)

posoudí projevy globalizace, uvede příklady globálních problémů současnosti, analyzuje jejich příčiny a domýšlí jejich možné důsledky

objasní podstatu filozofického tázání, porovná východiska filozofie, mýtu, náboženství, vědy a umění k uchopení skutečnosti a člověka

rozliší hlavní filozofické směry, uvede jejich klíčové představitele a porovná řešení základních filozofických otázek v

jednotlivých etapách vývoje filozofického myšlení

popíše určující procesy a události, uvede významné osobnosti středověkých a novověkých dějin, i doby nejnovější

5.4 Dobrovolnictví

Cíle výuky předmětu

Žák by se měl naučit:

- solidaritě a odpovědnosti za stav společnosti a světa
- tomu, že demokracie je založena na ochraně práv menšin
- uplatňování morálních norem v praktickém každodenním životě (žitá etika)
- chápat odlišnosti a individualitu, respektovat jedinečnost, mít úctu k unikátnosti života v jeho různých podobách
- vnímat z různých úhlů pohledu podmínky života vybrané cílové skupiny nebo aktuální stav a možnosti řešení určitého společenského problému
- základním dovednostem při práci s vybranou cílovou skupinou nebo při práci v organizaci, jež se zabývá určitým společenským problémem
- reflektovat vlastní práci
- řešit zadané úlohy samostatně i v kooperaci
- plánovat svou činnost, zpracovat a v řádném termínu odevzdat zadané výstupy (vytvořené individuálně či ve skupinách)
- rozvíjet sám sebe jako osobnost i získat prostor pro rozvíjení sociálních dovedností v interakci s ostatními, přemýšlet o vlastním hodnotovém rámci
- reflektovat vlastní identitu ve vztahu k identitám ostatních

Časové a organizační vymezení

Obsah vyučovacího předmětu v sobě integruje výstupy a učivo ze vzdělávací oblasti Člověk a zdraví, obsahuje část výstupů a učiva oboru Výchova ke zdraví.

Z průřezových témat předmět zahrnuje tematické okruhy:

- osobnostní a sociální výchovy
- výchovy k myšlení v evropských a globálních souvislostech
- multikulturní výchovy

Předmět navazuje na témata (a dále je rozvíjí):

- ze vzdělávací oblasti Člověk a společnost, konkrétně výstupy a učivo oborů Občanský a společenskovední základ a Dějepis

Výuka tohoto předmětu probíhá ve 3. ročníku a hodinová dotace je 1 hodina týdně. V rozvrhu je předmět zařazen jako ucelený časový blok (výuka tedy neprobíhá každý týden), obvykle na konci pololetí.

Předmět má formu 4–5denní stáže v celku nebo průběžné praxe během celého pololetí, kterou žák vykonává samostatně u různých institucí státní správy a místní samosprávy, škol a dalších vzdělávacích a výchovných institucí, organizací zaměřených na péči o sociálně a zdravotně potřebné, neziskových organizací či firem zaměřených na sociálně udržitelné podnikání. Žák se má v rámci praxe seznámit s cílovou skupinou, o níž se instituce stará, a sám s ní pracovat minimálně 20 hodin (za každé pololetí) nebo se seznámit se společenskou problematikou, jíž organizace řeší, a v organizaci odpracovat v každém pololetí 20 hodin.

Po návratu ze stáže (praxe) žák doloží potvrzení od organizace, v níž ji vykonal, a zpracuje vhodnou formou reflexi vlastního působení.

Učitel průběh dobrovolnické praxe koordinuje, pomáhá žákům s výběrem organizací, dává zpětnou vazbu na představenou reflexi.

Výchovné a vzdělávací strategie

K utváření a rozvíjení klíčových kompetencí, jak je definuje RVP G, volí předmět dobrovolnictví tyto strategie:

Kompetence k učení

Učitel:

- vede žáky k sebehodnocení vlastní práce, k přijímání rad a kritiky od ostatních, k učení se z vlastních chyb

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- vede žáky k samostatnému definování problému a pojmenování jeho podstaty
- podněcuje v žácích snahu o samostatné nalezení řešení problémů, pomáhá žákům hledat různé postupy při řešení problémů, a to včetně zvážení možných kladů a záporů těchto řešení
- provokuje intelekt žáků otázkami jdoucími za povrchní pohled na skutečnosti

Kompetence komunikativní

Učitel:

- reflektuje vzniklé komunikační situace a vede žáky k pochopení toho, jaký dopad jejich komunikační schémata mají

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- napomáhá žákům odhadnout vlastní duševní a fyzické schopnosti
- pomáhá stanovovat priority a cíle a podporuje žáky v jejich dosahování
- oceňuje projevy úcty k práci druhých
- reflektuje se žákem situace, kdy byl vystaven různým formám tlaku

Kompetence občanské

Učitel:

- nabízí žákům možnost podílet se na společensky prospěšných aktivitách, jejich činnost reflektuje
- vede žáky k životu v duchu demokratických principů
- rozvíjí u žáků solidaritu, respekt a toleranci k jinakosti
- reflektuje morální vědomí žáků

Kompetence k podnikavosti

Učitel:

- vede žáky k rozvoji osobního potenciálu
- podněcuje u žáků proaktivní přístup, iniciativu a tvořivost, oceňuje inovativní nápady
- motivuje a vede žáky k tomu, aby znalosti a zkušenosti získané v předmětu dobrovolnictví využívali v zájmu své přípravy na budoucí studium a povolání
- vyžaduje dokončování práce v dohodnuté kvalitě a termínech

Průřezová témata

Osobnostní a sociální výchova

- „já“ sám o sobě, mé chování, myšlení a prožívání
- jak se obvykle chovám, jaké způsoby chování a jednání volím
- můj vztah k lidem
- jak se učím osvojovat si různé jevy ve škole i v životě mimo školu
- reflexe sebeovládání – mapování situací, kdy užívám svou vůli
- péče o sebe sama
- předcházení zátěžovým situacím, stresům atd.
- strategie zvládání zátěžových situací tak, aby co nejméně ublížily
- relaxace
- jak jsem schopna/schopen si organizovat čas
- systematičnost mých snah a činností
- mé organizační schopnosti a dovednosti
- já v roli vedoucí/vedoucího a v roli vedené/vedeného
- jak ovládám myšlenkové postupy řešení problémů a co se v této oblasti mohu dále učit
- jak se ovládám v situacích řešení problémů
- co vím o svém komunikačním chování
- lidská komunikace a jak jí rozumím

- jakou morálku vyznávám ve vztahu k sobě, ve vztahu k ostatním lidem (kulturám), ve vztahu k přírodě a životnímu prostředí vůbec
- jak morálně jednám v praktických situacích všedního dne
- jak přebírám zodpovědnost v různých situacích
- jak se ovládám v situacích, kdy se věci nedějí podle mé představy
- jak spolupracovat s lidmi, kteří jsou jiní než já sám, a jak rozvíjet vztahy s dospělými
- jak jsem schopen přijímat názory druhých lidí jako možná východiska pro svůj další rozvoj
- jak fungovat jako člen skupiny a komunity, jak prokazovat ochotu ke spolupráci s ostatními
- sociálněkomunikační dovednosti výhodné pro spolupráci (jasná komunikace, argumentace, řešení sporů)
- jak mohu a umím pomáhat, podporovat jiné lidi, poskytovat rady
- jak se mohu a jsem ochoten podílet na obecně prospěšných aktivitách

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

- lokální kulturní prostředí v procesu globalizace: posilování místních zájmů, komunit a identit (protikladný proces tzv. glocalizace vůči globalizaci)
- člověk jako jedinec v globálním kontextu: diskuse jak vyjádřit osobní identitu (rozumět sám sobě, chápat sám sebe uvnitř společnosti);; chápání národní a evropské identity, vlivy na člověka jako jedince ve společnosti v lokálním, regionálním a globálním kontextu
- možnosti zapojit se do rozvojové spolupráce: organizace v oblasti humanitární pomoci a rozvojové spolupráce v národním a mezinárodním měřítku, nadace a fondy podporující lidi v tísni, jejich funkce

Multikulturní výchova

Základní problémy sociokulturních rozdílů

- jak se projevuje sociokulturní rozrůzněnost v regionech ČR a v Evropě
- jaké jsou modely soužití různých sociokulturních skupin, co je podstata multikulturalismu
- v čem spočívají rozdíly mezi asimilací, integrací, inkluzí
- jaká je v současné době situace, pokud jde o imigraci do ČR (ve srovnání s některými jinými zeměmi v Evropě, např. Švédskem, Švýcarskem, Nizozemskem)
- které příčiny způsobují imigraci (historické, sociální, ekonomické)
- které příčiny způsobují etnickou, náboženskou a jinou nesnášenlivost jako možný zdroj mezinárodního napětí (interkulturní konflikt) a jak jí předcházet
- jaké postoje a jednání provázejí xenofobii, rasismus, intoleranci a extremismus
- jaké jsou postoje a jednání občana České republiky a Evropana ve vztahu k imigraci jako jevu současnosti, k imigrantům a k imigrační politice státu (Evropské unie)

Psychosociální aspekty interkulturality

- jaké představy mám o imigrantech, žadatelích o azyl, uprchlících
- jak ovlivňují předsudky a stereotypy styk příslušníků majority s cizinci a příslušníky minority
- jak reaguji na osoby, jejichž myšlení, cítění a jednání vychází z odlišné kultury, než je má vlastní
- z čeho vzniká strach z cizinců
- jak mohu změnit své monokulturní představy o lidech na představy multikulturní
- jak je možné změnit a zlepšit porozumění mezi lidmi různého kulturního původu, náboženství, světového názoru apod.

Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí

- jak se mohu naučit využívat jazykovou a kulturní pluralitu pro potřebnou diskusi jazykové a kulturní rozrůzněnosti (v ČR, v Evropě)
- jakými prostředky mohu rozvíjet své jazykové kompetence pro kontakt a spolupráci s příslušníky jiných etnik (v ČR, v Evropě)
- na které instituce a organizace (v ČR, v Evropě) se mohu obrátit se žádostí o pomoc při řešení problémů multikulturního charakteru
- jak používat jazyk, aby byl zbaven rasistických a diskriminujících výrazů
- jak mluvit o jiných lidech jako o bytostech, které se odlišují rasovou či etnickou příslušností, náboženstvím, odlišnou sexuální orientací apod., aniž by se znevažovala jejich rovnoprávnost
- jak se naučit respektovat, že každý jazyk má své specifické rysy, žádný není nadřazen jiným jazykům

Dobrovolnictví - 3. ročník

DOBROVOLNICKÁ PRAXE 1

Výstupy	Učivo
usiluje o pozitivní změny ve svém životě související s vlastním zdravím a zdravím druhých zařazuje do denního režimu osvojené způsoby relaxace; v zátěžových situacích uplatňuje osvojené způsoby regenerace korektně a citlivě řeší problémy založené na mezilidských vztazích projevuje etické a morální postoje k ochraně matky a dítěte orientuje se ve své osobnosti, emocích a potřebách	Dobrovolnická stáž ve vybraných organizacích s následnou společnou reflexí

DOBROVOLNICKÁ PRAXE 2

Výstupy	Učivo
<p>usiluje o pozitivní změny ve svém životě související s vlastním zdravím a zdravím druhých</p> <p>zařazuje do denního režimu osvojené způsoby relaxace; v zátěžových situacích uplatňuje osvojené způsoby regenerace</p> <p>korektně a citlivě řeší problémy založené na mezilidských vztazích</p> <p>projevuje etické a morální postoje k ochraně matky a dítěte</p> <p>orientuje se ve své osobnosti, emocích a potřebách</p>	<p>Dobrovolnická stáž ve vybraných organizacích s následnou společnou reflexí</p>

5.5 Informatika a informační a komunikační technologie

Cíle výuky předmětu

Žák by se měl naučit:

- užívat bezpečně počítač k řešení problémů a k prezentaci výsledků své práce
- pochopit vzájemné vztahy a vazby mezi okruhy učiva a aplikovat poznatky z oboru výpočetní techniky v dalších vzdělávacích oblastech
- analyzovat problém a vytvořit plán řešení, zvolit správný postup při řešení úloh a problémů, vyhodnocovat správnost výsledku vzhledem k zadaným podmínkám
- osvojit si základní pojmy v oblasti počítačových technologií
- vytvářet portfolio počítačových pojmů, vztahů, algoritmů a metod řešení úloh
- efektivně a zodpovědně pracovat s informacemi

Časové a organizační vymezení

Obsah vyučovacího předmětu pokrývá vzdělávací oblast Informatika a informační a komunikační technologie stanovenou RVP G. Výuka probíhá každém ročníku. Hodinová dotace předmětu je v 1., 2. a 3. ročníku 2 hodiny týdně a ve 4. ročníku 3 hodiny týdně.

Z průřezových témat předmět zahrnuje tematické okruhy:

- osobnostní a sociální výchovy
- mediální výchovy

Na povinné hodiny navazují volitelné předměty ve 3. a 4. ročníku gymnázia. Semináře dávají prostor hlubšímu zvládnutí probírané látky. Jejich cíle i učivo je částečně pevně stanoveno a částečně obměňováno podle zaměření a požadavků žáků.

Výuka probíhá převážně v odborné učebně informatiky vybavené potřebnou technikou.

Výchovné a vzdělávací strategie

K utváření a rozvíjení klíčových kompetencí, jak je definuje RVP G, volí předmět informatika a informační a komunikační technologie strategie, které kladou důraz na dobré zvládnutí uživatelských dovedností práce s počítačem a moderními technologiemi vůbec a na rozvoj algoritmického myšlení. Těžiště výuky spočívá v aktivním osvojení strategie řešení úloh a problémů, v ovládnutí nástrojů potřebných pro vysokoškolské studium i pro běžný život, v pěstování schopnosti aplikace.

Výuka informatiky zohledňuje aktuální rozvoj výpočetní techniky. Výchovné a vzdělávací strategie rovněž odrážejí současné pojetí vzdělávacího procesu s důrazem na schopnost tvořivě pracovat s informacemi, dovednost kultivovaně formulovat myšlenky a správně argumentovat.

K utváření a rozvíjení klíčových kompetencí, jak je definuje RVP G, volí předmět informatika a informační a komunikační technologie tyto strategie:

Kompetence k učení

Učitel:

- vede žáky k systematickému pojetí procesu zpracování a vyhodnocování informací, k uvědomění si významového jádra sdělení

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- podněcuje v žácích snahu o samostatné nalezení řešení problémů
- provokuje intelekt žáků otázkami jdoucími za povrchní pohled na skutečnosti

Kompetence komunikativní

Učitel:

- předkládá skupinové aktivity s přiřazením rolí a pravidel pro komunikaci
- vyžaduje od žáků střídme, jasné a logicky strukturované vyjádření
- podporuje v žácích zájem o smysluplné využívání komunikačních prostředků včetně komunikace živé

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- využívá skupinové práce žáků, a tím rozvíjí u žáků schopnost spolupráce a rozdělování rolí v pracovním týmu a vede je k odpovědnosti za splnění společného úkolu jednotným hodnocením celé skupiny
- oceňuje projevy úcty k práci druhých

Kompetence občanské

Učitel:

- nabádá žáky k zodpovědnému přístupu k předmětu, řešení úkolů i k jiným každodenním aktivitám
- na příkladech působení prvků z oblasti ICT na společnost odhaluje žákům základní pravidla zapojení jedince do jejího chodu

Kompetence k podnikavosti

Učitel:

- vede žáky k rozvoji osobního potenciálu
- motivuje a vede žáky k tomu, aby znalosti a zkušenosti získané v předmětu informatika využívali v zájmu své přípravy na budoucí studium a povolání
- vyžaduje dokončování práce v dohodnuté kvalitě a termínech
- učí žáky kriticky posuzovat jednotlivá řešení problémů z oblasti ICT ve společnosti, oceňovat ta dobrá a užitečná a motivuje žáky k aktivnímu zapojení vlastní tvorbou

Průřezová témata

Osobnostní a sociální výchova

- jak se učím osvojovat si různé jevy ve škole i v životě mimo školu
- co a jak mohu trénovat, aby se kvalita mého učení zlepšila
- jak ovládám myšlenkové postupy řešení problémů a co se v této oblasti mohu dále učit
- jak se ovládám v situacích řešení problémů
- jak ovládám sociální dovednosti potřebné při řešení problémů v interakci s druhými lidmi a co se v této oblasti mohu dále učit
- co vím o svém komunikačním chování
- lidská komunikace a jak jí rozumím
- jak přebírám zodpovědnost v různých situacích
- můj vztah ke spolupráci a k soutěži

Mediální výchova

- vývoj médií od knihtisku po internet, vznik a typy masových médií (tisk, rozhlas, televize)
- příprava vlastních materiálů psaných i nahrávaných (tvorba textu, zvukového a obrazového záznamu s využitím pokročilých funkcí aplikačního softwaru a multimediálních technologií)
- komunikace a spolupráce v týmu (stanovení časového harmonogramu, rozdělení úkolů a odpovědnosti, otázka autorství a dopracování materiálů s ohledem na celek)
- kategorie mediálních produktů (noviny, časopisy, rozhlasové a televizní vysílání, internetové stránky), formy mediálních sdělení (zpravodajství, komentář, dokument, seriál, poradna, fotoromán apod.), vzájemné inspirace mezi médii
- vztah mezi mediálními produkty a skutečností (mediální „reprezentace“ skutečnosti, vztah zpravodajství a skutečnosti, vztah fikce a skutečnosti, „hra“ se skutečností, relevance a věrohodnost informačních zdrojů a informací)
- příprava reklamní kampaně výstižně propagující školu

JÁ A POČÍTAČ

Výstupy	Učivo
<p>ovládá, propojuje a aplikuje dostupné prostředky ICT</p> <p>organizuje účelně data a chrání je proti poškození či zneužití</p> <p>orientuje se v možnostech uplatnění ICT v různých oblastech společenského poznání a praxe</p> <p>využívá nabídku informačních a vzdělávacích portálů, encyklopedií, knihoven, databází a výukových programů posuzuje tvůrčím způsobem</p> <p>aktuálnost, relevanci a věrohodnost informačních zdrojů a informací</p>	<p>Základy informatiky a teorie informace</p> <p>Základy ovládání operačního systému a správa souborů</p> <p>Základy počítačového zpracování textů a tabulek</p> <p>Základy prezentace – různé formy prezentací</p> <p>Bezpečný počítač – obecné bezpečnostní zásady a ochrana dat</p> <p>Myšlenkové mapy</p> <p>Práce se zdroji</p>

PROČ A JAK FUNGUJÍ POČÍTAČE

Výstupy	Učivo
<p>ovládá, propojuje a aplikuje dostupné prostředky ICT</p> <p>využívá teoretické i praktické poznatky o funkcích jednotlivých složek hardwaru a softwaru k tvůrčímu a efektivnímu řešení úloh</p> <p>organizuje účelně data a chrání je proti poškození či zneužití</p>	<p>Počítač, jeho komponenty a periferní zařízení</p> <p>Programové vybavení počítačů</p> <p>Výuka prostřednictvím ukázky historického vývoje (od jednoduššího ke složitějšímu)</p> <p>Elektronická komunikace</p> <p>Práce v Cloudu</p> <p>Operační systém a jeho funkce – ovládání operačního systému a správa souborů</p> <p>Bezpečnost v souvislosti s IKT (ochrana sebe, ochrana dat, ergonomie a hygiena práce s PC)</p>

GRAFIKA

Výstupy	Učivo
zpracovává a prezentuje výsledky své práce s využitím pokročilých funkcí aplikačního softwaru, multimediálních technologií a internetu	Počítačová grafika, prezentace informací a multimédia Základní pojmy a principy z oblasti počítačové grafiky Grafické formáty, jejich vlastnosti a způsoby práce s rastrovou a vektorovou grafikou Grafické editory Základy práce s tabulkovými editory

ALGORITMIZACE A DATA

Výstupy	Učivo
aplikuje algoritmický přístup k řešení problémů	Excel – data, funkce Databázové systémy, modelování reality Algoritmické myšlení

WEB A SÍŤ KOLEM NÁS – KOMUNIKACE SE STÁTEM A ÚŘADY

Výstupy	Učivo
využívá dostupné služby informačních sítí k vyhledávání informací, ke komunikaci, k vlastnímu vzdělávání a týmové spolupráci využívá informační a komunikační služby v souladu s etickými, bezpečnostními a legislativními požadavky	Jak funguje INTERNET IP adresa, HTML Druhy sítí (LAN, uživatelská práva) Využívání webových aplikací a sociálních sítí Weby úřadů a komunikace s úřady elektronicky Informační etika, ochrana autorských práv

5.6 Matematika

Cíle výuky předmětu

Žák by se měl naučit:

- rozvíjet logické myšlení a úsudek, vytvářet hypotézy na základě zkušenosti nebo myšlenkového pokusu, ověřit nebo vyvrátit je pomocí protipříkladů
- chápat vzájemné vztahy a vazby mezi okruhy učiva a aplikovat matematické poznatky v dalších vzdělávacích oblastech
- analyzovat problém a vytvořit plán řešení, zvolit správný postup při řešení úloh a problémů, vyhodnocovat správnost výsledku vzhledem k zadaným podmínkám
- základní matematické pojmy a vztahy postupnou abstrakcí a zobecňováním na základě poznávání jejich charakteristických vlastností
- vytvářet portfolio matematických pojmů, vztahů, algoritmů a metod řešení úloh a využívat osvojený matematický aparát
- pracovat s matematickými modely, vědět, že k výsledku lze dospět různými způsoby
- přesně se vyjadřovat a zdokonalovat se v grafickém projevu, porozumět matematickým termínům, symbolice a matematickému textu
- zdůvodnit matematický postup, obhajovat vlastní postup
- užívat kalkulátoru, výpočetní techniky a dalších moderních technologií k efektivnímu řešení úloh a k prezentaci výsledků

Časové a organizační vymezení

Obsah vyučovacího předmětu pokrývá vzdělávací oblast Matematika a její aplikace stanovenou RVP G. Na gymnáziu výuka probíhá od 1. do 4. ročníku. Hodinová dotace předmětu matematika je 4 hodiny týdně v 1., 2. a ve 4 ročníku, 3 hodiny týdně ve 3. ročníku.

Z průřezových témat předmět zahrnuje tematické okruhy:

- osobnostní a sociální výchovy

Na povinné hodiny navazují volitelné předměty ve 2., 3. a 4. ročníku gymnázia. Semináře dávají prostor hlubšímu zvládnutí probírané látky. Jejich cíle i učivo je částečně pevně stanoveno a částečně obměňováno podle zaměření a požadavků žáků.

Výuka probíhá převážně v kmenových učebnách jednotlivých tříd.

Výchovné a vzdělávací strategie

K utváření a rozvíjení klíčových kompetencí, jak je definuje RVP G, volí předmět matematika strategie, které kladou důraz na dobré porozumění pojmům a souvislostem, na bezpečné zvládnutí základních dovedností, na správné používání symbolického jazyka matematiky, na rozvoj logických schopností a geometrického vnímání světa. Těžiště výuky spočívá v aktivním osvojení strategie řešení úloh a problémů, v ovládnutí nástrojů potřebných

pro vysokoškolské studium i pro běžný život, v rozvíjení schopnosti aplikace. Během studia si žáci uvědomují, že matematika nachází uplatnění ve všech oborech lidské činnosti, nejvíce však v informatice, fyzice, chemii, technice a ekonomii.

Výuka matematiky zohledňuje aktuální rozvoj výpočetní techniky. Výchovné a vzdělávací strategie rovněž odrážejí současné pojetí vzdělávacího procesu s důrazem na schopnost tvořivě pracovat s informacemi, dovednost kultivovaně formulovat myšlenky a správně argumentovat.

K utváření a rozvíjení klíčových kompetencí, jak je definuje RVP G, volí předmět matematika tyto strategie:

Kompetence k učení

Učitel:

- systematicky uspořádá učivo v čase, respektuje návaznosti a vztahy uvnitř učiva, dbá na rovnoměrné zatížení žáků v průběhu školního roku
- motivuje žáky vhodnými otázkami a problémovými úlohami, oceňuje originalitu řešení
- vytváří ve třídě atmosféru podporující soustředěnou práci
- oceňuje dobrou práci žáků – přesnost, vytrvalost, duševní činorodost, koncepční schopnost
- netoleruje ledabylost a malou snahu
- vede postupně žáky k samostatné práci s matematickými informacemi
- podporuje nadané žáky v účasti v matematických soutěžích a ve vzdělávacích aktivitách mimo vyučování (korespondenční semináře, přednášky apod.)

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- vyžaduje při řešení matematických problémů přesný postup, který zahrnuje analýzu, matematizaci, vyřešení a interpretaci výsledku
- vede žáky k vlastnímu hodnocení výsledků z hlediska jejich souladu s běžnou zkušeností
- analyzuje se žáky jejich chybná řešení, nastiňuje možnosti jak jim předcházet, rozvíjí metodiku správného postupu
- zadáváním a rozborem výsledků vhodných matematických testů rozvíjí schopnost žáků řešit problémy rychle a přitom numericky přesně
- výběrem vhodných problémů vede žáky k možnosti využívat matematických poznatků k řešení problémů z různých oblastí praktického života

Kompetence komunikativní

Učitel:

- dbá při ústním i písemném projevu žáků na jeho jasné a odborně přesné formulace s použitím symbolického jazyka matematiky
- vyžaduje, aby žák své matematické názory, postoje a řešení zdůvodnil na základě znalostí matematických zákonů
- moderuje žakovské debaty, klade důraz na kvalitní argumentaci
- rozborem formálních chyb při zápisu řešení matematických úloh rozvíjí schopnost jasně mimoverbálního vyjádření myšlenek s použitím symbolů

- využívá matematický software, internet, video a další informační technologie

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- využívá skupinové práce žáků, a tím rozvíjí u žáků schopnost spolupráce a rozdělování rolí v pracovním týmu a vede je k odpovědnosti za splnění společného úkolu jednotným hodnocením celé skupiny
- oceňuje projevy úcty k práci druhých

Kompetence občanské

Učitel:

- vede žáky k toleranci, ale také ke kritickému hodnocení názorů jiných

Kompetence k podnikavosti

Učitel:

- vyžaduje dodržování termínů splnění stanovených úkolů
- vede žáky k rozvoji osobního potenciálu
- motivuje a vede žáky k tomu, aby znalosti a zkušenosti získané v předmětu matematika využívali v zájmu své přípravy na budoucí studium a povolání

Průřezová témata

Osobnostní a sociální výchova

- jak ovládám myšlenkové postupy řešení problémů a co se v této oblasti mohu dále učit
- jak se ovládám v situacích řešení problémů
- co a jak mohu trénovat, aby se kvalita mého učení zlepšila
- jak ovládám sociální dovednosti potřebné při řešení problémů v interakci s druhými lidmi a co se v této oblasti mohu dále učit
- můj vztah ke spolupráci a k soutěži
- které mé osobnostní předpoklady jsou výhodné a naopak nevýhodné pro situace spolupráce a které pro situace soutěžení, konkurence atd.
- nakolik chci být originální a nakolik se umím přizpůsobovat druhým
- jak umím rozpoznat situace soutěže a jak je prožívám
- jak zvládám situace soutěže a jaké v nich používám taktiky

ČÍSLO A PROMĚNNÁ, MNOŽINY

Výstupy	Učivo
<p>užívá vlastností dělitelnosti přirozených čísel</p> <p>operuje s intervaly, aplikuje geometrický význam absolutní hodnoty</p> <p>odhaduje výsledky numerických výpočtů a efektivně je provádí, účelně užívá kalkulátor</p> <p>provádí operace s mocninami a odmocninami, upravuje číselné výrazy</p> <p>rozkládá mnohočleny na součin vytýkáním a užitím vzorců, aplikuje tuto dovednost při řešení rovnic a nerovnic</p> <p>upravuje efektivně výrazy s proměnnými, určuje definiční obor výrazu</p> <p>čte a zapisuje tvrzení v symbolickém jazyce matematiky</p> <p>zdůvodňuje svůj postup a ověřuje správnost řešení problému</p>	<p>Číselné obory – přirozená, celá, racionální a reálná čísla</p> <p>Intervaly</p> <p>Absolutní hodnota</p> <p>Mocniny – mocniny s přirozeným, celým a racionálním exponentem, odmocniny, počítání s mocninami a odmocninami</p> <p>Výrazy s proměnnými – mnohočleny, lomené výrazy, výrazy s mocninami a odmocninami</p> <p>Základní poznatky z matematiky</p> <p>Množiny – zápis, práce s množinami, základní množinové operace</p>

SMYSL MATEMATIKY, HISTORIE MATEMATIKY, LOGICKÁ STAVBA MATEMATIKY

Výstupy	Učivo
<p>čte a zapisuje tvrzení v symbolickém jazyce matematiky</p> <p>užívá správně logické spojky a kvantifikátory</p> <p>rozliší definici a větu, rozliší předpoklad a závěr věty</p> <p>rozliší správný a nesprávný úsudek</p> <p>vytváří hypotézy, zdůvodňuje jejich pravdivost a nepravdivost, vyvrací nesprávná tvrzení</p> <p>zdůvodňuje svůj postup a ověřuje správnost řešení problému</p> <p>má základní vhled do vývoje matematického myšlení</p>	<p>Výroková logika – výrok, definice, věta, důkaz</p> <p>Logické spojky</p> <p>Historie matematiky</p> <p>Motivace ke studiu matematiky</p>

FUNKCE. LINEÁRNÍ FUNKCE, ROVNICE. FUNKCE ABSOLUTNÍ HODNOTA.

Výstupy	Učivo
<p>načrtne grafy požadovaných funkcí (zadaných jednoduchým funkčním předpisem) a určí jejich vlastnosti</p> <p>formuluje a zdůvodňuje vlastnosti studovaných funkcí</p> <p>využívá poznatky o funkcích při řešení rovnic a nerovnic, při určování kvantitativních vztahů</p> <p>modeluje závislosti reálných dějů pomocí známých funkcí</p> <p>řeší aplikační úlohy s využitím poznatků o funkcích</p> <p>řeší lineární rovnice a nerovnice, v jednodušších případech diskutuje řešitelnost nebo počet řešení</p> <p>geometricky interpretuje číselné, algebraické a funkční vztahy, graficky znázorňuje řešení rovnic nerovnic</p>	<p>Obecné poznatky o funkcích</p> <p>Lineární funkce</p> <p>Funkce s absolutní hodnotou</p> <p>Lineární rovnice, nerovnice</p>

ROVNICE S ABSOLUTNÍ HODNOTOU. KVADRATICKÁ FUNKCE, ROVNICE, NEROVNICE.

Výstupy	Učivo
<p>načrtne grafy požadovaných funkcí (zadaných jednoduchým funkčním předpisem) a určí jejich vlastnosti</p> <p>formuluje a zdůvodňuje vlastnosti studovaných funkcí</p> <p>využívá poznatky o funkcích při řešení rovnic a nerovnic, při určování kvantitativních vztahů</p> <p>modeluje závislosti reálných dějů pomocí známých funkcí</p> <p>řeší aplikační úlohy s využitím poznatků o funkcích</p> <p>řeší kvadratické rovnice a nerovnice, v jednodušších případech diskutuje řešitelnost nebo počet řešení</p> <p>analyzuje a řeší problémy, v nichž aplikuje řešení kvadratických rovnic</p> <p>rozlišuje ekvivalentní a neekvivalentní úpravy</p>	<p>Kvadratická funkce</p> <p>Rovnice a nerovnice – rovnice s absolutní hodnotou, kvadratická rovnice, kvadratická nerovnice</p> <p>Iracionální rovnice</p>

SOUSTAVY ROVNIC (LINEÁRNÍ, LINEÁRNÍ + KVADRATICKÁ), NEROVNIC.

Výstupy	Učivo
<p>upravuje efektivně výrazy s proměnnými, určuje definiční obor výrazu</p> <p>analyzuje a řeší problémy, v nichž aplikuje řešení lineárních a kvadratických rovnic a jejich soustav</p> <p>geometricky interpretuje číselné, algebraické a funkční vztahy, graficky znázorňuje řešení rovnic nerovnic a jejich soustav</p> <p>řeší lineární a kvadratické rovnice a nerovnice, v jednodušších případech diskutuje řešitelnost nebo počet řešení</p> <p>analyzuje a řeší problémy, v nichž aplikuje řešení lineárních a kvadratických rovnic a jejich soustav</p>	<p>Soustavy lineárních rovnic, nerovnic</p> <p>Soustava kvadratické a lineární rovnice</p> <p>Využití lineárních a kvadratických rovnic ve slovních úlohách</p>

Matematika - 2. ročník**EXPONENCIÁLNÍ FUNKCE, ROVNICE. INVERZNÍ FUNKCE. LOGARITMICKÁ FUNKCE.**

Výstupy	Učivo
<p>načrtne grafy požadovaných funkcí (zadaných jednoduchým funkčním předpisem) a určí jejich vlastnosti</p> <p>formuluje a zdůvodňuje vlastnosti studovaných funkcí</p> <p>modeluje závislosti reálných dějů pomocí známých funkcí</p> <p>řeší aplikační úlohy s využitím poznatků o funkcích</p> <p>aplikuje vztahy mezi hodnotami exponenciálních, logaritmických a funkcí a vztahy mezi těmito funkcemi</p>	<p>Exponenciální funkce</p> <p>Exponenciální rovnice</p> <p>Inverzní funkce</p> <p>Logaritmická funkce</p>

LOGARITMUS. LOGARITMICKÁ ROVNICE. EXPONENCIÁLNÍ ROVNICE ŘEŠENÁ LOGARITMOVÁNÍM.

Výstupy	Učivo
<p>řeší exponenciální a logaritmické rovnice a nerovnice, řeší soustavy rovnic, v jednodušších případech diskutuje řešitelnost nebo počet řešení</p> <p>geometricky interpretuje číselné, algebraické a funkční vztahy, graficky znázorňuje řešení rovnic, nerovnic a jejich soustav</p> <p>rozdílí ekvivalentní a neekvivalentní úpravy</p>	<p>Logaritmus</p> <p>Logaritmická rovnice</p> <p>Exponenciální rovnice řešená logaritmováním</p> <p>Praktické úlohy</p>

ORIENTOVANÝ ÚHEL. JEDNOTKOVÁ KRUŽNICE. GONIOMETRICKÉ FUNKCE, ROVNICE.

Výstupy	Učivo
<p>řeší základní goniometrické rovnice a nerovnice, řeší soustavy rovnic, v jednodušších případech diskutuje řešitelnost nebo počet řešení</p> <p>geometricky interpretuje číselné, algebraické a funkční vztahy, graficky znázorňuje řešení rovnic, nerovnic a jejich soustav</p> <p>formuluje a zdůvodňuje vlastnosti studovaných funkcí</p> <p>modeluje závislosti reálných dějů pomocí známých funkcí</p> <p>řeší aplikační úlohy s využitím poznatků o goniometrických funkcích</p>	<p>Orientovaný úhel</p> <p>Funkce $\sin x$, $\cos x$</p> <p>Grafy funkcí $\sin x$, $\cos x$</p> <p>Vlastnosti a grafy funkcí $\operatorname{tg} x$, $\operatorname{cotg} x$</p> <p>Základní goniometrické rovnice</p>

GONIOMETRICKÉ ROVNICE. GONIOMETRICKÉ VZORCE. TRIGONOMETRIE.

Výstupy	Učivo
<p>řeší goniometrické rovnice a nerovnice, řeší soustavy rovnic, v jednodušších případech diskutuje řešitelnost nebo počet řešení</p> <p>geometricky interpretuje číselné, algebraické a funkční vztahy, graficky znázorňuje řešení rovnic, nerovnic a jejich soustav</p> <p>v úlohách početní geometrie aplikuje funkční vztahy, trigonometrii a úpravy výrazů, pracuje s proměnnými a iracionálními čísly</p>	<p>Goniometrické rovnice – substituce</p> <p>Goniometrické vzorce, výrazy a rovnice</p> <p>Trigonometrie</p>

PLANIMETRIE

Výstupy	Učivo
používá geometrické pojmy, zdůvodňuje a využívá vlastnosti geometrických útvarů v rovině a v prostoru, na základě vlastností třídí útvary	Rovinné útvary, obvody a obsahy Vzájemné polohy geometrických útvarů
určuje vzájemnou polohu lineárních útvarů, vzdálenosti a odchylky využívá náčrt při řešení rovinného problému řeší polohové a nepolohové konstrukční úlohy užitím všech bodů dané vlastnosti, pomocí shodných zobrazení a pomocí konstrukce na základě výpočtu řeší planimetrické problémy motivované praxí v úlohách početní geometrie aplikuje funkční vztahy, trigonometrii a úpravy výrazů, pracuje s proměnnými a iracionálními čísly	Množiny bodů dané vlastnosti a jejich vyšetřování – konstrukční úlohy s využitím množin bodů Středový a obvodový úhel Podobnosti v trojúhelníku Pythagorova věta Euklidovy věty Shodná a podobná zobrazení Sinová a kosinová věta, trigonometrie pravoúhlého a obecného trojúhelníku

Matematika - 3. ročník**VEKTOROVÁ ALGEBRA A ANALYTICKÁ GEOMETRIE. VEKTORY, PŘÍMKA. POLOHOVÉ A METRICKÉ VZTAHY.**

Výstupy	Učivo
užívá různé způsoby analytického vyjádření přímky v rovině (geometrický význam koeficientů) řeší analyticky polohové a metrické úlohy o lineárních útvarech v rovině používá geometrické pojmy, zdůvodňuje a využívá vlastnosti geometrických útvarů v rovině, na základě vlastností třídí útvary určuje vzájemnou polohu lineárních útvarů, vzdálenosti a odchylky využívá náčrt při řešení rovinného problému	Vektory v rovině i prostoru, operace s vektory Velikost vektoru, vzdálenost bodů a přímek, odchylka vektorů, skalární součin vektorů Rovnice přímky (obecná, parametrická, směrnicový tvar) Vzájemná poloha přímek v rovině. Odchylka přímek v rovině

KUŽELOSEČKY. MNOŽINY BODŮ.

Výstupy	Učivo
<p>řeší analyticky polohové a metrické úlohy o kvadratických útvech v rovině</p> <p>využívá charakteristické vlastnosti kuželoseček k určení analytického vyjádření</p> <p>z analytického vyjádření (z osově nebo vrcholové rovnice) určí základní údaje o kuželosečce</p> <p>řeší analyticky úlohy na vzájemnou polohu přímky a kuželosečky</p>	<p>Kuželosečky obecně</p> <p>Kružnice</p> <p>Elipsa</p> <p>Parabola</p> <p>Hyperbola</p> <p>Množiny bodů dané vlastnosti a jejich vyšetřování, vzájemná poloha přímky a kuželosečky</p>

STEREOMETRIE

Výstupy	Učivo
<p>používá geometrické pojmy, zdůvodňuje a využívá vlastnosti geometrických útvarů v rovině a v prostoru, na základě vlastností třídí útvary</p> <p>zobrazí ve volné rovnoběžné projekci hranol a jehlan, sestrojí a zobrazí rovinný řez těchto těles</p> <p>určuje vzájemnou polohu lineárních útvarů, vzdálenosti a odchylky</p> <p>využívá náčrt při řešení prostorového problému</p> <p>v úlohách početní geometrie aplikuje funkční vztahy, trigonometrii a úpravy výrazů, pracuje s proměnnými a iracionálními čísly</p> <p>řeší stereometrické problémy motivované praxí</p>	<p>Tělesa, objemy a povrchy</p> <p>Průnik přímky a tělesa</p> <p>Průnik roviny a tělesa + řezy</p> <p>Vzájemná poloha rovin, přímek v prostoru</p> <p>Metrické vztahy v prostoru</p>

KOMBINATORIKA, PRAVDĚPODOBNOST A STATISTIKA

Výstupy	Učivo
<p>řeší reálné problémy s kombinatorickým podtextem (charakterizuje možné případy, vytváří model pomocí kombinatorických skupin a určuje jejich počet)</p> <p>využívá kombinatorické postupy při výpočtu pravděpodobnosti, upravuje výrazy s faktoriály a kombinačními čísly</p>	<p>Pravidlo kombinatorického součtu a součinu</p> <p>Variace, permutace</p> <p>Kombinace</p> <p>Faktoriál, kombinační číslo + rovnice s faktoriály a kombinačními čísly</p>

<p>diskutuje a kriticky zhodnotí statistické informace a daná statistická sdělení</p> <p>volí a užívá vhodné statistické metody k analýze a zpracování dat (využívá výpočetní techniku)</p> <p>reprezentuje graficky soubory dat, čte a interpretuje tabulky, diagramy a grafy, rozlišuje rozdíly v zobrazuje obdobné soubory vzhledem k jejich odlišným charakteristikám</p>	<p>Binomická věta</p> <p>Pravděpodobnost</p> <p>Statistika</p>
---	--

POSLOUPNOSTI

Výstupy	Učivo
<p>řeší aplikační úlohy s využitím poznatků o posloupnostech</p> <p>interpretuje z funkčního hlediska složené úrokování, aplikuje exponenciální funkci a geometrickou posloupnost ve finanční matematice</p>	<p>Obecné vlastnosti posloupností</p> <p>Aritmetická posloupnost</p> <p>Geometrická posloupnost</p> <p>Praktické úlohy</p> <p>Ukázka z finanční matematiky – úrokování</p>

Matematika - 4. ročník

ROZVÍJENÍ A PROHLUBOVÁNÍ MATEMATICKÝCH DOVEDNOSTÍ

Výstupy	Učivo
<p>čte a zapisuje tvrzení v symbolickém jazyce matematiky</p> <p>užívá správně logické spojky a kvantifikátory</p> <p>rozliší definici a větu, rozliší předpoklad a závěr věty</p> <p>rozliší správný a nesprávný úsudek</p> <p>vytváří hypotézy, zdůvodňuje jejich pravdivost a nepravdivost, vyvrací nesprávná tvrzení</p> <p>zdůvodňuje svůj postup a ověřuje správnost řešení problému</p> <p>užívá vlastnosti dělitelnosti přirozených čísel</p> <p>operuje s intervaly, aplikuje geometrický význam absolutní hodnoty</p> <p>provádí operace s mocninami a odmocninami, upravuje číselné výrazy</p>	<p>Výroková logika, negace výroků</p> <p>Číselné obory</p> <p>Množiny, absolutní hodnota, intervaly</p> <p>Počítání s mocninami a odmocninami, iracionální rovnice</p> <p>Mnohočleny, lomené výrazy</p> <p>Lineární rovnice, nerovnice;; rovnice s absolutní hodnotou</p> <p>Kvadratická rovnice, nerovnice</p> <p>Soustavy rovnic, nerovnic</p> <p>Iracionální rovnice</p> <p>Funkce – lineární a kvadratická</p> <p>Základní kombinatorická pravidla</p>

	Kombinatorické operace
<p>odhaduje výsledky numerických výpočtů a efektivně je provádí, účelně využívá kalkulátor</p> <p>upravuje efektivně výrazy s proměnnými, určuje definiční obor výrazu</p> <p>rozkládá mnohočleny na součin vytýkáním a užitím vzorců, aplikuje tuto dovednost při řešení rovnic a nerovnic</p> <p>řeší lineární a kvadratické rovnice a nerovnice, řeší soustavy rovnic, v jednodušších případech diskutuje řešitelnost nebo počet řešení</p> <p>rozděluje ekvivalentní a neekvivalentní úpravy</p> <p>geometricky interpretuje číselné, algebraické a funkční vztahy, graficky znázorňuje řešení rovnic, nerovnic a jejich soustav</p> <p>analyzuje a řeší problémy, v nichž aplikuje řešení lineárních a kvadratických rovnic a jejich soustav</p> <p>řeší reálné problémy s kombinatorickým podtextem (charakterizuje možné případy, vytváří model pomocí kombinatorických skupin a určuje jejich počet)</p> <p>využívá kombinatorické postupy při výpočtu pravděpodobnosti, upravuje výrazy s faktoriály a kombinačními čísly</p> <p>diskutuje a kriticky zhodnotí statistické informace a daná statistická sdělení</p> <p>volí a užívá vhodné statistické metody k analýze a zpracování dat (využívá výpočetní techniku)</p> <p>reprezentuje graficky soubory dat, čte a interpretuje tabulky, diagramy a grafy, rozlišuje rozdíly v zobrazení obdobných souborů vzhledem k jejich odlišným charakteristikám</p> <p>načrtne grafy požadovaných funkcí (zadaných jednoduchým funkčním předpisem) a určí jejich vlastnosti</p>	<p>Faktoriál</p> <p>Kombinační číslo</p> <p>Statistika, pravděpodobnost</p> <p>Funkce – obecné vlastnosti</p> <p>Exponenciální a logaritmická funkce</p> <p>Goniometrické funkce</p> <p>Posloupnosti</p> <p>Planimetrie</p> <p>Stereometrie</p> <p>Vektorová algebra v rovině</p> <p>Tělesa</p> <p>Analytická geometrie lineárních útvarů</p> <p>Kuželosečky</p>

formuluje a zdůvodňuje vlastnosti studovaných funkcí a posloupností

využívá poznatky o funkcích při řešení rovnic a nerovnic, při určování kvantitativních vztahů

aplikuje vztahy mezi hodnotami exponenciálních, logaritmických a goniometrických funkcí a vztahy mezi těmito funkcemi

modeluje závislosti reálných dějů pomocí známých funkcí

řeší aplikační úlohy s využitím poznatků o funkcích a posloupnostech

interpretuje z funkčního hlediska složené úrokování, aplikuje exponenciální funkci a geometrickou posloupnost ve finanční matematice

používá geometrické pojmy, zdůvodňuje a využívá vlastnosti geometrických útvarů v rovině a v prostoru,

na základě vlastností třídí útvary

určuje vzájemnou polohu lineárních útvarů, vzdálenosti a odchylky

využívá náčrt při řešení rovinného nebo prostorového problému

v úlohách početní geometrie aplikuje funkční vztahy, trigonometrii a úpravy výrazů, pracuje s proměnnými a iracionálními čísly

řeší polohové a nepolohové konstrukční úlohy užitím všech bodů dané vlastnosti, pomocí shodných zobrazení a pomocí konstrukce na základě výpočtu

zobrazí ve volné rovnoběžné projekci hranol a jehlan, sestrojí a zobrazí rovinný řez těchto těles

řeší planimetrické a stereometrické problémy motivované praxí

užívá různé způsoby analytického vyjádření přímky v rovině (geometrický význam koeficientů)

řeší analyticky polohové a metrické úlohy o lineárních útvarech v rovině

využívá charakteristické vlastnosti kuželoseček k určení analytického vyjádření

z analytického vyjádření (z osové nebo vrcholové rovnice) určí základní údaje o kuželosečce

řeší analyticky úlohy na vzájemnou polohu přímky a kuželosečky

5.7 Osobnostní a sociální výchova

Cíle výuky předmětu

Žák by se měl naučit:

- rozvíjet vlastní sociální a osobnostní kompetence tak, aby se to stalo součástí jeho osobní strategie celoživotního učení
- rozpoznat vlastní silné a slabé stránky a pracovat s nimi
- pracovat s vlastní motivací
- učit se a přemýšlet o svém učení
- být si vědom hodnoty kvalitních mezilidských vztahů, respektující a otevřené komunikace a spolupráce a umět je budovat
- přemýšlet o vlastních i společenských hodnotových rámcích a kriticky je vyhodnocovat, uvědomovat si, že každý akt má svůj mravní rozměr, jednat eticky
- vytvářet si představu o svém budoucím profesním uplatnění, orientovat se v nabídce studijních oborů, orientovat se na trhu práce a získat potřebné dovednosti ke vstupu na něj
- být si vědom svých závazků, a je-li to potřebné, v duchu závazků jednat
- tomu, že můžeme ovlivňovat dění kolem sebe a nebýt jen pasivními diváky
- čelit zátěžím a výzvám života v dnešní době, praktikovat zdravý životní styl
- vážit si hodnoty svobody a demokracie a angažovat se v jejich prospěch
- umět se radovat z maličkostí

Časové a organizační vymezení

Obsah vyučovacího předmětu osobnostní a sociální výchova pokrývá část výstupů a učiva:

- vzdělávací oblasti Člověk a společnost vzdělávacího oboru Občanský a společenskovědní základ
- vzdělávací oblasti Člověk a svět práce vzdělávacího oboru Člověk a svět práce
- vzdělávací oblasti Člověk a zdraví vzdělávacího oboru Výchova ke zdraví
- vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace vzdělávacího oboru Český jazyk a literatura

Z průřezových témat předmět zahrnuje témata:

- osobnostní a sociální výchovy
- výchovy k myšlení v evropských a globálních souvislostech
- multikulturní výchovy

Výuka tohoto předmětu probíhá od 2. do 4. ročníku gymnázia. Hodinová dotace předmětu je

ve 2. až 4. ročníku 1 hodina týdně. V 1. ročníku je osobní a sociální výchova součástí Společenskovedního bloku a předmětu Podnikavost.

Ve 2. ročníku se výuka v předmětu zaměřuje na zvládnutí základních osobnostních a sociálních dovedností. Ve 3. a 4. ročníku pak výuka tyto dovednosti prohlubuje a reflektuje jejich využívání v každodenním školním i mimoškolním životě.

Součástí Osobnostní a sociální výchovy je i kariérní vzdělávání/poradenství.

Podle možností školy výuku zajišťuje dvojice vyučujících (tandemová výuka).

Součástí výuky jsou tyto kurzy:

Ročník	Kurz	Obsah
2. ročník	Sebepoznání	workshop zaměřený na identifikaci vlastních silných stránek žáků a jejich dalšího rozvoje s ohledem na další studijní a profesní směřování; workshop se zpravidla odehrává mimo školu a má formu třídního výjezdu
2. ročník	Práce v týmu	kurz zaměřený na rozvoj dovedností týmové spolupráce, rozdělení týmových rolí a řízení týmu včetně řešení konfliktů; kurz se zpravidla odehrává mimo školu a má formu třídního výjezdu, kde se může pracovat s prvky zážitkové pedagogiky; kurz připravuje žáky na zvládnutí požadavků na ně kladených při zpracování projektu v rámci předmětu český jazyk a komunikace

Výstupy a učivo předmětu osobnostní a sociální výchova jsou reflektovány i v dalších předmětech a integrovaných tematických blocích.

Výchovné a vzdělávací strategie

K utváření a rozvíjení klíčových kompetencí, jak je definuje RVP G, volí předmět osobnostní a sociální výchova tyto strategie:

Kompetence k učení

Učitel:

- vede žáky k umění vyhledávat si relevantní zdroje informací, ke kritické práci se zdroji a tvořivému zpracování získaných informací
- poskytuje žákům nástroje k osvojení metakognitivních strategií – reflektuje se žáky proces jejich myšlení a učení tak, aby bylo prostředkem k dosažení jejich seberealizace a k osobnímu rozvoji
- kriticky a zároveň s laskavostí a respektem hodnotí pokrok žáků při dosahování cílů, oceňuje pokrok, pomáhá žáků, učit se z chyb tak, aby byly poučením pro další práci

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- staví žáky do situací, kdy musí řešit různé problémy a to především osobnostního, sociálního či etického charakteru (využívá k tomu např. metody Filosofie pro děti, Rétorika)
- vede žáky k rozpoznání a definování zajímavého problému

- provokuje intelekt žáků otázkami jdoucími za povrchní pohled na skutečnosti a vedoucími žáka k náhledu na problém z různých úhlů
- vede žáky k tomu, aby při řešení problému využívali teoretických znalostí i praktických dovedností
- reflektuje žákovo přemýšlení nad problémem tak, aby žák zapojil různé složky vlastního myšlení – kritické, analytické, tvořivé, praktické, spolupracují a angažované
- vede žáka ke kritické interpretaci získaných poznatků, dovednosti je relevantním způsobem ověřit, hledání a formulaci argumentů a důkazů a formulaci podloženého závěru
- společně s žáky prozkoumává a hledá řešení problému, jež by bylo v souladu s etickými i společenskými normami a přijatelné pro všechny zúčastněné strany (win-win)

Kompetence komunikativní

Učitel:

- pomáhá žákům orientovat se v možných komunikačních strategiích a prostředcích, ukazuje jim možnosti verbální a neverbální komunikace, vede je k efektivní komunikaci
- rozvíjí u žáků atributy kvalitní komunikace (respekt, jasnost a srozumitelnost, porozumění, soustředěné vnímání, pozitivitu), a to např. s využitím diskusní metody Filozofie pro děti
- záměrně uvádí žáky do nezvyklých a náročných situací a napomáhá jim prostřednictvím reflexe k lepšímu porozumění různým komunikačním situacím, reflektuje podoby živé komunikace ve třídě
- učí žáky správné argumentaci
- podporuje v žácích zájem o smysluplné využívání dostupných komunikačních prostředků

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- vede žáka k reflexi jeho fyzických a duševních možností, provází jej poznáním jeho silných a slabých stránek a práce s nimi
- je žákovi nápomocen při stanovení životních vizí a aktuálních cílů a priorit
- podporuje žáka k formulaci vlastního úsudku a reflektuje jeho schopnost odolávat různým manipulacím (mediálním, sociálním)
- pomáhá žákovi odhalovat důvody a důsledky jeho chování, provází jej procesem poznání možných změn v chování
- podporuje rozvoj flexibility žáků
- společně s žáky vytváří a udržuje hodnotné mezilidské vztahy založené na úctě, toleranci a empatii; ukazuje žákům význam takových vztahů pro další život; pomáhá jim hledat cesty, jak takové vztahy budovat
- vede žáky k úctě ke zdraví a péči o ně

Kompetence občanské

Učitel:

- pomáhá žákovi k tomu, aby dozrál v plnohodnotného občana, jež si je vědom svých práv a odpovědností
- ukazuje žákovi cesty k občanské angažovanosti ve prospěch tolerantní a respektující demokratické společnosti dbající práv menšin a respektující vůli většiny
- vede žáka k uvědomění nutné vyváženosti mezi zájmy svými, zájmy širší skupiny a zájmy veřejnými;; vede jej k morálním postojům, které mu umožňují v případě kolize těchto zájmů dojít k eticky vyzrálému rozhodnutí, které bude v souladu s úctou k životu a hodnotám společnosti
- vede žáka k respektu k různosti hodnot, názorů a postojů ostatních lidí
- pomáhá žákovi v rozšiřování jeho poznání a chápání kulturních a duchovních hodnot
- podporuje žáka v plnění jeho povinností, zodpovědnému a tvořivému přístupu
- ukazuje žákovi možnosti, jak projevit osobní statečnost v situacích, kdy je ohrožen život, zdraví nebo demokratické hodnoty

Kompetence k podnikavosti

Učitel:

- pomáhá žákovi rozvíjet jeho osobnostní i odborný potenciál s ohledem na jeho budoucí profesní zaměření
- vítá proaktivní přístup, oceňuje osobní iniciativu, tvořivost a inovace
- vede žáka k dosažení stanovených cílů, průběžně s ním reflektuje cestu k jejich naplnění, pomáhá hodnotit dosažené výsledky
- podporuje motivaci žáka
- pomáhá žákovi v orientaci v informacích o budoucím studiu a aktuální podobě trhu práce a jeho vývojových trendech (např. formou debat s různými hosty)
- vede žáka k odpovědnému zvažování rizik

Průřezová témata

S ohledem na zaměření předmětu jsou témata z průřezových témat přiřazena přímo k jednotlivým tematickým blokům.

JÁ VE TŘÍDĚ A VE ŠKOLE

Výstupy	Učivo
<p>korektně a citlivě řeší problémy založené na mezilidských vztazích</p> <p>uvede důsledky porušování paragrafů trestního zákona souvisejících s výrobou a držením návykových látek a s činností pod jejich vlivem, sexuálně motivovanou kriminalitou, skrytými formami individuálního násilí a vyvozuje z nich osobní odpovědnost</p> <p>rozhoduje podle osvojených modelů chování a konkrétní situace o způsobu jednání v situacích vlastního nebo cizího ohrožení</p>	<p>Seznámení se spolužáky, učiteli, učitelů s žáky</p> <p>Pravidla a postupy práce v OSV</p> <p>Modely sociálního chování v intimních vztazích – otevřenost, tolerance, respektování druhého, empatie, trpělivost, odpovědnost;; sebepoznání, sebeúcta</p> <p>Třídní pravidla</p> <p>Asertivita, vymezení hranic, vymáhání pravidel</p> <p>Potencionální rizika při pobytu ve školním kolektivu a jejich prevence a řešení – šikana a kyberšikana (základní vhled)</p> <p>Instituce nabízející pomoc v obtížných životních situacích – základní vhled</p> <p>Práce se vzájemnou odlišností jako příležitostí</p>

Průřezová témata

Osobnostní a sociální výchova

- kde vyhledávat informace a profesionální poradenství, jaké existují zdroje pomoci a organizace, které podporují jednotlivce a vztahy v době krize
- jak ovládám sociální dovednosti potřebné při řešení problémů v interakci s druhými lidmi a co se v této oblasti mohu dále učit
- co skutečně dělám a co mohu a chci udělat pro svůj osobní rozvoj
- můj vztah k lidem
- jak se učím osvojovat si různé jevy ve škole i v životě mimo školu
- jak se ovládám v situacích, kdy se věci nedějí podle mé představy
- jak spolupracovat s lidmi, kteří jsou jiní než já sám, a jak rozvíjet vztahy s dospělými
- jak jsem schopen přijímat názory druhých lidí jako možná východiska pro svůj další rozvoj
- jak fungovat jako člen skupiny a komunity, jak prokazovat ochotu ke spolupráci s ostatními
- sociálněkomunikační dovednosti výhodné pro spolupráci (jasná komunikace, argumentace, řešení sporů)

- jak mohu a umím pomáhat, podporovat jiné lidi, poskytovat rady

SEBEPOZNÁNÍ

Výstupy	Učivo
<p>objasní, proč a jak se lidé odlišují ve svých projevech chování, uvede příklady faktorů, které ovlivňují prožívání, chování a činnost člověka</p> <p>využívá získané poznatky při sebepoznávání, poznávání druhých lidí, volbě profesní orientace</p>	<p>Silné stránky a slabé stránky, talenty</p> <p>Pomoc v týmu (postavená na tom, že každý máme silné stránky)</p> <p>Práce se vzájemnou odlišností jako příležitosti</p> <p>Pozitivní psychologie</p> <p>Motivace a sebemotivace</p>

Průřezová témata

Osobnostní a sociální výchova

- „já“ sám o sobě, mé chování, myšlení a prožívání
- jak rozumím vlastnímu tělesnému, psychickému a sociálnímu vývoji, jaký mám vztah k vlastnímu tělu a vlastní psychice
- jak jsem schopen vnímat se pozitivně
- jak rozumím vlastní jedinečnosti
- jaká/jaký chci být a proč
- co skutečně dělám, co mohu a chci udělat pro svůj osobní rozvoj
- jak se obvykle chovám, jaké způsoby chování a jednání volím
- můj vztah k lidem
- jaké ovládám sociální dovednosti potřebné při řešení problémů v interakci s druhými lidmi a co se v této oblasti mohu dále učit
- jak se učím osvojovat si různé jevy ve škole i v životě mimo školu
- jak se ovládám v situacích, kdy se věci nedějí podle mé představy
- jak spolupracovat s lidmi, kteří jsou jiní než já sám, a jak rozvíjet vztahy s dospělými
- jak jsem schopen přijímat názory druhých lidí jako možná východiska pro svůj další rozvoj
- jak fungovat jako člen skupiny a komunity, jak prokazovat ochotu ke spolupráci s ostatními
- sociálněkomunikační dovednosti výhodné pro spolupráci (jasná komunikace, argumentace, řešení sporů)
- jak mohu a umím pomáhat, podporovat jiné lidi, poskytovat rady

MOJE UČENÍ

Výstupy	Učivo
<p>porovnává různé metody učení a vyhodnocuje jejich účinnost pro své studium s ohledem na vlastní psychické předpoklady, uplatňuje zásady duševní hygieny při práci a učení</p> <p>pořizuje z textu výpisky, zpracovává výtahy, konspekty</p> <p>efektivně a samostatně využívá různých informačních zdrojů (slovníky, encyklopedie, internet)</p> <p>tvořivě využívá informací z odborné literatury, internetu, tisku a z dalších zdrojů, kriticky je třídí a vyhodnocuje</p>	<p>Postupy efektivního učení</p> <p>Plánování svého učení</p> <p>Učení jako nekončící proces</p> <p>Prokrastinace</p> <p>Studijní strategie a techniky, metakognice (malá psychologie učení), pozornost, soustředění, paměť, překážky v učení a práce s nimi, práce s chybou, učební styly, moje cesta za vzděláním – co a kde se můžu naučit, kreativní řešení problémů</p> <p>Organizace učení – time management</p> <p>Strategie učení na poslední chvíli</p> <p>Různé vzdělávací možnosti současné doby (v rámci ČR, zahraničí i online)</p> <p>Výměnné pobyty</p>

Průřezová témata

Osobnostní a sociální výchova

- jak jsem schopna/schopen si organizovat čas
- systematickosti mých snah a činností
- mé organizační schopnosti a dovednosti
- jak ovládám myšlenkové postupy řešení problémů a co se v této oblasti mohu dále učit
- jak se ovládám v situacích řešení problémů
- co a jak mohu trénovat, aby se kvalita mého učení zlepšila

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

- vzdělávací politika EU a její projekce do vzdělávacího systému v ČR
- vzdělávací programy EU a možnosti účasti v nich
- proces utváření evropského vzdělávacího prostoru a mobilita ve vzdělávání
- podmínky a možnosti studia v zahraničí
- významné zahraniční univerzity
- stipendia na zahraničních univerzitách
- srovnávací charakteristiky vzdělávání na gymnáziích v ČR a obdobných školách v

zahraničí, profily absolventů a závěrečné zkoušky (maturita), kompatibilní prvky a rozdíly

MEZILIDSKÁ KOMUNIKACE

Výstupy	Učivo
<p>korektně a citlivě řeší problémy založené na mezilidských vztazích</p> <p>uplatňuje společensky vhodné způsoby komunikace ve formálních i neformálních vztazích, případné neshody či konflikty s druhými lidmi řeší konstruktivním způsobem</p> <p>využívá získané poznatky (z bloku <i>Společnost a kultura</i>) při sebepoznávání, poznávání druhých lidí, volbě profesní orientace</p> <p>v mluveném projevu ovládá zásady spisovné výslovnosti a pro účinné dorozumívání vhodně užívá zvukové prostředky řeči (modulace síly, výšky hlasu a tempa řeči; umístění přízvuků a pauz, správné frázování)</p> <p>v mluveném projevu vhodně užívá nonverbálních prostředků řeči</p> <p>volí adekvátní komunikační strategie, zohledňuje partnera a publikum; rozeznává manipulativní komunikaci a dovede se jí bránit</p>	<p>Komunikace a fungování mozku</p> <p>Jasně a stručně vyjadřování – přenos informace</p> <p>Respektující komunikace a naslouchání</p> <p>Empatická komunikace a komunikace v emocích</p> <p>Zpětná vazba – její smysl a jak ji poskytovat</p> <p>Neefektivní komunikace</p>

Průřezová témata

Osobnostní a sociální výchova

- verbální a neverbální komunikace (specifika)
- co vím o svém komunikačním chování
- lidská komunikace a jak jí rozumím
- dovednosti spojené s následujícími kvalitami komunikace a jak je mohu dále rozvíjet:
 - vnímající komunikace (na partnera orientované vnímání, aktivní naslouchání);
 - rozumějící komunikace (porozumění komunikačním signálům v řeči lidského těla i řeči slov ve vlastní kultuře i v kontaktu s kulturami jinými);
 - respektující komunikace (způsoby komunikačního chování respektujícího odlišnosti názorů, postojů, kultur, národností);
 - přesná komunikace (srozumitelnost, jasnost, přesnost sdělení, přesvědčování a argumentace);
 - pozitivní komunikace (vyváženost negativních a pozitivních výroků, otevřenost, komunikace partnerů jako inspirace);
 - tvořivá komunikace (plynulost, pohotovost, bohatost, výrazovost, nápaditost, estetizovanost komunikace);
 - účelově efektivní komunikace (otevřenost, asertivnost, komunikační taktiky, účelné způsoby komunikace při spolupráci, vyjednávání a při řešení problémových, resp. konfliktních situací).
- jak mohu používat komunikační dovednosti k odolávání neúčinnému nátlaku
- sociálněkomunikační dovednosti výhodné pro spolupráci (jasná komunikace, argumentace, řešení sporů)
- jak mohu a umím pomáhat, podporovat jiné lidi, poskytovat rady

SPOLUPRÁCE A KOOPERACE V NÁROČNÝCH SITUACÍCH

Výstupy	Učivo
korektně a citlivě řeší problémy založené na mezilidských vztazích	Strategie při prosazení svých potřeb a názorů – asertivita
uplatňuje společensky vhodné způsoby komunikace ve formálních i neformálních vztazích, případné neshody či konflikty s druhými lidmi řeší konstruktivním způsobem	Přijímání kritiky Strategie práce ve skupině a jejich vhodné použití
rozhoduje podle osvojených modelů chování a konkrétní situace o způsobu jednání v situacích vlastního nebo cizího ohrožení	Techniky skupinové tvorby nápadů, zvládnutí skupinové diskuse Zvládnutí náročné a krizové situace
rozhodne, jak se odpovědně chovat při konkrétní mimořádné události	Řešení konfliktní situace

<p>prokáže osvojené praktické znalosti a dovednosti související s přípravou na mimořádné události a aktivně se zapojuje do likvidace následků hromadného zasažení obyvatel</p>	
---	--

Průřezová témata

Osobnostní a sociální výchova

- jak ovládám myšlenkové postupy řešení problémů a co se v této oblasti mohu dále učit
- jak se ovládám v situacích řešení problémů
- jak a kdy činím ve svém životě rozhodnutí a důležité volby
- jak ovládám sociální dovednosti potřebné při řešení problémů v interakci s druhými lidmi a co se v této oblasti mohu dále učit
- jak morálně jedním v praktických situacích všedního dne
- jak přebírám zodpovědnost v různých situacích
- můj vztah ke spolupráci a k soutěži
- které mé osobnostní předpoklady jsou výhodné a naopak nevýhodné pro situace spolupráce a které pro situace soutěžení, konkurence atd.
- nakolik chci být originální a nakolik se umím přizpůsobovat druhým
- jak se ovládám v situacích, kdy se věci nedějí podle mé představy
- jak spolupracovat s lidmi, kteří jsou jiní než já sám, a jak rozvíjet vztahy s dospělými
- jak jsem schopen přijímat názory druhých lidí jako možná východiska pro svůj další rozvoj
- jak fungovat jako člen skupiny a komunity, jak prokazovat ochotu ke spolupráci s ostatními
- sociálněkomunikační dovednosti výhodné pro spolupráci (jasná komunikace, argumentace, řešení sporů)
- jak mohu a umím pomáhat, podporovat jiné lidi, poskytovat rady

WELL BEING

Výstupy	Učivo
<p>usiluje o pozitivní změny ve svém životě související s vlastním zdravím a zdravím druhých</p> <p>zařazuje do denního režimu osvojené způsoby relaxace; v zátěžových situacích uplatňuje osvojené způsoby regenerace</p> <p>na příkladech ilustruje vhodné způsoby vyrovnávání se s náročnými životními situacemi</p>	<p>Zvládání trémy, agresivity, práce s emocemi</p> <p>Relaxace</p> <p>Péče o mezilidské vztahy (jejich význam a rozvíjení)</p> <p>Zdravý způsob života</p> <p>Stres, frustrace, potřeby</p>

	Time management Psychohygiena Vyhoření Reflexe změn v životě
--	---

Průřezová témata

Osobnostní a sociální výchova

- péče o sebe sama
- předcházení zátěžovým situacím, stresům atd.
- strategie zvládnání zátěžových situací tak, aby co nejméně ublížily
- relaxace
- celková péče o vlastní zdraví
- jak rozvíjet zdravý a bezpečný životní styl
- jak být připraven na životní změny

MOJE MORÁLKA

Výstupy	Učivo
<p>eticky a věcně správně argumentuje v dialogu a diskusi, uvážlivě a kriticky přistupuje k argumentům druhých lidí, rozpozná nekorektní argumentaci a manipulativní strategie v mezilidské komunikaci</p> <p>zhodnotí význam vědeckého poznání, techniky a nových technologií pro praktický život i možná rizika jejich zneužití</p> <p>posuzuje lidské jednání z hlediska etických norem a svědomí jednotlivce, objasní dějinnou proměnlivost základních etických pojmů a norem</p>	<p>Základní etické otázky soudobé společnosti</p> <p>Vlastní etika</p> <p>Hodnoty (osobní žebříček hodnot, hodnoty druhých lidí, společnosti)</p> <p>Projevy a užitečnost etických jevů ve vlastním životě (odpovědnost, spravedlnost, odvaha...)</p> <p>Kultivovaná diskuse zaměřená na problematiku vztahu etiky a vlastních hodnot (např. migrace, xenofobie, rasismu, soužití s minoritami)</p>

Průřezová témata

Osobnostní a sociální výchova

- jaké jsou mé hodnotové žebříčky
- jakou morálku vyznávám ve vztahu k sobě, ve vztahu k ostatním lidem (kulturám), ve vztahu k přírodě a životnímu prostředí vůbec
- jak morálně jedním v praktických situacích všedního dne
- jak přebírám zodpovědnost v různých situacích
- jak hodnotím morálku vlastního jednání a jak rozlišuji mezi dobrem a zlem ve svém životě
- jak mohu rozvíjet dobré vztahy k lidem
- jak se mohu angažovat ve prospěch druhých lidí (pomoc, spolupráce, podíl na demokratickém fungování společnosti, osobní angažovanost ve společenských otázkách)
- moje hodnoty a moje sociální role současné i budoucí (žák, sportovec, přítel, rodič, občan, zaměstnanec a další)
- já a sociální a morální dilemata doby, v níž žiji
- jak a kdy činím ve svém životě rozhodnutí a důležité volby

Multikulturní výchova

- které příčiny způsobují etnickou, náboženskou a jinou nesnášenlivost jako možný zdroj mezinárodního napětí (interkulturní konflikt) a jak jí předcházet
- jaké postoje a jednání provázejí xenofobii, rasismus, intoleranci a extremismus
- jaké jsou postoje a jednání občana České republiky a Evropana ve vztahu k imigraci jako jevu současnosti, k imigrantům a k imigrační politice státu (Evropské unie)
- jaké představy mám o imigrantech, žadatelích o azyl, uprchlících
- jak ovlivňují předsudky a stereotypy styk příslušníků majority s cizinci a příslušníky
- minority
- jak reagují na osoby, jejichž myšlení, cítění a jednání vychází z odlišné kultury, než je má vlastní
- z čeho vzniká strach z cizinců
- jak mohu změnit své monokulturní představy o lidech na představy multikulturní
- jak je možné změnit a zlepšit porozumění mezi lidmi různého kulturního původu, náboženství, světového názoru apod

SEBEREGULACE A SEBEORGANIZACE

Výstupy	Učivo
<p>orientuje se ve své osobnosti, emocích a potřebách</p> <p>projevuje odolnost vůči výzvě k sebepoškozujícímu chování a rizikovému životnímu stylu</p> <p>zaujímá odmítavé postoje ke všem formám rizikového chování</p> <p>využívá získané poznatky (z bloku <i>Společnost a kultura</i>) při sebepoznávání, poznávání druhých lidí, volbě profesní orientace</p>	<p>Seberegulace, sebeovládání, vůle</p> <p>Organizační schopnosti a jejich rozvoj</p> <p>Práce s emocemi a emoční inteligence</p> <p>Následky nedostatku seberegulace</p> <p>Rozhodnutí a volba</p> <p>Životní volby</p> <p>Dovednost odolat rizikovému chování</p> <p>Umění říct „ne“</p> <p>Time management</p>
<p>Průřezová témata</p> <p>Osobnostní a sociální výchova</p> <ul style="list-style-type: none">● reflexe sebeovládání – mapování situací, kdy užívám svou vůli● jak jsem schopna/schopen si organizovat čas● systematickosti mých snah a činností● mé organizační schopnosti a dovednosti● jak a kdy činím ve svém životě rozhodnutí a důležité volby● jak ovládám sociální dovednosti potřebné při řešení problémů v interakci s druhými lidmi a co se v této oblasti mohou dále učit	

TRH PRÁCE A PROFESNÍ VOLBA

Výstupy	Učivo
<p>kriticky posoudí své zdravotní, osobnostní a kvalifikační předpoklady pro volbu dalšího studia a profesní orientace</p> <p>posuzuje profesní a vzdělávací nabídku vztahující se k jeho profesní volbě a kariéře</p> <p>posoudí profesní poptávku na českém i evropském trhu práce a pružně na ni reaguje dalším vzděláváním</p> <p>vyhotoví potřebnou dokumentaci pro přijímací řízení k dalšímu studiu i ve zvolené profesi</p> <p>vhodně prezentuje vlastní osobu a práci, vhodně vystupuje při přijímacím pohovoru nebo konkurzu</p> <p>reflektuje význam práce pro psychické zdraví člověka, vytvoří si vyvážený pracovní rozvrh s ohledem na své osobní vztahy</p> <p>využívá získané poznatky (z bloku <i>Společnost a kultura</i>) při sebepoznávání, poznávání druhých lidí, volbě profesní orientace</p>	<p>Profesní volba – práce jako seberealizace, hodnocení vlastních schopností</p> <p>Přijímací pohovor a výběrové řízení (společenské jednání, komunikační dovednosti, asertivní jednání, empatie), pracovní úspěšnost a kariéerní růst</p> <p>Mezinárodní trh práce – nabídka a poptávka po pracovních místech, informační, poradenské a zprostředkovatelské služby, pracovní trh v EU, globalizace pracovního trhu, profesní mobilita, rekvalifikace, celoživotní vzdělávání</p> <p>Osobní management – plánování osobní práce, zaměstnání a mezilidské vztahy, zaměstnání a rodina, workholismus</p>
<p>Průřezová témata</p> <p>Osobnostní a sociální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> • jak a kdy činím ve svém životě rozhodnutí a důležité volby • já a moje sociální role nyní i v budoucím (žák, občan, rodič apod.) 	

MEZILIDSKÉ VZTAHY – RODINA

Výstupy	Učivo
<p>posoudí hodnoty, které mladým lidem usnadňují vstup do samostatného života, partnerských vztahů, manželství a rodičovství, a usiluje ve svém životě o jejich naplnění</p> <p>projevuje etické a morální postoje k ochraně matky a dítěte</p>	<p>Vztahy v rodině, mezigenerační soužití, pomoc nemocným a handicapovaným lidem</p> <p>Partnerské vztahy, manželství, rodičovství, neúplná rodina; náhradní rodinná péče a její formy, ústavní péče</p>

<p>uplatňuje odpovědné a etické přístupy k sexualitě, rozhoduje se s vědomím možných důsledků</p> <p>orientuje se v problematice reprodukčního zdraví z hlediska odpovědnosti k budoucímu rodičovství</p> <p>zná práva každého jedince v oblasti sexuality a reprodukce</p>	<p>Rizika spojená s volbou životního partnera, krizové situace v rodině</p> <p>Modely sociálního chování v intimních vztazích – otevřenost, tolerance, respektování druhého, empatie, trpělivost, odpovědnost; sebepoznání, sebeúcta</p> <p>Péče o reprodukční zdraví – faktory ovlivňující plodnost; preventivní prohlídky; osvěta spojená s nadužíváním nikotinu, alkoholu, drog a sexuálně přenosnými chorobami</p> <p>Rizika v oblasti sexuálního a reprodukčního zdraví – promiskuita, předčasné ukončení těhotenství</p> <p>Sexuálně motivovaná kriminalita – pornografie, pedofilie, dětská prostituce, obchod se ženami</p> <p>Skryté formy a stupně individuálního násilí a zneužívání – šikana, brutalita, zanedbávané a týrané děti (CAN)</p> <p>Prevence sociálněpatologických jevů, umění říct „ne“, asertivita (techniky)</p>
<p>Průřezová témata</p> <p>Osobnostní a sociální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> ● moje hodnoty a moje sociální role současné i budoucí (žák, sportovec, přítel, rodič, občan, zaměstnanec a další) ● já a sociální a morální dilemata doby, v níž žiji ● jak a kdy činím ve svém životě rozhodnutí a důležité volby ● jak ovládám sociální dovednosti potřebné při řešení problémů v interakci s druhými lidmi a co se v této oblasti mohou dále učit ● já a moje sociální role nynější i budoucí (žák, občan, rodič apod.) 	

TÝMOVÁ SPOLUPRÁCE

Výstupy	Učivo
korektně a citlivě řeší problémy založené na mezilidských vztazích uplatňuje společensky vhodné způsoby komunikace ve formálních i neformálních vztazích, případné neshody či konflikty s druhými lidmi řeší konstruktivním způsobem	Individuální práce vs. kooperativní práce, výhody a nevýhody Tým, smysl týmu, týmové role Cíle týmu a jak jich dosáhnout Nastavení komunikačních pravidel v týmu Týmová atmosféra Efektivní postup práce v týmu

Průřezová témata

Osobnostní a sociální výchova

- jak ovládám sociální dovednosti potřebné při řešení problémů v interakci s druhými lidmi a co se v této oblasti mohu dále učit
- jak morálně jedním v praktických situacích všedního dne
- můj vztah ke spolupráci a k soutěži
- které mé osobnostní předpoklady jsou výhodné a naopak nevýhodné pro situace spolupráce a které pro situace soutěžení, konkurence atd.
- nakolik chci být originální a nakolik se umím přizpůsobovat druhým
- jak se ovládám v situacích, kdy se věci nedějí podle mé představy
- jak spolupracovat s lidmi, kteří jsou jiní než já sám, a jak rozvíjet vztahy s dospělými
- jak jsem schopen přijímat názory druhých lidí jako možná východiska pro svůj další rozvoj
- jak fungovat jako člen skupiny a komunity, jak prokazovat ochotu ke spolupráci s ostatními
- sociálněkomunikační dovednosti výhodné pro spolupráci (jasná komunikace, argumentace, řešení sporů)
- jak mohu a umím pomáhat, podporovat jiné lidi, poskytovat rady

KOOPERACE A KOMPETICE

Výstupy	Učivo
uplatňuje společensky vhodné způsoby komunikace ve formálních i neformálních vztazích, případné neshody či konflikty s druhými lidmi řeší konstruktivním způsobem	<p>Situace soutěže a konkurence, význam soutěže, propojení soutěž se spoluprací</p> <p>Etické zvládnutí soutěže (fair play, korupce)</p> <p>Zvládání situací výhry i prohry</p> <p>Konflikty – jejich typy a možnosti řešení</p> <p>Pozitivní postoj k řešení problémů, přijetí problému jako výzvy</p> <p>Chování v problémových (konfliktních) situacích (agresivní, pasivní, manipulativní)</p> <p>Sociální dovednosti nutné ke kooperaci (hledání shody, rozvíjení názorů...)</p> <p>Zvládání nepříjemného a neefektivního chování členů týmu</p> <p>Zvažování priorit při řešení problému</p> <p>tvořivé řešení mezilidských problémů a konfliktních situací</p>

Průřezová témata

Osobnostní a sociální výchova

- já v roli vedoucí/vedoucího a v roli vedené/vedeného
- můj vztah ke spolupráci a k soutěži
- které mé osobnostní předpoklady jsou výhodné a naopak nevýhodné pro situace spolupráce a které pro situace soutěžení, konkurence atd.
- nakolik chci být originální a nakolik se umím přizpůsobovat druhým
- jak umím rozpoznat situace soutěže a jak je prožívám
- jak zvládám situace soutěže a jaké v nich používám taktiky

Výstupy	Učivo
<p>respektuje kulturní odlišnosti a rozdíly v projevu příslušníků různých sociálních skupin, na příkladech doloží, k jakým důsledkům mohou vést předsudky</p>	<p>Hodnotové škály versus naše činy</p> <p>Občanská angažovanost – oblasti a formy angažovanosti</p> <p>Výběr reálného problému, k jehož řešení chce žák přispět, a jeho modelové řešení</p> <p>Dobrovolnictví – formy, možnosti, organizace, dobrovolnictví jako příležitost k rozvíjení pracovních zkušeností, výběr vlastní dobrovolnické aktivity do dalšího ročníku</p> <p>Lidská práva ve světě a u nás</p>
<p>Průřezová témata</p> <p>Osobnostní a sociální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> • jaké jsou mé hodnotové žebříčky • jakou morálku vyznávám ve vztahu k sobě, ve vztahu k ostatním lidem (kulturám), ve vztahu k přírodě a životnímu prostředí vůbec • jak se mohu a jsem ochoten podílet na obecně prospěšných aktivitách • jak se mohu angažovat ve prospěch druhých lidí (pomoc, spolupráce, podíl na demokratickém fungování společnosti, osobní angažovanost ve společenských otázkách) <p>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech</p> <ul style="list-style-type: none"> • nerovnoměrný vývoj světa: hospodářské, etnické, náboženské, ideologické, politické a kulturní konflikty, hlavní světová ohniska napětí, terorismus • chudoba a bohatství: rozdílné aspekty a kritéria hodnocení • nerovnost v ekonomickém a společenském rozvoji: tzv. rozdělený svět; mezinárodní dluh • světový populační vývoj, mezinárodní migrace a migrační politika, azylové a uprchlické hnutí • zdraví v globálním kontextu: nerovnosti v oblasti zdraví a zdravého životního stylu • vzdělání v globálním kontextu: nerovnosti v oblasti vzdělávání • životní prostředí a udržitelný rozvoj: globální environmentální problémy řírodního a společenského prostředí • nerovnost mezi muži a ženami v globálním kontextu, problematika genderu • lidská práva v tzv. rozděleném světě: občanská, politická, ekonomická, sociální, kulturní; dětská práva, organizace zabývající se lidskými právy • politické přístupy a postupy v rozhodování na místní a globální úrovni: vládní a nevládní sektor 	

- možnosti zapojit se do rozvojové spolupráce: organizace v oblasti humanitární pomoci a rozvojové spolupráce v národním a mezinárodním měřítku, nadace a fondy podporující lidi v tísní, jejich funkce
- lidský rozvoj a jeho různé dimenze: udržitelný život a rozvoj, rozvojové cíle tisíciletí (projekt Millenium Development Goals) – konkrétní cíle v oblasti rozvoje a odstraňování chudoby
- humanitární pomoc a rozvojová spolupráce: solidarita s postiženými zeměmi a oblastmi; rozvojová spolupráce reprezentující veškeré aktivity, které se snaží reagovat na dlouhodobé problémy chudých zemí;; důvody, způsoby a formy realizace
- světový obchod: mezinárodně organizovaný spravedlivý obchod (Fair Trade) a problémy jeho naplňování

Multikulturní výchova

- jak je možné změnit a zlepšit porozumění mezi lidmi různého kulturního původu, náboženství, světového názoru apod.
- na které instituce a organizace (v ČR, v Evropě) se mohou obrátit se žádostí o pomoc při řešení problémů multikulturního charakteru

Osobnostní a sociální výchova - 3. ročník

TŘÍDA JAKO KOMUNITA

Výstupy	Učivo
<p>korektně a citlivě řeší problémy založené na mezilidských vztazích</p> <p>orientuje se ve své osobnosti, emocích a potřebách</p> <p>projevuje odolnost vůči výzvám k sebepoškozujícímu chování a rizikovému životnímu stylu</p> <p>zaujímá odmítavé postoje ke všem formám rizikového chování</p> <p>využívá získané poznatky</p> <p>při sebepoznávání, poznávání druhých lidí, volbě profesní orientace</p> <p>uplatňuje společensky vhodné způsoby komunikace ve formálních i neformálních vztazích, případné neshody či konflikty s druhými lidmi řeší konstruktivním způsobem</p>	<p>Komunitní fungování třídy</p> <p>Podpora a reflexe osobnostního, sociálního i morálního rozvoje žáků</p> <p>Metody osobního rozvoje</p> <p>Prevence sociálněpatologických jevů</p> <p>Řešení komunitních problémů třídy</p>

Průřezová témata

Osobnostní a sociální výchova

- co skutečně dělám a co mohu a chci udělat pro svůj osobní rozvoj
- jak ovládám sociální dovednosti potřebné při řešení problémů v interakci s druhými lidmi a co se v této oblasti mohu dále učit
- co vím o svém komunikačním chování
- dovednosti potřebné ke kvalitní komunikaci
- jakou morálku vyznávám ve vztahu k sobě, ve vztahu k ostatním lidem (kulturám), ve vztahu k přírodě a životnímu prostředí vůbec
- jak morálně jednám v praktických situacích všedního dne
- nakolik chci být originální a nakolik se umím přizpůsobovat druhým
- jak se ovládám v situacích, kdy se věci nedějí podle mé představy
- jak spolupracovat s lidmi, kteří jsou jiní než já sám, a jak rozvíjet vztahy s dospělými
- jak jsem schopen přijímat názory druhých lidí jako možná východiska pro svůj další rozvoj
- jak fungovat jako člen skupiny a komunity, jak prokazovat ochotu ke spolupráci s ostatními
- sociálněkomunikační dovednosti výhodné pro spolupráci (jasná komunikace, argumentace, řešení sporů)
- jak mohu a umím pomáhat, podporovat jiné lidi, poskytovat rady

MOJE DALŠÍ SMĚŘOVÁNÍ

Výstupy	Učivo
<p>kriticky posoudí své zdravotní, osobnostní a kvalifikační předpoklady pro volbu dalšího studia a profesní orientace</p> <p>posuzuje profesní a vzdělávací nabídku vztahující se k jeho profesní volbě a kariéře</p> <p>posoudí profesní poptávku na českém i evropském trhu práce a pružně na ni reaguje dalším vzděláváním</p> <p>vyhotoví potřebnou dokumentaci pro přijímací řízení k dalšímu studiu i ve zvolené profesi</p> <p>vhodně prezentuje vlastní osobu a práci, vhodně vystupuje při přijímacím pohovoru nebo konkurzu</p>	<p>Volba dalšího studijního nebo kariérního zaměření, nabídka studijních oborů</p> <p>Osobní management – plánování vlastní práce, time management</p>

Průřezová témata

Osobnostní a sociální výchova

- jak rozumím vlastnímu tělesnému, psychickému a sociálnímu vývoji, jaký mám vztah k vlastnímu tělu a vlastní psychice
- co skutečně dělám a co mohu a chci udělat pro svůj osobní rozvoj
- jak ovládám sociální dovednosti potřebné při řešení problémů v interakci s druhými lidmi a co se v této oblasti mohu dále učit
- co vím o svém komunikačním chování
- dovednosti potřebné ke kvalitní komunikaci
- nakolik chci být originální a nakolik se umím přizpůsobovat druhým
- jak se ovládám v situacích, kdy se věci nedějí podle mé představy
- jak spolupracovat s lidmi, kteří jsou jiní než já sám, a jak rozvíjet vztahy s dospělými
- jak jsem schopen přijímat názory druhých lidí jako možná východiska pro svůj další rozvoj
- jak a kdy činím ve svém životě rozhodnutí a důležité volby

TŘÍDA JAKO KOMUNITA

Výstupy	Učivo
<p>korektně a citlivě řeší problémy založené na mezilidských vztazích</p> <p>orientuje se ve své osobnosti, emocích a potřebách</p> <p>projevuje odolnost vůči výzvám k sebepoškozujícímu chování a rizikovému životnímu stylu</p> <p>zaujímá odmítavé postoje ke všem formám rizikového chování</p> <p>využívá získané poznatky (z bloku <i>Společnost a kultura</i>) při sebepoznávání, poznávání druhých lidí, volbě profesní orientace</p> <p>uplatňuje společensky vhodné způsoby komunikace ve formálních i neformálních vztazích, případné neshody či konflikty s druhými lidmi řeší konstruktivním způsobem</p>	<p>Komunitní fungování třídy</p> <p>Podpora a reflexe osobnostního, sociálního i morálního rozvoje žáků</p> <p>Metody osobního rozvoje</p> <p>Prevence sociálněpatologických jevů</p> <p>Řešení komunitních problémů třídy</p>

Průřezová témata

Osobnostní a sociální výchova

- jak rozumím vlastnímu tělesnému, psychickému a sociálnímu vývoji, jaký mám vztah k vlastnímu tělu a vlastní psychice
- jak ovládám sociální dovednosti potřebné při řešení problémů v interakci s druhými lidmi a co se v této oblasti mohu dále učit
- co skutečně dělám a co mohu a chci udělat pro svůj osobní rozvoj
- co vím o svém komunikačním chování
- dovednosti potřebné ke kvalitní komunikaci
- jakou morálku vyznávám ve vztahu k sobě, ve vztahu k ostatním lidem (kulturám), ve
- vztahu k přírodě a životnímu prostředí vůbec
- jak morálně jedním v praktických situacích všedního dne
- nakolik chci být originální a nakolik se umím přizpůsobovat druhým
- jak se ovládám v situacích, kdy se věci nedějí podle mé představy
- jak spolupracovat s lidmi, kteří jsou jiní než já sám, a jak rozvíjet vztahy s dospělými
- jak jsem schopen přijímat názory druhých lidí jako možná východiska pro svůj další

rozvoj

- jak fungovat jako člen skupiny a komunity, jak prokazovat ochotu ke spolupráci s ostatními
- sociálněkomunikační dovednosti výhodné pro spolupráci (jasná komunikace, argumentace, řešení sporů)
- jak mohu a umím pomáhat, podporovat jiné lidi, poskytovat rady

MOJE DALŠÍ SMĚŘOVÁNÍ

Výstupy	Učivo
<p>kriticky posoudí své zdravotní, osobnostní a kvalifikační předpoklady pro volbu dalšího studia a profesní orientace</p> <p>posuzuje profesní a vzdělávací nabídku vztahující se k jeho profesní volbě a kariéře</p> <p>posoudí profesní poptávku na českém i evropském trhu práce a pružně na ni reaguje dalším vzděláváním</p> <p>vyhotoví potřebnou dokumentaci pro přijímací řízení k dalšímu studiu i ve zvolené profesi</p> <p>vhodně prezentuje vlastní osobu a práci, vhodně vystupuje při přijímacím pohovoru nebo konkurzu</p>	<p>Možné podoby seberealizace a naplnění, volba dalšího studijního nebo kariérního zaměření, nabídka studijních oborů (u těch, kteří tak ještě neučinili)</p> <p>Příprava na přijímací zkoušky či pracovní pohovor</p> <p>Osobní management – plánování vlastní práce a dalšího rozvoje</p>

Průřezová témata

Osobnostní a sociální výchova

- jak rozumím vlastnímu tělesnému, psychickému a sociálnímu vývoji, jaký mám vztah k vlastnímu tělu a vlastní psychice
- co skutečně dělám a co mohu a chci udělat pro svůj osobní rozvoj
- jak ovládám sociální dovednosti potřebné při řešení problémů v interakci s druhými lidmi a co se v této oblasti mohu dále učit
- co vím o svém komunikačním chování
- dovednosti potřebné ke kvalitní komunikaci
- nakolik chci být originální a nakolik se umím přizpůsobovat druhým
- jak se ovládám v situacích, kdy se věci nedějí podle mé představy
- jak spolupracovat s lidmi, kteří jsou jiní než já sám, a jak rozvíjet vztahy s dospělými
- jak jsem schopen přijímat názory druhých lidí jako možná východiska pro svůj další rozvoj
- jak a kdy činím ve svém životě rozhodnutí a důležité volby

5.8 Podnikavost

Cíle výuky předmětu

Cílem je podpořit rozvoj studentů v prvním ročníku gymnázia prostřednictvím poznávání vlastních silných stránek, talentů a hodnot, vytvoření osobní vize a rozvoje podnikavých kompetencí, potřebných pro budoucí profesní i osobní život.

Žák by se měl naučit:

- solidaritě a odpovědnosti za stav společnosti a světa
- pochopit význam osobního rozvoje a podnikavosti v dnešním světě
- hlubšímu sebezpoznání a identifikovat vlastní silné stránky a talenty
- reflektovat vlastní hodnoty a zájmy
- formulovat jasnou a inspirující osobní vizi
- plánovat dlouhodobé cíle a navrhovat kroky směrem k dosažení vize
- základy kreativního a inovativního myšlení
- hledat příležitosti a řešení problémů ve vlastním okolí
- pracovat s rizikem a chybou, překonávání překážek
- efektivně komunikovat a prezentovat
- principy úspěšné týmové spolupráce
- nástroje pro konstruktivní řešení konfliktů a spolupráce s různými osobnostmi
- efektivně využívat čas a zdroje
- zhodnotit dosažený pokrok a naučené dovednosti
- sebereflexi nad vlastním rozvojem

Časové a organizační vymezení

Hodinová dotace předmětu je 2 hodiny týdně. Výuka předmětu Podnikavost pracuje s nápady žáků různého druhu; od vylepšování vnitřních prostor i okolí školy, přes vlastní podněty, až po řešení reálných problémů komunity či společnosti. Probíhá vzájemná inspirace mezi týmy. Součástí konceptu je i prezentace nápadů a projektů před externími „experty“.

V rámci předmětu Podnikavost gymnázium Labyrinth organizuje inspirativních akce s tematikou podnikavosti, a to s cílem propojit život školy, a to jak uvnitř školy, tak i s okolím, rodiči, mentory, absolventy atd. Jsou zváni inspirativní hosté - mladí podnikatelé, realizátoři projektů, mentoři.

Z průřezových témat předmět zahrnuje tematické okruhy:

- osobnostní a sociální výchovy
- výchovy k myšlení v evropských a globálních souvislostech

Předmět navazuje na témata (a dále je rozvíjí):

- ze vzdělávací oblasti Člověk a společnost

Výchovné a vzdělávací strategie

K utváření a rozvíjení klíčových kompetencí, jak je definuje RVP G, volí předmět Podnikavost tyto strategie:

Kompetence k učení

Učitel:

- vede žáky k umění vyhledávat si relevantní zdroje informací, ke kritické práci se zdroji a tvořivému zpracování získaných informací
- reflektuje s žáky proces jejich myšlení a učení tak, aby bylo prostředkem jejich seberealizaci a osobnímu rozvoji
- kriticky a zároveň s laskavostí a respektem hodnotí pokrok žáků při dosahování cílů, oceňuje pokrok, pomáhá žákům učit se z chyb tak, aby byly poučením pro další práci

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- staví žáky do situací, kdy musí řešit různé problémy, a to především osobnostního, sociálního či etického charakteru (využívá k tomu např. metodu Filosofie pro děti)
- vede žáky k rozpoznání a definování zajímavého problému
- provokuje intelekt žáků otázkami jdoucími za povrchní pohled na skutečnosti a vedoucími žáka k náhledu na problém z různých úhlů
- vede žáky k tomu, aby při řešení problému využívali teoretických znalostí i praktických dovedností
- reflektuje žákovo přemýšlení o problému tak, aby žák zapojil různé složky vlastního myšlení – kritické, analytické, tvořivé i praktické
- vede žáka ke kritické interpretaci získaných poznatků, dovednosti je relevantním způsobem ověřit, hledání a formulaci argumentů a důkazů a formulaci podloženého závěru
- společně s žáky prozkoumává problém a hledá takové řešení, jež by bylo v souladu s etickými i společenskými normami

Kompetence komunikativní

Učitel:

- pomáhá žákům orientovat se v možných komunikačních strategiích a prostředcích,
- ukazuje jim možnosti verbální a neverbální komunikace, vede je k efektivní komunikaci

- rozvíjí u žáků atributy kvalitní komunikace (respekt, přesnost, porozumění, soustředěné vnímání, pozitivitu...)
- napomáhá žákům k lepšímu porozumění různým komunikačním situacím, reflektuje podoby živé komunikace ve třídě
- učí žáky správné argumentaci, formulaci vlastních názorů a dovednosti podepřít je relevantními fakty
- podporuje debatu o různých tématech (především s mezioborovým přesahem)
- podporuje v žácích zájem o smysluplné využívání dostupných komunikačních prostředků

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- vede žáka k formulaci vlastního úsudku
- společně s žáky vytváří a udržuje hodnotné mezilidské vztahy založené na úctě, toleranci a empatii; ukazuje žákům význam takových vztahů pro další život; odkrývá jim cesty, jak takové vztahy budovat
- vytváří situace, v nichž mohou žáci vzájemně kooperovat, učit se týmové spolupráci, spolupráci a kooperaci reflektuje

Kompetence občanské

Učitel:

- ukazuje žákovi cesty k občanské angažovanosti ve prospěch tolerantní a respektující demokratické společnosti dbající práv menšin a respektující vůli většiny
- pomáhá žákovi uvědomit si nutnost vyváženosti mezi zájmy svými, zájmy širší skupiny a zájmy veřejnými; vede jej k morálním postojům, které mu umožňují v případě kolize těchto zájmů dojít k eticky vyzrálému rozhodnutí, které bude v souladu s úctou k životu a kulturním hodnotám
- vede žáka k respektu k různosti hodnot, názorů a postojů ostatních lidí
- pomáhá žákovi v rozšiřování jeho poznání a chápání kulturních a duchovních hodnot
- podporuje žáka v plnění jeho povinností, zodpovědnému a tvořivému přístupu k práci

Kompetence k podnikavosti

Učitel:

- pomáhá žákovi rozvíjet jeho osobní i odborný potenciál s ohledem na jeho budoucí profesní zaměření
- vítá proaktivní přístup, oceňuje osobní iniciativu, tvořivost a inovace
- vede žáka k dosažení stanovených cílů, průběžně s ním reflektuje cestu k jejich
- naplnění, pomáhá hodnotit dosažené výsledky
- podporuje motivaci žáka
- vede žáka k odpovědnému zvažování rizik

Průřezová témata

Osobnostní a sociální výchova

- mé chování, myšlení
- jak se obvykle chovám, jaké způsoby chování a jednání volím
- můj vztah k lidem
- reflexe sebeovládání – mapování situací, kdy užívám svou vůli
- předcházení zátěžovým situacím, stresům atd.
- strategie zvládnutí zátěžových situací tak, aby co nejméně ublížily
- jak jsem schopna/schopen si organizovat čas
- systematickosti mých snah a činností
- mé organizační schopnosti a dovednosti
- já v roli vedoucí/vedoucího a v roli vedené/vedeného
- jak se ovládám v situacích řešení problémů
- lidská komunikace a jak jí rozumím
- jak přebírám zodpovědnost v různých situacích
- jak se ovládám v situacích, kdy se věci nedějí podle mé představy
- jak spolupracovat s lidmi, kteří jsou jiní než já sám, a jak rozvíjet vztahy s dospělými
- jak jsem schopen přijímat názory druhých lidí jako možná východiska pro svůj další rozvoj
- jak fungovat jako člen skupiny a komunity, jak prokazovat ochotu ke spolupráci s ostatními
- sociálněkomunikační dovednosti výhodné pro spolupráci (jasná komunikace, argumentace, řešení sporů)
- jak mohu a umím pomáhat, podporovat jiné lidi, poskytovat rady
- jak se mohu a jsem ochoten podílet na obecně prospěšných aktivitách

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

- lokální kulturní prostředí v procesu globalizace: posilování místních zájmů, komunit a identit (protikladný proces tzv. glocalizace vůči globalizaci)

PODNIKAVOST

Výstupy	Učivo
ví co je podnikavost a přemýšlí o svém osobním rozvoji	Úvod do podnikavosti a osobního rozvoji
umí pojmenovat momenty flow, vlastní silné stránky, vzory	Identifikace vlastních talentů, návrhy vlastních projektů
umí týmově spolupracovat, zná principy týmové spolupráce, dokáže vytvořit tým	Týmová spolupráce, vytvoření týmů, brainstorming
zná rozdíly mezi podnikáním a zaměstnáním, umí generovat své nápady	Podnikání, zaměstnání, generování nápadů
chápe užitečnost Lean canvas	Lean canvas
umí prezentovat své nápady	Škála komunikačních a prezentačních technik
dokáže dlouhodobě systematicky pracovat na svém projektu	Naplánování projektu - jednotlivé kroky
dokáže vyhodnotit svůj přínos pro týmy	Rozdělení týmových rolí
dokáže z reflektovat svůj projekt a naplánovat další rozvoj	Sebereflexe, zpětná vazba, naplánování dalšího rozvoje

5.9 Přírodní vědy

Cíle výuky předmětu

Žák směřuje k:

- dovednosti pojmenovat problém, vyslovit hypotézu a pomocí měření, pozorování a experimentů ji ověřit, a to individuálně i v týmu
- dovednosti kriticky pracovat s informacemi a interpretovat různá vědecká data
- vytvoření si představy o fungování přírodní sféry kolem sebe v její provázanosti a komplexnosti, poznání a pochopení základních fenoménů, jimiž se přírodní vědy zabývají
- osvojení dovedností a znalostí potřebných k ekologicky šetrnému a odpovědnému jednání
- uvědomění fungování vlastního těla a možných dopadů rizikového chování na vlastní zdraví i zdraví ostatních
- rozvoji vlastní zvědavosti a zájmu o svět přírodních věd

Časové a organizační vymezení

Integrovaný tematický blok Přírodní vědy:

- vychází ze vzdělávací oblasti Člověk a příroda a integruje výstupy a učivo vzdělávacích oborů Fyzika, Chemie, Biologie, Geologie a částečně též Geografie
- zčásti naplňuje výstupy z oblasti Člověk a zdraví, oboru Výchova ke zdraví (především provázaností na biologii člověka).

Z průřezových témat blok zahrnuje témata z:

- osobnostní a sociální výchovy
- výchovy k myšlení v evropských a globálních souvislostech
- environmentální výchovy
- mediální výchovy

Výuka probíhá v 1.–3. ročníku gymnázia. Hodinová dotace je v každém ročníku 6 vyučovacími hodinami týdně (obvykle v celodenním bloku). Výuka probíhá v celé třídě, na část aktivit vyžadujících odborné učebny mohou být žáci rozděleni na dvě skupiny. Výuku zajišťuje dvojice vyučujících (tandemová výuka).

Výuka probíhá v klasické třídě a v případě potřeby též v odborných učebnách a laboratořích chemie, biologie a fyziky.

Předmět využívá ve výuce cizojazyčných materiálů a prostřednictvím metody CLIL (Content and Language Integrated Learning) od 1. ročníku navazuje na výuku angličtiny.

Součástí výuky jsou tyto aktivity:

Ročník	Kurz	Obsah
1. ročník	První pomoc	základy první pomoci
1. ročník	Topografie a kartografie	kurz zaměřený na získání základních poznatků z oborů kartografie a topografie, spojený s terénním cvičením s mapou a dalšími orientačními a navigačními pomůckami
2. ročník	Světlo, zvuk	kurz zaměřený na praktická cvičení v oblasti optiky a akustiky
2. ročník	Pedologie, geologie	kurz zaměřený na praktická cvičení v oblasti pedologie a geologie
3. ročník	Kurz systematické biologie a ekologie	kurz zaměřený na poznávání organismů v jejich přirozených ekosystémech, má zpravidla formu výjezdu třídy

Výuka kurzů může být, je-li to žádoucí, zajištěna odborníky mimo pedagogický sbor gymnázia, především z akademického prostředí či z firem.

Součástí výuky mohou být i některé další kurzy, projekty a akce, vypisované a zařazované do nabídky podle možností školy a potřeb a přání žáků.

Na výuku navazují volitelné předměty ve 2., 3. a 4. ročníku.

Výchovné a vzdělávací strategie

K utváření a rozvíjení klíčových kompetencí, jak je definuje RVP G, volí integrovaný tematický blok Přírodní vědy tyto strategie:

Kompetence k učení

Učitel:

- vede žáky k umění vyhledávat si relevantní zdroje informací, ke kritické práci se zdroji a tvořivému zpracování získaných informací, k používání literatury a filmových dokumentů, atlasů, encyklopedií
- reflektuje s žáky proces jejich myšlení a učení tak, aby bylo prostředkem jejich seberealizaci a osobnímu rozvoji
- kriticky a zároveň s laskavostí a respektem hodnotí pokrok žáků při dosahování cílů, oceňuje pokrok, pomáhá žákům učit se z chyb tak, aby byly poučením pro další práci
- při výuce v terénu (vycházky, jednodenní a vícedenní výlety a exkurze) dbá na propojení teorie a praxe

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- staví žáky do situací, kdy musí řešit různé problémy
- vede žáky k rozpoznání a definování zajímavého problému
- provokuje intelekt žáků otázkami jdoucími za povrchní pohled na skutečnosti a vedoucími žáka k náhledu na problém z různých úhlů

- podporuje debatu o probíraných problémech, vede žáky ke kritickému myšlení
- vede žáky k tomu, aby při řešení problému využívali teoretických znalostí i praktických dovedností
- reflektuje žákovo přemýšlení nad problémem tak, aby žák zapojil různé složky vlastního myšlení – kritické, analytické, tvořivé i praktické
- vede žáka ke kritické interpretaci získaných poznatků, dovednosti je relevantním způsobem ověřit, hledání a formulaci argumentů a důkazů a formulaci podloženého závěru
- společně s žáky prozkoumává problém a hledá takové řešení, jež by bylo v souladu s etickými i společenskými normami

Kompetence komunikativní

Učitel:

- rozvíjí u žáků atributy kvalitní komunikace (respekt, přesnost, porozumění, soustředěné vnímání, pozitivitu ...)
- učí žáky správné argumentaci, formulaci vlastních názorů a dovednosti podepřít je relevantními fakty
- podporuje debatu o různých tématech (především s mezioborovým přesahem)
- podporuje v žácích zájem o smysluplné využívání dostupných komunikačních prostředků

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- vede žáka k formulaci vlastního úsudku a reflektuje jeho schopnost odolávat různým manipulacím (mediálním, sociálním)
- společně s žáky vytváří a udržuje hodnotné mezilidské vztahy založené na úctě, toleranci a empatii; ukazuje žákům význam takových vztahů pro další život; odkrývá jim cesty, jak takové vztahy budovat
- vytváří situace, v nichž mohou žáci vzájemně kooperovat, učit se týmové spolupráci, spolupráci a kooperaci reflektuje
- podněcuje žáky k vytvoření vlastní hodnotové stupnice v přírodních vědách

Kompetence občanské

Učitel:

- pomáhá žákovi k tomu, aby dožl v člověka, jež si je vědom svých práv a odpovědností
- ukazuje žákovi cesty k občanské angažovanosti ve prospěch ekologicky udržitelného života
- pomáhá žákovi uvědomit si nutnost vyváženosti mezi zájmy svými, zájmy širší skupiny a zájmy veřejnými; vede jej k morálním postojům, které mu umožňují v případě kolize těchto zájmů dojít k eticky vyzrálému rozhodnutí, které bude v souladu s úctou k životu
- vede žáka k respektu k různosti hodnot, názorů a postojů ostatních lidí
- podporuje žáka v plnění jeho povinností, zodpovědnému a tvořivému přístupu k práci
- odhaluje spolu se žáky příčiny a možná řešení některých jevů, především na poli ochrany životního prostředí

Kompetence k podnikavosti

Učitel:

- pomáhá žákovi rozvíjet jeho osobní i odborný potenciál s ohledem na jeho budoucí profesní zaměření
- vítá proaktivní přístup, oceňuje osobní iniciativu, tvořivost a inovace
- vede žáka k dosažení stanovených cílů, průběžně s ním reflektuje cestu k jejich naplnění, pomáhá hodnotit dosažené výsledky
- podporuje motivaci žáka
- vede žáka k odpovědnému zvažování rizik

Průřezové témata

Osobnostní a sociální výchova

- co skutečně dělám a co mohu a chci udělat pro svůj osobní rozvoj
- jak se učím osvojovat si různé jevy ve škole i v životě mimo školu
- co a jak mohu trénovat, aby se kvalita mého učení zlepšila
- jak ovládám myšlenkové postupy řešení problémů a co se v této oblasti mohu dále učit
- jak ovládám sociální dovednosti potřebné při řešení problémů v interakci s druhými lidmi a co se v této oblasti mohu dále učit
- co vím o svém komunikačním chování
- lidská komunikace a jak jí rozumím
- jak mohu používat komunikační dovednosti k odolávání neužitečnému nátlaku
- sociálněkomunikační dovednosti výhodné pro spolupráci (jasná komunikace, argumentace, řešení sporů)
- jakou morálku vyznávám ve vztahu k sobě, ve vztahu k ostatním lidem (kulturám), ve vztahu k přírodě a životnímu prostředí vůbec
- moje hodnoty a moje sociální role současné i budoucí (žák, sportovec, přítel, rodič, občan, zaměstnanec a další)
- já a sociální a morální dilemata doby, v níž žiji

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

- geografické vnímání globalizace: charakteristika vývojových procesů a změn uskutečňujících se v určitém prostoru a v čase a projevujících se rozvojem techniky, rostoucí dynamikou v pohybu informací, kapitálu, zboží, spotřeby a lidí ve společenském prostředí, zvyšující se inovací, intenzitou a rychlostí hospodářských a sociálních vazeb, výměn a činností, které stále více překračují tradiční politické, ekonomické, kulturní a geografické hranice, zvyšováním vzájemné závislosti
- perspektivy společenského rozvoje v kontextu globalizačních procesů: aspekty, dimenze a měřítko společenského rozvoje, kladné a záporné projevy a tendence

- zdraví v globálním kontextu: nerovnosti v oblasti zdraví a zdravého životního stylu
- životní prostředí a udržitelný rozvoj: globální environmentální problémy přírodního a společenského prostředí
- nerovnost mezi muži a ženami v globálním kontextu, problematika genderu

Environmentální výchova

Problematika vztahů organismů a prostředí

- jak ovlivňuje prostředí organismy, které v něm žijí, a které abiotické/biotické vlivy na organismus působí
- jak lze charakterizovat populace, jejich vlastnosti a vzájemné vztahy
- jak probíhá tok energie a látek v biosféře a v ekosystému

Člověk a životní prostředí

- jak ovlivňuje člověk životní prostředí od počátku své existence po současnost a jaké je srovnání těchto forem ovlivňování z hlediska udržitelnosti
- čím jsou významné organismy pro člověka, jaké jsou příčiny vzniku a zániku některých rostlinných a živočišných druhů a jaké jsou formy jejich ochrany
- jaké zdroje energie a suroviny člověk na Zemi využívá a jaké klady a zápory se s jejich využíváním a získáváním pojí
- jakým způsobem člověk využívá vodu, jaké jsou nejčastější příčiny jejího znečištění, čím je způsoben nedostatek pitné vody a jaký má dopad na společnost
- k čemu člověk využívá půdu a jaké důsledky z toho pro životní prostředí vyplývají
- jaké jsou příčiny rychlého růstu lidské populace a jaký vliv má tento růst na životní prostředí
- které vlivy prostředí ohrožují zdraví člověka
- jaké jsou příčiny a důsledky globálních ekologických problémů a jaký postoj k tomu zaujímají zainteresované skupiny
- jaké jsou nástroje a možnosti řešení globálních ekologických problémů (např. legislativní, dobrovolné/občanské, institucionální, technologické) a jaké jsou možnosti zapojení jednotlivce do jejich řešení
- které základní principy se pojí s myšlenkou udržitelného rozvoje
- jaké jsou prognózy globálního rozvoje světa na podkladě současného environmentálního jednání lidstva

Životní prostředí regionu a České republiky

- s kterými problémy z hlediska životního prostředí se ČR a region nejvíce potýká
- jaká je historie a současný stav ochrany přírody a krajiny v ČR
- které z institucí v ČR se zabývají problematikou životního prostředí
- jaká jsou nejvýznamnější legislativní opatření v oblasti životního prostředí a jak tato opatření ovlivňuje Evropská unie

Mediální výchova

- vnější vlivy na chování médií: institucionální (mediální legislativa), regulace, neformální (nátlak, lobbying, vlivové agentury, public relations apod.)
- příprava vlastních materiálů psaných i nahrávaných (tvorba textu, zvukového a obrazového záznamu s využitím pokročilých funkcí aplikačního softwaru a multimediálních technologií)
- komunikace spolupráce v týmu (stanovení časového harmonogramu, rozdělení úkolů a odpovědnosti, otázka autorství a dopracování materiálů s ohledem na celek)
- stereotypy, které se projevují v mediovaných reprezentacích, identifikace a vyhodnocení předsudku ve zpravodajství, dramatické tvorbě a zábavních pořadech
- hodnoty a životní styly nabízené/nenabízené mediálními produkty a jejich konkrétní předvedení
- reklama a její výrazové prostředky, kritický přístup k reklamě, rozbor reklamy z hlediska použité strategie (úspěch ve společnosti, získání obdivu, výzvy k identifikaci)
- vliv médií na uspořádání každodenního života (od denního rytmu přes rozestavení nábytku po výběr konverzačních témat)

Přírodní vědy - 1. ročník

FILOZOFIE A DĚJINY PŘÍRODNÍCH VĚD

Výstupy	Učivo
měří vybrané fyzikální veličiny vhodnými metodami, zpracuje a vyhodnotí výsledky měření	Vymezení přírodních věd Metody práce v přírodních vědách
využívá odbornou terminologii při popisu látek a vysvětlování chemických dějů	Fyzikální a chemické veličiny a měření
rozlišuje skalární veličiny od vektorových a využívá je při řešení fyzikálních problémů a úloh	Hypotéza, experiment, chyba měření Dějiny přírodních věd Aktuální problémy a objevy přírodních věd

VESMÍR, ZEMĚ A JEJÍ OKOLÍ, EVOLUCE, BIOLOGICKÁ EVOLUCE, EKOLOGIE

Výstupy	Učivo
<p>porovná významné hypotézy o vzniku a evoluci živých soustav na Zemi</p> <p>odvodí hierarchii recentních organismů ze znalostí o jejich evoluci</p> <p>podle předloženého schématu popíše a vysvětlí evoluci člověka</p> <p>používá správně základní ekologické pojmy</p> <p>objasňuje základní ekologické vztahy</p> <p>porovná postavení Země ve vesmíru a podstatné vlastnosti Země s ostatními tělesy sluneční soustavy</p> <p>rozliší hlavní biomy světa</p> <p>rozliší složky a prvky fyzickogeografické sféry a rozpozná vztahy mezi nimi</p> <p>analyzuje energetickou bilanci Země a příčiny vnitřních a vnějších geologických procesů</p> <p>analyzuje různé druhy poruch v litosféře</p>	<p>Teorie vzniku vesmíru, Sluneční soustavy</p> <p>Geologická historie Země – geologická období Země, změny polohy kontinentů Země jako vesmírné a geologické těleso</p> <p>Tvar a pohyby Země, důsledky pohybu</p> <p>Země pro život lidí a organismů, střídání dne a noci, střídání ročních období, časová pásma na Zemi, kalendář</p> <p>Teorie vzniku života na Zemi</p> <p>Znaky života, podmínky vzniku života, možnosti vzniku alternativního života</p> <p>Evoluce člověka</p> <p>Biosféra</p> <p>Biomy, klimatické pásy, koloběh vody a prvků na Zemi</p> <p>Ekologie</p> <p>Základní ekologické pojmy</p> <p>Ekologie jedince, populace, společenstvo, ekosystém</p> <p>Vztahy mezi organismy</p> <p>Ekologické strategie, r-K kontinuum, trade-off</p> <p>Změny společenstev a ekosystémů v čase, sukcese</p>

ZÁKLADNÍ STRUKTURY V CHEMII, FYZICE A BIOLOGII, ATOM, BUŇKA

Výstupy	Učivo
využívá odbornou terminologii při popisu látek a vysvětlování chemických dějů	Atom – stavba atomu
posoudí jadernou přeměnu z hlediska vstupních a výstupních částic i energetické bilance	Radioaktivita (izotopy) Jaderná energie, syntéza a štěpení jader atomů, řetězová reakce, jaderný reaktor
využívá zákon radioaktivní přeměny k předvídání chování radioaktivních látek	Periodická soustava prvků – obecně pochopení uspořádání prvků a jejich vlastností
provádí chemické výpočty a uplatňuje je při řešení praktických problémů	Přehled významných s-, p-, d- a f-prvků a jejich sloučeniny
předvídá vlastnosti prvků a jejich chování v chemických procesech na základě poznatků o periodické soustavě prvků	Veličiny a výpočty v chemii
využívá znalosti základů kvalitativní a kvantitativní analýzy k pochopení jejich praktického významu v anorganické chemii	Buňka – stavba a funkce – základní přehled (DNA, bílkoviny a jejich role v buňce, přehled organel a struktur buňky, prokaryotní a eukaryotní buňka, endosymbióza, základní varianty metabolismu)
charakterizuje významné zástupce prvků a jejich sloučeniny, zhodnotí jejich surovinové zdroje, využití v praxi a vliv na životní prostředí	Prokaryotní, eukaryotní buňka, nebuněčné organismy
využívá názvosloví anorganické chemie při popisu sloučenin	Infekční choroby (hlavně člověka) způsobené viry a bakteriemi
odliší živé soustavy od neživých na základě jejich charakteristických vlastností	Přenos nákazy, prevence, epidemiologie
objasní stavbu a funkci strukturních složek a životní projevy prokaryotních a eukaryotních buněk	Očkování
vysvětlí význam diferenciaci a specializaci buněk pro mnohobuněčné organismy	Dělení buněk
charakterizuje viry jako nebuněčné soustavy	Tkáně živočichů, diferenciaci, kmenové buňky
zhodnotí způsoby ochrany proti virovým onemocněním a metody jejich léčby	
zhodnotí pozitivní a negativní význam virů	
charakterizuje bakterie z ekologického, zdravotnického a hospodářského hlediska	
zhodnotí způsoby ochrany proti bakteriálním onemocněním a metody jejich léčby	

charakterizuje protista z ekologického, zdravotnického a hospodářského hlediska

CHEMICKÉ LÁTKY A SMĚSI, CHEMICKÝ DĚJ, ROVNOVÁHA V CHEMII A BIOLOGII, ROZMNOŽOVÁNÍ ŽIVOČICHŮ A ČLOVĚKA

Výstupy	Učivo
<p>předvídá vlastnosti prvků a jejich chování v chemických procesech na základě poznatků o periodické soustavě prvků</p> <p>využívá znalosti o částicové struktuře látek a chemických vazbách k předvídání některých fyzikálněchemických vlastností látek a jejich chování v chemických reakcích</p> <p>využívá názvosloví anorganické chemie při popisu sloučenin</p> <p>charakterizuje významné zástupce prvků a jejich sloučeniny, zhodnotí jejich surovinové zdroje, využití v praxi a vliv na životní prostředí</p> <p>předvídá průběh typických reakcí anorganických sloučenin</p> <p>využívá znalosti základů kvalitativní a kvantitativní analýzy k pochopení jejich praktického významu v anorganické chemii</p> <p>využívá odbornou terminologii při popisu látek a vysvětlování chemických dějů</p> <p>objasní princip životních cyklů a způsoby rozmnožování rostlin</p> <p>objasní principy základních způsobů rozmnožování a vývoj živočichů</p> <p>využívá znalosti o orgánových soustavách pro pochopení vztahů mezi procesy probíhajícími v lidském těle</p> <p>charakterizuje individuální vývoj člověka a posoudí faktory ovlivňující jej v pozitivním a negativním směru</p> <p>uplatňuje odpovědné a etické přístupy k sexualitě, rozhoduje se s vědomím možných důsledků</p> <p>orientuje se v problematice reprodukčního zdraví z hlediska odpovědnosti k budoucímu rodičovství</p>	<p>Chemická vazba, chemická reakce</p> <p>Kyseliny, zásady</p> <p>Chemické látky a směsi</p> <p>Reakční kinetika – rovnováha a rychlost reakcí</p> <p>Rozmnožování organismů, význam rozmnožování, pohlavní a nepohlavní rozmnožování, vznik pohlavních buněk (meióza) u živočichů a člověka</p> <p>Rozmnožování živočichů a člověka, rozmnožovací soustava člověka</p> <p>Stavba a funkce pohlavní soustavy ženy a muže, menstruační cyklus ženy, hormonální řízení činnosti pohlavních orgánů</p> <p>Sexuální chování člověka, antikoncepce</p> <p>Těhotenství, porod, embryonální vývoj člověka</p> <p>Homeostáza v organismu</p>

MECHANIKA, MOLEKULOVÁ FYZIKA A TERMKA, ROZMANITOST ŽIVOTA, BIONIKA

Výstupy	Učivo
<p>užívá základní kinematické vztahy při řešení problémů a úloh o pohybech rovnoměrných a rovnoměrně zrychlených/zpomalených</p> <p>určí v konkrétních situacích síly a jejich momenty působící na těleso a určí výslednici sil</p> <p>využívá (Newtonovy) pohybové zákony k předvídání pohybu těles</p> <p>využívá zákony zachování některých důležitých fyzikálních veličin při řešení problémů a úloh</p> <p>objasní souvislost mezi vlastnostmi látek různých skupenství a jejich vnitřní strukturou</p> <p>aplikuje s porozuměním termodynamické zákony při řešení konkrétních fyzikálních úloh</p> <p>posoudí význam živočichů v přírodě a v různých odvětvích lidské činnosti</p> <p>charakterizuje pozitivní a negativní působení živočišných druhů na lidskou populaci</p> <p>zhodnotí rostliny jako primární producenty biomasy a možnosti využití rostlin v různých odvětvích lidské činnosti</p> <p>posoudí vliv životních podmínek na stavbu a funkci rostlinného těla</p> <p>charakterizuje protista z ekologického, zdravotnického a hospodářského hlediska</p> <p>posoudí ekologický, zdravotnický a hospodářský význam hub a lišejníků</p>	<p>Kinematika a dynamika pohybu – vztažná soustava, poloha a změna polohy tělesa, rychlost, zrychlení, Newtonovy pohybové zákony, hybnost tělesa, třecí síla</p> <p>Práce, energie, výkon a účinnost</p> <p>Kinetická teorie látek</p> <p>Termodynamika – teplota, vnitřní energie a její změna, termodynamické zákony, měrná tepelná kapacita, tepelná výměna</p> <p>Termika a termochemie</p> <p>Tepelné změny při chemických reakcích</p> <p>Gravitační a tíhová síla, gravitační pole</p> <p>Slapové jevy – příliv, odliv</p> <p>Základní třídění organismů, přehled a charakteristika hlavních skupin</p> <p>Vztahy mezi organismy</p> <p>Příklady strategií vybraných skupin živočichů (měkkýši, členovci, obratlovci)</p> <p>Paraziti, choroby člověka způsobené parazity (prvoci, ploštěnci, hlísti)</p> <p>Příklady strategií vybraných skupin dalších organismů (řasy, rostliny, houby, lišejníky)</p> <p>Fotosyntéza – význam, orientačně</p> <p>Termoregulace, poikiloternní a homoioternní živočichové, tvorba tepla, regulace tvorby a odevzdávání tepla u živočichů a člověka</p> <p>Propojení s fyzikou</p> <p>Bionika – studium a vyhledávání živých struktur a procesů, které by mohly mít význam jako podnět pro realizaci</p> <p>technických a technologických zařízení, vazba mezi biologií a technikou</p>

KURZ TOPOGRAFIE A KARTOGRAFIE

Výstupy	Učivo
používá dostupné kartografické produkty a další geografické zdroje dat a informací v tištěné i elektronické podobě pro řešení geografických problémů orientuje se s pomocí map v krajině používá s porozuměním vybranou geografickou, topografickou a kartografickou terminologii vytváří a využívá vlastní mentální schémata a mentální mapy pro orientaci v konkrétním území čte, interpretuje a sestavuje jednoduché grafy a tabulky, analyzuje a interpretuje číselné geografické údaje	Kartografie a topografie Mapy Kartografické znaky Práce s daty a informacemi v kartografii a topografii Geografické informační a navigační systémy Terénní geografická výuka – cvičení v terénu

KURZ PRVNÍ POMOC

Výstupy	Učivo
podle konkrétní situace zasáhne při závažných poraněních a život ohrožujících stavech rozhodne, jak se odpovědně chovat při konkrétní mimořádné události	Základní úkony první pomoci, resuscitace, zástava krvácení, přivolání první pomoci (včetně praktického nácviku)

STRUKTURA PEVNÝCH LÁTEK, LITOSFÉRA, POHYBOVÁ SOUSTAVA

Výstupy	Učivo
<p>objasní souvislost mezi vlastnostmi látek různých skupenství a jejich vnitřní strukturou</p> <p>analyzuje vznik a průběh procesu pružné deformace pevných těles</p> <p>porovná zákonitosti teplotní roztažnosti pevných těles a kapalin a využívá je k řešení praktických problémů</p> <p>charakterizuje významné zástupce prvků a jejich sloučeniny, zhodnotí jejich surovinové zdroje, využití v praxi a vliv na životní prostředí</p> <p>využívá znalosti o orgánových soustavách pro pochopení vztahů mezi procesy probíhajícími v lidském těle</p> <p>popíše evoluci a adaptaci jednotlivých orgánových soustav (živočichů)</p> <p>porovná na příkladech mechanismy působení endogenních (včetně deskové tektoniky) a exogenních procesů a jejich vliv na utváření zemského povrchu a na život lidí</p> <p>analyzuje různé druhy poruch v litosféře</p>	<p>Struktura pevných látek</p> <p>Alotropní modifikace (C, S, ...)</p> <p>Významné s-, p-, d-, f-prvky a jejich sloučeniny</p> <p>Vlastnosti látek – tlaková síla, tlak, normálové napětí, Hookův zákon, deformace, teplotní roztažnosti pevných látek</p> <p>Deformace litosféry – křehká a plastická deformace geologických objektů, vývoj stavby pevnin a oceánů, mechanismus deskové tektoniky, zemětřesení a vulkanismus, tvary zemského povrchu</p> <p>Vnitřní a vnější geologické procesy – magmatický proces, zvětrávání a sedimentační proces, metamorfni procesy, mechanismy působení endogenních procesů (včetně deskové tektoniky)</p> <p>Stavba kostry živočichů a člověka</p> <p>Kostra člověka – kostní tkáň, stavba kosti, typy kostí, spojení kostí, přehled kostí lidského těla</p> <p>Svalstvo člověka – stavba a typy svalové tkáně, mechanismus svalové kontrakce, získávání energie pro svalovou práci, řízení činnosti svalu, uspořádání svalů na těle</p> <p>Limity člověka, deformace kostí – síly působící na kostru, výstavba kostí – vliv gravitace</p>

STRUKTURA KAPALIN A PLYNŮ, ATMOSFÉRA, HYDROSFÉRA, POHYB VODY V ORGANISMECH: POHYB VODY V ROSTLINÁCH, OBĚHOVÁ SOUSTAVA, VYLUČOVACÍ SOUSTAVA

Výstupy	Učivo
<p>objasní souvislost mezi vlastnostmi látek různých skupenství a jejich vnitřní strukturou</p> <p>využívá stavovou rovnici ideálního plynu stálé hmotnosti při předvídání stavových změn plynu</p> <p>porovná zákonitosti teplotní roztažnosti pevných těles a kapalin a využívá je k řešení praktických problémů</p> <p>využívá názvosloví anorganické chemie při popisu sloučenin</p> <p>charakterizuje významné zástupce prvků a jejich sloučeniny, zhodnotí jejich surovinové zdroje, využití v praxi a vliv na životní prostředí</p> <p>popíše stavbu těl rostlin, stavbu a funkci rostlinných orgánů</p> <p>popíše evoluci a adaptaci jednotlivých orgánových soustav</p> <p>využívá znalosti o orgánových soustavách pro pochopení vztahů mezi procesy probíhajícími v lidském těle</p> <p>objasňuje základní ekologické vztahy</p> <p>objasní mechanismy globální cirkulace atmosféry a její důsledky pro vytváření klimatických pásů</p> <p>objasní velký a malý oběh vody a rozliší jednotlivé složky hydrosféry a jejich funkci v krajině</p> <p>hodnotí vodstvo a půdní obal Země jako základ života a zdroje rozvoje společnosti</p> <p>zhodnotí využitelnost různých druhů vod a posoudí možné způsoby efektivního hospodaření s vodou v příslušném regionu</p>	<p>Struktura a vlastnosti kapalin a plynů</p> <p>Přehled významných s-, p-, d- a f-prvků a jejich sloučeniny</p> <p>Archimedův zákon</p> <p>Pascalův zákon</p> <p>Povrchové napětí kapalin</p> <p>Kapilární jevy</p> <p>Teplotní roztažnost kapalin a plynů</p> <p>Chemicky významné kapaliny a plyny</p> <p>Dynamika tekutin, proudění tekutin</p> <p>Difuze, osmóza</p> <p>Složení a vlastnosti tělních tekutin živočichů a člověka</p> <p>Tělní tekutiny živočichů, typy cévních soustav</p> <p>Typy tělních tekutin – krev, lymfa, tkáňový mok</p> <p>Krevní plazma – složení, vlastnosti, význam</p> <p>Červené krvinky – počet, stavba, tvar, struktura a význam hemoglobinu, vznik a zánik červených krvinek, přenos kyslíku a CO₂</p> <p>Krevní destičky, srážení krve</p> <p>Bílé krvinky – stavba, typy, počet</p> <p>Imunita</p> <p>Nespecifická imunita</p>

	<p>Specifická imunita, antigen, protilátky, role lymfocytů a dalších buněk</p> <p>Alergie, autoimunitní onemocnění, imunodeficience</p> <p>Krevní skupiny, transplantace</p> <p>Srdce a krevní oběh živočichů a člověka</p> <p>Srdce obratlovců – srovnání</p> <p>Stavba a činnost srdce, řízení činnosti srdce, převodní systém srdeční</p> <p>Hlavní funkce krve a krevního oběhu</p> <p>Stavba a uspořádání krevního oběhu člověka, stavba a typy cév, proudění krve, okysličení krve a přenos kyslíku, výměna látek v kapilárách</p> <p>Vylučovací soustava živočichů a člověka</p> <p>Izotonické, hypertonické, hypotonické prostředí</p> <p>Vylučování člověka – stavba ledvin, stavba a činnost nefronu, tvorba moči, složení moči Vývodné cesty močové</p> <p>Vylučování a osmoregulace u různých živočichů</p> <p>Pohyb vody v rostlinách</p> <p>Příjem, vedení a výdej vody v rostlinách</p> <p>Hydrosféra – povrchové a podzemní vody, oceánské proudy</p> <p>Hydrodynamika</p> <p>Atmosféra – počasí a podnebí, všeobecný oběh atmosféry</p> <p>Aerodynamika, princip letu u živočichů</p> <p>Atmosféra, ozonová díra, skleníkový efekt, ekologie</p>
--	---

MECHANICKÉ KMITÁNÍ A VLNĚNÍ, AKUSTIKA, DÝCHACÍ SOUSTAVA, SMYSLY, KOMUNIKACE, KŮŽE

Výstupy	Učivo
<p>objasní procesy vzniku, šíření, odrazu a interference mechanického vlnění</p> <p>popíše evoluci a adaptaci jednotlivých orgánových soustav</p> <p>využívá znalosti o orgánových soustavách pro pochopení vztahů mezi procesy probíhajícími v lidském těle</p>	<p>Mechanické kmitání a vlnění – kmitání mechanického oscilátoru, jeho perioda a frekvence, postupné a stojaté vlnění, vlnová délka a rychlost vlnění</p> <p>Akustika – zvuk, jeho hlasitost a intenzita</p> <p>Dýchací soustava živočichů a člověka</p> <p>Dýchání člověka, význam dýchání, stavba a činnost dýchací soustavy člověka</p> <p>Aerobní a anaerobní metabolismus, dýchání u různých skupin živočichů</p> <p>Smysly živočichů a člověka</p> <p>Sluchově rovnovážné ústrojí, fyzika slyšení</p> <p>Komunikace u živočichů – ultrazvuk, infrazvuk</p> <p>Kůže</p> <p>Povrch těla člověka, stavba a funkce kůže Vrstvy kůže, typy buněk v kůži, smyslová funkce kůže, kožní žlázy</p> <p>Povrch těla různých živočichů</p>

PAPRSKOVÁ A VLNOVÁ OPTIKA, ELEKTROMAGNETICKÉ ZÁŘENÍ, SMYSLY, KOMUNIKACE

Výstupy	Učivo
<p>porovná šíření různých druhů elektromagnetického vlnění v rozličných prostředích</p> <p>využívá zákony šíření světla v prostředí k určování vlastností zobrazení předmětů jednoduchými optickými systémy</p> <p>popíše evoluci a adaptaci jednotlivých orgánových soustav</p> <p>využívá poznatky o kvantování energie záření a mikročástic k řešení fyzikálních problémů</p>	<p>Paprsková a vlnová optika – šíření a rychlost světla v různých prostředích, zákony odrazu a lomu světla, index lomu, optické spektrum, interference světla, optické zobrazování – čočky a zrcadla</p> <p>Elektromagnetické záření – elektromagnetická vlna, spektrum elektromagnetického záření</p> <p>Kvanta a vlny, foton a jeho energie, laser</p> <p>Zrak živočichů a člověka, typy očí, vnímání světla, fyzika vidění</p>

<p>navrhne možné způsoby ochrany člověka před nebezpečnými druhy záření</p> <p>využívá znalosti o orgánových soustavách pro pochopení vztahů mezi procesy probíhajícími v lidském těle</p>	<p>Komunikace živočichů – ultrafialové a infračervené záření</p> <p>Fluorescence, bioluminiscence, barvy živočichů</p> <p>Komunikace – orientace podle magnetického pole</p> <p>Mikroskop a jeho funkce, typy mikroskopů, fluorescenční, elektronový mikroskop roentgen, tomografie, endoskopie</p>
--	---

KURZ SVĚTLO, ZVUK

Výstupy	Učivo
<p>využívá zákony šíření světla v prostředí k určování vlastností zobrazení předmětů jednoduchými optickými systémy</p> <p>objasní procesy vzniku, šíření, odrazu a interference mechanického vlnění</p>	<p>Praktická cvičení z optiky a akustiky</p>

KURZ PEDOLOGIE A GEOLOGIE

Výstupy	Učivo
<p>určí nerostné složení a rozpozná strukturu běžných magmatických, sedimentárních a metamorfovaných hornin</p> <p>využívá geologickou mapu ČR k objasnění geologického vývoje regionů</p> <p>využívá vybrané metody identifikace minerálů</p> <p>určí základní vlastnosti vzorku půdního profilu a navrhne využitelnost a způsob efektivního hospodaření s půdou v daném regionu</p> <p>posuzuje geologickou činnost člověka z hlediska možných dopadů na životní prostředí</p> <p>posoudí význam i ekologickou únosnost těžby a zpracovatelských technologií v daném regionu</p> <p>vyhodnotí bezpečnost ukládání odpadů a efektivitu využívání druhotných surovin v daném regionu</p>	<p>Praktická cvičení z geologie a pedologie</p>

ORGANICKÁ CHEMIE, ZÁKLADY MOLEKULÁRNÍ BIOLOGIE A GENETIKY

Výstupy	Učivo
<p>zhodnotí vlastnosti atomu uhlíku významné pro strukturu organických sloučenin</p> <p>aplikuje pravidla systematického názvosloví organické chemie při popisu sloučenin s možností využití triviálních názvů</p> <p>charakterizuje základní skupiny organických sloučenin a jejich významné zástupce, zhodnotí jejich surovinové zdroje, využití v praxi a vliv na životní prostředí</p> <p>aplikuje znalosti o průběhu organických reakcí na konkrétních příkladech</p> <p>využívá znalosti základů kvalitativní a kvantitativní analýzy k pochopení jejich praktického významu v organické chemii</p> <p>využívá znalosti o genetických zákonitostech pro pochopení rozmanitosti organismů</p> <p>analyzuje možnosti využití znalostí z oblasti genetiky v běžném životě</p>	<p>Uhlovodíky a jejich klasifikace</p> <p>Deriváty uhlovodíků a jejich klasifikace</p> <p>Významné organické reakce a jejich využití</p> <p>Heterocyklické sloučeniny</p> <p>Léčiva, pesticidy, barviva, detergenty</p> <p>Syntetické makromolekulární látky</p> <p>DNA, RNA – stavba a funkce</p> <p>Genetika</p> <p>Základní dogma genetiky</p> <p>Mechanismy genové exprese</p> <p>Mendelovská dědičnost – úplná, neúplná dominance, kodominance</p> <p>Dědičnost krevních skupin</p> <p>Dědičnost pohlaví – u živočichů i člověka, environmentální a genetická determinace pohlaví</p> <p>Dědičnost člověka</p> <p>Toxikologie</p> <p>Mutageny, teratogeny</p> <p>Buněčné jedy, hadí jedy, neurotoxiny</p> <p>Houbové jedy, halucinogeny, mykotoxiny</p>

POPISNÁ BIOCHEMIE, TRÁVENÍ

Výstupy	Učivo
<p>objasní strukturu a funkci sloučenin nezbytných pro důležité chemické procesy probíhající v organismech</p> <p>popíše evoluci a adaptaci jednotlivých orgánových soustav</p>	<p>Sacharidy, lipidy, terpenoidy, steroidy, aminokyseliny, bílkoviny, hormony, enzymy, vitamíny</p>

<p>využívá znalosti o orgánových soustavách pro pochopení vztahů mezi procesy probíhajícími v lidském těle</p>	<p>Makromolekulární látky, plasty – polymerizace</p> <p>Trávicí soustava živočichů a člověka</p> <p>Stavba a činnost trávicí soustavy člověka – ústní dutina, zuby, hltan, jícen, žaludek, tenké a tlusté střevo, konečník, řitní otvor</p> <p>Složení potravy a průběh trávení jednotlivých složek potravy, trávicí žlázy a jejich produkty</p> <p>Funkce jater v metabolismu člověka</p> <p>Role střevní mikroflóry</p> <p>Enzymy a vitamíny</p> <p>Otravy a první pomoc při otravách</p> <p>„Éčka“ v potravinách a jejich klasifikace</p>
---	--

DYNAMICKÁ BIOCHEMIE, METABOLISMUS, LÁTKOVÉ ŘÍZENÍ ORGANISMŮ

<p>Výstupy</p>	<p>Učivo</p>
<p>charakterizuje základní metabolické procesy a jejich význam</p> <p>popíše stavbu těl rostlin, stavbu a funkci rostlinných orgánů</p> <p>popíše evoluci a adaptaci jednotlivých orgánových soustav</p> <p>využívá znalosti o orgánových soustavách pro pochopení vztahů mezi procesy probíhajícími v lidském těle</p>	<p>Metabolismus přírodních látek</p> <p>Typy metabolismů – rostliny, živočichové, houby</p> <p>Metabolické cykly</p> <p>Látkové řízení organismu</p> <p>Hormony – funkce hormonů, typy hormonů</p> <p>Hypothalamo-hypofyzární systém</p> <p>Přehled žláz s vnitřní sekrecí a funkce jednotlivým hormonů</p>

ELEKTRINA, NERVOVÁ SOUSTAVA, MEDICÍNA

<p>Výstupy</p>	<p>Učivo</p>
<p>porovná účinky elektrického pole na vodič a izolant</p> <p>využívá Ohmův zákon při řešení praktických problémů</p>	<p>Elektrický náboj, proud, napětí a odpor, kapacita vodiče</p> <p>Elektrická energie a výkon stejnosměrného proudu</p>

<p>aplikuje poznatky o mechanismech vedení elektrického proudu v kovech, polovodičích, kapalinách a plynech při analýze chování těles z těchto látek v elektrických obvodech</p>	<p>Vedení elektrického proudu kovy, polovodiči a tekutinami</p> <p>Nervová tkáň, neuron, stavba a funkce, činnost neuronu, synapse, akční potenciál</p> <p>Typy nervové soustavy živočichů</p> <p>Stavba a funkce nervové soustavy člověka – sensorické funkce, řízení motoriky, autonomní nervový systém, vyšší nervová činnost</p> <p>Neurotoxiny</p> <p>Medicínské přístroje, metody, biomedicína, kardiostimulátory, MRI, fMRI, CT</p>
---	--

MAGNETISMUS, ETOLOGIE A EKOLOGIE

Výstupy	Učivo
<p>využívá zákon elektromagnetické indukce k řešení problémů a k objasnění funkce elektrických zařízení</p> <p>posoudí vliv životních podmínek na stavbu a funkci rostlinného těla</p> <p>zhodnotí problematiku ohrožených rostlinných druhů a možnosti jejich ochrany</p> <p>posoudí význam živočichů v přírodě a v různých odvětvích lidské činnosti</p> <p>charakterizuje pozitivní a negativní působení živočišných druhů na lidskou populaci</p> <p>charakterizuje základní typy chování živočichů</p> <p>zhodnotí problematiku ohrožených živočišných druhů a možnosti jejich ochrany</p> <p>používá správně základní ekologické pojmy</p> <p>objasňuje základní ekologické vztahy</p>	<p>Magnetické pole, elektromagnetická indukce, indukované napětí, střídavý proud</p> <p>Ekologická a etologická pozorování živočichů, chování živočichů</p> <p>Komunikace živočichů – orientace podle magnetismu</p> <p>Vyšetřovací metody</p>

KURZ SYSTEMATICKÉ BIOLOGIE A EKOLOGIE

Výstupy	Učivo
<p>porovná společné a rozdílné vlastnosti stélkatých a cévnatých rostlin</p> <p>pozná a pojmenuje (s možným využitím různých informačních zdrojů) významné rostlinné druhy a uvede jejich ekologické nároky</p> <p>posoudí vliv životních podmínek na stavbu a funkci rostlinného těla</p> <p>zhodnotí problematiku ohrožených rostlinných druhů a možnosti jejich ochrany</p> <p>charakterizuje hlavní taxonomické jednotky živočichů a jejich významné zástupce</p> <p>pozná a pojmenuje (s možným využitím různých informačních zdrojů) významné živočišné druhy a uvede jejich ekologické nároky</p> <p>posoudí význam živočichů v přírodě a v různých odvětvích lidské činnosti</p> <p>charakterizuje pozitivní a negativní působení živočišných druhů na lidskou populaci</p> <p>zhodnotí problematiku ohrožených živočišných druhů a možnosti jejich ochrany</p> <p>objasňuje základní ekologické vztahy</p> <p>pozná a pojmenuje (s možným využitím různých informačních zdrojů) významné zástupce hub a lišejníků</p> <p>posoudí ekologický, zdravotnický a hospodářský význam hub a lišejníků</p>	<p>Poznávání živých organismů v terénu</p> <p>Základní vhled do taxonomie</p> <p>Poznávání běžně se vyskytujících organismů, jejich morfologie a anatomie v praxi</p> <p>Ekologie organismů</p> <p>Zkoumání zásahů člověka do životního prostředí</p> <p>Stavba a funkce rostlinného a živočišného těla</p> <p>Význam a funkce hub a lišejníků</p>

5.10 Společnost a kultura

Cíle výuky předmětu

Žák směřuje k:

- poznání a pochopení minulosti a jejího obrazu, včetně pochopení významu paměti, díky čemuž je schopen analyzovat a interpretovat současnost i odkazy na minulost a chápe důležitost uchování paměti
- rozvoji kritického myšlení a dovednosti kriticky pracovat s primárními i sekundárními zdroji
- poznání a pochopení přírodních, lidských a kulturních prostředí a rozdílů a shod mezi nimi
- odpovědnosti a respektu k různým kulturám a prostředím, a to od lokální po globální úroveň
- rozvoji vlastního aktivního a odpovědného občanství
- pochopení sebe sama a vlastní identity
- poznání a pochopení různých forem uměleckého vyjádření v minulosti a současnosti, díky čemuž je schopen tyto výpovědi interpretovat, analyzovat a čerpat z nich inspiraci pro svůj život
- využití získaných vědomostí v diskusích a v přemýšlení a formulování názorů a argumentů o sobě samém a o podobě současného světa

Časové a organizační vymezení

Integrovaný tematický blok Společnost a kultura vychází:

- ze vzdělávací oblasti Člověk a společnost a integruje výstupy a učivo oborů Občanský a společenskovední základ a Dějepis
- ze vzdělávací oblasti Člověk a příroda a obsahuje část výstupů a učiva oboru Geografie
- ze vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace a integruje část výstupů a učiva vzdělávacího oboru Český jazyk a literatura (hlavně dějiny literatury)
- ze vzdělávací oblasti Umění a kultura a zahrnuje část výstupů a učiva Hudebního i Výtvarného oboru (hlavně dějiny umění)
- ze vzdělávací oblasti Člověk a svět práce a integruje část výstupů a učiva stejnojmenné oblasti

Z průřezových témat blok zahrnuje témata:

- osobnostní a sociální výchovy
- výchovy k myšlení v evropských a globálních souvislostech
- multikulturní výchovy
- mediální výchovy

Výuka probíhá v 1.–3. ročníku gymnázia a hodinová dotace je v každém ročníku 6 vyučovacích hodin týdně (obvykle v celodenním bloku). Výuka probíhá ve třídě, výuku zajišťuje obvykle dvojice vyučujících (tandemová výuka).

Předmět využívá ve výuce cizojazyčných materiálů a prostřednictvím metody CLIL (Content and Language Integrated Learning) od 1. ročníku navazuje na výuku angličtiny, podle jazykové vyspělosti žáků pak i druhého cizího jazyka.

Součástí výuky jsou tyto kurzy:

Ročník	Kurz	Obsah
1. ročník	Občan a právo	základy práva (právo v každodenním životě, právní ochrana, pracovní právo)
2. ročník	Ekonomie a finance	ekonomie (tržní hospodářství, národní hospodářství a úloha státu v ekonomice, finance)
3. ročník	Mezinárodní vztahy	současná Evropa a její problémy, dějiny evropské integrace, Evropskou unii (její instituce a fungování)

Výuka kurzů může být zajištěna odborníky mimo pedagogický sbor gymnázia.

Součástí výuky mohou být i některé další kurzy, projekty a akce vypisované a zařazované do nabídky podle možností školy a potřeb a přání žáků.

Na výuku navazují volitelné předměty v 2., 3. a 4. ročníku, přičemž vstup do některých může být pro žáky omezen s ohledem na již probrané učivo, náplň seminářů se liší podle ročníku a vypsaných témat a garantů seminářů.

Výchovné a vzdělávací strategie

K utváření a rozvíjení klíčových kompetencí, jak je definuje RVP G, volí integrovaný tematický blok Společnost a kultura tyto strategie:

Kompetence k učení

Učitel:

- vede žáky k umění vyhledávat si relevantní zdroje informací, ke kritické práci se zdroji a tvořivému zpracování získaných informací
- reflektuje s žáky proces jejich myšlení a učení tak, aby bylo prostředkem jejich seberealizaci a osobnímu rozvoji
- kriticky a zároveň s laskavostí a respektem hodnotí pokrok žáků při dosahování cílů, oceňuje pokrok, pomáhá žákům učit se z chyb tak, aby byly poučením pro další práci
- zadává žákům vedení záznamů o vlastní četbě a vede je k posuzování rozvoje jejich vlastních čtenářských dovedností a k reflexi změn a posunů v chápání textu

- nabízí žákům výběr uměleckých textů a dalších podnětů k vytvoření vlastní stupnice očekávání a hodnot, k vzájemnému porovnání nároků a očekávání, které k textům vztahují

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- staví žáky do situací, kdy musí řešit různé problémy, a to především osobnostního, sociálního či etického charakteru (využívá k tomu např. metodu Filosofie pro děti)
- vede žáky k rozpoznání a definování zajímavého problému
- provokuje intelekt žáků otázkami jdoucími za povrchní pohled na skutečnosti a vedoucími žáka k náhledu na problém z různých úhlů
- vede žáky k tomu, aby při řešení problému využívali teoretických znalostí i praktických dovedností
- reflektuje žákovo přemýšlení o problému tak, aby žák zapojil různé složky vlastního myšlení – kritické, analytické, tvořivé i praktické
- vede žáka ke kritické interpretaci získaných poznatků, dovednosti je relevantním způsobem ověřit, hledání a formulaci argumentů a důkazů a formulaci podloženého závěru
- společně s žáky prozkoumává problém a hledá takové řešení, jež by bylo v souladu s etickými i společenskými normami

Kompetence komunikativní

Učitel:

- pomáhá žákům orientovat se v možných komunikačních strategiích a prostředcích, ukazuje jim možnosti verbální a neverbální komunikace, vede je k efektivní komunikaci
- rozvíjí u žáků atributy kvalitní komunikace (respekt, přesnost, porozumění, soustředěné vnímání, pozitivitu...)
- napomáhá žákům k lepšímu porozumění různým komunikačním situacím, reflektuje podoby živé komunikace ve třídě
- učí žáky správné argumentaci, formulaci vlastních názorů a dovednosti podepřít je relevantními fakty
- podporuje debatu o různých tématech (především s mezioborovým přesahem)
- podporuje v žácích zájem o smysluplné využívání dostupných komunikačních prostředků

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- vede žáka k formulaci vlastního úsudku a reflektuje jeho schopnost odolávat různým manipulacím (mediálním, sociálním)
- společně s žáky vytváří a udržuje hodnotné mezilidské vztahy založené na úctě, toleranci a empatii; ukazuje žákům význam takových vztahů pro další život; odkrývá jim cesty, jak takové vztahy budovat
- vytváří situace, v nichž mohou žáci vzájemně kooperovat, učit se týmové spolupráci,

spolupráci a kooperaci reflektuje

- seznamuje žáky s uměleckými i neuměleckými texty různého původu a vede je k citlivosti při jejich vnímání a posuzování
- podněcuje žáky k vytvoření vlastní hodnotové stupnice v oblasti literatury, filmu a divadla

Kompetence občanské

Učitel:

- pomáhá žákovi k tomu, aby dozrál v plnohodnotného občana, jež si je vědom svých práv a odpovědností
- ukazuje žákovi cesty k občanské angažovanosti ve prospěch tolerantní a respektující demokratické společnosti dbající práv menšin a respektující vůli většiny
- pomáhá žákovi uvědomit si nutnost vyváženosti mezi zájmy svými, zájmy širší skupiny a zájmy veřejnými;; vede jej k morálním postojům, které mu umožňují v případě kolize těchto zájmů dojít k eticky vyzrálému rozhodnutí, které bude v souladu s úctou k životu a kulturním hodnotám
- vede žáka k respektu k různosti hodnot, názorů a postojů ostatních lidí
- pomáhá žákovi v rozšiřování jeho poznání a chápání kulturních a duchovních hodnot
- podporuje žáka v plnění jeho povinností, zodpovědnému a tvořivému přístupu k práci
- ukazuje žákovi možnosti, jak projevit osobní statečnost v situacích, kdy je ohrožen život, zdraví nebo demokratický právní řád
- odhaluje spolu se žáky kořeny utváření současného světa a příčiny některých jevů

Kompetence k podnikavosti

Učitel:

- pomáhá žákovi rozvíjet jeho osobní i odborný potenciál s ohledem na jeho budoucí profesní zaměření
- vítá proaktivní přístup, oceňuje osobní iniciativu, tvořivost a inovace
- vede žáka k dosažení stanovených cílů, průběžně s ním reflektuje cestu k jejich naplnění, pomáhá hodnotit dosažené výsledky
- podporuje motivaci žáka
- vede žáka k odpovědnému zvažování rizik

Průřezová témata

Osobnostní a sociální výchova

- co skutečně dělám a co mohu a chci udělat pro svůj osobní rozvoj
- jak se učím osvojit si různé jevy ve škole i v životě mimo školu
- co a jak mohu trénovat, aby se kvalita mého učení zlepšila
- já a moje sociální role nyní i budoucí (žák, občan, rodič apod.)
- jak ovládám myšlenkové postupy řešení problémů a co se v této oblasti mohu dále učit
- jak ovládám sociální dovednosti potřebné při řešení problémů v interakci s druhými lidmi a co se v této oblasti mohu dále učit
- co vím o svém komunikačním chování
- lidská komunikace a jak jí rozumím
- dovednosti spojené s následujícími kvalitami komunikace a jak je mohu dále rozvíjet:
 - vnímající komunikace (na partnera orientované vnímání, aktivní naslouchání);
 - rozumějící komunikace (porozumění komunikačním signálům v řeči lidského těla i řeči slov ve vlastní kultuře i v kontaktu s kulturami jinými);
 - respektující komunikace (způsoby komunikačního chování respektujícího odlišnosti názorů, postojů, kultur, národností);
 - přesná komunikace (srozumitelnost, jasnost, přesnost sdělení, přesvědčování a argumentace);
 - pozitivní komunikace (vyváženost negativních a pozitivních výroků, otevřenost, komunikace partnerů jako inspirace);
 - tvořivá komunikace (plynulost, pohotovost, bohatost, výrazovost, nápaditost, estetizovanost komunikace);
 - účelově efektivní komunikace (otevřenost, asertivnost, komunikační taktiky, účelné způsoby komunikace při spolupráci, vyjednávání a při řešení problémových, resp. konfliktních situací).
- jak mohu používat komunikační dovednosti k odolávání nátlaku
- sociálně komunikační dovednosti výhodné pro spolupráci (jasná komunikace, argumentace, řešení sporů)
- jakou morálku vyznávám ve vztahu k sobě, ve vztahu k ostatním lidem (kulturám), ve vztahu k přírodě a životnímu prostředí vůbec
- moje hodnoty a moje sociální role současné i budoucí (žák, sportovec, přítel, rodič, občan, zaměstnanec a další)
- já a sociální a morální dilemata doby, v níž žiji

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

Globalizační a rozvojové procesy

- teoretická základna pojmu globalizace: jak se promítají vývojové procesy současného světa do každodenního společenského života, do života každého člověka
- historické přístupy k procesům globalizace: vnímání vývojových procesů probíhajících v určitých historických etapách, zprvu nerovnoměrně v různých regionech světa, později již v celosvětové (globální) úrovni
- geografické vnímání globalizace: charakteristika vývojových procesů a změn uskutečňujících se v určitém prostoru a v čase a projevujících se rozvojem techniky, rostoucí dynamikou v pohybu informací, kapitálu, zboží, spotřeby a lidí ve společenském prostředí, zvyšující se inovací, intenzitou a rychlostí hospodářských a sociálních vazeb, výměn a činností, které stále více překračují tradiční politické, ekonomické, kulturní a geografické hranice, zvyšováním vzájemné závislosti
- perspektivy společenského rozvoje v kontextu globalizačních procesů: aspekty, dimenze a měřítko společenského rozvoje, kladné a záporné projevy a tendence
- ekonomický rozvoj a globalizace: soubor procesů vedoucích k propojování výrobců a spotřeby v celosvětovém měřítku se sociálními a politickými dopady: internacionalizace světového hospodářství – národní státy, nadnárodní společnosti, globální trh a spotřeba; globální ekonomická nerovnost – nerovnoměrnost v rozložení a rozvoji světového hospodářství, centra a periferie výroby a spotřeby; koncentrace hospodářské a politické moci
- globalizace a kulturní změny: procesy podporující stejnorodost a rozdílnost kulturního prostředí, snižování kulturní rozmanitosti na Zemi, šíření tzv. globální kultury a jeho důsledky

Globální problémy a jejich příčiny a důsledky

- nerovnoměrný vývoj světa: hospodářské, etnické, náboženské, ideologické, politické a kulturní konflikty, hlavní světová ohniska napětí, terorismus
- chudoba a bohatství: rozdílné aspekty a kritéria hodnocení
- nerovnost v ekonomickém a společenském rozvoji: tzv. rozdělený svět; mezinárodní dluh
- světový populační vývoj, mezinárodní migrace a migrační politika, azylové a uprchlické hnutí
- zdraví v globálním kontextu: nerovnosti v oblasti zdraví a zdravého životního stylu
- vzdělání v globálním kontextu: nerovnosti v oblasti vzdělávání
- životní prostředí a udržitelný rozvoj: globální environmentální problémy přírodního a společenského prostředí
- nerovnost mezi muži a ženami v globálním kontextu, problematika genderu

- lidská práva v tzv. rozděleném světě: občanská, politická, ekonomická, sociální, kulturní; dětská práva, organizace zabývající se lidskými právy
- politické přístupy a postupy v rozhodování na místní a globální úrovni: vládní a nevládní sektor

Humanitární pomoc a mezinárodní rozvojová spolupráce

- historické kořeny rozvojové spolupráce: kolonialismus, dekolonizace, studená válka
- mezinárodní instituce na pomoc rozvojové spolupráci: světové finanční, ekonomické, kulturní a náboženské instituce, OSN

Žijeme v Evropě

- geografický a geopolitický profil Evropy, evropské jazykové a kulturní okruhy
- evropské kulturní kořeny a hodnoty: křesťanství, demokracie, právo, umění, věda, hospodářství
- shody a rozdíly v životním stylu evropských zemí
- evropský integrační proces: historické ohlasy, vývoj po druhé světové válce, Evropská unie, společné politiky a instituce EU; Česká republika v Evropské unii, další významné evropské instituce a organizace
- významní Evropané: výběrová mozaika světově významných představitelů evropské politiky, vědy a kultury; význační Evropané a jejich vliv na českou politiku, vědu a kulturu
- významní Evropané z českého prostředí: výběrová mozaika evropsky a světově významných reprezentantů politiky, vědy a kultury pocházejících z území Čech, Moravy a českého Slezska
- historický vývoj českého národa v evropském kontextu a jeho hlavní etapy
- politické aspekty postavení českých zemí v Evropě a ve světě: podstatné vývojové mezníky
- ekonomický vývoj českých zemí v evropském a světovém kontextu: zásadní transformační procesy
- vztahy ČR se sousedními zeměmi a spolupráce s nimi, středoevropské iniciativy

Multikulturní výchova

Základní problémy sociokulturních rozdílů

- jak se projevuje sociokulturní rozrůzněnost v regionech ČR a v Evropě
- jaké jsou modely soužití různých sociokulturních skupin, co je podstata multikulturalismu
- v čem spočívají rozdíly mezi asimilací, integrací, inkluzí

- v čem spočívají rozdíly mezi asimilací, integrací, inkluzí
- jaká je v současné době situace, pokud jde o imigraci do ČR (ve srovnání s některými jinými zeměmi v Evropě, např. Švédskem, Švýcarskem, Nizozemskem)
- které příčiny způsobují imigraci (historické, sociální, ekonomické)
- které příčiny způsobují etnickou, náboženskou a jinou nesnášenlivost jako možný zdroj mezinárodního napětí (interkulturní konflikt) a jak jí předcházet
- jaké postoje a jednání provázejí xenofobii, rasismus, intoleranci a extremismus
- jaké jsou postoje a jednání občana České republiky a Evropana ve vztahu k imigraci jako jevu současnosti, k imigrantům a k imigrační politice státu (Evropské unie)

Psycho-sociální aspekty interkulturality

- jaké představy mám o imigrantech, žadatelích o azyl, uprchlících
- jak ovlivňují předsudky a stereotypy styk příslušníků majority s cizinci a příslušníky minority
- jak reaguji na osoby, jejichž myšlení, cítění a jednání vychází z odlišné kultury, než je má vlastní
- z čeho vzniká strach z cizinců
- jak mohu změnit své monokulturní představy o lidech na představy multikulturní
- jak je možné změnit a zlepšit porozumění mezi lidmi různého kulturního původu, náboženství, světového názoru apod.

Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí

- jak se mohu naučit využívat jazykovou a kulturní pluralitu pro potřebnou diskusi jazykové a kulturní rozrůzněnosti (v ČR, v Evropě)
- jakými prostředky mohu rozvíjet své jazykové kompetence pro kontakt a spolupráci s příslušníky jiných etnik (v ČR, v Evropě)
- na které instituce a organizace (v ČR, v Evropě) se mohu obrátit se žádostí o pomoc při řešení problémů multikulturního charakteru
- jak používat jazyk, aby byl zbaven rasistických a diskriminujících výrazů
- jak mluvit o jiných lidech jako o bytostech, které se odlišují rasovou či etnickou příslušností, náboženstvím, odlišnou sexuální orientací apod., aniž by se znevažovala jejich rovnoprávnost
- jak se naučit respektovat, že každý jazyk má své specifické rysy, žádný není nadřazen jiným jazykům

Mediální výchova

- vývoj médií od knihtisku po internet, vznik a typy masových médií (tisk, rozhlas, televize)
- vnější vlivy na chování médií: institucionální (mediální legislativa), regulace, neformální (nátlak, lobbying, vlivové agentury, public relations apod.)
- financování médií (reklama, poplatky, efektivita realizovaná standardizací)
- příprava vlastních materiálů psaných i nahrávaných (tvorba textu, zvukového a obrazového záznamu s využitím pokročilých funkcí aplikačního softwaru a multimediálních technologií)
- komunikace a spolupráce v týmu (stanovení časového harmonogramu, rozdělení úkolů a odpovědnosti, otázka autorství a dopracování materiálů s ohledem na celek)
- rozbor aktuálního zpravodajství, kritéria pro výběr zpráv (důležitost pro život, aktuálnost, negativita, blízkost, jednoduchost, jednoznačnost, přítomnost prominentní osoby, možnost trvání v čase)
- stereotypy, které se projevují v mediovaných reprezentacích, identifikace a vyhodnocení předsudku ve zpravodajství, dramatické tvorbě a zábavních pořadech
- hodnoty a životní styly nabízené/nenabízené mediálními produkty a jejich konkrétní předvedení
- vliv médií na uspořádání každodenního života (od denního rytmu přes rozestavení nábytku po výběr konverzačních témat)
- předpokládané či skutečné vlivy některých mediálních obsahů na vnitřní rozpoložení jedince (násilí, pornografie)
- vlivy celospolečenské a kulturní (vliv na jazykovou kulturu, sdílené společenské hodnoty, stabilitu společnosti, sport apod.)
- čím se liší postavení člověka v tradiční a moderní společnosti: význam knihtisku, význam vysílání, význam digitalizace, kontinuální využívání tradičních a digitálních médií
- co to je masová společnost (masová kultura, masová komunikace), význam northcliffovské revoluce
- moderní společnost a svoboda projevu: zda mohou být média nezávislá a odpovědná
- kdy vzniká bulvár a kde se toto označení vzalo
- jak společnost komunikovala: od posunků přes řeč, písmo, tisk a vysílání k internetu
- která média se v současnosti podílejí na formování našich představ o dění ve světě a proč, média a dějiny: proč se agresor snaží obsadit redakce, proč se v nepřehledných, zlomových okamžicích uplatňuje rozhlas

LIDSKÁ SPOLEČNOST V ČASE

Výstupy	Učivo
<p>charakterizuje smysl historického poznání rozlišuje různé zdroje historických informací, způsob jejich získávání a úskalí jejich interpretace objasní ve shodě s aktuálními vědeckými poznatky materiální a duchovní život lidské společnosti v jednotlivých</p>	<p>Práce historika a literárního vědce, práce s prameny a literaturou Práce s informacemi a zdroji (návštěva MZK) Periodizace jednotlivých období lidských dějin (základní charakteristika doby, klíčové události, osobnosti a procesy)</p>
<p>vývojových etapách pravěku;; charakterizuje pojem archeologická kultura vysvětlí zásadní zlom ve vývoji lidstva v důsledku cílevědomé zemědělské a řemeslné činnosti zařadí časově a prostorově hlavní archeologické kultury pravěku popíše určující procesy a události, uvede významné osobnosti starověkých, středověkých a novověkých do základní časové osy lidských dějin od starověku po renesanci zařadí hlavní literární, hudební a výtvarné směry, hlavní události politických, sociálních i hospodářských dějin a hlavní osobnosti a významná díla u každého období lidských dějin je schopen popsat charakteristiku dané doby rozlišuje a porovnává historické i současné typy států (forem vlády) vystihne podstatné rysy nejstarších period vývoje světové a české kultury, směrů, uvede jejich představitele, uvede je do souvislosti s vývojem společnosti</p>	<p>Proměny literární výpovědi v souvislosti s vývojem společnosti od počátku do období renesance Vliv starověkých, antických, středověkých a humanistických (renesančních) literárních projevů a ústní lidové slovesnosti na tvorbu 20. a 21. století</p>

JÁ A MOJE UČENÍ

Výstupy	Učivo
<p>porovnává různé metody učení a vyhodnocuje jejich účinnost pro své studium s ohledem na vlastní psychické předpoklady, uplatňuje zásady duševní hygieny při práci a učení</p> <p>pořizuje z textu výpisky, zpracovává výtahy, konspekty</p> <p>efektivně a samostatně využívá různých informačních zdrojů (slovníky, encyklopedie, internet)</p> <p>tvořivě využívá informací z odborné literatury, internetu, tisku a z dalších zdrojů, kriticky je třídí a vyhodnocuje</p> <p>chápe rozdíly mezi fikčním a reálným světem a je schopen uvést příklady, jakým způsobem se reálný svět může promítat do literárního textu</p> <p>na konkrétních příkladech rozliší a specifikuje jednotky vyprávění (časoprostor, vypravěč, postavy)</p> <p>rozezná vyprávěcí způsoby a posoudí jejich funkci v konkrétním textu</p> <p>interpretuje literární text v různých kontextech a uplatňuje získané znalosti o struktuře literárního textu, literárních žánrech, orientuje se a užívá literárněvědné termíny</p> <p>postihne smysl textu, respektuje možnost různých interpretací téhož textu</p>	<p>Postupy efektivního učení</p> <p>Plánování svého učení</p> <p>Učení jako nekončící proces</p> <p>Prokrastinace</p> <p>Studijní strategie a techniky, metakognice (malá psychologie učení), pozornost, soustředění, paměť, překážky v učení a práce s nimi, práce s chybou, učební styly, moje cesta za vzděláním – co a kde se můžu naučit, kreativní řešení problémů</p> <p>Organizace učení – time management</p> <p>Reflexe prvního zkouškového období a příprava na další</p> <p>Strategie učení na poslední chvíli</p>

ZÁKLADY EVROPSKÉ KULTURY

Výstupy	Učivo
<p>zdůvodní civilizační přínos vybraných starověkých společenství, antiky a křesťanství jako základních fenoménů, z nichž vyrůstá evropská civilizace</p> <p>objasní židovství (vazbu mezi židovstvím a křesťanstvím) a další neevropské náboženské a kulturní systémy</p> <p>objasní podstatu filozofického tázání, porovná východiska filozofie, mýtu, náboženství, vědy a umění k uchopení skutečnosti a člověka</p>	<p>Politický a kulturní odkaz antických států</p> <p>Vznik středověké Evropy (Francká říše, Byzanc)</p> <p>Úvod do filosofie, základní pojmy</p> <p>Dějiny filosofie a filozofického myšlení, hlavní postavy, ideje</p>

<p>objasní proces christianizace a její vliv na konstituování raně středověkých států v Evropě;; vysvětlí podstatu vztahu mezi světskou a církevní mocí v západním i východním kulturním okruhu i projevy vlivu náboženství a církve ve středověké společnosti</p> <p>definuje proměny hospodářského a politického uspořádání středověké</p> <p>popíše základní rysy reformace a protireformace, vysvětlí důsledky pro další evropský i světový vývoj</p> <p>rozpozná nové filozofické a vědecké myšlenky, které byly zformulovány ve 14. – 17. století;; zhodnotí jejich praktické dopady</p> <p>vymezí specifika islámské oblasti</p> <p>vymezí hranice Evropy, zhodnotí polohu, přírodní poměry a zdroje, kulturní, politická a hospodářská specifika</p> <p>rozlišuje významné náboženské systémy, identifikuje projevy náboženské a jiné nesnášenlivosti a rozezná projevy sektářského myšlení</p> <p>postihne smysl textu, chápe a vysvětlí možnost různých interpretací téhož textu, porovná je a zhodnotí, eventuálně odhalí případné jeho dezinterpretace</p> <p>na konkrétních příkladech rozliší a specifikuje jednotky vyprávění (časoprostor, vypravěč, postavy)</p> <p>interpretuje literární text s využitím dalších znalostí o struktuře literárního textu, literárních žánrech, literárněvědných termínech a jazyce literárního díla</p>	<p>Antická filozofie</p> <p>Křesťanství</p> <p>Židovství</p> <p>Humanismus, renesance, reformace</p> <p>Antická a křesťanská mytologie</p> <p>Evropa v kontaktu s islámským světem v minulosti</p> <p>Bible</p> <p>Mýtus a poznání</p> <p>Základní mytologické koncepty a archetypy v různých kulturách světa</p> <p>Antika – člověk a vůle bohů, osobní vůle x osud</p> <p>Bible</p> <p>Středověk – spor duše s tělem</p> <p>Počátky formování české kultury</p> <p>Reformismus</p> <p>Přesahy do literatury 20. století, výtvarného umění a hudby</p>
---	---

ČLOVĚK V LITERATUŘE

Výstupy	Učivo
<p>popíše a jednoduchými argumenty podpoří svůj dojem z textu</p> <p>na příkladech známých textů rozpozná jevy, které činí tyto texty uměleckými</p> <p>chápe rozdíly mezi fikčním a reálným světem a je schopen uvést příklady, jakým způsobem se reálný svět může promítat do literárního textu</p> <p>na konkrétních příkladech popíše specifické prostředky básnického jazyka a objasní jejich funkci v textu</p> <p>na konkrétních příkladech rozliší a specifikuje jednotky vyprávění (časoprostor, vypravěč, postavy)</p> <p>rozezná vyprávěcí způsoby a posoudí jejich funkci v konkrétním textu</p> <p>interpretuje literární text v různých kontextech a uplatňuje získané znalosti o struktuře literárního textu, literárních žánrech, orientuje se a užívá literárněvědné termíny</p> <p>postihne smysl textu, respektuje možnost různých interpretací téhož textu</p> <p>rozumí pojmům umělecká literatura, střední proud a literární brak</p> <p>využívá informace z různých zdrojů, internetu, tisku, z odborné literatury, kriticky je třídí a vyhodnocuje</p> <p>získané schopnosti a dovednosti tvořivě využívá v produktivních činnostech rozvíjejících jeho individuální styl</p> <p>na vybraných dílech literárního a výtvarného umění vysvětlí proměny pojetí a uchopení tématu lásky, hrdinství a antihrdinství a zločinu a trestu</p> <p>vystihne podstatné rysy počátečních period vývoje světové a české kultury (starověk, středověk, renesance), směrů, uvede jejich představitele a interpretuje jejich přínos pro vývoj literatury, literárního myšlení a uvede je do souvislosti s vývojem společnosti</p>	<p>Základy literární vědy, úvod do teorie literatury</p> <p>Člověk, osud, poznání, mýtus jako základní témata nejstarších literatur</p> <p>Lidová slovesnost jako setrvalá součást kultury a její přesah do současnosti</p> <p>Počátky písemnictví (starověké kultury)</p> <p>Antika jako inspirační zdroj pozdějších směrů</p> <p>Středověký spor duše s tělem a jeho chápání v literatuře</p> <p>Proměna role literární výpovědi v souvislosti s reformačním hnutím a úsilím</p> <p>Proměna lidského myšlení v renesanci, antropocentrismus v literární výpovědi</p>

uvede jejich představitele a interpretuje jejich přínos pro vývoj literatury, literárního myšlení a uvede je do souvislosti s vývojem společnosti

SOUČASNÁ ČR V KOSTCE

Výstupy	Učivo
<p>popíše a zhodnotí způsob života v moderní evropské společnosti (ve vztahu k českým zemím)</p> <p>charakterizuje vznik, vývoj a rozpad bipolárního světa, jeho vojenská, politická a hospodářská seskupení, vzájemné vztahy a nejvýznamnější konflikty (ve vztahu k českým zemím)</p> <p>vymezí základní problémy soudobého světa a možnosti jeho dalšího vývoje (ve vztahu k českým zemím)</p> <p>zhodnotí polohu, přírodní poměry a zdroje České republiky</p> <p>využívá geologickou mapu ČR k objasnění geologického vývoje regionů</p> <p>analyzuje na příkladech v rámci ČR přírodní a kulturní (společenské) krajinné složky a prvky krajiny</p> <p>vymezí místní region (podle bydliště, školy) na mapě podle zvolených kritérií, zhodnotí přírodní, hospodářské a kulturní poměry mikroregionu a jeho vazby k vyšším územním celkům a regionům</p> <p>lokalizuje na mapách hlavní rozvojová jádra a periferní oblasti České republiky, rozlišuje jejich specifika</p> <p>objasní, proč je státní moc v ČR rozdělena na tři nezávislé složky, rozlišuje a porovnává funkce a úkoly orgánů státní moci ČR</p> <p>uvede příklady činnosti některých významných mezinárodních organizací a vysvětlí, jaký vliv má jejich činnost na chod světového společenství, zhodnotí význam zapojení ČR</p>	<p>Poloha a přírodní podmínky ČR a přírodní zdroje</p> <p>Krajina ČR a její vývoj</p> <p>Obyvatelstvo a sídla ČR</p> <p>Ekonomické charakteristiky ČR</p> <p>Životní prostředí ČR</p> <p>Regiony ČR</p> <p>Vývoj ČR od roku 1989 do současnosti</p> <p>Základní charakteristika politického systému ČR</p> <p>Ústava ČR</p> <p>My a současnost, dědictví minulosti – Identita</p> <p>Autenticita</p> <p>Reflexe</p> <p>Přesahy do literatury 20. a 21. století, výtvarného umění a hudby, divadla, filmu</p>

<p>interpretuje literární text v různých kontextech a uplatňuje získané znalosti o struktuře literárního textu, literárních žánrech, orientuje se a užívá literárněvědné termíny</p> <p>postihne smysl textu, respektuje možnost různých interpretací téhož textu</p> <p>rozumí pojmům umělecká literatura, střední proud a literární brak</p> <p>využívá informace z různých zdrojů, internetu, tisku, z odborné literatury, kriticky je třídí a vyhodnocuje</p> <p>získané schopnosti a dovednosti tvořivě využívá v produktivních činnostech rozvíjejících jeho individuální styl</p> <p>na vybraných dílech literárního a výtvarného umění vysvětlí proměny pojetí a uchopení tématu</p>	
--	--

KURZ OBČAN A PRÁVO

Výstupy	Učivo
<p>objasní, v čem spočívá odlišnost mezi morálními a právními normami, odůvodní účel sankcí při porušení právní normy</p> <p>uvede, které státní orgány vydávají právní předpisy i jak a kde je uveřejňují</p> <p>rozdělí fyzickou a právnickou osobu, uvede jejich příklady</p> <p>vymezení podmínky vzniku a zániku důležitých právních vztahů (vlastnictví, pracovní poměr, manželství) i práva a</p>	<p>Právo a spravedlnost, morálka a právo</p> <p>Právní subjektivita, způsobilost k právním úkonům</p> <p>Právní řád ČR</p> <p>Právní odvětví</p> <p>Právní normy</p>
<p>povinnosti účastníků těchto právních vztahů</p> <p>na příkladu ukáže možné důsledky neznalosti smlouvy, včetně jejích všeobecných podmínek</p> <p>rozeznává, jaké případy se řeší v občanském soudním řízení a jaké v trestním řízení</p> <p>rozdělí trestný čin a přestupek, vymezení podmínky trestní postizitelnosti občanů a uvede příklady postihů trestné činnosti</p>	<p>Smlouvy</p> <p>Právní profesie</p> <p>Soudy</p> <p>Trestní a občanské soudní řízení</p> <p>Právní poradenství</p> <p>Pracovní právo a bezpečnost práce</p> <p>Trestné činy v období adolescence</p>

**rozlišuje náplň činnosti základních orgánů
právní ochrany, uvede příklady právních
problémů, s nimiž se na ně mohou občané
obracet**

**ve svém jednání respektuje platné právní
normy**

**uvede postup, jak uzavřít pracovní
smlouvu a podat výpověď**

**uvede svá pracovní práva a vyžaduje
jejich respektování od ostatních,
respektuje své pracovní povinnosti**

objasní funkci odborů

**volí bezpečné pracovní postupy šetrné k
životnímu prostředí, používá adekvátní
pracovní pomůcky**

**chová se poučeně a adekvátně situaci v
případě pracovního úrazu**

**uvede důsledky porušování paragrafů
trestního zákona souvisejících s výrobou a
držením návykových látek a s činností pod
jejich vlivem, sexuálně motivovanou
kriminalitou, skrytými formami
individuálního násilí a vyvozuje z nich
osobní odpovědnost**

Právo a životní prostředí

Právo a média

KULTURA A SPOLEČNOST NOVOVĚKÉ EVROPY

Výstupy	Učivo
<p>vývoj společnosti 5.- 15. století a jeho specifické projevy ve vybraných státních celcích</p> <p>vysvětlí důsledky tatarských a tureckých nájezdů, zejména pro jižní a východní Evropu</p> <p>charakterizuje základní rysy vývoje na našem území</p> <p>porozumí důsledkům zámořských objevů, jež vedly k podstatným hospodářským i mocensko-politickým změnám</p> <p>vymezení základní znaky stavovství a absolutismu;; uvede konkrétní projevy v jednotlivých zemích a příklady střetů</p> <p>interpretuje literární text v různých kontextech a uplatňuje získané znalosti o struktuře literárního textu, literárních žánrech, orientuje se a užívá literárněvědné termíny</p> <p>postihne smysl textu, respektuje možnost různých interpretací téhož textu</p>	<p>Politické a sociální uspořádání středověké společnosti, hospodářský vývoj</p> <p>Vzdělání a kultura středověké a raně novověké Evropy (románský, gotický sloh, renesance, baroko – v literatuře i výtvarném umění)</p> <p>Některé významné středověké státy a jejich představitelé</p> <p>Příčiny a důsledky zámořských objevů</p> <p>Rivalita velmocí v raném novověku,</p> <p>třicetiletá válka, absolutismus, stavovství</p> <p>Středověké chápání světa – spor duše s tělem</p> <p>Člověk v novověku – cesty za poznáním, Racionalismus (renesance, klasicismus)</p> <p>Mystika (baroko)</p> <p>Univerzalismus a jejich projevy v literatuře</p> <p>Přesahy do literatury 20. století, výtvarného umění a hudby</p>

SPOLEČNOSTI V PŘERODU

Výstupy	Učivo
<p>určí a zhodnotí hlavní myšlenky a principy osvícenství, rozpozná jejich uplatnění v revolucích 18. a 19. století</p> <p>na konkrétních příkladech jednotlivých států demonstruje postupný rozklad, zánik a proměny dosavadních systémů přes úsilí mocenských struktur o jejich udržení</p> <p>posoudí význam ústavy a novou organizaci státu, uvede základní typy parlamentních státních systémů</p> <p>vysvětlí emancipační hnutí národů i jednotlivých společenských vrstev;; vymezení místo utváření českého novodobého</p>	<p>Osvícenství</p> <p>Vznik USA, Velká francouzská revoluce, napoleonské války a Vídeňský kongres, revoluce 1848</p> <p>Vznik moderní společnosti – občanství, urbanizace, industrializace, konstitucionalismus, nacionalismus...</p> <p>Vznik Německa, německo-francouzský antagonismus</p> <p>Kolonialismus</p> <p>Svět před první světovou válkou</p> <p>Kulturní vývoj v 19. století – literatura a</p>

<p>národa v tomto procesu, včetně jeho specifických rysů</p> <p>charakterizuje proces modernizace, vysvětlí průběh industrializace a její ekonomické, sociální a politické důsledky;; rozpozná její ekologická rizika;; určí základní příčiny asymetrického vývoje Evropy a světa v důsledku rozdílného tempa modernizace</p> <p>vysvětlí expanzivní záměry velmocí v okrajových částech Evropy a v mimoevropském světě, jež byly příčinou četných střetů a konfliktů daného období</p> <p>interpretuje literární text s využitím dalších znalostí o struktuře literárního textu, literárních žánrech, literárněvědných termínech a jazyce literárního díla</p> <p>identifikuje využití jednoho textu v textu jiném (intertextovost)</p> <p>postihne smysl textu, porovná různé interpretace téhož textu</p> <p>na konkrétních textech rozpozná jazykové prostředky specifické pro uměleckou literaturu</p> <p>porovná dramatické, filmové nebo televizní zpracování literárních děl z hlediska jejich specifických vyjadřovacích prostředků</p> <p>interpretuje literární text v různých kontextech a uplatňuje získané znalosti o struktuře literárního textu, literárních žánrech, orientuje se a užívá literárněvědné termíny</p> <p>postihne smysl textu, respektuje možnost různých interpretací téhož textu</p>	<p>umění</p> <p>Významné velmoci, jejich vnitřní poměry, politický systém, vývoj a vzájemné vztahy</p> <p>Barokní mysticismus v literatuře</p> <p>Forma a řád – životní postoj, klasicismus a osvícenství v literatuře</p> <p>Fenomén národního obrození a jeho koncepty, napětí mezi snem a realitou - téma svobody</p> <p>Romantický individualismus a vyděděnost vs. národní koncepce romantismu</p> <p>Realita jako jediná pravda, Přesahy do literatury 20. století, výtvarného umění</p>
--	--

SVĚT IDEOLOGICKÝCH VÁLEK

Výstupy	Učivo
<p>charakterizuje dvě světové války, dokumentuje sociální, hospodářské a politické důsledky</p> <p>uvede příčiny a projevy politického a mocenského obrazu světa, který byl určen vyčerpáním tradičních evropských velmocí, vzestupem USA a nastolením bolševické moci v Rusku</p> <p>vymezí základní znaky hlavních totalitních ideologií a dovede je srovnat se zásadami demokracie;; objasní příčiny a podstatu agresivní politiky a neschopnosti potenciálních obětí jí čelit</p> <p>vysvětlí souvislost mezi světovou hospodářskou krizí a vyhocením politických problémů, které byly provázeny radikalizací pravicových i levicových protidemokratických sil</p> <p>charakterizuje vznik, vývoj a rozpad bipolárního světa, jeho vojenská, politická a hospodářská seskupení, vzájemné vztahy a nejvýznamnější konflikty</p> <p>vysvětlí základní problémy vnitřního vývoje zemí západního a východního bloku;; zejména se zaměří na pochopení vnitřního vývoje a vzájemných vztahů supervelmocí USA, SSSR a na situaci ve střední Evropě a v naší zemi</p> <p>porovná a vysvětlí způsob života a chování v nedemokratických společnostech a v demokraciích</p> <p>objasní podstatu a význam politického pluralismu pro život ve státě, uvede příklady politického extremismu a objasní, v čem spočívá nebezpečí ideologií</p> <p>vyloží podstatu demokracie, odliší ji od nedemokratických forem řízení sociálních skupin a státu, porovná postavení občana v demokratickém a totalitním státě</p> <p>interpretuje literární text v různých kontextech</p> <p>postihne smysl textu, vysvětlí důvod a důsledky různých interpretací téhož textu, porovná je a zhodnotí, odhalí případnou dezinterpretaci textu, kriticky myslí</p>	<p>Politické ideologie, nacionalismus</p> <p>Totalitní státy 20. století (nacistické Německo, komunistický SSSR) a jejich obraz v literatuře (Orwel)</p> <p>První světová válka a její důsledky, versailleský mírový systém, vznik SSSR</p> <p>Hospodářská krize a její důsledky</p> <p>Evropa a svět v meziválečné době – hlavní události a jejich aktéři</p> <p>Druhá světová válka</p> <p>Holokaust, stalinismus, další genocidy a jejich obraz v literatuře</p> <p>Studená válka, vznik bipolárního světa</p> <p>Významné momenty západního a východního bloku</p> <p>Zánik bipolarizace, uspořádání nového světa</p> <p>Třetí svět, dekolonizace a vybrané konflikty</p> <p>Proměny společnosti, kultury a hospodářství ve 20. století</p> <p>Odraz dějin 20. století v umění a literatuře</p> <p>Projevy ideologií v literatuře 20. století – krize hodnot, snaha vyrovnat se se ztrátou řádu světa (liberalismus x totalita)</p> <p>Přesahy do výtvarného umění</p>

<p>identifikuje využití jednoho textu v textu jiném (intertextovost)</p> <p>uplatňuje získané znalosti o struktuře literárního textu, literárních žánrech, orientuje se a užívá literárněvědné termíny</p>	
--	--

ČLOVĚK VE SPOLEČNOSTI

Výstupy	Učivo
<p>rozlišuje a porovnává historické i současné typy států (forem vlády)</p> <p>vymezí, jakou funkci plní ve státě ústava a které oblasti života upravuje</p> <p>vyloží podstatu demokracie, odliší ji od nedemokratických forem řízení sociálních skupin a státu, porovná postavení občana v demokratickém a totalitním státě</p> <p>rozlišuje složky politického spektra, porovnává přístupy vybraných politických seskupení k řešení různých otázek a problémů každodenního života občanů</p> <p>uvede příklady, jak může občan ovlivňovat společenské dění v obci a ve státě a jakým způsobem může přispívat k řešení záležitostí týkajících se veřejného zájmu</p> <p>vyloží podstatu komunálních a parlamentních voleb, na příkladech ilustruje možné formy aktivní participace občanů v životě obce či širších společenstev</p> <p>obhájí svá lidská práva, respektuje lidská práva druhých lidí a uvážlivě vystupuje proti jejich porušování</p> <p>uvede okruhy problémů, s nimiž se může občan obracet na jednotlivé státní instituce, zvládá komunikaci ve styku s úřady</p> <p>uvede příklady projevů korupce, analyzuje její příčiny a domýšlí její možné důsledky</p> <p>objasní, jaký význam má sociální kontrola ve skupině a ve větších sociálních celcích</p> <p>posoudí úlohu sociálních změn v individuálním i společenském vývoji, rozlišuje změny konstruktivní a destruktivní</p> <p>objasní podstatu některých sociálních</p>	<p>Základní pojmy, představitelé a teorie politologie a sociologie</p> <p>Stát</p> <p>Demokracie, nedemokratické režimy (totalitarismus)</p> <p>Lidská práva</p> <p>Společenská podstata člověka – socializace, mezilidské vztahy</p> <p>Sociální struktura společnosti – společenské instituce, sociální mobilita, normy, vztahy, role</p> <p>Sociální fenomény a procesy</p> <p>Člověk a společnost</p> <p>Rovnost a nerovnost mezi lidmi</p> <p>Kdo jsem? Odkud přicházím? Kam patřím? – sociální identita – rodina, vztahy</p> <p>Role a jejich narušení</p> <p>Přesahy do výtvarného umění a hudby</p>

<p>problémů současnosti a popíše možné dopady sociálněpatologického chování na jedince a společnost</p> <p>popíše a jednoduchými argumenty podpoří svůj dojem z textu</p> <p>na příkladech známých textů rozpozná jevy, které činí tyto texty uměleckými</p> <p>chápe rozdíly mezi fikčním a reálným světem a je schopen uvést příklady, jakým způsobem se reálný svět může promítat do literárního textu</p> <p>postihne smysl textu, porovná různé interpretace téhož textu</p> <p>vystihne etickou rovinu textu, interpretuje ho v souvislosti s dobovým kontextem</p> <p>na konkrétních příkladech rozliší a specifikuje jednotky vyprávění (časoprostor, vypravěč, postavy)</p> <p>interpretuje literární text v různých kontextech</p> <p>postihne smysl textu, vysvětlí důvod a důsledky různých interpretací téhož textu, porovná je a zhodnotí, odhalí případnou dezinterpretaci textu, kriticky myslí</p>	
--	--

ČLOVĚK A SPOLEČENSKÁ TÉMATA V LITERATUŘE A UMĚNÍ

Výstupy	Učivo
<p>posoudí komunikační účinky textu, svá tvrzení argumentačně podpoří jeho jednoduchou analýzou</p> <p>rozliší umělecký text od neuměleckého, nalezne jevy, které činí text uměleckým</p> <p>interpretuje literární text v různých kontextech a uplatňuje získané znalosti o struktuře literárního textu, literárních žánrech</p> <p>postihne smysl textu, chápe a vysvětlí možnost různých interpretací téhož textu, porovná je a zhodnotí, eventuálně odhalí případné jeho dezinterpretace</p> <p>samostatně interpretuje dramatické a filmové zpracování literárních děl</p> <p>na konkrétních příkladech rozliší a specifikuje jednotky vyprávění (časoprostor, vypravěč, postavy)</p>	<p>Proměny pojetí a uchopení tématu člověk a společnost, základní koncepce reflexe skutečnosti, člověk a boj o existenci, člověk a budoucnost</p> <p>Sen a skutečnost, realita x vize: realismus a naturalismus x romantismus</p> <p>Jedinec a jeho role v dějinách, existenciální téma, sociální téma</p> <p>Individualita a svoboda x konformismus</p> <p>Přesahy do výtvarného umění a hudby</p>

<p>na konkrétních příkladech popíše specifické prostředky básnického jazyka a objasní jejich funkci v textu</p> <p>interpretuje literární text s využitím dalších znalostí o struktuře literárního textu, literárních žánrech, literárněvědných termínech a jazyce literárního díla</p> <p>identifikuje využití jednoho textu v textu jiném (intertextovost)</p> <p>postihne smysl textu, porovná různé interpretace téhož textu</p> <p>na konkrétních textech rozpozná jazykové prostředky specifické pro uměleckou literaturu, střední proud a literární brak</p> <p>porovná dramatické, filmové nebo televizní zpracování literárních děl z hlediska jejich specifických vyjadřovacích prostředků</p> <p>využívá informace z různých zdrojů, internetu, tisku, z odborné literatury, kriticky je třídí a vyhodnocuje</p> <p>vystihne podstatné rysy základních period vývoje světové a české kultury, směrů, uvede jejich představitele a interpretuje jejich přínos pro vývoj literatury, literárního myšlení a uvede je do souvislosti s vývojem společnosti</p> <p>získané schopnosti a dovednosti tvořivě využívá v produktivních činnostech, které rozvíjejí jeho individuální styl a kritické myšlení</p>	
--	--

EKONOMIE A FINANCE

Výstupy	Učivo
<p>vysvětlí na základě konkrétní, reálné a aktuální situace ve společnosti mechanismy fungování trhu</p> <p>stanoví cenu jako součet nákladů, zisku a DPH, vysvětlí, jak se cena liší podle typu zákazníků, místa či období, objasní důvody kolísání cen zboží či pracovní síly na trhu podle vývoje nabídky a poptávky</p>	<p>Základní ekonomické pojmy – trh, nabídka a poptávka, tvorba ceny, typy ekonomik</p> <p>Ekonomické subjekty</p> <p>Marketing a reklama</p> <p>Fiskální politika – státní rozpočet, daně</p>

<p>rozpozná běžné cenové triky (cena bez DPH aj.) a klamavé nabídky</p> <p>rozdělí a porovnává praktické využití jednotlivých forem podnikání, posoudí, která forma podnikání je v konkrétní situaci nejvýhodnější</p> <p>posoudí výhody a rizika podnikání v porovnání se zaměstnáním</p> <p>uvede, jak postupovat při zakládání vlastní podnikatelské činnosti a jak požádat o živnostenské oprávnění</p> <p>analyzuje skrytý obsah reklamy, kriticky posuzuje podíl marketingu na úspěchu výrobku na trhu</p> <p>objasní základní principy fungování systému příjmů a výdajů státu</p> <p>rozdělí základní typy daní, rozlišuje, na které jeho činnosti se zdaňovací povinnost vztahuje</p> <p>uvede, jakým způsobem podá daňové přiznání především k dani z příjmu, jak provede základní výpočty daní a zjistí výši sociálního a zdravotního pojištění</p> <p>na základě aktuálních mediálních informací posoudí vliv nejdůležitějších ekonomických ukazatelů (inflace, úroveň HDP, míra nezaměstnanosti) na změny v životní úrovni občanů</p> <p>vysvětlí podstatu inflace a její důsledky na příjmy obyvatelstva, vklady a úvěry, dlouhodobé finanční plánování a uvede příklady, jak se důsledkům inflace bránit</p> <p>uvede postup, jak vypočítá životní minimum své domácnosti, a požádá o sociální dávku, na niž má nárok</p> <p>objasní funkci podpory v nezaměstnanosti, funkci úřadů práce a personálních agentur, vyhledá informace o zaměstnání a rekvalifikaci v různých typech médií</p> <p>používá nejběžnější platební nástroje, smění peníze za použití kursovního lístku</p>	<p>Monetární politika – inflace, kursy měn, HDP</p> <p>Sociální politika – systém sociálních dávek, důchodový systém, životní minimum, nezaměstnanost, politika zaměstnanosti</p> <p>Peníze, akcie, cenné papíry, burza</p> <p>Hospodaření domácnosti</p> <p>Práva a povinnosti spotřebitele, jeho ochrana</p> <p>Finanční produkty – spoření a zhodnocení, investice, úvěr, leasing, pojištění, RPSN</p> <p>Banky a bankovní soustava</p> <p>Specializované finanční instituce</p>
---	---

<p>uvede principy vývoje ceny akcií a možnosti forem investic do cenných papírů</p> <p>rozliší pravidelné a nepravidelné příjmy a výdaje a na základě toho sestaví rozpočet domácnosti</p> <p>navrhne, jak řešit schodkový rozpočet a jak naložit s přebytkovým rozpočtem domácnosti</p> <p>na příkladu vysvětlí, jak uplatňovat práva spotřebitele (při nákupu zboží a služeb, včetně produktů finančního trhu)</p> <p>navrhne způsoby, jak využít volné finanční prostředky (spoření, produkty se státním příspěvkem, cenné papíry, nemovitosti aj.), vybere nejvýhodnější produkt pro investování volných finančních prostředků a vysvětlí proč</p> <p>vybere nejvýhodnější úvěrový produkt s ohledem na své potřeby a zdůvodní svou volbu, posoudí způsoby zajištění úvěru a vysvětlí, jak se vyvarovat předlužení</p> <p>vysvětlí způsoby stanovení úrokových sazeb a rozdíl mezi úrokovou sazbou a RPSN</p> <p>vybere nejvýhodnější pojistný produkt s ohledem na své potřeby</p> <p>objasní funkci ČNB a její vliv na činnost komerčních bank</p> <p>využívá moderní formy bankovních služeb, včetně moderních informačních a telekomunikačních technologií, ovládá způsoby bezhotovostního platebního styku</p>	
---	--

PŘÍBĚH ČESKÝCH DĚJIN

Výstupy	Učivo
<p>Posoudí postavení českého státu uvnitř habsburského soustátí a analyzuje jeho</p>	<p>Významné momenty a postavy českých raně novověkých dějin</p> <p>Český stát v habsburské monarchii 1526–1914</p>

<p>vnitřní sociální, politické a kulturní poměry</p> <p>na konkrétních příkladech jednotlivých států demonstruje postupný rozklad, zánik a proměny dosavadních systémů přes úsilí mocenských struktur o jejich udržení (se zaměřením na české země)</p> <p>posoudí význam ústavy a novou organizaci státu, uvede základní typy parlamentních státních systémů</p> <p>vysvětlí emancipační hnutí národů i jednotlivých společenských vrstev;; vymezí místo utváření českého novodobého národa v tomto procesu, včetně jeho specifických rysů</p> <p>charakterizuje proces modernizace, vysvětlí průběh industrializace a její ekonomické, sociální a politické důsledky;; rozpozná její ekologická rizika;; určí základní příčiny asymetrického vývoje Evropy a světa v důsledku rozdílného tempa modernizace (se zaměřením na české země)</p>	<p>Vznik moderního českého národa, české národní obrození, vznik moderní české společnosti, její cíle, úspěchy a nezdary</p> <p>Kulturní a umělecký vývoj na českém území od středověku do roku 1914 (s důrazem na 19. století)</p> <p>Boj o českou identitu – české národní obrození a 19. století v literatuře a umění</p>
--	--

JÁ

<p>objasní, proč a jak se lidé odlišují ve svých projevech chování, uvede příklady faktorů, které ovlivňují prožívání, chování a činnost člověka</p> <p>porovná osobnost v jednotlivých vývojových fázích života, vymezí, co každá etapa přináší do lidského života nového a jaké životní úkoly před člověka staví</p> <p>vyloží, jak člověk vnímá, prožívá a poznává skutečnost, sebe i druhé lidi a co může jeho vnímání a poznávání ovlivňovat</p> <p>rozliší text umělecký a neumělecký, rozpozná jevy, které činí text uměleckým</p> <p>na příkladech známých textů rozpozná jevy, které činí tyto texty uměleckými</p>	<p>Podstata lidské psychiky</p> <p>Základy vývojové, obecné a sociální psychologie</p> <p>Psychologie osobnosti</p> <p>Psychopatologie</p> <p>Psychologie a</p> <p>literatura - koncepty</p> <p>lidskosti a lidství v</p> <p>dějinách literatury</p> <p>„Já a svět“ v literatuře, literatura jako prostředek sebepoznání, identifikace, projekce – autor, hrdina, čtenář.</p>
---	---

ČESKOSLOVENSKÉ STOLETÍ

Výstupy	Učivo
<p>charakterizuje dvě světové války, dokumentuje sociální, hospodářské a politické důsledky (ve vztahu k českým zemím)</p> <p>uvede klíčové momenty meziválečného vývoje (ve vztahu k českým zemím)</p> <p>vymezí základní znaky hlavních totalitních ideologií a dovede je srovnat se zásadami demokracie; objasní příčiny a podstatu agresivní politiky a neschopnosti potenciálních obětí jí čelit (ve vztahu k českým zemím)</p> <p>vysvětlí souvislost mezi světovou hospodářskou krizí a vyhocením politických problémů, které byly provázeny radikalizací pravicových i levicových protidemokratických sil (ve vztahu k českým zemím)</p> <p>vysvětlí základní problémy vnitřního vývoje zemí západního a východního bloku;; zejména se zaměří na pochopení vnitřního vývoje a vzájemných vztahů supervelmocí USA, SSSR a na situaci ve střední Evropě a v naší zemi (s důrazem na české země)</p> <p>vystihne podstatné rysy základních period vývoje české kultury, směrů, uvede jejich představitele a interpretuje jejich přínos pro vývoj literatury, literárního myšlení a uvede je do souvislosti s vývojem společnosti</p> <p>porovná dramatické, filmové nebo televizní zpracování literárních děl z hlediska jejich specifických vyjadřovacích prostředků</p> <p>interpretuje literární text v různých kontextech a uplatňuje získané znalosti o struktuře literárního textu, literárních žánrech</p> <p>postihne smysl textu, chápe a vysvětlí možnost různých interpretací téhož textu, porovná je a zhodnotí, eventuálně odhalí případné jeho dezinterpretace v</p>	<p>První světová válka a vznik Československa</p> <p>Meziválečné Československo, česko-německé soužití</p> <p>Druhá světová válka a Protektorát Čechy a Morava, odboj, kolaborace</p> <p>Klíčové události československých poválečných dějin, pokus o vybudování totalitního státu, komunistický režim, 60. léta 20. století, normalizace, odpor proti režimu, šedá zóna</p> <p>Zánik bipolarizace, uspořádání nového světa – sametová revoluce, rozpad ČSFR</p> <p>Odraz historie a společenských fenoménů v literatuře a umění</p> <p>Absurdita 1. světové války</p> <p>V rozmachu samostatnosti: demokratický a sociální proud v české literatuře</p> <p>Stigma 2. světové války</p> <p>Literární pojetí lidskosti na pozadí dvou světových válek (až do současnosti)</p>

<p>souvislosti s kontextem doby</p> <p>interpretuje literární text s využitím dalších znalostí o struktuře literárního textu, literárních žánrech, literárněvědných termínech a jazyce literárního díla</p> <p>využívá informace z různých zdrojů, internetu, tisku, z odborné literatury, kriticky je třídí a vyhodnocuje získané schopnosti a dovednosti tvořivě využívá v produktivních činnostech, které rozvíjejí jeho individuální styl a kritické myšlení</p>	
--	--

HLEDÁNÍ SVĚTOVÉHO ŘÁDU A MOŽNÝ STŘET CIVILIZACÍ

Výstupy	Učivo
<p>zhodnotí na příkladech dynamiku vývoje obyvatelstva na Zemi, geografické, demografické a hospodářské aspekty působící na chování, pohyb, rozmístění a zaměstnanost obyvatelstva</p> <p>analyzuje hlavní rasová, etnická, jazyková, náboženská, kulturní a politická specifika s ohledem na způsob života a životní úroveň v kulturních regionech světa</p> <p>identifikuje obecné základní geografické znaky a funkce sídel a aktuální tendence ve vývoji osídlení</p> <p>zhodnotí na příkladech světové hospodářství jako otevřený dynamický systém s určitými složkami, strukturou a funkcemi a zohlední faktory územního rozmístění hospodářských aktivit, vymezí jádrové a periferní oblasti světa</p> <p>zhodnotí nerovnoměrné rozmístění, objem a distribuci světových surovinových a energetických zdrojů</p> <p>rozliší a porovnává státy světa a jejich mezinárodní integrační uskupení a organizace podle kritérií vzájemné podobnosti a odlišnosti</p> <p>lokalizuje na politické mapě světa hlavní aktuální geopolitické problémy a změny s přihlédnutím k historickému vývoji</p> <p>vyhledá na mapách hlavní světové oblasti cestovního ruchu, porovná jejich lokalizační faktory a potenciál</p>	<p>Obyvatelstvo světa, osídlení, nejvýznamnější státy a sídla</p> <p>Kulturní, náboženské, etnické, jazykové a politické prostředí jednotlivých regionů světa</p> <p>Světové hospodářství, vzájemné ekonomické vztahy, světová doprava, nerostné bohatství</p> <p>Hlavní světová ohniska napětí</p> <p>Globalizace</p> <p>Mezinárodní spolupráce a integrace</p> <p>Střet civilizací nebo jejich rovnováha v literatuře a umění</p>

rozlišuje významné náboženské systémy, identifikuje projevy náboženské a jiné nesnášenlivosti a rozezná projevy sektářského myšlení

posoudí projevy globalizace, uvede příklady globálních problémů současnosti, analyzuje jejich příčiny a domýšlí jejich možné důsledky

objasní hlavní problémy specifické cesty vývoje významných postkoloniálních rozvojových zemí;; objasní význam islámské, židovské a některé další neevropské kultury v moderním světě

vymezi základní problémy soudobého světa a možnosti jeho dalšího vývoje

postihne smysl textu, porovná různé interpretace téhož textu

postihne smysl textu, porovná různé interpretace téhož textu

na konkrétních textech rozpozná jazykové prostředky specifické pro uměleckou literaturu, střední proud a literární brak

interpretuje přínos textu pro vývoj literatury, literárního myšlení a uvede je do souvislosti s vývojem společnosti

získané schopnosti a dovednosti tvořivě využívá v produktivních činnostech, které rozvíjejí jeho individuální styl a kritické myšlení

využívá informace z různých zdrojů, internetu, tisku, z odborné literatury, kriticky je třídí a vyhodnocuje

interpretuje literární text s využitím dalších znalostí o struktuře literárního textu, literárních žánrech,

literárněvědných termínech a jazyce literárního díla

KLÍČOVÍ HRÁČI NA SOUČASNÉ SVĚTOVÉ ŠACHOVNICI

Výstupy	Učivo
<p>rozlišuje na konkrétních územních příkladech mikroregionální, regionální, státní, makroregionální a globální geografickou dimenzi</p> <p>posoudí projevy globalizace, uvede příklady globálních problémů současnosti, analyzuje jejich příčiny a domýšlí jejich možné důsledky</p> <p>lokalizuje na mapách makroregiony světa, vymezí jejich hranice, zhodnotí jejich přírodní, kulturní, politické a hospodářské vlastnosti a jednotlivé makroregiony vzájemně porovná</p> <p>rozlišuje a porovnává historické i současné typy států (forem vlády)</p> <p>objasní důvody evropské integrace, posoudí její význam pro vývoj Evropy</p> <p>uvede příklady institucí, na něž se může obrátit v případě problémů při pobytu v zahraničí</p> <p>uvede příklady činnosti některých významných mezinárodních organizací a vysvětlí, jaký vliv má jejich činnost na chod světového společenství, zhodnotí význam zapojení ČR</p>	<p>Klíčoví hráči na světové šachovnici</p> <p>USA</p> <p>Rusko</p> <p>Islámský svět</p> <p>Evropa</p> <p>Čína</p> <p>Menší hráči na světové šachovnici – Turecko, Írán, Egypt, Německo, Francie, Indie</p> <p>Mezinárodní spolupráce, mezinárodní organizace</p> <p>Národní literatury významných států světa</p> <p>Současná světová literatura:</p> <p>Postmoderní vnímání světa</p> <p>Dědictví minulosti</p> <p>Dystopický román</p> <p>Hledání vlastní identity</p> <p>Přesahy do oblasti současného výtvarného umění a hudby</p>

SPOLEČNOST A ČLOVĚK V IDEJÍCH, IDEJE VE SPOLEČNOSTI A ČLOVĚKU

Výstupy	Učivo
<p>rozezná hlavní filozofické směry, uvede jejich klíčové představitele a porovná řešení základních filozofických otázek v jednotlivých etapách vývoje filozofického myšlení</p> <p>eticky a věcně správně argumentuje v dialogu a diskusi, uvážlivě a kriticky přistupuje k argumentům druhých lidí, rozpozná nekorektní argumentaci a manipulativní strategie v mezilidské komunikaci</p> <p>interpretuje přínos textu pro vývoj literatury, literárního myšlení a uvede je do souvislosti s vývojem společnosti</p> <p>získané schopnosti a dovednosti tvořivě využívá v produktivních činnostech, které rozvíjejí jeho individuální styl a kritické myšlení</p> <p>využívá informace z různých zdrojů, internetu, tisku, z odborné literatury, kriticky je třídí a vyhodnocuje</p> <p>interpretuje literární text s využitím dalších znalostí o struktuře literárního textu, literárních žánrech, literárněvědných termínech a jazyce literárního díla</p>	<p>Odraz filozofického myšlení v literatuře a umění</p> <p>Empirismus x racionalismus</p> <p>Osvícenství a racionalismus</p> <p>Pozitivismus a realismus</p> <p>Existencialismus</p> <p>Postmoderna</p>

ČLOVĚK A SPOLEČNOST V RŮZNÝCH PROUDECH V LITERATUŘE, FILOSOFII A UMĚNÍ V 20. A 21. STOLETÍ

Výstupy	Učivo
<p>postihne smysl textu, porovná různé interpretace téhož textu</p> <p>interpretuje literární text v různých kontextech a uplatňuje získané znalosti o struktuře literárního textu, literárních žánrech</p> <p>rozliší a specifikuje jednotky vyprávění (časoprostor, vypravěč, postavy) a zhodnotí jejich funkci a účinek na čtenáře</p> <p>rozezná typy promluv a posoudí jejich funkci v konkrétním textu</p> <p>na konkrétních příkladech popíše specifické prostředky básnického jazyka a objasní jejich funkci v textu</p> <p>při interpretaci literárního textu ve všech jeho kontextech uplatňuje prohloubené znalosti o struktuře literárního textu, literárních žánrech a literárněvědných termínech</p> <p>identifikuje využití jednoho textu v textu jiném (intertextovost) a objasní jeho funkci a účinek na čtenáře</p> <p>porovná účinek dramatického, filmového nebo televizního zpracování literárních děl</p> <p>vysvětlí důvody a důsledky různých interpretací téhož textu, porovná je a zhodnotí, odhalí eventuální dezinterpretace textu</p> <p>rozliší texty spadající do oblasti umělecké literatury, středního proudu a literárního braku a svůj názor argumentačně zdůvodní</p> <p>tvořivě využívá informací z odborné literatury, internetu, tisku a z dalších zdrojů, kriticky je třídí a vyhodnocuje</p> <p>vysvětlí, jaký vliv může mít svět fikce na myšlení a jednání reálných lidí</p> <p>získané schopnosti a dovednosti tvořivě využívá v produktivních činnostech rozvíjejících jeho individuální styl</p>	<p>Emoce x racionalita – proměny umělecké výpovědi v toku času, 20. a 21. století</p> <p>Symbolismus a mystika</p> <p>Hra a imaginace: futurismus, expresionismus, dadaismus, surrealismus v poezii a filmu</p> <p>Česká stopa poetismu</p> <p>Realita x imaginace, experiment v próze</p> <p>Postmoderní a post postmoderní literatura</p> <p>Aktuální literární témata</p> <p>Přesahy do oblasti výtvarného umění, hudby, divadla a filmu</p>

<p>postihne smysl textu, interpretuje literární text v různých kontextech a uplatňuje získané znalosti o struktuře literárního textu, literárních žánrech</p> <p>využívá informace z různých zdrojů, internetu, tisku, z odborné literatury, kriticky je třídí a vyhodnocuje</p> <p>interpretuje text v souvislosti s širším kontextem a uvede jeho přínos pro vývoj literatury, literárního myšlení a společnosti.</p>	
---	--

ŽIJEME V EVROPĚ

Výstupy	Učivo
<p>objasní důvody evropské integrace, posoudí její význam pro vývoj Evropy</p> <p>rozdělí funkce orgánů EU a uvede příklady jejich činnosti</p> <p>posoudí vliv začlenění státu do Evropské unie na každodenní život občanů, uvede příklady, jak mohou fyzické a právnické osoby v rámci EU uplatňovat svá práva</p> <p>popíše mechanismy a prostředky postupného sjednocování Evropy na demokratických principech, vysvětlí lidská práva v souvislosti s evropskou kulturní tradicí; zná základní instituce sjednocující se Evropy, jejich úlohu a fungování</p>	<p>Současná Evropa a její problémy</p> <p>Dějiny evropské integrace</p> <p>Evropská unie – její instituce a fungování</p>

5.11 Španělský jazyk

Cíle výuky předmětu

Vzdělávání v oboru Další cizí jazyk – španělský jazyk směřuje k dosažení úrovně B1 podle Společného evropského referenčního rámce pro jazyky.

Konkrétní cíle výuky:

- žák komunikuje přirozeně a spontánně
- žák se snadno orientuje v běžných i méně běžných konverzačních situacích, dovede popsat své zážitky, zkušenosti a pocity, vysvětlit a zdůvodnit své názory a plány
- žák se dokáže zúčastnit ústní interakce s partnerem, který nemusí svou promluvu výrazněji přizpůsobovat
- žák bez obtíží rozumí hlavním myšlenkám textu, který se týká běžných i složitějších témat
- žák umí napsat souvislý text, i myšlenkově náročnější

Časové a organizační vymezení

Španělský jazyk je součástí vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace a odpovídá vzdělávacímu oboru Další cizí jazyk.

Z průřezových témat předmět zahrnuje tematické okruhy:

- osobnostní a sociální výchovy
- výchovy k myšlení v evropských a globálních souvislostech
- multikulturní výchovy
- mediální výchovy

Španělský jazyk je součástí učebního plánu od 1. do 4. ročníku gymnázia. Hodinová dotace předmětu je v každém ročníku 3 hodiny týdně.

S ohledem na rozvoj komunikačních dovedností v španělském jazyce během studia na gymnáziu může být ve výuce využívána metoda CLIL (Content and Language Integrated Learning), a to v rozsahu 1 hodina týdně po dosažení jazykové úrovně A2. Daná hodina se vztahuje k integrovanému tematickému bloku Společnost a kultura nebo k bloku Přírodní vědy. Ve 4. ročníku jsou pak případně 1–2 vyučovací hodiny vedené metodou CLIL vztahovány k bloku Člověk na Zemi.

Zbytek hodin z týdenní dotace je pak věnován dalšímu studiu obecně zaměřeného jazyka, tj. prezentaci a procvičování jazykových jevů, a to komunikativní formou. Součástí výuky je práce s různými výukovými materiály – časopisy, autentickými texty, audio- a videonahrávkami, internetovými zdroji apod. Výuka může být zajišťována rodilými mluvčími.

K prohloubení a systematizaci učiva nabízí škola ve 2., 3. a 4. ročníku volitelné předměty, jež jsou zpravidla zaměřeny na rozvoj znalostí o jazyce, realie, rozvoj komunikačních dovedností,

práci s jazykovým materiálem a přípravu na mezinárodní jazykové zkoušky. Vstup do seminářů může být podmíněn prokázáním vstupní jazykové úrovně.

Jazykové a komunikační dovednosti mohou žáci rozvíjet i při poznávacích zájezdech do španělsky mluvících zemí a dále i během školních akcí a projektů, které jsou do harmonogramu školního roku zařazovány podle možností vyučujících a zájmu žáků.

Stanovení jednotlivých výstupů vychází ze Společného evropského referenčního rámce pro jazyky a jednotlivých deskriptorů pro příslušné úrovně, jak je stanoveno RVP G.

Výchovné a vzdělávací strategie

K utváření a rozvíjení klíčových kompetencí, jak je definuje RVP G, volí předmět španělský jazyk tyto strategie:

Kompetence k učení

Učitel:

- motivuje žáky vhodným výběrem studijních materiálů a postupů
- organizuje, řídí a kontroluje práci žáků v hodině, vede žáky k samostatnému a aktivnímu přístupu při osvojování cizího jazyka
- učí žáky hledat souvislosti, samostatně pracovat s jazykovým materiálem (samostatně a zodpovědně pracovat se získanými informacemi, doplňovat si, prohlubovat a rozvíjet své komunikační schopnosti)
- zadává žákům eseje a jiné slohové útvary a sleduje rozvoj žáků komplexními testovými metodami
- vede žáky k četbě španělských časopisů, autentických nebo upravených textů a španělskojazyčné literatury v různých úrovních náročnosti
- využívá srovnání s jinými jazyky, které žáci znají, popřípadě i s mateřštinou
- zadává práci s dvojjazyčnými i výkladovými slovníky, referenčními příručkami, multimediálními softwary a internetem
- vede žáky k získávání důvěry v jejich vlastní jazykové schopnosti

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- vede žáky, aby samostatně vyhledávali a zpracovávali informace
- učí žáky hledat optimální způsob řešení problémů
- vede žáky, aby se vyjadřovali k problematice probírané v ostatních předmětech, aby reprodukovali v cizím jazyce poznatky z jiných vědních oborů (literatura, historie, zeměpis...)
- v rámci konverzace na různá témata vede žáky ke zřetelné argumentaci při vyjadřování různých názorů
- učí žáky analyzovat, hledat souvislosti a logicky vyvozovat závěry při práci s obtížnějšími texty nebo poslechy
- zadává žákům samostatné tvořivé úkoly a jednoduché projekty
- vede žáky k obhajování vlastních názorů

- učí žáky zacházet i s nekompletními informacemi, a tím je vede k nutnosti domýšlení, hledání souvislostí
- ve výuce simuluje modelové situace, se kterými se žáci mohou setkat v praktickém životě (psaní dopisů na různá témata, rozhovory v různých kontextech, poslech neznámých mluvčích, hledání informací atd.)
- žáky postupně vede k řešení úkolů většího rozsahu a komplexnějšího charakteru (např. zpracování informací z cizojazyčné literatury a prezentace výsledků před třídou)

Kompetence komunikativní

Učitel:

- zadává samostatná vystoupení, vystoupení ve dvojicích i ve skupinách, která upevňují dovednosti verbální a neverbální komunikace
- učí žáky vhodně používat jazykové prostředky s ohledem na komunikační záměr
- v rámci konverzace kultivuje u žáků schopnost vyjádření vlastního názoru a jeho obhájení, stejně tak jako umění naslouchat názorům druhých, tolerovat odlišnosti a vhodně reagovat
- při práci s jazykovým materiálem vede žáky k přesnosti, k identifikaci podstatných informací a rozvíjení jejich interpretačních schopností
- organizuje podle zájmu žáků jazykové pobyty, kde, stejně jako i v hodinách konverzace, dostávají žáci příležitost komunikovat s rodilými mluvčími a španělsky mluvícími cizinci

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- vyžaduje od žáků zdvořilé a slušné chování
- upozorňuje žáky na provázanost užívání jazykových prostředků a úrovně mezilidských vztahů
- rozvíjí u žáků schopnost soustavné disciplinované práce s dlouhodobými cíli
- vede žáky ke spolupráci, která ovlivňuje kvalitu společné práce
- vede žáky ke kritickému zhodnocení jejich práce i práce ostatních žáků
- vede žáky, aby si uvědomili svou roli ve skupině a zároveň dokázali uplatnit své individuální schopnosti
- učí žáky vhodnými argumenty a vhodným způsobem prosadit svůj názor

Kompetence občanské

Učitel:

- vybírá různé cizojazyčné materiály z rozličných kulturních a geografických oblastí, a tím posiluje u žáků toleranci, empatii a vstřícnost, ale i kritický přístup k dané problematice
- vytváří vhodné podmínky k tomu, aby si žáci budovali pocit sounáležitosti s ostatními lidmi (např. studijně-poznávací zájezdy, divadelní a filmová představení, četba literárních děl, při kterých žáci vnímají odlišné kulturní a etické hodnoty)

Kompetence k podnikavosti

Učitel:

- vede žáky k vytváření pracovních návyků svým důsledným přístupem a kontrolou domácích úkolů
- vyžaduje dodržování vymezených pravidel, plnění povinností a závazků
- učí žáky využívat získaných znalostí a dovedností k osobnímu rozvoji, navazování sociálních kontaktů a při přípravě na další studium

Průřezová témata

Osobnostní a sociální výchova

- co skutečně dělám a co mohu a chci udělat pro svůj osobní rozvoj
- jak se učím osvojovat si různé jevy ve škole i v životě mimo školu
- co a jak mohu trénovat, aby se kvalita mého učení zlepšila
- já a moje sociální role nyní i budoucí (žák, občan, rodič apod.)
- jak ovládám myšlenkové postupy řešení problémů a co se v této oblasti mohu dále učit
- jak ovládám sociální dovednosti potřebné při řešení problémů v interakci s druhými lidmi a co se v této oblasti mohu dále učit
- co vím o svém komunikačním chování
- lidská komunikace a jak jí rozumím
- dovednosti spojené s následujícími kvalitami komunikace a jak je mohu dále rozvíjet:
 - vnímající komunikace (na partnera orientované vnímání, aktivní naslouchání);
 - rozumějící komunikace (porozumění komunikačním signálům v řeči lidského těla i řeči slov ve vlastní kultuře i v kontaktu s kulturami jinými);
 - respektující komunikace (způsoby komunikačního chování respektujícího odlišnosti názorů, postojů, kultur, národností);
 - přesná komunikace (srozumitelnost, jasnost, přesnost sdělení, přesvědčování a argumentace);
 - pozitivní komunikace (vyváženost negativních a pozitivních výroků, otevřenost, komunikace partnerů jako inspirace);
 - tvořivá komunikace (plynulost, pohotovost, bohatost, výrazovost, nápaditost, estetizovanost komunikace);
 - účelově efektivní komunikace (otevřenost, asertivnost, komunikační taktiky, účelné způsoby komunikace při spolupráci, vyjednávání a při řešení problémových, resp. konfliktních situací).
- jak mohu používat komunikační dovednosti k odolávání neúčinnému nátlaku
- sociálněkomunikační dovednosti výhodné pro spolupráci (jasná komunikace, argumentace, řešení sporů)

- jakou morálku vyznávám ve vztahu k sobě, ve vztahu k ostatním lidem (kulturám), ve vztahu k přírodě a životnímu prostředí vůbec
- moje hodnoty a moje sociální role současné i budoucí (žák, sportovec, přítel, rodič, občan, zaměstnanec a další)
- já a sociální a morální dilemata doby, v níž žiji
- já v roli vedoucí/vedoucího a v roli vedené/vedeného
- můj vztah ke spolupráci a k soutěži
- které mé osobnostní předpoklady jsou výhodné a naopak nevýhodné pro situace spolupráce a které pro situace soutěžení, konkurence atd.
- nakolik chci být originální a nakolik se umím přizpůsobovat druhým
- jak umím rozpoznat situace soutěže a jak je prožívám
- jak zvládám situace soutěže a jaké v nich používám taktiky

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

- globalizace a kulturní změny: procesy podporující stejnorodost a rozdílnost kulturního prostředí, snižování kulturní rozmanitosti na Zemi, šíření tzv. globální kultury a jeho důsledky
- geografický a geopolitický profil Evropy, evropské jazykové a kulturní okruhy
- evropské kulturní kořeny a hodnoty: křesťanství, demokracie, právo, umění, věda, hospodářství
- shody a rozdíly v životním stylu evropských zemí
- vzdělávací politika EU a její projekce do vzdělávacího systému v ČR
- vzdělávací programy EU a možnosti účasti v nich
- proces utváření evropského vzdělávacího prostoru a mobilita ve vzdělávání
- podmínky a možnosti studia v zahraničí
- významné zahraniční univerzity
- stipendia na zahraničních univerzitách
- srovnávací charakteristiky vzdělávání na gymnáziích v ČR a obdobných školách v zahraničí, profily absolventů a závěrečné zkoušky (maturita), kompatibilní prvky a rozdíly

Multikulturní výchova

- jak se projevuje sociokulturní rozrůzněnost v regionech ČR a v Evropě
- jak používat jazyk, aby byl zbaven rasistických a diskriminujících výrazů
- jak mluvit o jiných lidech jako o bytostech, které se odlišují rasovou či etnickou příslušností, náboženstvím, odlišnou sexuální orientací apod., aniž by se znevažovala jejich rovnoprávnost
- jak se naučit respektovat, že každý jazyk má své specifické rysy, žádný není nadřazen

jiným jazykům

- jak se mohou naučit využívat jazykovou a kulturní pluralitu pro potřebnou diskusi jazykové a kulturní rozrůzněnosti (v ČR, v Evropě)
- jakými prostředky mohou rozvíjet své jazykové kompetence pro kontakt a spolupráci s příslušníky jiných etnik (v ČR, v Evropě)

Další témata multikulturní výchovy mohou být v předmětu probírána prostřednictvím metody CLIL při jazykové přípravě na témata předmětů Společnost a kultura, Přírodní vědy a Člověk na Zemi.

Mediální výchova

- kategorie mediálních produktů (noviny, časopisy, rozhlasové a televizní vysílání, internetové stránky),
- formy mediálních sdělení (zpravodajství, komentář, dokument, seriál, poradna, fotoromán apod.), vzájemné inspirace mezi médii
- rozbor aktuálního zpravodajství, kritéria pro výběr zpráv (důležitost pro život, aktuálnost, negativita, blízkost, jednoduchost, jednoznačnost, přítomnost prominentní osoby, možnost trvání v čase)
- vztah mezi mediálními produkty a skutečností (mediální „reprezentace“ skutečnosti, vztah zpravodajství a skutečnosti, vztah fikce a skutečnosti, „hra“ se skutečností, relevance a věrohodnost informačních zdrojů a informací)
- výrazové prostředky (kódy a konvence) typické pro konkrétní média: obrazové, zvukové a jazykové prostředky, sekundární kódy charakterizující jednotlivá média (obálky časopisů pro děti a mládež, znělky v rozhlase a televizi)
- stereotypy, které se projevují v mediovaných reprezentacích, identifikace a vyhodnocení předsudku ve zpravodajství, dramatické tvorbě a zábavních pořadech
- hodnoty a životní styly nabízené/nenabízené mediálními produkty a jejich konkrétní předvedení
- mediální produkce pro mládež (společný rozbor tisku z hlediska prezentace mezigeneračních vztahů, intimních vztahů, představ o žádoucí/nežádoucí budoucnosti)
- vliv médií na uspořádání každodenního života (od denního rytmu přes rozestavení nábytku po výběr konverzačních témat)
- předpokládané či skutečné vlivy některých mediálních obsahů na vnitřní rozpoložení jedince (násilí, pornografie)
- vlivy celospolečenské a kulturní (vliv na jazykovou kulturu, sdílené společenské hodnoty, stabilitu společnosti, sport apod.)
- příprava televizní či rozhlasové diskuse na téma vliv médií (vliv násilných obsahů, vliv médií na rodinný život, vliv médií na podobu sportu apod.)

ŠVP G naplňuje všechny povinné výstupy určené RVP G pro výuku dalšího cizího jazyka. Učivo je v případě španělského jazyka popsáno obecněji než u ostatních předmětů (tedy nikoliv podle jednotlivých ročníků). Vyučující jej v jednotlivých ročnících upravují v závislosti na rozvoji jazykových dovedností a znalostí žáků tak, aby na konci studia dosáhli alespoň úrovně B1 podle Společného evropského referenčního rámce pro jazyky. Vzdělávací obsah

RECEPTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI

Očekávané výstupy

Žák:

- rozumí hlavním bodům či myšlenkám autentického ústního projevu i psaného textu na běžné a známé téma
- identifikuje strukturu jednoduchého textu a rozliší hlavní informace
- rozliší v mluveném projevu jednotlivé mluvčí, identifikuje různé styly a citová zbarvení promluvy
- odhadne význam neznámých slov na základě již osvojené slovní zásoby a kontextu
- užívá různé techniky čtení dle typu textu a účelu čtení
- využívá různé druhy slovníků při čtení nekomplikovaných faktografických textů

PRODUKTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI

Očekávané výstupy

Žák:

- srozumitelně reprodukuje přečtený nebo vyslechnutý méně náročný autentický text se slovní zásobou na běžná témata
- formuluje svůj názor ústně i písemně na jednoduché, běžné téma srozumitelně, gramaticky správně a stručně
- logicky a jasně strukturuje středně dlouhý písemný projev, formální i neformální text na běžné či známé téma
- sestaví ústně i písemně souvislý text na jednoduché téma jako lineární sled myšlenek
- jednoduše a souvisle popíše své okolí, své zájmy a činnosti s nimi související
- shrne a ústně i písemně sdělí běžné, obsahově jednoduché informace
- využívá překladové slovníky při zpracování písemného projevu na méně běžné téma

INTERAKTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI

Očekávané výstupy

Žák:

- vysvětlí gramaticky správně své názory a stanoviska písemnou i ústní formou a v krátkém a jednoduchém projevu na téma osobních zájmů nebo každodenního života

- reaguje adekvátně a gramaticky správně v běžných, každodenních situacích užitím jednoduchých, vhodných výrazů a frazeologických obrátů
- s jistou mírou sebedůvěry komunikuje foneticky správně s použitím osvojené slovní zásoby a gramatických prostředků
- zapojí se, případně s menšími obtížemi, do rozhovoru s rodilými mluvčími na běžné a známé téma v předvídatelných každodenních situacích

Učivo

JAZYKOVÉ PROSTŘEDKY A FUNKCE

(vztahující se k oblastem osobním, vzdělávacím a společenským a týkající se zájmů a konkrétních komunikačních situací, se kterými se žák může běžně setkat)

- fonetika – distinktivní rysy, slovní přízvuk, tónový průběh slova, struktura slabiky, rytmus, intonace, slabé a silné formy výslovnosti, konvence používané ve slovníku k prezentaci výslovnosti
- pravopis – interpunkce, pravidla u běžných slov, stažené tvary, běžně používané litografické znaky
- gramatika – jednoduché slovní tvary, alternace samohlásek a modifikace souhlásek, nepravidelné a nulové tvary slovních druhů, synonyma, antonyma, základní vyjádření přítomnosti, minulosti a budoucnosti, trpný rod přítomný, slova složená a sousloví, rozvité věty vedlejší, souřadné souvětí, supletivnost, řízenost, shoda
- lexikologie – ustálená slovní spojení, přirovnání, složené předložky

KOMUNIKATIVNÍ FUNKCE JAZYKA A TYPY TEXTŮ

(vztahující se k oblastem osobním, vzdělávacím a společenským a týkající se konkrétních komunikačních situací, se kterými se žák může běžně setkat)

- postoj, názor, stanovisko – souhlas, nesouhlas, svolení, prosba, odmítnutí, zákaz, příkaz, možnost, nemožnost, nutnost, potřeba
- emoce – libost/nelibost, zájem/nezájem, radost/zklamání, překvapení, údiv, obava, vděčnost, sympatie, lhostejnost, strach
- morální postoje – omluva, odpuštění, pochvala, pokárání, lítost, přiznání
- kratší písemný projev – pozdrav, vzkaz, přání, blahopřání, pozvání, odpověď, osobní dopis, jednoduchý formální dopis, žádost, jednoduchý inzerát
- delší písemný projev – stručný životopis, příběh, stručný popis
- čtený či slyšený text – jazykově nekomplikované a logicky strukturované texty, texty informační, popisné i umělecké
- samostatný ústní projev – popis, srovnání, vyprávění, krátké oznámení, jednoduše formulovaná prezentace, reprodukce kratšího textu
- interakce – formální i neformální rozhovor, diskuse, korespondence, strukturovaný pohovor
- informace z médií – tisk, rozhlas, televize, internet, film, audionahrávky, videonahrávky, veřejná prohlášení, telefonát

TEMATICKÉ OKRUHY A KOMUNIKAČNÍ SITUACE

Okruhy odpovídají požadavkům RVP G a zároveň se mohou vztahovat k tématům probíraným v jednotlivých integrovaných tematických blocích Společnost a kultura a Přírodní vědy, ve 4. ročníku pak v bloku Člověk na Zemi.

- 1. a 2. ročník

Okruhy odpovídají požadavkům a obsahu RVP G pro Další cizí jazyk.

V hodinách převažuje komunikativní forma výuky, a to tak, aby žáci ve 3. ročníku byli schopni plynule přejít na výukovou metodu CLIL (Content and Language Integrated Learning).

- 3. a 4. ročník

Okruhy odpovídají požadavkům RVP G a zároveň se mohou vztahovat k tématům probíraným v jednotlivých integrovaných tematických blocích Společnost a kultura a Přírodní vědy, ve 4. ročníku pak v bloku Člověk na Zemi.

Další dvě hodiny z týdenní dotace jsou pak věnovány prezentaci a procvičování různých jazykových jevů, a to vždy komunikativní formou.

REÁLIE ZEMÍ STUDOVANÉHO JAZYKA

Oblasti odpovídají požadavkům RVP G.

5.12 Tělesná výchova

Cíle výuky předmětu

- vést a motivovat žáky k aktivnímu trávení volného času a ukázat jim možnosti volnočasových aktivit do budoucího života
- vybudovat u žáků pocit zodpovědnosti za své zdraví
- rozvoj fyzického fondu žáků

Časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět tělesná výchova vychází ze vzdělávací oblasti Člověk a zdraví a pokrývá výstupy a učivo vzdělávacího oboru Tělesná výchova a částečně také vzdělávacího oboru Výchova ke zdraví.

Výuka předmětu probíhá od 1. do 4. ročníku gymnázia. Hodinová dotace předmětu je v každém ročníku 2 hodiny týdně (do rozvrhu začleněno vždy jako dvouhodina). Výuka probíhá odděleně pro chlapce a dívky.

Výuka probíhá v tělocvičnách, venkovním sportovním areálu a v přírodě (in-line bruslení atd.). Z průřezových témat předmět zahrnuje tematické okruhy:

- osobnostní a sociální výchovy
- environmentální výchovy

Součástí výuky jsou i sportovní kurzy:

Ročník	Kurz	Popis kurzu
2. ročník	Zimní sportovní kurz	Vícedenní pobyt žáků v zimní přírodě, hlavní náplní kurzu je výuka techniky sjezdového lyžování (v případě zájmu žáků i běžeckého lyžování a snowboardingu). V rámci kurzu jsou žáci též seznámeni se zásadami bezpečnosti při pobytu na zimních horách.
3. ročník	Letní sportovní kurz	Vícedenní pobyt žáků v letní přírodě;; žáci mají předem možnost vybrat si zaměření kurzu (např. cyklistika, turistika, vodáctví...). V rámci kurzu jsou žáci prakticky seznámeni se zvolenou sportovní činností a jejími bezpečnostními pravidly.

Žákům jsou nadále průběžně nabízeny i další sportovní kurzy a sportovní víkendy, zařazované do nabídky podle možností pedagogů a přání žáků. Výuku rovněž doplňují jednorázové sportovní akce na pražské až republikové úrovni (volejbal, florbal, fotbal, atletika atd.).

Podle možností školy si žáci ve vyšších ročnících mohou volit převažující náplň hodin tělesné výchovy z několika specializací podle svého zájmu (např. hodiny TV zaměřené na sportovní hry či na kondiční, posilovací a zdravotní cvičení ad.).

Výchovné a vzdělávací strategie

K utváření a rozvíjení klíčových kompetencí, jak je definuje RVP G, volí předmět tělesná výchova tyto strategie:

Kompetence k učení

Učitel:

- vede žáky k rozvoji jejich dovedností a schopností v různých rolích – spoluhráč, protihráč, rozhodčí, organizátor

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- formou nácviku herních a cvičebních strategií vede žáky k objevování nových postupů, které vedou k úspěchu a k vyřešení problémových situací

Kompetence komunikativní

Učitel:

- prací ve skupinách vede žáky k efektivní komunikaci, spolupráci a toleranci mezi sebou
- vede žáky k jasnému a přesnému vyjadřování (sportovní terminologie)

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- vede žáky svými postoji k pozitivnímu přístupu ke sportu
- povzbuzuje žáky k chování fair play, k respektování pravidel soutěží a her, hovoří se žáky o negativech sportu (doping, korupce)
- vede žáky k pomoci a toleranci žáků fyzicky a motoricky slabších
- motivuje žáky ke zdravému životnímu stylu

Kompetence občanské

Učitel:

- vede žáky ke stanovení krátkodobých a dlouhodobých cílů v rámci získávání pohybových dovedností a celkové tělesné zdatnosti
- vede žáky k poznání a dodržování zásad bezpečnosti při sportu
- učí žáky přípravě i úklidu sportovního náčiní, náradí a sportovišť

Kompetence k podnikavosti

Učitel:

- vede žáky k plánování činnosti (stanovení cíle, průběžné hodnocení dosažených výsledků)
- vede žáky k dokončování zahájené aktivity a motivuje žáky k dosahování úspěchu
- vede žáky k vytrvalosti a k překonávání překážek

Průřezová témata

Osobnostní a sociální výchova

- jak rozumím vlastnímu tělesnému, psychickému a sociálnímu vývoji, jaký mám vztah k vlastnímu tělu a vlastní psychice
- jak jsem schopen vnímat se pozitivně
- jak rozumím vlastní jedinečnosti
- jaká/jaký chci být a proč
- co skutečně dělám a co mohu a chci udělat pro svůj osobní rozvoj
- jak se obvykle chovám, jaké způsoby chování a jednání volím
- jak se učím osvojovat si různé jevy ve škole i v životě mimo školu
- jak rozvíjet zdravý a bezpečný životní styl
- reflexe sebeovládání – mapování situací, kdy užívám svou vůli
- péče o sebe sama
- relaxace
- celková péče o vlastní zdraví
- systematickosti mých snah a činností
- mé organizační schopnosti a dovednosti
- já v roli vedoucí/vedoucího a v roli vedené/vedeného
- jak se ovládám v situacích řešení problémů
- jak ovládám sociální dovednosti potřebné při řešení problémů v interakci s druhými lidmi a co se v této oblasti mohu dále učit
- jak přebírám zodpovědnost v různých situacích
- můj vztah ke spolupráci a k soutěži
- které mé osobnostní předpoklady jsou výhodné a naopak nevýhodné pro situace spolupráce a které pro situace soutěžení, konkurence atd.
- jak se ovládám v situacích, kdy se věci nedějí podle mé představy
- jak spolupracovat s lidmi, kteří jsou jiní než já sám, a jak rozvíjet vztahy s dospělými
- sociálněkomunikační dovednosti výhodné pro spolupráci (jasná komunikace, argumentace, řešení sporů)
- jak zvládám situace soutěže a jaké v nich používám taktiky

Environmentální výchova

Člověk a životní prostředí

- které vlivy prostředí ohrožují zdraví člověka

Tělesná výchova - 1. ročník

ATLETIKA

Výstupy	Učivo
organizuje svůj pohybový režim a využívá vhodné a dostupné pohybové aktivity připraví organismus na pohybovou činnost s ohledem na následné pohybové zatížení dbá na bezpečnost při pohybových aktivitách v rámci školní TV provádí osvojované pohybové dovednosti na úrovni individuálních předpokladů volí a používá vhodnou výstroj a výzbroj a správně ji ošetřuje	Běhy na krátké, střední a dlouhé tratě Hod míčkem vrh koulí Skok do výšky, dálky Průpravná cvičení

GYMNASTIKA

Výstupy	Učivo
pomocí jednoduchých testů ověří svou tělesnou zdatnost připraví organismus na pohybovou činnost s ohledem na následné pohybové zatížení dbá na bezpečnost při pohybových aktivitách v rámci školní TV i na sportovních kurzech provádí osvojované pohybové dovednosti na úrovni individuálních předpokladů volí a používá vhodnou výstroj a výzbroj a správně ji ošetřuje	Cvičení prostrná Cvičení na kruzích Přeskoky Cvičení na trampolíně Cvičení na hrazdě Šplh Cvičení s náčiním Průpravná cvičení

SPORTOVNÍ HRY

Výstupy	Učivo
připraví organismus na pohybovou činnost s ohledem na následné pohybové zatížení dbá na bezpečnost při pohybových aktivitách v rámci školní TV i na sportovních kurzech provádí osvojované pohybové dovednosti na úrovni individuálních předpokladů	Volejbal – základní pravidla a dovednosti, testy Basketbal – základní pravidla a dovednosti, testy Fotbal – základní pravidla a dovednosti, testy

<p>volí a používá vhodnou výstroj a výzbroj a správně ji ošetřuje</p> <p>respektuje práva a povinnosti vyplývající z různých sportovních rolí; spolupracuje ve prospěch družstva</p>	<p>Florbal – základní pravidla a dovednosti, testy</p> <p>Softbal – základní pravidla a dovednosti</p> <p>Stolní tenis – základní pravidla a dovednosti</p> <p>Netradiční sportovní hry – seznámení</p>
--	---

KONDIČNÍ, POSILOVACÍ A ZDRAVOTNÍ CVIČENÍ

Výstupy	Učivo
<p>organizuje svůj pohybový režim a využívá vhodné a dostupné pohybové aktivity</p> <p>pomocí jednoduchých testů ověří svou tělesnou zdatnost</p> <p>připraví organismus na pohybovou činnost s ohledem na následné pohybové zatížení</p> <p>dbá na bezpečnost při pohybových aktivitách v rámci školní TV i na sportovních kurzech</p> <p>volí a používá vhodnou výstroj a výzbroj a správně ji ošetřuje</p>	<p>Aerobic, step-aerobic</p> <p>Strečink</p> <p>Kruhový trénink</p> <p>Posilování</p> <p>Jóga</p> <p>Relaxační cvičení</p> <p>Lidové tance a country tance</p> <p>Zdravotní tělesná cvičení</p>

OSTATNÍ POHYBOVÉ AKTIVITY

Výstupy	Učivo
<p>organizuje svůj pohybový režim a využívá vhodné a dostupné pohybové aktivity</p> <p>připraví organismus na pohybovou činnost s ohledem na následné pohybové zatížení</p> <p>dbá na bezpečnost při pohybových aktivitách v rámci školní TV i na sportovních kurzech</p> <p>provádí osvojované pohybové dovednosti na úrovni individuálních předpokladů</p> <p>volí a používá vhodnou výstroj a výzbroj a správně ji ošetřuje</p> <p>respektuje práva a povinnosti vyplývající z různých sportovních rolí; spolupracuje ve prospěch družstva</p>	<p>Plavání</p> <p>Bruslení, in-line bruslení</p> <p>Lezení na umělé stěně</p> <p>Squash, badminton, tenis</p> <p>Sebeobrana</p> <p>Pohybové aktivity v přírodě a v okolí školy</p>

uplatňuje účelné a bezpečné chování při pohybových aktivitách i v neznámém prostředí	
--	--

Tělesná výchova - 2. ročník

ATLETIKA

Výstupy	Učivo
pomocí jednoduchých testů ověří svou tělesnou zdatnost	Běhy na krátké, střední a dlouhé tratě
<p>připraví organismus na pohybovou činnost s ohledem na následné pohybové zatížení</p> <p>dbá na bezpečnost při pohybových aktivitách v rámci školní TV i na sportovních kurzech</p> <p>zvládá základní postupy osvojovaných pohybových dovedností a usiluje o své pohybové sebezdokonalení – cvičí, na co stačí</p> <p>je schopen použít základní tělocvičné názvosloví na úrovni cvičence i cvičitele</p> <p>volí a používá vhodnou výstroj a výzbroj a správně ji ošetřuje</p>	<p>Hod míčkem</p> <p>Vrh koulí</p> <p>Skok do výšky, dálky</p> <p>Průpravná cvičení</p>

GYMNASTIKA

Výstupy	Učivo
pomocí jednoduchých testů ověří svou tělesnou zdatnost	Cvičení prostrná
připraví organismus na pohybovou činnost s ohledem na následné pohybové zatížení	Cvičení na kruzích
dbá na bezpečnost při pohybových aktivitách v rámci školní TV i na sportovních kurzech	<p>Přeskoky</p> <p>Cvičení na hrazdě</p> <p>Cvičení na trampolíně</p>

<p>zvládá základní postupy osvojovaných pohybových dovedností a usiluje o své pohybové sebezdokonalení – cvičí, na co stačí</p> <p>je schopen použít základní tělocvičné názvosloví na úrovni cvičence i cvičitele</p> <p>volí a používá vhodnou výstroj a výzbroj a správně ji ošetřuje</p>	<p>Šplh</p> <p>Cvičení s náčiním</p> <p>Průpravná cvičení</p>
---	---

SPORTOVNÍ HRY

Výstupy	Učivo
<p>pomocí jednoduchých testů ověří svou tělesnou zdatnost</p> <p>připraví organismus na pohybovou činnost s ohledem na následné pohybové zatížení</p> <p>dbá na bezpečnost při pohybových aktivitách v rámci školní TV i na sportovních kurzech</p> <p>zvládá základní postupy osvojovaných pohybových dovedností a usiluje o své pohybové sebezdokonalení – cvičí, na co stačí</p> <p>je schopen použít základní tělocvičné názvosloví na úrovni cvičence i cvičitele</p> <p>volí a používá vhodnou výstroj a výzbroj a správně ji ošetřuje</p> <p>respektuje práva a povinnosti vyplývající z různých sportovních rolí; spolupracuje ve prospěch družstva</p>	<p>Volejbal – rozvíjení dovedností, testy</p> <p>Basketbal – rozvíjení dovedností, testy</p> <p>Fotbal – rozvíjení dovedností, testy</p> <p>Florbal – rozvíjení dovedností</p> <p>Softbal – rozvíjení dovedností</p> <p>Stolní tenis – rozvíjení dovedností</p> <p>Netradiční sportovní hry</p>

KONDIČNÍ, POSILOVACÍ A ZDRAVOTNÍ CVIČENÍ

Výstupy	Učivo
<p>pomocí jednoduchých testů ověří svou tělesnou zdatnost</p> <p>připraví organismus na pohybovou činnost s ohledem na následné pohybové zatížení</p> <p>dbá na bezpečnost při pohybových aktivitách v rámci školní TV i na sportovních kurzech</p>	<p>Aerobic, step-aerobic</p> <p>Strečink kruhový trénink</p> <p>Posilování</p> <p>Jóga</p> <p>Relaxační cvičení</p>

<p>zvládá základní postupy osvojovaných pohybových dovedností a usiluje o své pohybové sebezdokonalení – cvičí, na co stačí</p> <p>je schopen použít základní tělocvičné názvosloví na úrovni cvičence i cvičitele</p> <p>volí a používá vhodnou výstroj a výzbroj a správně ji ošetřuje</p>	<p>Lidové tance a country tance</p> <p>Zdravotní tělesná cvičení</p> <p>Testovací cviky</p>
---	---

OSTATNÍ POHYBOVÉ AKTIVITY

Výstupy	Učivo
<p>pomocí jednoduchých testů ověří svou tělesnou zdatnost</p> <p>připraví organismus na pohybovou činnost s ohledem na následné pohybové zatížení</p> <p>dbá na bezpečnost při pohybových aktivitách v rámci školní TV i na sportovních kurzech</p> <p>zvládá základní postupy osvojovaných pohybových dovedností a usiluje o své pohybové sebezdokonalení – cvičí, na co stačí</p> <p>je schopen použít základní tělocvičné názvosloví na úrovni cvičence i cvičitele</p> <p>volí a používá vhodnou výstroj a výzbroj a správně ji ošetřuje</p> <p>respektuje práva a povinnosti vyplývající z různých sportovních rolí;; spolupracuje ve prospěch družstva</p> <p>uplatňuje účelné a bezpečné chování při pohybových aktivitách i v neznámém prostředí</p>	<p>Plavání</p> <p>Bruslení, in-line bruslení</p> <p>Lezení na umělé stěně</p> <p>Squash, badminton, tenis</p> <p>Sebeobrana</p> <p>Pohybové aktivity v přírodě a v okolí školy</p> <p>Lyžařský (a snowboardový) kurz</p>

ATLETIKA

Výstupy	Učivo
<p>pomocí jednoduchých testů ověří svou tělesnou zdatnost</p> <p>usiluje o optimální rozvoj své zdatnosti; vybere z nabídky vhodné soubory cviků a samostatně je upraví pro vlastní použití</p> <p>připraví organismus na pohybovou činnost s ohledem na následné převažující pohybové zatížení</p> <p>dbá na bezpečnost při pohybových aktivitách v rámci školní TV i na sportovních kurzech</p> <p>poskytne první pomoc při sportovních či jiných úrazech, na sportovních kurzech i v nestandardních podmínkách</p> <p>zvládá základní postupy osvojovaných pohybových dovedností a usiluje o své pohybové sebezdokonalení – cvičí, na co stačí</p> <p>posoudí kvalitu stěžejních částí pohybu, označí zjevné příčiny nedostatků a uplatní konkrétní osvojované postupy vedoucí ke změně</p> <p>respektuje věkové, pohlavní, výkonnostní a jiné pohybové rozdíly</p> <p>je schopen použít základní tělocvičné názvosloví na úrovni cvičence i cvičitele</p> <p>volí a používá vhodnou výstroj a výzbroj a správně ji ošetřuje</p> <p>respektuje pravidla osvojovaných sportů; rozhoduje (spolurozhoduje) třídní nebo školní utkání v osvojovaných sportech</p> <p>aktivně naplňuje olympijské myšlenky jako projev obecné kulturnosti</p>	<p>Běhy na krátké, střední a dlouhé tratě</p> <p>Štafetový běh</p> <p>Hod oštěpem</p> <p>Hod diskem</p> <p>Vrh koulí</p> <p>Skok do výšky, dálky</p> <p>Průpravná cvičení</p>

GYMNASTIKA

Výstupy	Učivo
<p>pomocí jednoduchých testů ověří svou tělesnou zdatnost</p> <p>usiluje o optimální rozvoj své zdatnosti; vybere z nabídky vhodné soubory cviků a samostatně je upraví pro vlastní použití</p> <p>využívá vhodné pohybové aktivity pro tělesnou a duševní relaxaci</p> <p>připraví organismus na pohybovou činnost s ohledem na následné převažující pohybové zatížení</p> <p>dbá na bezpečnost při pohybových aktivitách v rámci školní TV i na sportovních kurzech</p> <p>poskytne první pomoc při sportovních či jiných úrazech, na sportovních kurzech i v nestandardních podmínkách</p> <p>zvládá základní postupy osvojovaných pohybových dovedností a usiluje o své pohybové sebezdokonalení – cvičí, na co stačí</p> <p>posoudí kvalitu stěžejních částí pohybu, označí zjevné příčiny nedostatků a uplatní konkrétní osvojované postupy vedoucí ke změně</p> <p>respektuje věkové, pohlavní, výkonnostní a jiné pohybové rozdíly</p> <p>je schopen použít základní tělocvičné názvosloví na úrovni cvičence i cvičitele</p> <p>volí a používá vhodnou výstroj a výzbroj a správně ji ošetřuje</p> <p>aktivně naplňuje olympijské myšlenky jako projev obecné kulturnosti</p> <p>využívá vhodné soubory cvičení pro tělesnou i duševní relaxaci a regeneraci</p>	<p>Cvičení na kruzích</p> <p>Cvičení na hrazdě</p> <p>Cvičení na trampolíně</p> <p>Cvičení s náčiním</p> <p>Průpravná cvičení</p>

SPORTOVNÍ HRY

Výstupy	Učivo
---------	-------

<p>pomocí jednoduchých testů ověří svou tělesnou zdatnost</p> <p>usiluje o optimální rozvoj své zdatnosti; vybere z nabídky vhodné soubory cviků a samostatně je upraví pro vlastní použití</p> <p>připraví organismus na pohybovou činnost s ohledem na následné převažující pohybové zatížení</p> <p>dbá na bezpečnost při pohybových aktivitách v rámci školní TV i na sportovních kurzech</p> <p>poskytne první pomoc při sportovních či jiných úrazech, na sportovních kurzech i v nestandardních podmínkách</p> <p>zvládá základní postupy osvojovaných pohybových dovedností a usiluje o své pohybové sebezdokonalení – cvičí, na co stačí</p> <p>respektuje věkové, pohlavní, výkonnostní a jiné pohybové rozdíly</p> <p>je schopen použít základní tělocvičné názvosloví na úrovni cvičence i cvičitele</p> <p>volí a používá vhodnou výstroj a výzbroj a správně ji ošetřuje</p> <p>připraví (ve spolupráci s ostatními žáky) třídní či školní turnaj, soutěž, turistickou akci a podílí se na její realizaci</p> <p>respektuje pravidla osvojovaných sportů; rozhoduje (spolurozhoduje) třídní nebo školní utkání v osvojovaných sportech</p> <p>respektuje práva a povinnosti vyplývající z různých sportovních rolí; spolupracuje ve prospěch družstva</p> <p>aktivně naplňuje olympijské myšlenky jako projev obecné kulturnosti</p>	<p>Volejbal – rozvíjení herních činností a systémů, testy</p> <p>Basketbal – rozvíjení herních činností a systémů, testy</p> <p>Fotbal – rozvíjení herních činností a systémů, testy</p> <p>Florbal – rozvíjení herních činností a systémů</p> <p>Softbal – rozvíjení herních činností a systémů</p> <p>Stolní tenis – rozvíjení dovedností</p> <p>Netradiční sportovní hry</p>
---	---

KONDIČNÍ, POSILOVACÍ A ZDRAVOTNÍ CVIČENÍ

Výstupy	Učivo
<p>pomocí jednoduchých testů ověří svou tělesnou zdatnost</p> <p>usiluje o optimální rozvoj své zdatnosti; vybere z nabídky vhodné soubory cviků a samostatně je upraví pro vlastní použití</p>	<p>Aerobic, step-aerobic</p> <p>Strečink</p> <p>Kruhový trénink</p>

<p>využívá vhodné pohybové aktivity pro tělesnou a duševní relaxaci</p> <p>připraví organismus na pohybovou činnost s ohledem na následné převažující pohybové zatížení</p> <p>dbá na bezpečnost při pohybových aktivitách v rámci školní TV i na sportovních kurzech</p> <p>poskytne první pomoc při sportovních či jiných úrazech, na sportovních kurzech i v nestandardních podmínkách</p> <p>zvládá základní postupy osvojovaných pohybových dovedností a usiluje o své pohybové sebezdokonalení – cvičí, na co stačí</p> <p>respektuje věkové, pohlavní, výkonnostní a jiné pohybové rozdíly</p> <p>je schopen použít základní tělocvičné názvosloví na úrovni cvičence i cvičitele</p> <p>volí a používá vhodnou výstroj a výzbroj a správně ji ošetřuje</p> <p>respektuje práva a povinnosti vyplývající z různých sportovních rolí;; spolupracuje ve prospěch družstva</p> <p>aktivně naplňuje olympijské myšlenky jako projev obecné kulturnosti</p> <p>využívá osvojené způsoby relaxace a regenerace</p>	<p>Posilování</p> <p>Jóga</p> <p>Relaxační cvičení</p> <p>Lidové tance a country tance</p> <p>Zdravotní tělesná cvičení</p> <p>Testovací cviky</p>
--	--

OSTATNÍ POHYBOVÉ AKTIVITY

Výstupy	Učivo
<p>usiluje o optimální rozvoj své zdatnosti; vybere z nabídky vhodné soubory cviků a samostatně je upraví pro vlastní použití</p> <p>využívá vhodné pohybové aktivity pro tělesnou a duševní relaxaci</p> <p>připraví organismus na pohybovou činnost s ohledem na následné převažující pohybové zatížení</p> <p>dbá na bezpečnost při pohybových aktivitách v rámci školní TV i na sportovních kurzech</p>	<p>Plavání</p> <p>Bruslení, in-line bruslení</p> <p>Lezení na umělé stěně</p> <p>Squash, badminton, tenis</p> <p>Sebeobrana</p> <p>Pohybové aktivity v přírodě a v okolí školy</p> <p>Sportovně-turistický kurz</p>

<p>poskytne první pomoc při sportovních či jiných úrazech, na sportovních kurzech i v nestandardních podmínkách</p> <p>zvládá základní postupy osvojovaných pohybových dovedností a usiluje o své pohybové sebezdokonalení – cvičí, na co stačí</p> <p>je schopen použít základní tělocvičné názvosloví na úrovni cvičence i cvičitele</p> <p>volí a používá vhodnou výstroj a výzbroj a správně ji ošetřuje</p> <p>respektuje pravidla osvojovaných sportů;; rozhoduje (spolurozhoduje) třídní nebo školní utkání v osvojovaných sportech</p> <p>respektuje práva a povinnosti vyplývající z různých sportovních rolí;; spolupracuje ve prospěch družstva</p> <p>aktivně naplňuje olympijské myšlenky jako projev obecné kulturnosti</p> <p>využívá osvojené způsoby relaxace a regenerace</p> <p>uplatňuje účelné a bezpečné chování při pohybových aktivitách i v neznámém prostředí</p>	
---	--

Tělesná výchova - 4. ročník

ATLETIKA

Výstupy	Učivo
<p>usiluje o optimální rozvoj své zdatnosti; vybere z nabídky vhodné soubory cviků a samostatně je upraví pro vlastní použití</p> <p>připraví organismus na pohybovou činnost s ohledem na následné převažující pohybové zatížení</p> <p>dbá na bezpečnost při pohybových aktivitách v rámci školní TV i na sportovních kurzech</p> <p>poskytne první pomoc při sportovních či jiných úrazech, na sportovních kurzech i v nestandardních podmínkách</p>	<p>Běhy na krátké, střední a dlouhé tratě</p> <p>Štafetový běh</p> <p>Hod oštěpem</p> <p>Hod diskem</p> <p>Vrh koulí</p> <p>Skok do výšky, dálky</p> <p>Průpravná cvičení</p>

<p>zvládá základní postupy osvojovaných pohybových dovedností a usiluje o své pohybové sebezdokonalení – cvičí, na co stačí</p> <p>rozpozná nedostatky v jednotlivých fázích pohybu, pochopí zjevné příčiny nedostatků a je schopen je odstranit</p> <p>respektuje věkové, pohlavní, výkonnostní a jiné pohybové rozdíly</p> <p>sleduje vývoj své pohybové úrovně, je schopen pracovat s naměřenými daty a vyhodnotit je</p> <p>aktivně naplňuje olympijské myšlenky jako projev obecné kulturnosti</p>	
--	--

GYMNASTIKA

Výstupy	Učivo
<p>usiluje o optimální rozvoj své zdatnosti; vybere z nabídky vhodné soubory cviků a samostatně je upraví pro vlastní použití</p> <p>vybere z nabídky vhodná cvičení zaměřená na kompenzaci jednostranného zatížení a samostatně je upraví pro vlastní použití</p> <p>využívá vhodné pohybové aktivity pro tělesnou a duševní relaxaci</p> <p>připraví organismus na pohybovou činnost s ohledem na následné převažující pohybové zatížení</p> <p>dbá na bezpečnost při pohybových aktivitách v rámci školní TV i na sportovních kurzech</p> <p>poskytne první pomoc při sportovních či jiných úrazech, na sportovních kurzech i v nestandardních podmínkách</p> <p>zvládá základní postupy osvojovaných pohybových dovedností a usiluje o své pohybové sebezdokonalení – cvičí, na co stačí</p> <p>rozpozná nedostatky v jednotlivých fázích pohybu, pochopí zjevné příčiny nedostatků a je schopen je odstranit</p> <p>respektuje věkové, pohlavní, výkonnostní a jiné pohybové rozdíly</p>	<p>Cvičení na kruzích</p> <p>Cvičení na hrazdě</p> <p>Cvičení na trampolíně</p> <p>Cvičení s náčiním</p> <p>Průpravná cvičení</p>

<p>sleduje podle pokynů (i dlouhodobě) pohybové výkony, sportovní výsledky, činnosti související s pohybem a zdravím – zpracuje naměřená data, vyhodnotí je a výsledky různou formou prezentuje</p> <p>aktivně naplňuje olympijské myšlenky jako projev obecné kulturnosti</p> <p>usiluje o pozitivní změny ve svém životě související s vlastním zdravím a zdravím druhých</p> <p>využívá osvojené způsoby relaxace a regenerace</p>	
---	--

SPORTOVNÍ HRY

Výstupy	Učivo
<p>usiluje o optimální rozvoj své zdatnosti; vybere z nabídky vhodné soubory cviků a samostatně je upraví pro vlastní použití</p> <p>vybere z nabídky vhodná cvičení zaměřená na kompenzaci jednostranného zatížení a samostatně je upraví pro vlastní použití</p> <p>využívá vhodné pohybové aktivity pro tělesnou a duševní relaxaci</p> <p>připraví organismus na pohybovou činnost s ohledem na následné převažující pohybové zatížení</p> <p>dbá na bezpečnost při pohybových aktivitách v rámci školní TV i na sportovních kurzech</p> <p>poskytne první pomoc při sportovních či jiných úrazech, na sportovních kurzech i v nestandardních podmínkách</p> <p>provádí osvojované pohybové dovednosti na úrovni individuálních předpokladů</p> <p>usiluje o své pohybové sebezdokonalení</p> <p>rozpozná nedostatky v jednotlivých fázích pohybu, pochopí zjevné příčiny nedostatků a je schopen je odstranit</p> <p>respektuje věkové, pohlavní, výkonnostní a jiné pohybové rozdíly</p>	<p>Volejbal – rozvíjení herních činností a systémů, testy</p> <p>Basketbal – rozvíjení herních činností a systémů, testy</p> <p>Fotbal – rozvíjení herních činností a systémů, testy</p> <p>Florbal – rozvíjení herních činností a systémů</p> <p>Softbal – rozvíjení herních činností a systémů</p> <p>Stolní tenis – rozvíjení dovedností netradiční sportovní hry</p> <p>Rozhodování, pravidla a teorie sportovních her</p>

<p>respektuje pravidla osvojovaných sportů; rozhoduje (spolurozhoduje) třídní nebo školní utkání v osvojovaných sportech</p> <p>respektuje práva a povinnosti vyplývající z různých sportovních rolí – jedná na úrovni dané role;; spolupracuje ve prospěch družstva</p> <p>sleduje podle pokynů (i dlouhodobě) pohybové výkony, sportovní výsledky, činnosti související s pohybem a zdravím – zpracuje naměřená data, vyhodnotí je a výsledky různou formou prezentuje</p> <p>aktivně naplňuje olympijské myšlenky jako projev obecné kulturnosti</p> <p>usiluje o pozitivní změny ve svém životě související s vlastním zdravím a zdravím druhých</p>	
--	--

KONDIČNÍ, POSILOVACÍ A ZDRAVOTNÍ CVIČENÍ

Výstupy	Učivo
<p>usiluje o optimální rozvoj své zdatnosti; vybere z nabídky vhodné soubory cviků a samostatně je upraví pro vlastní použití</p> <p>vybere z nabídky vhodné soubory vyrovnávacích cvičení zaměřených na kompenzaci jednostranného zatížení, na prevenci a korekci svalové nerovnováhy a samostatně je upraví pro vlastní použití</p> <p>využívá vhodné pohybové aktivity pro tělesnou a duševní relaxaci</p> <p>připraví organismus na pohybovou činnost s ohledem na následné převažující pohybové zatížení</p> <p>dbá na bezpečnost při pohybových aktivitách v rámci školní TV i na sportovních kurzech</p> <p>poskytne první pomoc při sportovních či jiných úrazech, na sportovních kurzech i v nestandardních podmínkách</p> <p>provádí osvojované pohybové dovednosti na úrovni individuálních předpokladů</p> <p>respektuje věkové, pohlavní, výkonnostní a jiné pohybové rozdíly</p>	<p>Aerobic, step-aerobic</p> <p>Strečink</p> <p>Kruhový trénink</p> <p>Posilování</p> <p>Jóga</p> <p>Relaxační cvičení</p> <p>Lidové tance a country tance</p> <p>Zdravotní tělesná cvičení</p>

<p>sleduje podle pokynů (i dlouhodobě) pohybové výkony, sportovní výsledky, činnosti související s pohybem a zdravím – zpracuje naměřená data, vyhodnotí je a výsledky různou formou prezentuje</p> <p>usiluje o pozitivní změny ve svém životě související s vlastním zdravím a zdravím druhých</p> <p>využívá osvojené způsoby relaxace a regenerace</p>	
--	--

OSTATNÍ POHYBOVÉ AKTIVITY

Výstupy	Učivo
<p>usiluje o optimální rozvoj své zdatnosti; vybere z nabídky vhodné soubory cviků a samostatně je upraví pro vlastní použití</p> <p>vybere z nabídky vhodná cvičení zaměřená na kompenzaci jednostranného zatížení a samostatně je upraví pro vlastní použití</p> <p>využívá vhodné pohybové aktivity pro tělesnou a duševní relaxaci</p> <p>připraví organismus na pohybovou činnost s ohledem na následné převažující pohybové zatížení</p> <p>dbá na bezpečnost při pohybových aktivitách v rámci školní TV i na sportovních kurzech</p> <p>poskytne první pomoc při sportovních či jiných úrazech, na sportovních kurzech i v nestandardních podmínkách</p> <p>provádí osvojované pohybové dovednosti na úrovni individuálních předpokladů</p> <p>usiluje o své pohybové sebezdokonalení</p> <p>rozpozná nedostatky v jednotlivých fázích pohybu, pochopí zjevné příčiny nedostatků a je schopen je odstranit</p> <p>respektuje věkové, pohlavní, výkonnostní a jiné pohybové rozdíly</p> <p>respektuje pravidla osvojovaných sportů; rozhoduje (spolurozhoduje) třídní nebo školní utkání v osvojovaných sportech</p> <p>respektuje práva a povinnosti vyplývající z různých sportovních rolí – jedná na úrovni dané role; spolupracuje ve prospěch družstva</p>	<p>Plavání</p> <p>Bruslení, in-line bruslení</p> <p>Lezení na umělé stěně</p> <p>Squash, badminton, tenis</p> <p>Sebeobrana</p> <p>Pohybové aktivity v přírodě a v okolí školy</p>

**aktivně naplňuje olympijské myšlenky
jako projev obecné kulturnosti**

**usiluje o pozitivní změny ve svém životě
související s vlastním zdravím a zdravím
druhých**

**využívá osvojené způsoby relaxace a
regenerace**

**uplatňuje účelné a bezpečné chování při
pohybových aktivitách i v neznámém
prostředí**

5.13 Tvorba

Cíle výuky předmětu

V oblasti vizuální kultury by se žák měl naučit:

- pohybovat se ve světě výtvarného umění a obrazové vizuální komunikace se zájmem, aktivně a bez předsudků
- uvědomovat si podstatnou roli obrazové tvorby a komunikace v životě naší společnosti
- formovat svůj vztah k výtvarnému umění a rozvíjet potřebu vlastního kontaktu s ním a jeho vnímání a prožitku
- porozumět vizuálnímu sdělení uměleckému i neuměleckému se zřetelem k jeho historickým, sociálním i kulturním kontextům
- chápat základní principy umělecké tvorby
- rozvíjet schopnosti estetického prožitku při vnímání uměleckého díla
- seznamovat se s různými formami výtvarného umění a chápat je jako rovnoprávné možnosti vyjádření
- orientovat se v jednotlivých historických etapách výtvarného umění
- využívat dostupné technické prostředky k vyjádření svých myšlenek, pocitů a postojů obrazem

V oblasti hudební výchovy by se žák měl naučit:

- pracovat se svým hlasem, osvojit si základní pěvecké dovednosti, kultivovat svůj pěvecký i mluvní projev, osvojit si zásady hlasové hygieny
- hrát na jednoduché hudební nástroje podle svých možností, naučit se využít své hráčské hudební dovednosti získané mimo školu
- rozvíjet schopnost reprodukovat slyšenou hudbu, ale i produkovat vlastní novou hudbu, schopnost improvizace
- ztvárňovat hudbu v hudebně pohybových činnostech a reagovat na ni pomocí pohybu, tance a gest
- rozvíjet hudební myšlení, představivost, paměť, hudebně tvořivé vlastnosti
- orientovat se v jednotlivých historických etapách artificiální i nonartificiální hudby
- analyzovat a interpretovat hudbu na základě znalostí jednotlivých stylových epoch, znalostí teoretických, ale i na základě estetického prožitku
- rozeznat kvalitní hudbu od nekvalitní, rozlišovat jednotlivé funkce hudby
- nazírat na hudbu v kontextu společenských dějin a dějin umění – výtvarného a literárního

Časové a organizační vymezení

Integrovaný tematický blok Tvorba vychází ze vzdělávací oblasti Umění a kultura a integruje výstupy z Hudebního oboru, Výtvarného oboru a zahrnuje i výstupy společného vzdělávacího obsahu obou oborů.

Z průřezových témat předmět zahrnuje tematické okruhy:

- osobnostní a sociální výchovy
- výchovy k myšlení v evropských a globálních souvislostech
- multikulturní výchovy
- mediální výchovy

Integrovaný tematický blok je součástí učebního plánu v 1. a 2. ročníku gymnázia. Hodinová dotace předmětu je 2 hodiny týdně v každém ročníku.

Předmět navazuje na některá témata integrovaných tematických bloků Společnost a kultura a Přírodní vědy a dále je rozvíjí.

Výchovné a vzdělávací strategie

Integrovaný tematický blok Tvorba volí strategie, které podporují tvořivý a aktivní přístup k tvorbě, recepci, interpretaci i reflexi obrazů neuměleckých i uměleckých.

Zvolené strategie směřují k seznámení žáků s různorodými formami obrazového vyjádření v historii i současnosti a k vytvoření jejich individuálního, osobitého diváckého názoru. Praktické a tvůrčí činnosti jsou zaměřeny na aktivní poznávání výrazových i poznávacích složek výtvarného umění a na experimentování s prostředky a formami obrazového vyjádření.

Výuka výtvarné výchovy se zaměřuje také na aktivní účast žáků v prostoru elektronické komunikace. Zvolené strategie též směřují k ovládnutí hudebněvýrazových prostředků a jejich poznáním k schopnosti vnímanou hudbu charakterizovat a hodnotit. Snaží se překlenout propast mezi artifiční a nonartifiční hudbou poukázáním na jejich prolínání, na proměny jejich funkcí v průběhu času. Zdůrazňují aktivní prožitek ze setkání s hudbou, tím se snaží ji učinit žákům přístupnější.

Kromě vyučovacích hodin se výuka uskutečňuje prostřednictvím návštěv výstav, galerií, koncertů a sledováním umění ve veřejném prostoru.

K utváření a rozvíjení klíčových kompetencí, jak je definuje RVP G, volí integrovaný tematický blok Tvorba tyto strategie:

Kompetence k učení

Učitel:

- zadává žákům práce, které vyžadují samostatné a originální řešení
- předkládá otázky a problémy, které se obracejí k osobní zkušenosti žáků a vybízejí k aktivnímu hledání odpovědi
- podněcuje žáky k vzájemnému porovnání nároků a očekávání, které vztahují ke komerční i umělecké obrazové a hudební produkci
- zakládá a rozvíjí dovednosti žáků v samostatné i skupinové práci s informacemi a odbornou literaturou

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- zadává žákům samostatné i skupinové práce vyžadující orientaci v problému a koncepční a velkorysé řešení
- zadává úkoly vyžadující využití představivosti a intuice, vytváří situace umožňující žákům porovnání racionálního a intuitivního přístupu k řešení
- vede žáky k věcné argumentaci v debatě, k hledání a užívání přesných formulací vlastního názoru

Kompetence komunikativní

Učitel:

- vede žáky k sebereflexi v oblasti obrazové a vizuální i hudební komunikace a podněcuje její rozvoj a kultivaci
- rozvíjí dovednosti žáků směřující k citlivému vnímání a interpretaci vizuálně obrazných vyjádření a hudebních děl
- rozvíjí a kultivuje dovednosti žáků v zacházení s moderními komunikačními technologiemi jako s prostředky komunikace a sebe prezentace
- vede žáky k rozváznému a kultivovanému chování v prostoru elektronické komunikace
- poskytuje žákům prostor pro prezentaci vlastní práce v rámci vyučovacích hodin i mimo ně

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- vede žáky k vnímání obsahů vizuálně obrazných vyjádření
- učí žáky vyhledávat vztahy a souvislosti mezi obsahem vizuálně obrazných vyjádření a jejich vlastní zkušeností, přijmout a posoudit obrazem zprostředkovanou zkušenost
- rozvíjí dovednosti žáků v oblasti chápání a interpretace obrazů jako zdroje životní zkušenosti a zprostředkování prožitku
- posiluje v žácích samostatný úsudek při vnímání jazykového vyjadřování jako základní součásti sociálního profilu jedince
- rozvíjí dovednost žáků aktivně se pohybovat v proměnlivém prostředí sociální komunikace

Kompetence občanská

Učitel:

- seznamuje žáky s vizuálně obraznými vyjádřeními různého původu a vede je k citlivosti při jejich vnímání a posuzování
- vede žáky k vnímavosti vůči obsahu i formě obrazů a rozvíjí jejich dovednost vztáhnout obsažená sdělení k vlastnímu životu
- rozvíjí schopnost orientace žáků v komerční obrazové produkci a schopnost vlastního úsudku v oblasti jejího emočního působení
- pomáhá žákům vytvářet vlastní pořadí hodnot v oblasti obrazové produkce, podněcuje je k formulování a vyjadřování vlastního úsudku a hodnocení
- podněcuje žáky k vytvoření vlastní hodnotové stupnice v oblasti obrazové produkce a

výtvarného umění

- posiluje schopnost žáků střízlivě posuzovat mediální realitu a formovat a zaujímat k ní autentický osobní postoj

Kompetence k podnikavosti

Učitel:

- vede žáky ke kritickému posuzování informací, které mají vliv na jejich životní volby
- podněcuje aktivní a tvořivý přístup žáků k přijímání, interpretaci i tvorbě obrazů jako součástí jejich sebe prezentace
- vede žáky k experimentování a zkoušení nových postupů práce, posiluje jejich touhu po originalitě a přinášení a prezentaci nových, neotřelých nápadů a řešení

Průřezové témata

Osobnostní a sociální výchova

- „já“ sám o sobě, mé chování, myšlení a prožívání
- jak jsem schopen vnímat se pozitivně
- jak rozumím vlastní jedinečnosti
- jaká/jaký chci být a proč
- co skutečně dělám a co mohu a chci udělat pro svůj osobní rozvoj
- já a moje sociální role nyní i budoucí (žák, občan, rodič apod.)
- jak ovládám myšlenkové postupy řešení problémů a co se v této oblasti mohu dále učit
- jak ovládám sociální dovednosti potřebné při řešení problémů v interakci s druhými lidmi a co se v této oblasti mohu dále učit
- co vím o svém komunikačním chování
- lidská komunikace a jak jí rozumím
- dovednosti spojené s následujícími kvalitami komunikace a jak je mohu dále rozvíjet:
 - vnímající komunikace (na partnera orientované vnímání, aktivní naslouchání);
 - rozumějící komunikace (porozumění komunikačním signálům v řeči lidského těla i řeči slov ve vlastní kultuře i v kontaktu s kulturami jinými);
 - respektující komunikace (způsoby komunikačního chování respektujícího odlišnosti názorů, postojů, kultur, národností);
 - přesná komunikace (srozumitelnost, jasnost, přesnost sdělení, přesvědčování a argumentace);

- pozitivní komunikace (vyváženost negativních a pozitivních výroků, otevřenost, komunikace partnerů jako inspirace);
 - tvořivá komunikace (plynulost, pohotovost, bohatost, výrazovost, nápaditost, estetizovanost komunikace);
 - účelově efektivní komunikace (otevřenost, asertivnost, komunikační taktiky, účelné způsoby komunikace při spolupráci, vyjednávání a při řešení problémových, resp. konfliktních situací).
- jak mohu používat komunikační dovednosti k odolávání neúžitečnému nátlaku
 - sociálněkomunikační dovednosti výhodné pro spolupráci (jasná komunikace, argumentace, řešení sporů)
 - já v roli vedoucí/vedoucího a v roli vedené/vedeného
 - můj vztah ke spolupráci a k soutěži
 - které mé osobnostní předpoklady jsou výhodné a naopak nevýhodné pro situace spolupráce a které pro situace soutěžení, konkurence atd.
 - nakolik chci být originální a nakolik se umím přizpůsobovat druhým
 - jakou morálku vyznávám ve vztahu k sobě, ve vztahu k ostatním lidem (kulturám), ve vztahu k přírodě a životnímu prostředí vůbec
 - moje hodnoty a moje sociální role současné i budoucí (žák, sportovec, přítel, rodič, občan, zaměstnanec a další)
 - já a sociální a morální dilemata doby, v níž žiji

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

- globalizace a kulturní změny: procesy podporující stejnorodost a rozdílnost kulturního prostředí, snižování kulturní rozmanitosti na Zemi, šíření tzv. globální kultury a jeho důsledky
- lokální kulturní prostředí v procesu globalizace: posilování místních zájmů, komunit a identit (protikladný proces tzv. globalizace vůči globalizaci)
- kulturní okruhy ve světě a v Evropě: etnická, jazyková a náboženská rozmanitost, civilizační okruhy, jejich specifikace, rozdíly a možnosti spolupráce; prolínání světových kultur, etnické, náboženské a kulturní konflikty jako důsledek globalizace
- člověk jako jedinec v globálním kontextu: diskuse jak vyjádřit osobní identitu (rozumět sám sobě, chápat sám sebe uvnitř společnosti); chápání národní a evropské identity, vlivy na člověka jako jedince ve společnosti v lokálním, regionálním a globálním kontextu
- nerovnost mezi muži a ženami v globálním kontextu, problematika genderu
- lidská práva v tzv. rozděleném světě: občanská, politická, ekonomická, sociální, kulturní; dětská práva, organizace zabývající se lidskými právy
- možnosti zapojit se do rozvojové spolupráce: organizace v oblasti humanitární pomoci a rozvojové spolupráce v národním a mezinárodním měřítku, nadace a fondy podporující lidi v tísní, jejich funkce

- evropské kulturní kořeny a hodnoty: křesťanství, demokracie, právo, umění, věda, hospodářství
- významní Evropané: výběrová mozaika světově významných představitelů evropské politiky, vědy a kultury; význační Evropané a jejich vliv na českou politiku, vědu a kulturu
- významní Evropané z českého prostředí: výběrová mozaika evropsky a světově významných reprezentantů politiky, vědy a kultury pocházejících z území Čech, Moravy a českého Slezska

Multikulturní výchova

- jak reaguji na osoby, jejichž myšlení, cítění a jednání vychází z odlišné kultury, než je má vlastní
- jak mohu změnit své monokulturní představy o lidech na představy multikulturní
- jak je možné změnit a zlepšit porozumění mezi lidmi různého kulturního původu, náboženství, světového názoru apod.

Mediální výchova

- vztah mezi mediálními produkty a skutečností (mediální „reprezentace“ skutečnosti, vztah zpravodajství a skutečnosti, vztah fikce a skutečnosti, „hra“ se skutečností, relevance a věrohodnost informačních zdrojů a informací)
- výrazové prostředky (kódy a konvence) typické pro konkrétní média: obrazové, zvukové a jazykové prostředky, sekundární kódy charakterizující jednotlivá média (obálky časopisů pro děti a mládež, znělky v rozhlase a televizi)
- stereotypy, které se projevují v mediovaných reprezentacích, identifikace a vyhodnocení předsudku ve zpravodajství, dramatické tvorbě a zábavních pořadech
- hodnoty a životní styly nabízené/nenabízené mediálními produkty a jejich konkrétní předvedení
- mediální produkce pro mládež (společný rozbor tisku z hlediska prezentace mezigeneračních vztahů, intimních vztahů, představ o žádoucí/nežádoucí budoucnosti)
- reklama a její výrazové prostředky, kritický přístup k reklamě, rozbor reklamy z hlediska použité strategie (úspěch ve společnosti, získání obdivu, výzvy k identifikaci)
- příprava „ideálního“ časopisu pro mládež (co v reálných časopisech žáci považují za zajímavé a co v nich postrádají)
- příprava reklamní kampaně výstižně propagující školu
- příprava příspěvku na stejné téma do různých typů reálných novin či časopisů
- příprava televizního vystoupení založeného na textu z denního tisku (rozdíl mezi psaným a mluveným projevem)

HUDEBNÍ PRODUKCE, RECEPCE A REFLEXE

Výstupy

- využívá jednoduché a podle vybavení školy i složitější hudební nástroje (keyboards, keyboardy ve spojení s počítačem) při individuálních či společných hudebních aktivitách a přiměřeně svým hudebním schopnostem a dovednostem používá hudební nástroje jako prostředek sdělování hudebních i nehudebních myšlenek a představ
- využívá svůj individuální pěvecký potenciál při zpěvu, při mluvním projevu vede svůj hlas zněle a přirozeně, správně artikuluje, logicky člení větu (obsah sdělení), uplatňuje zásady hlasové hygieny v běžném životě
- reaguje na hudbu pohybem, ztvárňuje ji úměrně svým hudebním schopnostem a pohybovým dispozicím; pohyb ve spojení s hudbou využívá k vyjádření vlastních představ a pocitů
- orientuje se v zápise jednoduchých, případně i složitějších vokálních, instrumentálních i vokálně instrumentálních písní a skladeb; na základě svých individuálních hudebních schopností tyto skladby realizuje
- orientuje se ve vývoji hudebního umění; uvědomuje si rozdílnost hudebního myšlení v jednotlivých etapách, rozlišuje hudební slohy podle charakteristických hudebních znaků, na základě historických, společenských a kulturních kontextů popíše podmínky a okolnosti vzniku hudebního díla
- uvědomuje si rozdílnost přístupů jednotlivých lidí k hudbě a hudební tvorbě, vnímá hudbu jako způsob prezentace vlastních idejí a názorů i idejí, pocitů a názorů ostatních lidí a na základě toho je schopen se s hudbou ztotožnit, či ji odmítnout
- vyděluje podstatné hudební znaky z proudu znějící hudby, rozpoznává hudebně výrazové prostředky užívané ve skladbě, uvědomuje si hudební formu díla a k dílu přistupuje jako k logicky utvářenému celku
- odliší hudbu podle jejího stylového zařazení, významu a funkce, rozpozná vhodnost či nevhodnost využití určité hudby v konkrétních situacích
- uvědomuje si roli hudebního průmyslu v současném světě; popíše možnosti využití hudby v „mimohudební“ oblasti a je schopen poukázat na příklady jejího zneužívání
- popíše a na vybraných hudebních dílech (částech hudebního díla) ukáže důležité znaky tvorby a interpretace, vysvětlí, v čem tkví originální a nezaměnitelný přínos skladatele a interpreta, možná poselství sdělovaná prostřednictvím hudby na základě svých schopností, znalostí i získaných zkušeností dešifruje a interpretuje
- interpretuje hudbu na základě vědomostí a individuálních hudebních schopností; vytváří vlastní soudy a preference, které dokáže v diskusi obhájit
- upozorní na ty znaky hudební tvorby, které s sebou nesou netoleranci, rasismus a xenofobii, a dokáže se od takové hudby distancovat

OBRAZOVÉ A ZNAKOVÉ SYSTÉMY VÝTVARNÉHO UMĚNÍ

Výstupy

- v konkrétních příkladech vizuálně obrazných vyjádření vlastní i umělecké tvorby identifikuje pro ně charakteristické prostředky
- objasní roli autora, příjemce a interpreta při utváření obsahu a komunikačního účinku vizuálně obrazného vyjádření
- porovnává různé znakové systémy, např. mluveného i psaného jazyka, hudby, dramatického umění
- vědomě uplatňuje tvořivost při vlastních aktivitách a chápe ji jako základní faktor rozvoje své osobnosti; dokáže objasnit její význam v procesu umělecké tvorby i v životě
- uvědomuje si význam osobně založených podnětů na vznik estetického prožitku; snaží se odhalit vlastní zkušenosti i zkušenosti s uměním, které s jeho vznikem souvisejí
- pojmenuje účinky vizuálně obrazných vyjádření na smyslové vnímání, vědomě s nimi pracuje při vlastní tvorbě za účelem rozšíření citlivosti svého smyslového vnímání
- vytváří si přehled uměleckých vizuálně obrazných vyjádření podle samostatně zvolených kritérií
- na příkladech vizuálně obrazných vyjádření uvede, rozliší a porovná osobní a společenské zdroje tvorby, identifikuje je při vlastní tvorbě
- při vlastní tvorbě uplatňuje osobní prožitky, zkušenosti a znalosti, rozpozná jejich vliv a individuální přínos pro tvorbu, interpretaci a přijetí vizuálně obrazných vyjádření
- samostatně experimentuje s různými vizuálně obraznými prostředky, při vlastní tvorbě uplatňuje také umělecké vyjadřovací prostředky současného výtvarného umění
- vysvětlí, jaké předpoklady jsou zapotřebí k recepci uměleckého díla a zejména k porozumění uměleckým dílům současnosti
- rozlišuje umělecké slohy a umělecké směry, z hlediska podstatných proměn vidění a stavby uměleckých děl a dalších vizuálně obrazných vyjádření
- nalézá, vybírá a uplatňuje odpovídající prostředky pro uskutečňování svých projektů
- využívá znalosti aktuálních způsobů vyjadřování a technických možností zvoleného média pro vyjádření své představy
- rozpoznává specifčnosti různých vizuálně obrazných znakových systémů a zároveň vědomě uplatňuje jejich prostředky k vytváření obsahu při vlastní tvorbě a interpretaci
- na příkladech vysvětlí umělecký výraz jako neukončený a nedefinitivní ve svém významu; uvědomuje si vztah mezi subjektivním obsahem znaku a významem získaným v komunikaci
- vysvětlí umělecký znakový systém jako systém vnitřně diferencovaný a dokáže v něm rozpoznat a nalézt umělecké znaky od objevných až po konvenční
- na příkladech uvede vliv společenských kontextů a jejich proměn na interpretaci obsahu vizuálně obrazného vyjádření a jeho účinku v procesu komunikace
- charakterizuje obsahové souvislosti vlastních vizuálně obrazných vyjádření a konkrétních uměleckých děl a porovnává výběr a způsob užití prostředků
- své aktivní kontakty a získané poznatky z výtvarného umění uvádí do vztahů jak s aktuálními i historickými uměleckými výtvarnými projevy, tak s ostatními vizuálně obraznými vyjádřeními, uplatňovanými v běžné komunikaci

- na konkrétních příkladech vysvětlí, jak umělecká vizuálně obrazná vyjádření působí v rovině smyslové, subjektivní i sociální a jaký vliv má toto působení na utváření postojů a hodnot
- vysvětlí, jaké předpoklady jsou zapotřebí k recepci uměleckého díla a zejména k porozumění uměleckým dílům současnosti
- objasní podstatné rysy aktuálního (pluralitního, postmodernistického) přístupu k uměleckému procesu a na základě toho vysvětlí proces vzniku „obecného vkusu“ a „estetických norem“
- dokáže vystihnout nejpodstatnější rysy dnešních proměn a na příkladech uvést jejich vliv na proměnu komunikace v uměleckém procesu
- na příkladech objasní vliv procesu komunikace na přijetí a interpretaci vizuálně obrazných vyjádření; aktivně vstupuje do procesu komunikace a respektuje jeho pluralitu

5.14 Volitelné předměty

Volitelné předměty zařazuje škola do učebního plánu ve 2.–4. ročníku. Nabídka volitelných předmětů závisí na zájmu žáků, personálních a organizačních možnostech školy.

Podle obsahu a zaměření lze volitelné předměty rozdělit do dvou základních skupin:

1. Předměty, které rozšiřují a upevňují znalosti základních vzdělávacích oborů. Tyto předměty zároveň mohou sloužit jako příprava k přijímacím zkouškám na vysokou školu a k maturitě. Například: seminář z matematiky, biologicko-chemický seminář, dějepisný seminář, seminář z fyziky, literární seminář, konverzace v cizích jazycích, společenskovední seminář atd.
2. Předměty, které svým obsahem spíše přesahují základní vzdělávací obory nebo nabízejí program, který není součástí základního učebního plánu. Například: svět médií, psychologie lidské komunikace, deskriptivní geometrie, programování, latina, technika administrativy, relaxační techniky, fyzika Země, práce s obrazem, stylistika, dramatická výchova, příprava ke složení mezinárodních jazykových zkoušek atd.

5.15 Závěrečná práce

Cíle výuky předmětu

Žák by se měl naučit:

- kriticky, efektivně a zodpovědně pracovat s informacemi a jejich zdroji
- systematicky pracovat ve zvoleném oboru podle stanoveného plánu, organizovat si čas, vytyčovat si cíle a dosahovat jich
- efektivním způsobem komunikovat verbálně i elektronicky s vedoucím práce
- užívat bezpečně počítač k řešení problémů a k prezentaci výsledků své práce
- analyzovat problém a vytvořit plán řešení (včetně hypotéz), zvolit správný postup při řešení úloh a problémů, vyhodnocovat správnost výsledku vzhledem k zadaným podmínkám
- vnímat a zkoumat z různých úhlů pohledu zvolený problém
- rozvíjet sám sebe jako osobnost, především s ohledem na své budoucí studium (či profesní směřování)

Časové a organizační vymezení

Obsah vyučovacího předmětu závěrečná práce pokrývá část výstupů a učiva ze:

- vzdělávací oblasti Informatika a informační a komunikační technologie (k naplnění těchto výstupů, které tvoří těžiště předmětu, je čerpána jedna hodina určená na IKT v rámcovém učebním plánu)
- vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace, vzdělávacího oboru Český jazyk a literatura

Z průřezových témat předmět zahrnuje témata:

- osobnostní a sociální výchovy
- v malé míře též mediální výchovy

Výuka tohoto předmětu probíhá ve 4. ročníku gymnázia. Hodinová dotace předmětu je 1 hodina týdně.

Výuka v předmětu má formu prosemináře spojeného s individuálními konzultacemi s vyučujícím a samostatné tvořivé či badatelské práce žáků. Žákům je k dispozici jako opora příručka shrnující hlavní kritéria hodnocení finální podoby práce a nastiňující postupy při tvorbě závěrečné práce. Práce, jejíž téma si každý žák po konzultaci s vyučujícím samostatně volí, nemusí mít nutně tradiční akademickou formu, může se jednat např. o dokumentární nebo naučný film nebo jiný méně obvyklý útvar. U netradičních forem práce ale žák doloží odborný popis vzniku práce či reflexi výsledku samostatné tvořivé práce. V úplném závěru studia (v 2. pololetí 4. ročníku) žáci veřejně práci obhajují.

Postup práce, plnění stanovených dílčích cílů, dodržení předepsané formy a podoba závěrečné obhajoby jsou součástí závěrečného celkového hodnocení.

Výchovné a vzdělávací strategie

K utváření a rozvíjení klíčových kompetencí, jak je definuje RVP G, volí předmět závěrečná práce tyto strategie:

Kompetence k učení

Učitel:

- vede žáky k dovednosti vyhledávat si relevantní zdroje informací, ke kritické práci se zdroji a tvořivému zpracování získaných informací
- reflektuje s žáky proces jejich myšlení a učení
- kriticky a zároveň s laskavostí a respektem hodnotí pokrok žáků při dosahování stanovených cílů, oceňuje pokrok, pomáhá žákům učit se z chyb tak, aby byly poučením pro další práci

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- vede žáky k rozpoznání a definování problému
- pomáhá žákům definovat hypotézy a hledat způsoby ověření jejich platnosti
- pomáhá žákům hledat nejvhodnější metodiku pro zpracování práce, posouzení různých možných postupů a pojmenování jejich kladů a záporů
- provokuje intelekt žáků otázkami jdoucími za povrchní pohled na skutečnosti a vedoucími žáka k náhledu na problém z různých úhlů
- reflektuje žákovu přemýšlení o problému tak, aby žák zapojil různé složky vlastního myšlení – kritické, analytické, tvořivé i praktické
- vede žáka ke kritické interpretaci získaných poznatků, dovednosti je relevantním způsobem ověřit, hledání a formulaci argumentů a důkazů a formulaci podloženého závěru
- vede žáky k etické práci s informacemi a daty a jejich zdroji

Kompetence komunikativní

Učitel:

- vyžaduje od žáků střídme, jasné a logicky strukturované vyjádření, klade důraz na srozumitelnost sdělení
- podporuje v žácích zájem o smysluplné využívání dostupných komunikačních prostředků a reflektuje podoby živé komunikace mezi žákem a vedoucím práce
- vede žáky k používání odborného jazyka
- reflektuje žákovu prezentaci před publikem

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- pomáhá žákovi v reflexi jeho fyzických a duševních možností s ohledem na téma a rozsah práce
- vede žáky k stanovení jasných cílů (SMART) a priorit
- podporuje žáka k formulaci vlastního úsudku a reflektuje jeho schopnost odolávat různým manipulacím (mediálním, sociálním)

Kompetence občanské

Učitel:

- vede žáky k respektu k různosti hodnot, názorů a postojů ostatních lidí
- pomáhá žákovi v rozšiřování jeho poznání a chápání kulturních a duchovních hodnot
- podporuje žáka v plnění jeho povinností, zodpovědném a tvořivém přístup

Kompetence k podnikavosti

Učitel:

- pomáhá žákovi rozvíjet jeho osobní i odborný potenciál
- vítá proaktivní přístup, oceňuje osobní iniciativu, tvořivost a inovace
- vede žáka k dosažení stanovených cílů, průběžně se žákem reflektuje cestu k jejich naplnění, pomáhá hodnotit dosažené výsledky
- podporuje žákovu motivaci
- vyžaduje dokončování práce v dohodnuté kvalitě a termínech

Průřezová témata

Osobnostní a sociální výchova

- jak jsem schopna/schopen si organizovat čas
- systematickosti mých snah a činností
- mé organizační schopnosti a dovednosti
- já v roli vedoucí/vedoucího a v roli vedené/vedeného
- co vím o svém komunikačním chování
- lidská komunikace a jak jí rozumím

Mediální výchova

- příprava vlastních materiálů psaných i nahrávaných (tvorba textu, zvukového a obrazového záznamu s využitím pokročilých funkcí aplikačního softwaru a multimediálních technologií)

ZÁVĚREČNÁ PRÁCE

Výstupy	Učivo
<p>v mluveném projevu ovládá zásady spisovné výslovnosti a pro účinné dorozumívání vhodně užívá zvukové prostředky řeči (modulace síly, výšky hlasu a tempa řeči; umístění přízvuků a pauz, správné frázování)</p> <p>v mluveném projevu vhodně užívá nonverbálních prostředků řeči</p> <p>v písemném projevu dodržuje zásady pravopisu a s oporou příruček řeší složitější případy; účinně využívá možností grafického členění textu</p> <p>v písemném i mluveném projevu volí vhodné výrazové prostředky podle jejich funkce a ve vztahu k sdělovacímu záměru, k dané situaci, kontextu a k adresátovi; vysvětlí a odůvodní význam slov v daném kontextu</p> <p>používá různé prostředky textového navazování vedoucí ke zvýšení srozumitelnosti, přehlednosti a logické souvislosti sdělení; uplatní textové členění v souladu s obsahovou výstavbou textu a rozvíjením tématu</p> <p>při tvorbě vlastního textu mluveného i psaného využívá základní principy rétoriky</p> <p>volí adekvátní komunikační strategie, zohledňuje partnera a publikum; rozeznává manipulativní komunikaci a dovede se jí bránit</p> <p>posoudí a interpretuje komunikační účinky textu, svá tvrzení argumentačně podpoří jeho všestrannou analýzou</p> <p>pořizuje z textu výpisky, zpracovává výtahy, konspekty</p> <p>efektivně a samostatně využívá různých informačních zdrojů (slovníky, encyklopedie, internet)</p> <p>ovládá, propojuje a aplikuje dostupné prostředky ICT</p> <p>orientuje se v možnostech uplatnění ICT v různých oblastech společenského poznání</p>	<p>Podoba odborné práce, metodologie zpracování odborné práce</p> <p>Stanovení pracovních hypotéz, kladení otázek</p> <p>Práce se zdroji (vyhledávání, kritické hodnocení)</p> <p>Interpretace získaných poznatků</p> <p>Tvorba písemného textu odborného charakteru, využití vhodné a odborně relevantní slovní zásoby, grafické a typografické zpracování textu v textovém editoru</p> <p>Etická práce se zdroji, daty a informacemi</p> <p>Zásady správné prezentace, rozvoj rétorických dovedností</p> <p>Práce s různými aplikacemi – podle potřeb a zaměření práce</p>

a praxe

využívá dostupné služby informačních sítí k vyhledávání informací, ke komunikaci, k vlastnímu vzdělávání a týmové spolupráci

využívá nabídku informačních a vzdělávacích portálů, encyklopedií, knihoven, databází a výukových programů

posuzuje tvůrčím způsobem aktuálnost, relevanci a věrohodnost informačních zdrojů a informací

využívá informační a komunikační služby v souladu s etickými, bezpečnostními a legislativními požadavky

zpracovává a prezentuje výsledky své práce s využitím pokročilých funkcí aplikačního softwaru, multimediálních technologií a internetu

6. Hodnocení žáků a autoevaluace školy

6.1 Pravidla pro hodnocení žáků

Pravidla hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání a chování žáků

- Hodnocení žáků vychází z těchto základních principů:
 - slouží žákovi i učiteli k reflexi dosažených výsledků i procesu, jímž bylo výsledků dosaženo, tato reflexe pak je odrazovým můstkem pro další práci žáka i učitele,
 - je postaveno na předem jasných kritériích, které sledují žakovu cestu za dosažením vytyčených cílů,
 - sleduje individuální pokrok a rozvoj žáka v oblasti znalostí, dovedností i postojů, napomáhá při reflexi rozvoje žakova nadání či talentu,
 - využívá prvků sumativního i formativního hodnocení, přičemž společným cílem je postupně zvládnout hodnocení v jeho formativní podobě,
 - je žákovi sdělováno respektujícím a popisným jazykem, v souladu s pravidly efektivní komunikace,
 - nedílnou součástí hodnocení je vzájemná zpětná vazba a sebehodnocení žáků.
- Učitelé žáky seznamují s cíli výuky, průběžně s žáky reflektují směřování žáků k jejich dosažení, pomáhají žákům hledat a shromažďovat důkazy o jejich učení. Jinými slovy učitelé poskytují žákům průběžně zpětnou vazbu na výsledky a i proces jejich učení. Zpětná vazba se řídí pravidly respektující komunikace. Je vedena popisným jazykem a s ohledem na důstojnost žáka.
- Výsledky vzdělávání jsou hodnoceny především během tzv. zkuškových období, která jsou do harmonogramu školního roku zařazována pravidelně v okamžiku, kdy je probrán ucelený tematický celek, tedy obvykle v intervalu pěti týdnů (na konci tzv. tematického období). Souhrnné výsledky vzdělávání jsou hodnoceny celkově vždy jednou za pololetí. Hodnocení musí být věcné, vztahuje se ke konkrétnímu výkonu či chování žáka. Nelze směřovat hodnocení vědomostí s hodnocením chování.
- Hodnocení musí být jednoznačné a srozumitelné, všestranné a v souladu s předem stanovenými kritérii.
- Učitelé vzájemně průběžně koordinují požadavky kladené na žáky tak, aby souběh požadavků v několika předmětech najednou nepřekročil únosnou mez. Učitelé jsou povinni na začátku každého tematického období žákům určit, jaké požadavky musí splnit. Požadavky na žáky jsou uvedeny v tzv. sylabech k jednotlivým tematickým obdobím a předmětům či tematickým blokům. Požadavky jsou:
 - povinné, které žák musí povinně splnit,
 - povinně volitelné, z nichž si žák vybírá předepsaný počet ke splnění, zvolené požadavky jsou pak pro žáka povinné,
 - volitelné, které žák plní pouze dobrovolně a slouží jako nástroj k dalšímu rozvoji žáků.
- Kritéria hodnocení v jednotlivých předmětech a integrovaných tematických blocích stanoví vyučující, na začátku klasifikačního období s nimi seznámí žáky. Dílčí specifikace těchto

kritérií pak může být provedena i na začátku výuky ucelených tematických celků (tedy na začátku tzv. tematických období). Takto stanovená kritéria hodnocení musejí být žákům průběžně k dispozici, jsou rovněž součástí tematického plánu, který vyučující odevzdává na začátku školního roku ředitelce školy. Dílčí specifikace hodnotících kritérií jsou spolu s popisem cílů součástí tzv. sylabů, jež učitelé vypracovávají na každé tematické období. Kritéria hodnocení chování jsou součástí školního řádu.

7. Vyhodnotí-li učitel, že žák nesplnil zadané požadavky podle určených kritérií alespoň na minimální požadované úrovni, může žákovi určit dodatečné požadavky, které musí žák v určeném termínu splnit. Cílem, proč jsou určeny dodatečné požadavky, je, aby si žák osvojil znalosti či dovednosti nutné pro další pokračování ve studiu.
8. Součástí hodnocení může být i sebehodnocení žáků provedené slovní formou nebo vzájemné hodnocení mezi žáky.
9. Vyučující na začátku tematického období žákům předkládá sylabus, který obsahuje hlavní témata a cíle, požadavky na žáky a specifikuje kritéria hodnocení (je-li to potřeba). Není-li tento sylabus zpracován, řídí se hodnocení kritérii uvedenými v tematickém plánu.
10. Koná-li se hodnocení mimo zkouškové období, vyučující tuto skutečnost projedná předem s ostatními vyučujícími a současně ji oznámí na začátku tematického období žákům.
11. Žák, který nemohl být hodnocen z důvodu omluvené absence ve škole, má právo na stanovení náhradního termínu hodnocení. Vyučující může nabídnout žákovi jeden náhradní termín.
12. Vyučující je povinen vést evidenci o hodnocení žáka.
13. Žáci mají právo vyjadřovat se přiměřenou a kultivovanou formou k průběžnému i celkovému hodnocení.
14. Hodnocení se řídí všeobecně platnými školskými právními předpisy a schválenými vnitřními normami školy.

Způsob získávání podkladů pro hodnocení žáka učitelem

1. Podklady pro hodnocení a klasifikaci výchovně-vzdělávacích výsledků a chování žáků získává vyučující zejména těmito metodami, formami a prostředky:
 - a) soustavným diagnostickým pozorováním procesu učení,
 - b) sbíráním důkazů o žákově učení a jejich reflexí společně s žákem,
 - c) různými druhy zkoušek (písemnou, ústní, praktickou, pohybovou)
 - d) analýzou chování a přístupu žáka k výuce (např. aktivita při výuce, pozornost, zapojení do činností apod.)
 - e) sledováním mimořádných výsledků žáka v některých činnostech, např. předmětových soutěžích a olympiádách, zapojením do školních projektů apod.
 - f) konzultacemi s ostatními pedagogy či psychologem školy
 - g) rozhovory se žáky a zákonnými zástupci žáka
 - h) ze záznamů o vzájemném hodnocení žáků
 - i) ze záznamů o sebehodnocení žáků
2. Výsledky hodnocení oznamuje vyučující bez zbytečného odkladu. V případě ústního zkoušení si může vyžádat čas na konzultaci s kolegou (obzvláště v případě výuky v tandemu). V případě písemné zkoušky oznámí vyučující žákovi výsledky nejpozději do 14 dnů.

Kritéria a ukazatele pro hodnocení prospěchu

Při klasifikaci se sleduje především:

- úplnost, ucelenost, přesnost a trvalost osvojení požadovaných cílových znalostí (faktů, pojmů, definic, zákonitostí a vztahů)
- dovednost propojovat získané znalosti do logicky ucelených celků a umění vidět souvislosti
- kvalita a rozsah získaných dovedností vykonávat požadované vzdělávací činnosti
- kvalita uplatňování osvojených znalostí a dovedností při řešení teoretických a praktických úkolů, při výkladu a hodnocení společenských a přírodních jevů a zákonitostí
- dovednost vytvářet vlastní produkty podle předem stanovených kritérií
- kvalita myšlení, především samostatnost, tvořivost a originalita
- aktivita v přístupu k činnostem, zájem o ně a vztah k nim
- kvalita komunikativních dovedností – přesnost, výstižnost, odborná i jazyková správnost ústního i písemného projevu, dovednost jasně a výstižně argumentovat
- kvalita práce s informacemi – dovednost nalézt, třídit a prezentovat informace, včetně dovednosti využívat výpočetní techniku
- kvalita osvojení dovednosti účinně spolupracovat
- kvalita osvojení účinných metod samostatného studia (umět se učit)

6.2 Autoevaluace školy

Vlastním hodnocením školy rozumíme systematicky připravované, plánované zjišťování, shromažďování, vyhodnocování a interpretaci informací o procesech probíhajících uvnitř školy. Cílem autoevaluace je poskytnout zpětnou vazbu o kvalitě a úrovni dosažených výsledků vzhledem k cílům, které si škola klade, a umožnit tak nejen hodnocení, ale také plánování dalších cílů a strategií pro rozvoj školy.

Legislativním rámcem autoevaluace školy je zákon 561/2004 Sb. o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), v platném znění.

Hlavním cílem autoevaluace školy je ověřit, jakým způsobem se naplňují cíle a procesy stanové školními vzdělávacím programem. Soustředíme se především na zlepšení kvality a efektivnosti vzdělávacího procesu ve škole. Procesy nastavené školními vzdělávacími programy jsou dlouhodobé, v průběhu času budou jistě prodělávat dílčí změny podle potřeb žáků, rodičů i učitelů, proto ani autoevaluace a postupy naznačené v následujících přehledech nejsou definitivní a neměnné. Očekáváme, že budeme získávat nové zkušenosti, vyvíjet nové nástroje autoevaluace a učit se novým postupům v hodnocení vlastní práce.

Oblast autoevaluace	1. Podmínky ke vzdělávání	
Cíl	Bezpečné, inspirující, motivující a příjemné prostředí	
Dílčí cíle	Dobré vztahy mezi žáky, učiteli a žáky, učiteli a školou a rodiči Kvalitní a účelné vybavení školy	
Kritéria (indikátory)	Většina žáků, učitelů a rodičů je spokojena s klimatem a prostředím školy	
	Nástroj hodnocení	Časové rozvržení
	SWOT analýza	jednou za rok
	Dotazník pro žáky, učitele a rodiče	jednou za tři roky
	Zápisy o provedení inventarizace	jednou za rok
	Zprávy o činnosti předmětových komisí	dvakrát za rok
	Výsledky jednání školního parlamentu	čtyřikrát za rok

Oblast autoevaluace	2. Průběh vzdělávání	
Cíl	Pestrá a efektivní výuka, větší zapojení žáků do vzdělávacího procesu	
Dílčí cíle	Rozšířit škálu vyučovacích metod Aktivizovat žáky ve vyučovacích hodinách Při vyučování rozvíjet klíčové kompetence Klást důraz na výchovnou složku vzdělávacího procesu Vést žáky k hodnocení a sebehodnocení	
Kritéria (indikátory)	Rostoucí používání efektivních vyučovacích metod Aktivní práce žáků ve výuce Ve vzdělávacím procesu je patrný důraz na výchovnou složku	

	Rostoucí dovednost žáků hodnotit sebe i druhé	
	Nástroj hodnocení	Časové rozvržení
	Hospitace vedení školy	průběžně
	Vzájemné hospitace vyučujících	průběžně
	Portfolio učitelů	průběžně
	Zprávy o činnosti předmětových komisí	dvakrát ročně
	Rozhovory vedení školy s učiteli	dvakrát ročně
	Dotazník pro žáky	jednou za tři roky

Oblast autoevaluace	3. Podpora školy žákům, spolupráce s rodiči, vliv vzájemných vztahů školy, žáků, rodičů a dalších osob na vzdělávání	
Cíl	Posílit individuální přístup k žákům a zefektivnit komunikaci s rodiči	
Dílčí cíle	Zabezpečit větší možnosti pro individuální rozvoj žáků Systematicky pečovat o nadané žáky a žáky se zdravotním nebo sociálním znevýhodněním Zkvalitnit komunikaci s rodiči	
Kritéria (indikátory)	Jsou dodržovány zásady individuálního přístupu k nadání u jednotlivých žáků podle ŠVP Pravidelné konání konzultačních hodin pro žáky a rodiče Žáci prezentují výsledky své práce Úspěšná obhajoba závěrečných žakovských prací Účast žáků v soutěžích Aktuální a informačně zajímavé webové stránky školy	
	Nástroj hodnocení	Časové rozvržení
	Analýza dokumentů (individuální studijní plány, tematické plány, kritéria hodnocení jednotlivých učitelů, portfolia učitelů, rozvrh konzultačních hodin)	průběžně
	Zprávy o činnosti předmětových komisí	dvakrát ročně
	Rozhovory vedení školy s učiteli	dvakrát ročně
	Zpráva výchovné poradkyně	jednou ročně
	Zpráva školní psycholožky	Jednou ročně
	Zpráva třídních učitelů o třídě	dvakrát ročně
	Sledování návštěvnosti webových a facebookových stránek školy	průběžně

Oblast autoevaluace	4. Výsledky vzdělávání	
Cíl	Dosáhnout výsledky odpovídající očekávaným cílům a výstupům podle ŠVP	
Dílčí cíle	Dosáhnout optimálního naplnění profilu absolventa Dosáhnout optimálního rozvoje klíčových kompetencí Dosáhnout optimální úrovně vzdělání žáků	

Kritéria (indikátory)	Úspěšná obhajoba závěrečných prací žáků Úspěšnost žáků u maturitní zkoušky Úspěch žáků ve vědomostních testech a testech rozvoje klíčových kompetencí Spokojenost žáků s průběhem a výsledky čtyřletého vzdělávání na gymnáziu	
	Nástroj hodnocení	Časové rozvržení
	Testy vědomostní i zaměřené na osvojení klíčových kompetencí	průběžně
	Analýza závěrečných prací žáků	každý žák v maturitním ročníku
	Analýza výsledků maturitních zkoušek	jednou ročně
	Dotazník pro maturanty	jednou ročně

Oblast autoevaluace	5. Řízení školy, kvalita personální práce, kvalita dalšího vzdělávání učitelů	
Cíl	Efektivní chod školy	
Dílčí cíle	Efektivní organizace práce Efektivní komunikace uvnitř školy Posílení role rozšířeného vedení školy Průhledný systém odměňování pracovníků Podpora dalšího vzdělávání učitelů především v oblasti metodiky a psychologie Podpora tvůrčí práce učitelů a jejich vzájemné spolupráce	
Kritéria (indikátory)	Spokojenost vedení školy a učitelů s organizací práce a s výměnou informací Jasná a všeobecně známá kritéria hodnocení práce a odměňování Přehlednost dokumentů souvisejících s řízením školy Včasné předávání informací Většina učitelů se odborně vzdělává (osvědčení o absolvování vzdělávání) Probíhají vzájemné konzultace a hospitace učitelů	
	Nástroj hodnocení	Časové rozvržení
	Analýza školních dokumentů	průběžně
	Porady vedení školy, předmětových komisí	průběžně
	Dotazník pro učitele	jednou za tři roky
	Autoevaluační dotazník vedení školy	jednou ročně

Oblast autoevaluace	6. Úroveň výsledků práce školy, zejména vzhledem k podmínkám vzdělávání a ekonomickým zdrojům	
Cíl	Udržení dobré pověsti školy a efektivní hospodaření s finančními prostředky	

Dílčí cíle	Zachovat si zájem absolventů ZŠ o studium v naší škole Dbát na dobrou prezentaci školy na veřejnosti Efektivně vynakládat finanční prostředky Získat finance i z mimorozpočtových zdrojů	
Kritéria (indikátory)	Počty přihlášek ke studiu na naší škole Prokazatelné akce a činnosti reprezentující výsledky práce školy na veřejnosti Vyrovnaný rozpočet školy (popřípadě kladný výsledek hospodaření) Finance na rozvoj školy získané z grantů, darů ap.	
	Nástroj hodnocení	Časové rozvržení
	Analýza přihlášek ke studiu na gymnáziu	jednou ročně
	Sledování návštěvnosti webových stránek	průběžně
	Portfolio školy (kronika, almanach ap.)	průběžně
	Výroční zpráva školy	jednou za rok
	Autoevaluační zpráva školy	jednou za tři roky
	Zápisy z jednání školské rady – analýza	tříkrát ročně
	Zápisy o provedení inventarizace	jednou za rok
	Zpráva o hospodaření školy	jednou za rok